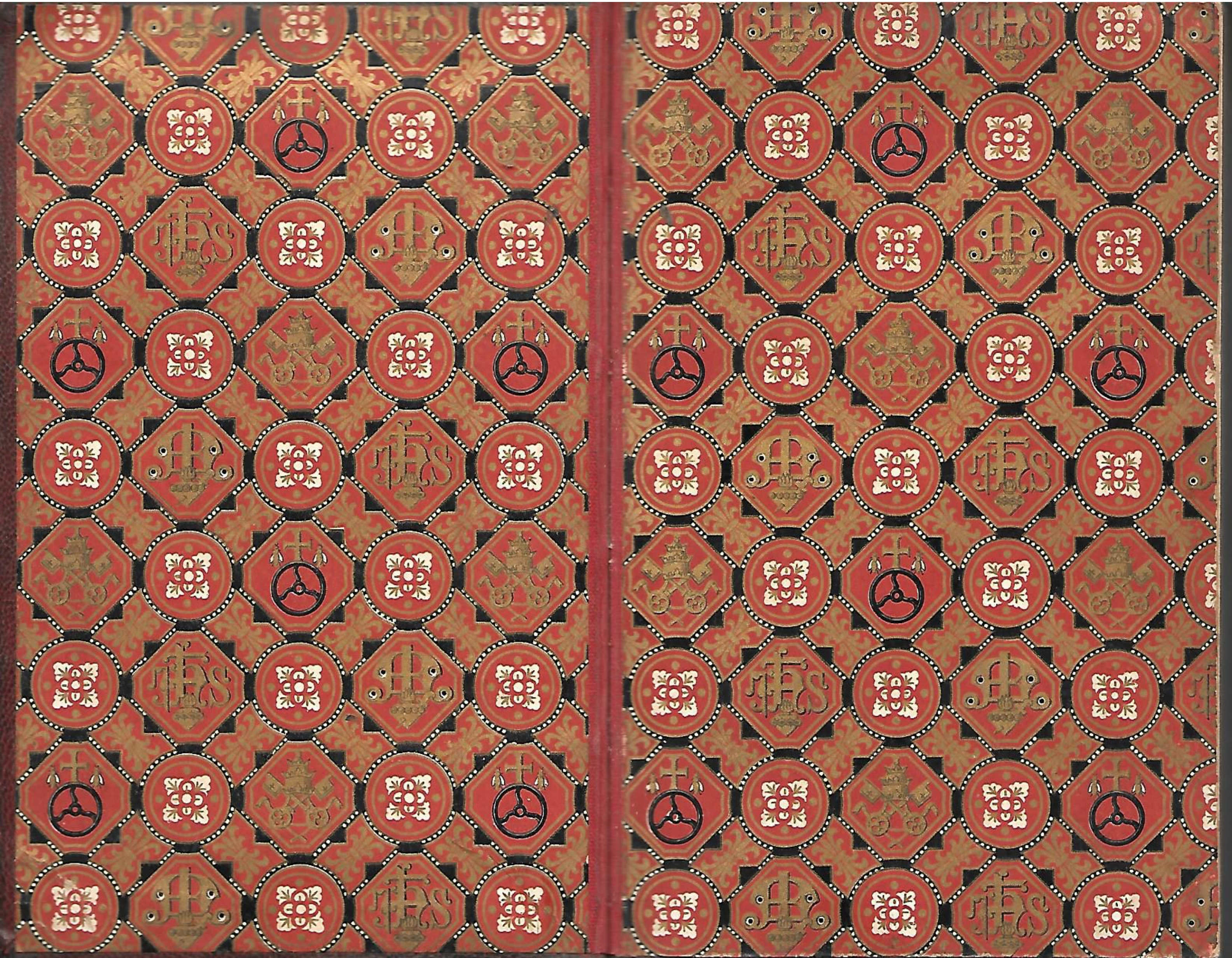

Dr Jos. Binički

400,00

Josip Knobrat
Kanonik - Župnik
Senjski.

RIMSKI RITUAL

(OBREDNIK)

IZDAN PO ZAPOVIEDI

SV. OTCA PAPE PAVLA V

A POMNOŽAN I POIZPRAVLJEN

BENEDIKTOM XIV

ČESTITE USPOMENE.

S DODATKOM

RAZNIH NOVIJIH BLAGOSLOVA.

U RIMU

Tisak Sv. Sbora « de Propaganda Fide »

1893.

Manuscriptum Ritualis Romani Slavico-meridionali idiomate, quod hucusque bis typis vulgatum est, scilicet Romæ anno 1640 (Typ. de Propaganda Fide), et Venetiis an. 1827 (Typ. Andreoli), hisque in regionibus a ducentis annis et ultra in usu est, ab Examinatoribus a nobis deputatis revisum et collatum fuit cum latino Rituali Romano novissimo, eique penitus concordare repertum est; idcirco fidem facimus nihil in eo incurrisse, quod sub dogmatico ac liturgico obtutu adversetur unanimi sensui Catholicæ Ecclesiæ, ideoque nihil obstare, quominus Sacræ Congregationi de Propaganda Fide præsentari possit ad facultatem, ut typis mandari valeat, obtinendam. Correctionem porro typographicam Rmo Carolo Parčić, istius ad S. Hieronymi Illyricorum de Urbe Collegiatæ Canonico, qui huic operi perficiendo solerter adlaboravit, demandandam censemus.

Jaderæ die 22. Aprilis 1893.

(L. S.) ✠ GREGORIUS Archiepiscopus.

IMPRIMATUR

Die 24. Augusti 1893.

✠ F. AUGUSTINUS Archiep. Larissen.
Secretarius S. C. de Propaganda Fide.

SVETOGA OTCA PAPE

BENEDIKTA XIV

APOSTOLSKA POSLANICA

U oblik maloga Lista *(Brevis)* o novom izdanju « Rituala, Biskupskoga Cerimonijala, i Rimskoga Pontifikala », iz koje izcrpismo samo gdje je rieč o Ritualu.

BENEDIKT PAPA XIV

NA VJEČNI SPOMENAK.

Koliku su Predšastnici naši, Rimski Pape, skrb uložili, i kako su nastojali gorućom željom, neizrečenom pomnjom, neumornim i dugovitim trudom, još na to prikupivši i dozvavši od svakuda ljudi izučenih u svetih knjigah i u crkvenih zakonih, ter i podpuno vještih u Obredoslovnoj umieći, da donapokon prigotove Rimski Ritual, Cerimonijal poštovane Braće Biskupa i Rimski Pontifikal u oblik i sustav, kako su dandanas pri ruci, svim duhovnikom vrlo sgodni i koristni, gdje izpravljajuć pogreške, gdje ponačinjajuć nedostatke, gdje brišuć što ne rabi, gdje nadopunjujuć što treba, sve to je najbolje saznati iz samih Apostolskih Poslanica u ovaj oblik maloga Lista naših Predšastnika Klimenta VIII, Inocenca X, Pavla V, Urbana VIII i Benedikta XIII, koji su se nakon Pape S. Pija V, čestite uspomene, svom snagom pobrinuli da podpuno usavrše ovo preznamenito i vele vriedno djelo.

A evo rieči te Poslanice. Ter najprije o Rimskom Ritualu:

Pavao Papa V. Na vječni spomenak. Po izobilju Božje milosti, a ne po nijednoj našoj zaslugi, predpostavljeni na Apostolsku Stolicu, razumiemo da je to naša skrb badrivo paziti na vaskolik Dom Božji tako, da pružajuć mu dnevice to sgodnijih načina sve se u njem, kako veli Apostol, vrši pošteno i uredno, a navlastito osobita nam je dužnost brinuti se, da obavljajuć Sakramente Crkve Božje budu potanko držani obredi i čini postavljeni po Apostolskoj predaji i po odlukah svetih Otaca. Zato čestite uspomene Pij Papa V, naš Predšastnik, sjećajuć se ove, onda svoje, a sad naše dužnosti, te hoteć da opet ožive vršenje svetih Obreda na presv. Misnom Posvetilištu i u božanstvenoj Službi, pak još da katolička Crkva sakupljena u jedinstvu vjere i pod jednim vidljivim glavarom, Rimskim Papom bl. Petra nasljednikom, koliko je moguće u Gospodu imala bude i jednak red u pjevanju i u molitvi, u pastirskom nastojanju odluči dati na svjetlo prije Časoslov, pak Rimski Misal, oboje vrlo pomno i marljivo izradjeno. A za njim u istom duhu mudrosti Papa Klimenat XIII, takodjer čestite uspomene i naš Predšastnik, ne samo pribavi Biskupom i nižjim crkvenim Dostojanstvenikom liepo poizpravljen Pontifikal, dà još i tiskanjem Cerimonijala uredi čine u stolnih i nižjih crkvah. Pokle je to tako bilo opravljeno preostajaše, da još po Apostolskoj vlasti dodju na svjetlo u jednu knjigu sakupljeni sveti i čisti obredi katoličke Crkve, koje imaju dušobrižnici vršiti, kad obavljaju Svetotajstva i druge crkvene službe, pak da oni po propisu te knjige, izmed toliko Rituala, svoje djelo opravljaju držeć se kao javna i potvrdjena pravila, te tako jednim i vjernim putem bez zapreke složno hode. I zaista cienismo, da nam je prieka dužnost skrbno se pobrinuti za taj posao od davna protresan, pokle nas je prestalo zabavljati djelo Crkvenih obćih Sabora po Božjoj milosti grčki i latinski izdanih. Da to pak bude obavljeno pravo i u redu, kako se pristojaše, povjerili smo posao njekolicini svoje poštovane Braće, Sv. R. C. Kardinalom, pobožnim, učenim i pametnim, koji savje-

tovavši se s naučnimi muževi, i pregledavši razne Rituale, ponajveć starije, što ih je pri ruci, a najskoli taj, što ga je dugim nastojanjem i velikim marom i trudom usavršeno sastavio muž osobita bogoljubštva i umieće blage uspomene Julij Anton Sv. R. C. Kardinal pod naslovom Sv. Severine, i sve to zrelo promotrivši napokon po nadahnuću Božje dobrote sastaviše Ritual, koliko trebovaše u kratko. Kad vidjesmo da su u njem Obredi u katoličkoj Crkvi prijeti i potvrdjeni svaki na svom mjestu razredjeni, odlučismo da je vriedno tiskati to djelo na obće dobro Crkvi Božjoj, i naziv mu da bude Rimski Ritual. Za to u Gospodu nagovaramo poštovanu Braću Patriarke, Nadbiskupe i Biskupe, i ljubljene Sinove njihove Namjestnike, pak Opate, sve Župnike, što su svuda po svietu, i ine, na kojih to spada, da u napried, kao sinovi Rimske Crkve, upotrebljuju u svetoj službi Ritual postavljen vlašću te iste Crkve, svim drugim Majke i Učiteljice, i da nepovriedjeno ovršuju to, što naredjuje katolička Crkva i po njoj odobren starinski običaj.

Pisasmo u Rimu kod Velike svete Marije pod prstenom Ribarovim, dne 17 Lipnja 1614, svoga Papinstva godište deseto.

S. COBELUZZI.

« O Biskupskom Cerimonijalu rieč je u Pečatnicah Kli-
« menta VIII, koja počima: *Cum novissime*, Inocenca X
« *Etsi alias*, i Benedikta XIII *Licet alias*. A o Rimskom
« Pontifikalu u Pečatnicah Klimenta VIII, kojoj je počelo:
« *Ex quo in Ecclesia*, i Urbana VIII *Quamvis alias*. Sve
« to poradi kratkoće ovdje se izpušta. – Nastavak Peča-
« tnice »: A vruće želeć mi u otčinskoj liubavi, da bude svim Krstovim Pravovjernikom na čas smrti, u koliko je moguće, na ime naše podan Apostolski blagoslov, i udieljen im Podpun Oprost svih grieha, drugom svojom poslanicom pod olovnim pečatom god. Upućenja Gospodnjega 1747 dne 5 Travnja, svoga Papinstva god. sedmo, upravljenom na sve Crkvene Poglavare udielismo tu oblast na način i oblik ondje odredjen, pak još pro-

pisasmo i same rieči, kako taj Blagoslov i Oprost podieliti; takodjer i okružnim svojim Listom dne 19 Ožujka 1744 na ljubljene sinove Glavare koludarskih Redova, kojim je Sveta Stolica udielila, ili će unapried udieliti, oblast blagosloviti puk u naredjene dneve, pisasmo kako je i kim obredom taj blagoslov obavljati.

Suviše, da utrnemo njeke parbe i prepirke, opet drugom svojom Poslanicom u ovaj oblik Maloga Lista potvrdili smo zakon i pravila Cerimonijalu po našoj zapoviedi izdanu za Državne Predstojnike, Vladare, Dostojanstvenike i Apostolske Podposlanike, koja ovako glasi.

« Ovdje se izpušta Pečatnica Benedikta XIV, koja
« počima: *Quod Apostolus*. vrhu Biskupskoga Cerimo-
« nijala ».

Suviše svojom Ustanovom dne 12 Kolovoza god. 1748 pod olovnim pečatom naredili smo rieči kako blagosloviti i postaviti Plaštić *(Pallium)*, te kako imaju Punomoćnici na mjesto odsutnih Nadbiskupa i u njihovo ime položiti prisegu, prije nego primu taj Plaštić od ljubljenoga nam Sina Sv. R. C. Kardinala Djakona.

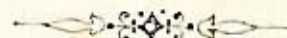
Napomenuti je još ovdje i sustav, koji rabi na Učilištu svetih Obreda, što je našom dozvolom zasnovano pri Rimskom Pape Grgura Uzgojištu u ovom slavnom Gradu, gdje se dosad vrlo povoljnim uspjehom uče sveti Obredi, pak još i na inih Učilištih, koja su dan danas ili će biti zastavljena, a taj sustav uvršten je u više knjigah, a najskoli u desetoj knjizi naših djelâ tiskanih u Rimu, koji mi sasvim odobravamo, te je poznat kao vele koristan tim koji svete Obrede uče.

Pak jer nas je silna množina zaprosila, da bismo se dostojali Apostolskom blagostivošću i vlašću dopustiti i dozvoliti, da bude opet pretiskan Rimski Ritual, Biskupski Cerimonijal i Rimski Pontifikal, i da ne samo sve što smo prije napomenuli i naredili bude u njih pridodano, nego i po našoj zapoviedi da izadje na svjetlo: Mi dakle dobro znajuć i iskustvom obaviešteni, koliko je probitačno da bude sve pri ruci u jednoj knjizi sakupljeno, što je kojekuda napose tiskano, i uvidjajuć koliko će koristi doprinieti ta sbirka pome-

natomu Obredoslovnomu Učilištu na Uzgojištu Družbe Isusove po nas zasnovanu u ovom slavnom svojem Gradu, i inim drugdje zasnovanim Učilištem, pak još blagodarno pristajuć na skupne želje i prošnje toliko odličnih muževa i Biskupa Apostolskom Vlašću ovim pismom dozvoljujemo i dopuštamo, da bude opet pretiskan Rimski Ritual, Biskupski Cerimonijal, i Rimski Pontifikal isto onako kako su sada tiskani i u porabi, sa svim skupa što smo mi, kako je prije rečeno, propisali, naredili i na svjetlo izdali, te još i gorje napomenuti sustav Učilišta Svetih Obreda, što je po našoj zapoviedi uvršten u naša jur dotiskana djela, a svemu tomu da nesmie ništa priečiti.

Pisasmo u Rimu kod Velike sv. Marije pod prstenom Ribarovim dne 25 Ožujka 1752, svoga Papinstva god. dvanaesto.

GAJETAN AMATO.

NASLOV I.

GLAVA JEDINA.

ŠTO JE U OBĆE POTREBNO VRŠITI OBAVLJAJUĆ SVETOTAJSTVA.

DA bude pomnjivo i duševno, kako se pristoji, čuvano i svuda držano, što ova knjiga po starih zakonih katoličke Crkve, po svetih Pravilih i po Papinskih Odlukah naredjuje o činih i obredih za Sakramente; najprvo valja ono znati i vršiti, što je sv. Tridenatski Sabor u VII. Sjedn. XIII. Pravilu o tih činih naredio, a to:

2. » Ako tkogod reče da je slobodno na svečanom » obavljanju Sakramenata upotrebljavane čine po ka- » toličkoj Crkvi prijete i odobrene ili pogrditi, ili da je » Služitelji smiju bez grieha po volji izpustiti, ili pak » svaki duhovni Pastir drugimi novimi zamieniti: izob- » ćen budi. »

3. Nije dakle u Crkvi božjoj ništa svetijega, ni koristnijega, ništa izvrstnijega, ni božanstvenijega, nego su Sakramenti zastavljeni po Gospodu Isukrstu na spasenje ljudskomu rodu; za to Župnik ili koji mu drago Svećenik, koga spada obavljati je, ima se najprvo spomenuti, da svetu stvar vrši, i da mu je svaki čas biti pripravnu na službu toli sveta obavljanja.

4. Za to viekom nastoj pošteno, čisto i pobožno živjeti; jer ako i nemogu nečisti oskvrnuti Sakramenata, ni zli Služitelji djelovanja im zapriečiti: ipak oni koji je nečisto i nedostojno obavljaju postaju krivci vječne osude. Dakle Svećenik ako spozna, da je (čega nebilo) u smrtnom griehu ne usudi se poći obavljat Sakramente, ako se prije u srdcu ne pokaje; no bude li mu na ruku Ispovjednik, pak bude li kada i gdje, valja mu se ispovjediti.

5. Kad ga godir, po dnevu i po noći, zazovu obavljat Svetotajstva, ne budi ni malo lien svoju dužnost ovršit (najskoli ako bude potreba silila). I za to će često, kako mu se prigoda prikaže, opomenuti puk, da kada bude potreba svete službe, neka ga čim prije zazovu ne gledajući koje je doba, ni na ikakovu nepriliku.

6. A prije nego pristupi obavljat Svetotajstva, ako mu bude zgodno, pomolit će se malo i promisliti o svetoj službi, koju ima vršiti, pak će, koliko bude lasno, pregledati i pročitati red i način te službe.

7. Kad god obavlja Svetotajstva metni na se kotu, a na nju štolu one masti (boje), kakova ima bit prema obredu Sakramenta; ako za obavljanje Sakramenta sv. Ispoviedi ne bude kad ter kad drugako svjetovala prilika, ili običaj, ili mjesto.

8. I bar jednoga će djaka, bude li ga imao, upotrebiti, ili više, kako bude prama mjestu i Sakramentu, pristojno obučene, ter isto u koti.

9. Pobrinut će se još da sveta sprav, odjeća, uresi, prtenina i posudje za službu, sve to da bude cielo, krasno i čisto.

10. Kad obavlja Svetotajstva, ako mu bude lasno, pomnjivo razjasni po nauku svetih Otaca i Rimskoga katekizma njihovu kriepost, porabu i korist, i što znamenuju sveti čini, kako zapovieda Tridenatski Sabor.

11. Kad obavlja koje Svetotajstvo, svaku rieč koja obliku i službi pripada, izreci pomnjivo, razgovjetno, i pobožno, i na glas. Tako i druge molitve i prosbe reci pobožno i sviestno; a da se ne pomuti neka ne govori na pamet, nego iz knjige. A i ostale čine i obrede tako pristojno i sbiljno opravljaj da tu drugi pomisle nebeske stvari, i da budu pomnjivi.

12. Spremajuć se služit budi mu na misli ono što ima vršiti i ne razgovaraj se s kim o ničem što na to ne spada; a kada baš služi brini se imati odlučnu namjenu, ili bar moćnu, kaneć činiti, što tuj čini Crkva.

13. I još obavljajuć Svetotajstva vele se čuvaj stegnuti ili zapitati štogod za koji mu drago razlog i kojom mu drago prigodom, upravo ili neupravo; nego služi je za ostunj, i da ne bude nimalo sumnje da svetim trži,

i da je lakom, a kamoli da tako grieši. Ako li mu sami vjernici po dovršenu Sakramentu štogod za milostinju ili za radi pobožnosti ponude to će slobodno, kakov bude gdje običaj, moći uzeti; van da Biskup drugako odredi.

14. Vjernikom tudje župe neima služiti Svetotajstva, van da je potreba, ili da je bud župnik, bud vrhovni Pastir dopustio.

15. A koji primaju Svetotajstva tih svakoga, gdje i kada bude prilično, opomeni, neka se ne razgovaraju zaman, i neka se ne nose i ne drže nepristojno, nego neka se bogomoljno i pobožno drže pri Sakramentih, i neka je onako častno primu, kako se pristoji.

16. Kada bude obavljao Svetotajstvo imati će uviek sobom (gdje uztreba), ovi Ritual, ter će po tanku vršiti obrede i čine, kako je u njem naredjeno.

17. U ovoj knjizi su pak obredi samo onih Sakramenata, koje obavljaju župnici, to je Krštenje, Ispovied, sveta Pričest, posljednje Mazanje, i Ženitba. A ostala dva Svetotajstva, Potvrda i Red, jer je Biskupi služe, imaju svoje obrede propisane u Pontifikalu. Što pak imaju Župnici znati, vršiti i učiti o ovih i o drugih Svetotajstvih, to će naći u inih knjigah, a najskoli u Rimskom katekizmu. Ovdje bo je red sboriti njekako samo o tom, što se tiče obreda rečenih pet Sakramenata.

18. Napokon tko je god dužan obavljati Svetotajstva imaj knjigâ za svoju službu, a navlastito za popisivanje župničkih služaba, da im bude spomena, kako je na svršetku ovoga Rituala.

NASLOV II.

GLAVA 1.

KAKO SE PO ZAKONU IMA OBAVLJATI

SAKRAMENAT KRŠTENJA.

DA svikolici za spasenje potrebujemo sveto Krštenje, vrata ka kršćanskoj vjeri i k vječnomu životu, ter prvo Svetotajstvo medju onimi koja je Isukrst zastavio, to sama Istina svjedoči, ovako rekši: « Ako se tko ne preporodi vodom i svetim Du» hom nemože unići u Božje kraljevstvo » (Iv. III). Za to vele pomnjivo je opravljati i primati ovo Svetotajstvo da bude sgodno i po zakonu.

2. A za podielbu ovoga Sakramenta nješto je po Božjem pravu svakako potrebito, kao tvar, oblik, služitelj; a nješto mu se tiče svečanosti, a to su obredi i čini, koji su po Apostolskoj i vele davnoj predaji prijeti i potvrdjeni, ter jih nije slobodno, izvan potrebe, izostaviti; pak o tom je prije koju reći, da ova sveta služba bude pravo i sveto vršena.

Tvar (materia) Krštenja.

3. Ter najprije Župnik znaj da je prava i naravna voda tvar ovoga Svetotajstva, pak da nijedne drugakove tekućine nije slobodno za to upotrebiti.

4. A za svečano krštenje voda budi te godine blagoslovljena na veliku Subotu pred Uskrs, ili u Subotu pred Duhove, i valja ju u čistoj krstionici bistru i čistu pomnjivo sačuvati; pak, kada je drugu blagosloviti, izliti što je preostalo u crkveno svetište, ili pod krstionicu.

5. Ako blagoslovljene vode po trošenju ne bude veće dosta može se priliti druge ne blagoslovljene, ali manje te.

6. Ako li se bude pokvarila, ili bude iztekla, ili je bude kako mu drago nestalo Župnik ulij u dobro izperenu ter čistu krstionicu svježe vode, pak ju blagoslovi onako, kako je propisano niže.

7. Ako se pak voda bude smrzla, ima ju raztopiti: a bude li se donjekle smrzla, ili bude prestudena moći će sgrijati malo naravne vode ne blagoslovljene, pak smiešati sa krstnom vodom u pripravnoj za to posudici, pak tom smlačenom krstiti da ne naudi djetešcu.

Oblik (forma) za krštenje.

8. Krstni oblik ovimi riečmi: « Ja te krstim u ime Otca, i Sina, i Duha svetoga » svakako je potreban; pak ga nije nipošto slobodno promieniti, nego iste rieči izreći kada biva polievanje.

9. Svećenik latinin neka upotrebi vazda latinski oblik. Nikako nije slobodno ponoviti krštenje; pak ako je koga krstiti pod uviet (o čem niže), taj uviet je izreći ovako; « Ako nisi kršten, ja te krstim u ime Otca i t. d. » Ipak ta uvietni oblik neima rabiti često ni lahkoumno; nego oprezno, i gdje je, pokle je to dobro izvidjeno, prilična sumnja da diete nije bilo kršteno.

10. Ako prem je dopušteno krstiti ili polievanjem, ili zamakanjem, ili škropljenjem, ipak ima se uzdržati, kako je u kojoj crkvi običaj, prvi ili drugi način, koji većma rabe; tako da se trikrat izmije djetetu glava polievajuć ili zamačuć na križ u isti čas u koji se rieči izgovaraju, i da isti to bude koji vodu upotrebljuje i rieči izgovara.

11. No gdje krste polievanjem imaju paziti da voda djetetu s glave nebude teći u krstionicu, nego ili u sveto hranište sagradjeno kod te krstionice, ili u kakovu posudu za to pripravnu, iz koje ju pak valja izliti u sveto hranište, bilo u krstilištu, ili u Crkvi.

Krstni Služitelj.

12. Zakoniti krstitelj, istina, jest Župnik, ili drugi Svećenik koga on il njegov Vrhovni Pastir odre-

di; no kada je god djetešce il odrasli u pogibelji za život može ga svatko nesvećano krstiti u kojem mu drago jeziku, bio to crkvenjak, bio svjetovnjak, još i izobćen, bio vjernik ili nevjernik, bio katolik ili krivovjerac, bio mužki ili ženska, samo neka drži oblik i namienu svete Crkve.

13. No ako je tute Svećenik, na njem budi red prije Djakona, na Djakonu prije Poddjakona, na crkvenjaku prije Svjetovnjaka, a na mužkom prije ženske, van da se radi srama bolje ženskoj nego mužkomu pristoji krstiti ne posve rodjeno diete, ili van da ženska bolje zna i umie krstiti. Za to župnik ima skrbiti da se vjernici, a najskoli primalje, dobro nauče kako je pravo krstiti, i da se toga drže.

14. Otac ni mati neimadu krstiti svojega djeteta, nego samo na smrtnoj pogibelji, ako nije drugoga koji će krstiti; i tada ne postanu nikako srodni za zapreku ženitbenoga potrebovanja.

Krštenje djece.

15. Ima župnik zgodno nagovarati one, kojim je za to skrbiti neka rodjenu djecu, bila nekrštena, bila krštena, čim prije uzmogu, čedno po kršćansku bez izprazne gizde ponesu u Crkvu; da im se toli potreban Sakramenat preveć ne odgodi za pogibelj duši, i da se onim, koji su za potrebu doma zakršteni, popune obični čini i obredi, izpustiv oblik i oblievanje.

16. Nitko neima biti kršten u materinoj utrobi. No ako diete dade na svjetlo glavu, a smrtna bude pogibelj, budi kršteno po glavi; i ne valja ga potle, ako se živo rodi, opet krstiti. Ako li koje drugo udo pokaže, a to bude živuće, po tom, ako nastane pogibelj, budi kršteno: a tada, ako rodiv se požive, bude ga pod uviet krstiti onako, kako je prije rečeno: **Ako nisi kršten, ja te krstim u ime Otca** i. t. d. Ako se pak tako kršteno potle rodi mrtvo, ima bit pokopano u sveto mjesto.

17. Ako mati umre noseća valja čim prije oprezno izvaditi čedo, pak, ako bude živo, krstiti; ako li bude mrtvo, ter ga nebude moći krstiti, neima biti pokopano u sveto mjesto. Izložci i nahodi, ako po tanku izvidu ne bude očito da su kršteni, budite kršteni pod uviet.

18. A na krštenje nakazâ, ako se to dogodi, jako je paziti: o tom, ako bude potreba, a ne bude smrtne pogibelji, valja se posavjetovati sa svojim vrhovnim Pastirom ili s kojim god vještakom.

19. Koja nakaza neima čovječje spodobe ta neima bit krštena; ako o tom bude dvojbe, budi krštena pod ovaj uviet: **Ako si čovjek, ja te krstim** i t. d.

20. Ona pak nakaza za koju je sumnje da li je jedna ili veće osobâ ne budi krštena, dokle se to ne razazna: a može se razaznati bude li imati jednu ili veće glavâ, jedne ili veće prsi; tada bo će biti isto toliko srdaca i dušâ, i razlučnih ljudi, pak ih je jednoga po jednoga napose krstiti, govoreć svakomu: **Ja te krstim** i t. d. Ako pak bude pogibelj, a ne bude kada krstiti jednoga po jednoga napose, služitelj će moći sve zajedno krstiti lievajuć vodu jednomu po jednomu na glavu, te govoreć: **Ja vas krstim u ime Otca, i Sina, i Duha svetoga.** Ali po ovom obliku više njih zajedno krstiti nije slobodno nikada, nego samo u tih i drugih takovih smrtnih pogibeljih, i ako nije dokad krstiti jednoga po jednoga napose.

21. A kada nije izviestno da je u nakazi dvoje čeljade, jer nijesu joj razlučene dvie glave i dvoja prsa, tada valja prije jedno krstiti bez uvieta, pak drugo pod uviet, ovako: **Ako nisi kršten, ja te krstim u ime Otca, i Sina, i Duha svetoga.**

Kumovi.

22. Župnik, prije nego počme krstiti, pomnjivo izpitaj koga se to tiče, tko ili koji imaju biti kumovi da drže diete na krštenju, da ih ne bude preko zakona, i da ne budu nedostojni, oli nesposobni.

23. Kumovati po naredbi Tridenatskoga Sabora ima samo jedan, bio mužki, bila ženska, ili najveć jedan i jedna; a ne dva mužka ni dvie ženske zajedno, a ni otac ni mati istoga djeteta.

24. A tim se kumovom veoma pristoji biti barem doraslim i znamenovanim Svetom Potvrdom.

25. Župnici znajte još i to, da kumovati neimaju nevjernici, ni krivovjerci, ni javni izobćenici, ni koji su pod zabranom, ni poznati zločinci, ni ozloglašenici, a ni tko nije zdrave pameti, ili neumie načela svete Vjere. Jer kum je dužan svoje duhovno čedo, koje bude držao na krstu, zgodno naučiti ta načela, ako bude potreba.

26. A ni koludri neimaju kumovati, ni koludrice (duvne), ni ikakovi Redovnici od svieta oddieljeni.

Kada i gdje je krstiti.

27. Svagda, ter i za crkvene zabrane i za prestanka Božje službe, smije se krstiti, najskoli ako je potreba. Ipak po predrevnu običaju u Crkvi dva su osobito posvećena dneva, u koje se vele pristoji svečanim činom služiti ovaj Sakramenat: a to velika Subota pred Uskrs, i Subota pred Duhove, u koje se dane voda u krstionici po pravilu sveti. Pak, za krštenje odraslih, van da nastane pogibelj za život, valja taj obred, dokle je to lasno, uzdržati, ili bar ne sasvim propustiti, osobito u prvostolnih ili u stolnih Crkvah.

28. A prem da se svagdje, ako potreba sili, smije krstiti, ipak pravo mjesto za krštenje jest Crkva, bude li u njoj, a svakako kod nje, krstionica.

29. Zato, izvan potrebe, nikoga ne valja krstiti u sukromnu mjestu, van da su možda kraljeva, ili velikih knezova djeca, i da to oni zaprose, samo da se to obavi u njihovih crkvicah iliti bogomoljah, ter krstnom vodom blagoslovljenom po običaju.

30. Krstionica budi u pristojnu mjestu, a liepa oblika, ter od česagod čvrsta, i da dobro zdrži vodu, pristojno izkićena, rešetkom obgradjena, na zaklop, pak zatvorena da prah i smrad neuljezu unutar, i da bude na njoj, ako je moguće, slika svetoga Ivana koji krsti Spasitelja.

Sveta ulja, i drugo što je potreba.

31. Sveta krizma (✠), i sveto Ulje, koje i katekumenskim zovu (O. C.) koja rabe za krštenje, neka budu iste godine blagoslovljena, kako je običaj, po Biskupu na veliki Četvrtak.

32. Budi Župnikova skrb to oboje u svoje doba čim prije dobiti, pak tada staro u Crkvi spali.

33. Starimi ulji neima krstiti, van da potreba prisili, više godinu dana; pak, počme li ih nestajati, a ne bude moći dobiti krizme ni blagoslovljena ulja valja priliti neblagoslovljena maslinova ulja, ali manje toga.

34. Krizmu i sveto Ulje valja držati svako u svojoj posudici srebrnoj ili daj kositrenoj dobro začepljenoj: pak te posudice neka budu različne jedna od druge, i na svakoj neka bude svoj napis urezan velikimi slovi, da ne bude pomutnje.

35. No za svakdanje potrebovanje valja držati manje, ako je moguće srebrne ili kositrene posudice, bilo napose, oli pak spojene, nu prilično razlučene i dobro pokrivene, ter označene, kako smo rekli, napisom da se Župnik ne pomuti kad mu rabe, čega se ima pomnjivo čuvati.

36. Pak u te manje posudice valja uliti iz većih Krizme i Ulja, svako u svoju, koliko bude dovoljno; a da se to ne izlije, dobro će biti držati unutri pamuka, ili štogod takova, pak to svetim Uljem i Krizmom svako napose politi, u što kada treba zamočiti palac.

37. Te tako spremne posudice valja pristojno držati na svojem mjestu, na častnu i čistu, pod ključem i pod dobrim čuvanjem, da ih tko, osim Svećenika, svojevoljno ne takne, ni da ih itko uzmogne svetogrdno na zlo upotrebiti.

38. Župnik, koliko je moguće, nedaj svjetovnjaku nositi sveta Ulja, nego nosi je sam, ili drugi Svećenik, ili bar Crkveni poslužnik: isto tako pazi se, nedaj nikada nikomure ništa od njih pod koju mu drago izliku.

39. Sol, koju je staviti novokršteniku u usta, budi blagoslovljena svojim osebojnim blagoslovom, kako je niže propisano; i ta zakleta sol neima rabiti za blagoslivljanje vode; a prije budi dobro stučena i strta, suha i čista: tako blagoslovljene soli ne valja nikomu dati, a ni vratiti onim koji ju donesu blagoslovit, nego hraniti ju za krštenje drugih, ili usuti u sveto hranište.

40. A kada je jur krstiti ima biti spremno ovo:

41. Posudica s katekumenskim Uljem i druga s Krizmom.

42. Posudica sa solju koju je blagosioviti, ili koja je, kako smo rekli, jur blagoslovljena.

43. Čista posudica ili žlica od srebra ili od druge kovi za lievanje krstne vode na glavu novokršteniku, i ta neima veće za ništa drugo rabiti.

44. Zdjela ili mjedenica, kamo će voda s glave teći, ako ne bude odmah tekla u sveto hranište.

45. Pamuka, to je bumbaka, ili što takova čim obrisati gdje je pomazano svetim Uljem.

46. Dvie štole, gdje je je moći lahko imati, ljubičasta (gnjada) i biela za promjenu, kako ćeš niže vidjeti, ako li ne, onda bar jedna.

47. Krušne sredine (mulajne), čim će Svećenik, kad ruke pere, obrisati omazane prste; pak sud gdje će ruke umiti pokle bude krstio, i taj sud samo za to ima rabiti.

48. Biela odjeća kakono plaštić, ili biel ubrus, što je djetetu na glavu položiti.

49. Voštenica, iliti voštena svieća, koju je goruću predati kršteniku.

50. Napokon budi tuj ovi Ritual; isto tako i Krstnica knjiga za popisivanje krštenih.

51. Pak kad sve bude naredno pripravljeno, Svećenik omiv ruke, ter metnuv na se kotu i ljubičastu štolu neka pristupi služit toliko Svetotajstvo: a uza se imaj jednoga, ili ako može više djaka isto u koti, koji će mu služiti.

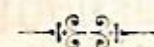
52. Tako opravan pojdi crkvi do praga, gdje iz vana čekaju koji su diete donjeli.

53. Za diete (ako toga ne bude sam dobro znao), upitaj je li pod njegovu župu, je li mužko ili žensko, je li kod kuće kršteno, pak tko ga je krstio i kako to, pak tko će mu kumovati i držati ga na krstu, ter na mjesto njega odgovarati; pak opomeni te kumove neka se pobožno i pristojno drže, i kako uztreba odgovaraju na upite na mjesto novokrštenika.

54. A ime nadievaju onim koji se krste, kano Božjim sinovom imajućim se po Isukrstu preporoditi i njegovu vojevanju zapisati, pak nedaj nadjeti sramotno ime, ili izmišljeno, ili smiešno, ili krivih bogova, ili bezbožnih nevjernika, nego radje, dokle je moći, koga god

svetca, koji će svojim primjerom bodriti vjernike na pobožno življenje i biti im zaštitnikom.

55. To tako obrediv, i doznav za ime onoga, koga je krstiti, koga, ako bude diete, ima na desnoj ruci držati tko ga donese, župnik počmi krstiti ovako pitajuć poimenće.

GLAVA 2.

RED KRSTITI DJECU.

Pop pita: 1. Što pitaš u Crkve Božje?
Kum odgovara: Vjeru.
Pop: Što ti daje vjera?
Kum odg. Život vječni.

2. Pop. Dakle ako hoćeš da unidješ u život, vrši zapoviedi. Ljubiti ćeš Gospoda Boga svoga svim srdcem svojim, i svom dušom svojom, i svom pameću svojom, a iskrnjega svoga kako sam sebe.

3. Za tim trikrat polahko dahni djetetu u lice, te reci jedan put:

Izajdi iz njega (nje) nečisti duše, a daj mjesto Duhu svetomu Utješitelju.

4. Po tom palcem prekriži diete na čelu i na prsiju govoreć:

Primi znamenje Križa koli na čelu ✠, toli na srdcu ✠, uzmi vjeru nebeskih zapoviedi: i tako se vladaj, da jur uzmogneš biti Božjim hramom.

Pomolimo se.

Molitve naše, prosimo Gospodi, milostivo usliši: i ovoga Odabranika tvoga (Odabranicu tvoju) I. znamenovana (-nu) utisnutim mu (joj) Gospodnjim križem vazda krepko čuvaj: da izvršujuć načela velike tvoje slave, i držeć tvoje zapoviedi dostojan (-jna) bude doći na slavu preporoda. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

5. Za tim položi ruku djetetu vrhu glave te reci:

Pomolimo se.

Svemogući, vjekovječni Bože, Otče Gospoda našega Isukrsta, dostoj se pogledati ovoga službenika tvoga (ovu službenicu tvoju) I. koga (koju) si se dostojao pozvati da počme vjerovati; izreni mu (joj) iz srdca svaku sljepoću; raztrgni sve Sotonine uze, kojimi bijaše svezan (-na); otvori mu (joj), Gospodi, vrata svoga smilovanja, da, napuniv se (napunivši se) znamenja tvoje mudrosti. bude bez nikakova pohotnoga smrada, a na liep miris tvojih zapoviedi veseo (vesela) da bude služiti tebi u tvojoj Crkvi, i od dana do dana napredovati. Po istom Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

6. Za tim pop blagoslovi sol, koja jednom blagoslovljena može i drugda za tu istu službu rabiti.

Blagoslov soli.

Zaklinjem te, stvore soli, u ime Boga Otca svemogućega ✠, i u ljubav Gospoda našega Isukrsta ✠, i u kriepost Duha svetoga ✠. Zaklinjem te Bogom živim ✠, Bogom pravim ✠, Bogom svetim ✠, Bogom ✠ koji te je stvorio na obranu ljudskomu rodu, ter svojim slugam zapovjedio svetiti te za puk koji prihadja k vjerovanju: da u ime svetoga Trojstva budeš spasonosno Svetilo za izganjanje neprijatelja. Za to molimo te, Gospodi Bože naš, da ovi stvor soli posvećujuć posvetiš ✠, i blagoslivljajuć blagosloviš ✠, da bude svim primajućim savršena ljekarija, ostajuć im u utrobi, u ime istoga Gospoda našega Isukrsta, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju.

℟. Amen.

7. Po tom stavi djetetu u usta malo blagoslovljene soli govoreć:

I. Primi sol mudrosti: bila ti smilovanjem za život vječni. ℟. Amen.

Pop. Mir s tobom. ℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože Otaca naših, Bože stvoritelju svekolike istine, ponizno ti se molimo, da se milostiv dostojiš pogledati ovoga službenika tvoga (službenicu tvoju) I. i da mu kušajuću (joj kušajućoj) ovu prvu solnu piću,

nedaš do duga gladovati, nego nasititi se nebeskom hranom, tako da bude vazda duhom gorljiv (-a), nadom obradovan (-a), tvomu Imenu vazda služeći. Privedi ga (ju), Gospodi, molimo, k umivalu novoga preporoda, da dostojan (-jna) bude s tvojimi vjernici postići vječne darove tvoga obećanja. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Zaklinjem te, nečisti duše, u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha svetoga ✠, da izadješ i odstupiš od ovoga Božjega službenika (od ove Božje službenice) I. On bo ti, prokleti osudjeniče, zapovieda, koji je nogama po moru hodio, ter Petru tonuću pružio desnicu.

Dakle, prokleti djavle, spoznaj svoju osudu, ter daj čast živomu i pravomu Bogu, daj čast Isukrstu njegovu Sinu, i svetomu Duhu, pak odstupi od ovoga Božjega službenika (od ove Božje službenice) I. jer njega (nju) je za se Bog i Gospod naš Isukrst dostojao se pozvati na svoju svetu milost i blagoslov, i na Vrelo Krštenja.

8. Sada znamenuje diete palcem po čelu, govoreć:

Ni ovoga znamena Svetoga Križa ✠, koji mu (joj) mi postavljamo na čelo, ti, prokleti djavle, nigdar se ne usudi povriediti. Po istom Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

9. Pak odmah postavlja ruku djetetu vrhu glave, ter govori:

Pomolimo se.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, Tvorče svjetlosti i istine, molim se tvojemu vječnomu i vele pravednomu milovanju nad ovim službenikom tvojim (nad ovom službenicom tvojom) I., da se dostojiš prosvjetliti ga (ju) svjetlošću svoga razumievanja: očisti ga (ju) i posveti: daj mu (joj) pravo znanje, da dostojan (-jna) bude milosti tvoga Krštenja, pak da uzdrži krepku nadu, pravi savjet, sveti nauk. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

10. Za tim pop položi na diete jedan kraj štole, i uvadja ga u crkvu, govoreć:

I. Unidji u crkvu Božju, da budeš imao (-ala) dio s Krstom za život vječni. ℟. Amen.

11. Kad budu unišli u Crkvu, pop hodeć ka krstionici govori na glas skupa s kumovi:

Vjerujem u Boga, Otca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje. I u Isukrsta, Sina njegova jedinoga, Gospoda našega, koji bi začet po Duhu svetom, porodjen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, propet, umrie i pokopan bi; sadje nad pakao, treći dan uskrsnu od mrtvih: uzadje na nebesa, sjedi ob desnu Boga Otca svemogućega: od tud ima doći sudit žive i

mrtve. Vjerujem u Duha svetoga: svetu Crkvu katoličansku, Svetih obćenje: odpuštenje griehâ: puti uskrsnuće; život vječni. Amen.

Otče naš, koji jesi na nebesih, sveti se ime tvoje: pridi kraljevstvo tvoje; budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. Kruh naš svakdanji daj nam danas: i odpusti nam duge naše, kako i mi odpuštamo dužnikom našim: i ne uvedi nas u napast: nu izbavi nas oda zla. Amen.

12. A zatim, prije nego pristupi ka krstionici, reci:

Zakletva.

Zaklinjem te, svaki nečisti duše, u ime Boga Otca svemogućega ✠, i u ime Isukrsta Sina njegova, Gospoda i Sudca našega ✠, i u kriepost Duha svetoga ✠, da odstupiš od ovoga stvora Božjega I., kojega se je Gospod naš k svojoj svetoj Crkvi pozvati dostojao, da bude hram Boga živoga, i Duh sveti da u njem pribiva. Po istom Krstu Gospodu našem, koji ima doći sudit žive i mrtve i sviet po ognju. ℟. Amen.

13. Po tom Svećenik uzmi prstom sline iz svojih usti, te takni uši i nozdrve djetetu: a tičuć desno i lievo uho reci:

Effeta, to je, Otvori se: pak takne nozdrve, govoreć, Na miris ugodnosti. A ti,

djavle, prognan bio; jer će se približiti sud Božji.

14. Za tim pita Novokrštenika po imenu, govoreć:

I. Odričeš li se Sotone?
Kum odgovara: Odričem.
I svih djelâ njegovih?
℟. Odričem.
I svih raskoša njegovih?
℟. Odričem.

15. Po tom Svećenik umoči prst palac u Novovjerničko (Katekumensko) Ulje, ter pomaže diete na prsiju, i medju plećima na križ, govoreć:

Ja te mažem ✠ uljem spasenja u Krstu Isusu Gospodu našem, da imaš život vječni.
℟. Amen.

16. Sad odloži ljubičastu štolu, a stavi na se bielu.
17. Za tim otare pamukom, ili čimgod takovim, svoj palac, i gdje je pomazao, pak pita novokrštenika, zazvav ga po imenu, a kum odgovara.

I. Vjeruješ li u Boga Otca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje? ℟. Vjerujem.

Vjeruješ li u Isukrsta, Sina njegova jedinoga, Gospoda našega, koji se je rodio i bio mučen?
℟. Vjerujem.

Vjeruješ li i u Duha svetoga, svetu Crkvu katoličansku, Svetih obćenje, odpuštenje griehâ, puti uskrsnuće, i život vječni?
℟. Vjerujem.

18. Pak zazvav po imenu novokrštenika Svećenik veli:

I. Hoćeš li se krstiti?

Kum odgovara: Hoću.

19. Tada kum, ili kuma, ili oboje (ako im bude dozvoljeno) pridrže diete, a Svećenik posudicom ili gostaricom zacrpi krstne vode, pak je trikrat izlije djetetu na glavu na križ, a zajedno izgovara bistro i pomnjivo rieči samo jednom, govoreć:

I. Ja te krstim u ime Otca ✠, lij prvoč, i Sina ✠, lij drugoč, i Duha ✠ svetoga, lij trećoč.

20. A gdje je običaj krstiti zamakanjem, Svećenik prime diete, pak pazeć da ga ne ozledi, tri krat oprezno zamoči u vodu i krsti, govoreć samo jedan put:

I. Ja te krstim u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga.

21. Odmah kum, ili kuma, ili oboje skupa dignu diete sa svete vode primajuć ga sa svećenikove ruke.

22. Ako je pak dvojbe, da je li diete bilo kršteno, reci ovako:

I. Ako nîsi kršten (ili krštena) ja te krstim u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga.

23. Za tim umoči palac u svetu Krizmu, ter pomaže diete na vrh glave na križ, veleć:

Svemogući Bog, Otac Gospoda našega Isukrsta, koji te je vodom i Duhom svetim preporodio, i koji ti je sve griehe odpustio (sada pomaže), ta te pomazao Krizmom

spasenja ✠, u istom Krstu Isusu Gospodu našem za život vječni. ℟. Amen.

Pop. Mir tebi. ℟. I s duhom tvojim.

24. Tada pamukom, ili čim god takovim, obriše svoj palac, i gdje je pomazao, pa stavi mu na glavu prebiel ubrusac na mjesto biele odjeće, govoreć:

Primi bielu odjeću, da ju neoskvrnjenu poneseš pred sud Gospoda našega Isukrsta, da budeš imao život vječni. ℟. Amen.

25. Za tim dà njemu, ili kumu, goruću svieću, veleć:

Primi goruću svieću, te neporočan čuvaj svoje Krštenje: vrši Božje zapoviedi, da kada Gospod pride na pir, uzmogneš ga susresti skupa sa svimi Svetci u nebeskom dvoru, pa da budeš imao (-la) život vječni, i živio (živjela) u vieke viekâ. ℟. Amen.

26. Najposlje reče:

I. Idi u miru, i Gospod bio s tobom. ℟. Amen.

27. Ako pak bude više djece imajuće se krstiti, bilo mužke, bilo ženske, za pitanja o katekizmu mužka djeca neka budu na desnu, a ženska na lievu; pak je sve onako reći kako prije svakomu u svojem spolu, ter u broju množine. No najprvo upitati za ime, dahnuti, utisnuti križ, ili znamenati, taknuti uši i nozdrve slinom, upitati za odricanje, pomazati katekumenskim Uljem, upitati za Vjerovanje, pak krstiti, pomazati krizmom, staviti bielu odjeću, i još predati goruću svieću, sve to je učiniti jednomu po jednomu napose, ter prije mužkim, pak ženskim.

28. Ako je diete, ili odraslo čeljade, tako bolestno da nastaje pogibelj, da će preminuti, prije nego Krštenje bude dovršeno, Svećenik izpustiv sve što je prije Krštenja, krsti ga lievajuć mu na glavu vodu trikrat, ili i jednom na križ, i govoreć: I. Ja te krstim u ime Otca ✠ i t. d., kako gori na listu 18.

29. Ako ne bude krstne vode, a nastane pogibelj, svećenik neka upotrebi prostu vodu.

30. Pak bude li mu pri ruci Krizma, neka ga pomaže po tjemenu, govoreć: Svemogući Bog, Otac Gospoda našega Isukrsta i t. d. kako je više rečeno na listu 18.

Pak mu dà biel ubrusac, govoreć: Primi bielu odjeću i t. d. kao na l. 19.

A najposlje dà mu goruću svieću, veleć: Primi goruću svieću i t. d. kao na l. 19.

Ako prežive, budite dovršeni preostavši obredi.

31. Opomenut je kumove, da su se duhovno srodjačili sa krštenikom, i s njegovima roditeljima, i to srodstvo da prieči i razstavlja ženitbu.

32. Župnik gledaj, da roditelji toga djeteta budu opomenjeni, da ni sami, ni dojilje neka ne drže djeteta sobom na postelji, sbog pogibelji da ga ne udave; nego da neka ga pomnjivo čuvaju, i zgodno uče na kršćansku.

33. Još je roditeljima ili drugomu, ako uztreba, spomenuti da djece nikako nedadu dojiti ili hraniti židovkinjam, a ni nevjernicam, ni krivovjernicam.

34. Prije nego odnesu diete iz Crkve, ili prije nego kumovi otidju, župnik tačno po naredjenom obliku upiši u Maticu krštenih njihova imena, i drugo kako je krstio.

GLAVA 3.

KRŠTENJE ODRASLIH.

Ako bude krstiti odrasla valja ga prije po Apostolskom pravilu pomnjivo naučiti kršćansku vjeru, i sveto živjeti, pak za njekoliko dana bogoljubnim djelom priučati, ter volju mu i odluku češće iskusiti, i ne krstiti ga nego znajuća i hoteća, ter dobro naučena.

2. Ali ako tko za učenja bude na pogibelji umrieti, a želi krstiti se, budi kršten prema spoznanoj pogibelji ili potrebi.

3. Za odrasle valja Biskupu, gdje je lasno, javiti, da ih on, ako mu bude drago, svečanije krsti, drugačije sam župnik krsti po odredjenom obredu.

4. A liepo je da odrasli, po Apostolskoj naredbi, budu svečano kršteni, na veliku Subotu, ili u Subotu pred Duhove.

5. Za to, ako koji Katekumen ima biti kršten oko te kojegod dobe, dobro je odgoditi Krštenje za te dneve, ako nije zapreke.

6. No, ako se tkogod o Duhovih ili za tim obrati, a neće mu se do duga čekati, nego brzo krstiti se, a vidjeti je, da je naučen i dobro pripravan, može biti prije kršten.

7. Naučeni Katekumen budi kršten u Crkvi, ili u krstilištu, uz njega budi kum, a na svećenikovo pitanje sam Katekumen odgovaraj: van da je niem, ili posve gluh, ili nepoznata jezika; a tada izjavi svoju privolju ili po kumu, bude li on ta jezik razumio, ili po drugom tumaču, ili pokimav glavom.

8. A za poštovanje ovoga Svetotajstva pristoji se biti na tašte i svećeniku, koji će krstiti odrasle, i samim odraslim, koji su zdravi.

9. Za to ne valja ih krstiti po gostbi, ni po objedu, nego prije podne (van da je s dobra razloga drugako postupati).

10 Opomenuti je Katekumena da se pokaje svojih griehâ.

11. Ludjaci i mahnitci nebudite kršteni, van da su od poroda takovi bili; jer tada ih je smatrati kakono djecu, pak mogu biti kršteni u vjeri sv. Crkve.

12. No ako se kad osvieste, budite kršteni dokle su pri sebi, ako privole. Ako su pak, prije nego su poludili, zaželjeli prijeti krst, a nastane pogibelj za život, budite kršteni, ako i nîsu pri sebi.

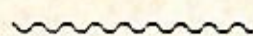
13. Isto tako na kom je mrtvilo, ili pomama, ima biti kršten kada je na javi i pri sebi, van da je tu smrtna pogibelj, ako li je prije zaželio krštenje.

14. Tko prosi biti kršten, tomu Svećenik marljivo nastoj doznati za rod i stalež, najskoli ako je stranac; pak za nj po tanku razpitav, je li drugda bio kršten, i je li pravo, pazi, da tkogod jur kršten ne bude hotio po neznanstvu, ili po bludnji, ili za dobitak, ili za štogod drugo, hinbom ili prevarom opet se krstiti.

15. A za koga je, po marljivu razpitu, prilične dvojbe je li bio kršten, taj svaki, ako ništa drugo ne zaprieči, budi kršten pod uviet.

16. A krivovjerci, koji bi se radi pokatoličiti, a nîsu bili pravim oblikom ili pravom tvarju kršteni, ti imaju biti kršteni po zakonu; no prije neka priznaju, kako im je opako bludjenje, i neka se toga odreku, i neka se marljivo nauče katoličku vjeru: a koji su pravim oblikom i pravom tvarju bili kršteni, tim samo ono valja nadopuniti, što je bilo izpušteno, ako se Biskupu s dobra razloga ne svidi drugačije.

17. Apak valja pročitati i držati se onoga, što je sprieda rečeno o Krštenju u obće, glav. 1.

GLAVA 4.

RED KRSTITI ODRASLE.

Najprije Svećenik, pokle pripravi što je ono prije za krštenje djece izkazano da treba ovršiti, metnuv na se kotu i štolu, ili još i ljubičast plašt, sa svojimi djaci pristupi Oltaru k stepenicam, ter kleknuv srdačno se u svojoj pameti Bogu pomoli, da uzmogne dostojno podieliti toliko Svetotajstvo; a da izprosi Božju pomoć, ustav znamena se, i ako bude kada, reče:

℟. Bože na pomoć moju nastoj.
℣. Gospodi pomoći mi pospješi se.
Slava Otcu... Kako bijaše u počelo...

2. Za tim neka on počme, a Djaci neka nastavljaju,

Pripjev. Izlit ću na vas vodu čistu, i očistit ćete se od svih skvrnâ vaših, govori Gospod.

Psalam 8.

Gospodi, Gospod naš,* kako je čudnovato ime tvoje po svoj zemlji!

Jer je uzvišeno veličanstvo tvoje,* nad nebesa.

Iz usta malahnih i sasućih usavršio si hvalu poradi neprijatelja tvojih,* da poraziš neprijatelja i osvetnika.

Jer ću gledati nebesa tvoja, djela prsti tvojih:* mjesec i zviezde, što si ti postavio.

Što je čovjek, da ga se spominješ? * ili sin čovječji, da ga pohadjaš?

Umanjio si ga malo niže od Angjelâ, slavom i čašću vjenčao si ga: * i postavio si ga nad djela ruku svojih.

Sve si mu pod noge podložio,* ovce i sve volove, još i živine poljske;

Ptice nebeske, i ribe morske,* koje hode po stazah morskih.

Gospodi, Gospod naš,* kako je čudnovato ime tvoje po svoj zemlji!

Slava Otcu.... Kako bijaše....

Psalam 28.

Prinesite Gospodu sinovi Božji: * prinesite Gospodu sinove ovneće:

Prinesite Gospodu slavu i čast, prinesite Gospodu slavu imenu njegovu: * poklonite se Gospodu u svetom dvoru njegovu.

Glas Gospodnji na vodah: Bog je veličanstveni zagrmio: * Gospod na mnogo vodâ.

Glas Gospodnji silan: * glas Gospodnji veličanstven.

Glas Gospoda lomećega cedre: * i slomit će Gospod cedre Libanske.

I smrvit će je, kakono junca na Libanu:* i obljubljen kakono sin inorožji.

Glas Gospoda, koji razsjeca plamen ognjeni: * glas Gospoda, koji potresa pustinjom: i stresti će Gospod pustinju Kadešku.

Glas Gospoda, koji usavršuje jelene, i odkrit će guštavinu: * i u hramu njegovu svi će pjevati slavu.

Gospod čini da se nastani potop: * i sjedit će Gospod Kralj u vieke.

Gospod će dati snagu puku svomu: * Gospod će blagosloviti puk svoj u miru.

Slava Otcu.... Kako bijaše....

Psalam 41.

Kakono jelen želi na vrela vodâ: * tako duša moja želi k tebi, Bože.

Žedna je duša moja Boga jakoga, živoga: * kad ću doći i prikazat se pred licem Božjim?

Bješe mi suze moje kruh po danu i po noći: * dočim mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj?

Toga sam se sjećao, i izlievao sam u sebi dušu svoju: * jer ću preći u mjesto čudnovata pribivališta, do kuće Božje.

U glasu radosti, i slavja: * zvek gozbujućega.

Što si žalostna, dušo moja: * i što me smućuješ?

Ufaj u Boga, jer ću mu se jošter ispoviedati: * spas lica mojega i Bog moj.

U meni je smućena duša moja: * za to ću se spominjati tebe iz zemlje Jordanske, i s Ermona s gore male.

Bezdna bezdnu dozivlje, * glasom slapova tvojih.

Sve što je na visinah tvojih, i valovi tvoji, * prešli su vrh mene.

Ob dan je naredio Gospod milosrdje svoje: * a u noći pjesan njemu.

U mene je molitva Bogu života moga: * reći ću Bogu: Branitelj mi jesi.

Zašto si me zaboravio? * i zašto hodim žalostan, kad me raztužuje neprijatelj?

Kad mi se kosti lome; * korili su me neprijatelji moji, koji me pečale.

Kad mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj? * što si žalostna, dušo moja, i što me smućuješ?

Ufaj u Boga, jer ću mu se jošter ispoviedati: * spas lica mojega i Bog moj.

Slava Otcu.... Kako bijaše....

I ponavlja se Pripjev. Izlit ću na vas vodu čistu, i očistit ćete se od svih skvrnâ vaših, govori Gospod.

5. Za tim se veli: Gospodi pomiluj. Krste pomiluj, Gospodi pomiluj.

Otče naš.

℟. I ne uvedi nas u napast.

ф. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

ф. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

ф. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući, vjekovječni Bože, koji si svojim slugam u ispoviedanju prave vjere dao spoznati slavu vječnoga Trojstva; a u mogućnom veličanstvu klanjati se jedinstvu: molimo; da učvršćeni u istoj Vjeri vazda obranjeni budemo od svake protivnosti.

Molitva.

Bliz budi molitvam našim, svemogući Bože; i što služba naše poniznosti ima obaviti, to djelovanjem tvoje krieposti da bude usavršeno.

Molitva.

Podaj, molimo Gospodi, Odabraniku našemu (ili Odabranici našoj) da naučiv svete tajne, bude ne samo krstnim Vrelom obnovljen (-ena), nego i članovom tvoje Crkve pribrojen (-jena). Po Krstu Gospodu našem. ф. Amen.

4. Ako ih se više bude imalo krstiti ovu treću Molitvu reci u broju množine.

5. Za tim Svećenik pojde do Crkvenih vrata, ter stane na pragu, a katekumen izvan praga. A ako ih je više, obojega spola, mužki budite na desnu Svećeniku a ženske na lievu; tad

Pop, pita: Kako ti je ime?
Katekumen odgovara: I.
Pop: I. Što pitaš u Crkve Božje?
Odg. Vjeru.
Pop: Što ti daje vjera?
Odg. Život vječni.
Pop: Ako hoćeš da imaš život vječni, vrši zapoviedi: Ljubit ćeš Gospoda Boga svoga svim srdcem svojim, i svom dušom svojom, i svom pameću svojom, a iskrnjega svoga kako sam sebe. U ovih dviju zapoviedih vas je zakon i Proroci. A Vjera je ovo, da štuješ jedinoga Boga u Trojstvu, i Trojstvo u jedinstvu, ni sobstvâ ne miješajuć, ni razlučujuć sućanstva. Drugo bo je sobstvo Otca, drugo Sina, drugo Duha svetoga; no ovi tri imaju jedno sućanstvo, i samo jedno Božanstvo.

6. Pak opet pita: I., Odričeš li se sotone?
Odg. Odričem.
Pita: I svih djelâ njegovih?
℟. Odričem.
Pita: I svih raskošâ njegovih?
℟. Odričem.

7. Za tim Svećenik razpićuje o članovih Vjere, govoreć:

Vjeruješ li u Boga Otca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje?
℟. Vjerujem.

Vjeruješ li u Isukrsta Sina njegova jedinoga, Gospoda našega, koji se je rodio i bio mučen? ℟. Vjerujem.
Vjeruješ li i u Duha svetoga, svetu Crkvu katoličansku, Svetih obćenje, odpuštenje griehâ, puti uskrsnuće, i život vječni?
℟. Vjerujem.

8. Tad Svećenik dahni mu trikrat u obraz, a jedan put reci:

Izajdi iz njega (nje) nečisti duše, a daj mjesto Duhu svetomu Utješitelju.

9. Sad na križ dahni mu u obraz, te reci:

I. Primi dobroga Duha po ovom udahnuću, i po Božjem blagoslovu ✠. Mir tebi.
℟. I s duhom tvojim.

10. Za tim palcem prekriži ga na čelu i na prsiju, govoreć:

I. Primi znamenje Križa koli na čelu ✠, toli na srdcu ✠: uzmi vjeru nebeskih zapoviedi. Tako se vladaj, da jur uzmogneš biti Božjim hramom; i radostan (-stna) priznaj da unišav u Crkvu Božju utekao (-kla) si smrtnim zamkam; (zamrzi na kumirstvo, odvrzi kipoštovje), poštuj Boga Otca svemogućega, i Isukrsta, Sina njegova jedinoga, Gospoda našega, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

Ovdje opomnji da one rieči (zamrzi na kumirstvo, odvrzi kipoštovje) imaju se reći katekumenu koji je bio

poganin, iliti neznabožac i kipoklanjalac. A Novovjercu Židu ili Jevrejinu, reci: Zamrzi na židovsku nevjeru; odvrzi hebrejsko praznovjerje.

A Saracinu, ili Turčinu, ili Perzijancu ili drugomu komu od Muhamedovaca mjesto onih istih rieči veli: Zamrzi na Muhamedovačku nevjeru, odvrzi opaku družbu nevjerstva.

A poluviercu koji dohodi u katoličku crkvu, ako nije bio naprav kršten, te se ima pokrstiti, reci: Zamrzi poluviernu opačinu, odvrzi nepodobne družbe hudobnih. Oli izreci svojim imenom onu družbu iz koje katekumen dohodi.

11. Ako je više Odabranika reći je jednomu po jednomu napose sve do sada rečeno.

Pomolimo se. Molitva.

Molim te, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, zapovjedi da se ovomu službeniku tvojemu (ovoj službenici tvojoj) I., koji (-a) se nevješt (-a), i sumnjiv (-a) skita kroz noć ovoga svieta, ukaže put k istini, i ka tvomu poznavanju: da, otvoriv oči svoga srdca, spozna tebe jedinoga Boga Otca u Sinu, i Sina u Otcu sa svetim Duhom, pak da dostojan (-jna) bude prijeti plod toga ispoviedanja i ovdje i u dojdućem vieku. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

12. Bude li više Odabranika ovu Molitvu valja reći u broju množine. (A znamenati, što sliedi, valja jednoga po jednoga napose, onimi riečmi).

13. Za tim palcem znamenaj Odabranika na čelu, govoreć:

Znamenujem ti čelo ✠, da primeš križ Gospodnji.

Na ušiju: Znamenujem ti uši ✠✠, da budeš slišao Božje zapoviedi.

Na očiju: Znamenujem ti oči ✠✠, da uzreš sjaj Božji.

Na nozdrvah: Znamenujem ti nozdrve ✠✠, da oćutiš liepi miris Isukrstov.

Na ustih: Znamenujem ti usta ✠, da budeš govorio rieči za život.

Na prsiju: Znamenujem ti prsi ✠, da uzvjeruješ u Boga.

Na plećih za vratom: Znamenujem ti pleća ✠, da primeš jaram njegove službe.

Sve tielo prekriži rukom, ne tičuć ga, a govoreć:

Znamenujem te svega u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga, da budeš imao život vječni, i da budeš živio po sve vieke viekâ.

℟. Amen.

Pomolimo se. Molitva.

Molitve naše, prosimo Gospodi, milostivo usliši, i čuvaj ovoga Odabranika tvoga (ovu Odabranicu tvoju) I. krepošću gospodnjega križa, kojim ga (ju) znamenujemo; da izvršujuć načela velike tvoje slave, i držeć tvoje zapoviedi dostojan (-jna) bude doprieti na slavu preporoda. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, koji čovječjemu rodu tako si sazdatelj, da si i ponapravitelj, milostiv budi posinjenim pukom, pak pripiši novomu zakonu djecu novoga poroda; neka se sinovi obećanici raduju, da su po milosti primili, čega nisu mogli dostignuti po naravi. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

14. Tad postavlja ruku Odabraniku vrhu glave, te govori:

Pomolimo se.

Svemogući, vjekovječni Bože, Otče Gospoda našega Isukrsta, dostoj se pogledati ovoga službenika tvoga I. koga (ovu službenicu tvoju I., koju) si se dostojao pozvati da počme vjerovati: izreni mu (joj) iz srdca svaku sljepoću; raztrgni sve Sotonine uze, kojimi bijaše svezan (-a), otvori mu (joj), Gospodi, vrata svoga smilovanja, da napuniv (-ši) se znamenja tvoje mudrosti bude bez nikakova pohotnoga smrada, a na liep miris tvojih zapoviedi veseo (-ela) da bude služiti tebi u tvojoj Crkvi, i od dana do dana napredovati, da sposoban (-bna) bude pristupiti k milosti tvoga Krštenja, oćutiv ljekariju. Po istom Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

15. Ako ih je više, reci u broju množine ovu Molitvu, i onu sprieda Molitve naše, i t. d.

16. Za tim Svećenik blagoslovi sol.

Blagoslov soli za Katekumena.

Zaklinjem te, stvore soli, u ime Boga Otca svemogućega ✠, i u ljubav Gospoda našega Isukrsta ✠, i u kriepost Duha svetoga ✠. Zaklinjem te Bogom živim ✠, Bogom pravim ✠, Bogom svetim ✠, Bogom ✠, koji te je stvorio na obranu ljudskomu rodu, ter svojim slugam zapovjedio svetiti te za puk, koji prihadja k vjerovanju: da u ime svetoga Trojstva budeš spasonosno Svetilo za izganjanje neprijatelja. Za to molimo te, Gospodi Bože naš, da ovi stvor soli posvećujuć posvetiš ✠, i blagoslivljajuć blagosloviš ✠, da bude svim primajućim savršena ljekarija, ostajuć im u utrobi, u ime istoga Gospoda našega Isukrsta, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

17. Sada palcem i kazavcem uzme te soli, pak stavi Katekumenu u usta, govoreć:

I. Primi sol mudrosti: bila ti smilovanjem za život vječni. ℟. Amen.

Pop. Mir tebi. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože Otaca naših, Bože Stvoritelju svekolike istine, ponizno ti se molimo, da se milostiv dostojiš pogledati ovoga službenika tvoga (ovu službenicu tvoju) I., i da mu kušajuću (joj kušajućoj) ovu prvu solnu

piću, nedaš do duga gladovati, nego nasititi se nebeskom hranom, tako da bude vazda duhom gorljiv (-a), nadom obradovan (-a), tvomu imenu vazda služeći. Privedi ga (ju), Gospodi, molimo, k umivalu novoga preporoda, da dostojan (-jna) bude s tvojimi vjernici postići vječne darove tvoga obećanja. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

18. Bude li ih više, reci jednomu po jednomu: I. Primi sol i t. d., a u broju množine Molitvu sprieda: Bože Otaca naših.

19. No ako Novovjerac bude poganin ili dojde na vjeru od kipoštovja, Svećenik kada blagoslovi sol, a prije nego joj on okusi liek, dodaj sliedeću Molitvu (ali ne za Hebreja, ni za drugakove Novovjerce, kakove spomenusmo), govoreć:

Pomolimo se. Molitva.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji jesi, koji si bivao, i koji ostaješ do svrhe, komu se nezna početak, nit se može zamisliti svršetak: tebe ponizno zazivamo na ovoga službenika tvoga I., koga (ovu službenicu tvoju I., koju) si izbavio od poganske bludnje, i od pregrdnoga drugovanja: dostoj se uslišati ga (ju), što pred tobom snizuje svoju glavu na vrelu umivališta, da preporodiv (-vši) se vodom i svetim Duhom, svukav (-vši) staroga čovjeka, obuče novoga, koji je stvoren prema tebi;

da prime neporočnu i neoskvrnjenu odjeću, pak da bude dostojan (-jna) služiti tebi Bogu našemu. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

20. Ako ih bude više, spriednju Molitvu reći će u broju množine.

21. Za tim Svećenik reci samo nad mužkim:

Moli, Odabraniče, klekni, pak reci: Otče naš.

I Odabranik kleknuv moli, te reče:

Otče naš.

A kada izmoli, i doreče Otče naš sve do Nu izbavi nas oda zla uključno, onda Svećenik prida:

Digni se, dovrši svoju molitvu, i reci, Amen.

I on odgovori: Amen.

Onda Svećenik reče kumu: Znamenaj ga.

Pak Odabraniku: Pristupi.

I kum ga znamena na čelu, govoreć:

U ime Otca, i Sina, i Duha svetoga.

22. Pak i Svećenik prekriži ga na čelu, ovako govoreć:

U ime Otca, i Sina, i Duha svetoga.

Ter postavi vrh njega ruku, govoreć:

Pomolimo se. Molitva.

Bože Abraamov, Bože Izakov, Bože Jakovljev, Bože, koji si se objavio Mojsiji slugi svomu na gori Sinajskoj, i izveo si

Izraelske sinove iz zemlje Egipatske, odrediv za njih Angjela svoga milosrdja, neka ih čuva ob dan i ob noć: prosimo te, Gospodi; dostoj se poslati s nebesa svoga svetoga Angjela, da tako bude čuvao i ovoga službenika tvoga I., i da ga privede k milosti tvoga Krštenja. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Zakletva.

Dakle, prokleti djavle, spoznaj svoju osudu, ter daj čast živomu i pravomu Bogu, daj čast Isukrstu Sinu njegovu, i Duhu svetomu, pak odstupi od ovoga Božjega službenika (od ove Božje službenice) I. jer njega (nju) je za se Bog i Gospod naš Isukrst dostojao se pozvati na svoju svetu milost, i na vrelo krštenja: ni ovoga znamena svetoga Križa ✠, koji mu (joj) mi postavljamo na čelo, ti, prokleti djavle, nigdar se ne usudi povriediti. Po istom Krstu Gospodu našem, koji ima doći sudit žive, i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

23. Da ako bude više Novovjeraca, ovdje i unapried Svećenik reče u broju množine: Molite, Odabranici, kleknite i t. d. kako sprieda sve do svršetka sprednje Zakletve, koja počimlje: Dakle, prokleti djavle.

Pak po drugi put jednomu Odabraniku govori: Moli, Odabraniče, klekni, pak reci: Otče naš, i sve drugo što je rečeno sprieda na str. 35. do Molitve Bože Abraamov isključno.

Pak postavi vrhu njega ruku te reče:

Pomolimo se.

Bože, neumrla obrano svim pitajućim, izbavo prosećim, miru molećim, živote vjerujućim, uskrsnuće mrtvim, tebe zazivljem vrh ovoga službenika tvoga I., koji proseć dar tvoga Krštenja duhovnim preporodom želi postići vječnu milost: primi ga, Gospodi, i za to što si se dostojao reći: Prosite, i primit ćete; ištite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se: obdari prosećega, i otvori vrata kucajućemu, da postigav vječni blagoslov nebeskoga umivala, osvoji kraljevstva obećana darežljivošću tvojom. Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš i kraljuješ Bog u vieke viekâ. ℟. Amen.

Zakletva.

Čuj, prokleta Sotono, zakleta Imenom vječnoga Boga, i Spasitelja našega Isukrsta njegova Sina, svladana sa tvojom zavišću, trepećuć i jaučuć odstupi; ništa neimala skupnoga sa slugom Božjim I., koji jur o nebeskih misli, koji će se tebe i tvoga vieka odreći, pak živjeti za blaženu neumrlost. Daj dakle čast približajućemu se Duhu svetomu, koji sašav s najviše tvrdje nebeske, te razpršiv tvoje prevare, da savrši prsi očištene Božanstvenim Vrelom, Bogu posvećeni hram i pribivalište; neka sluga Božji, izbaviv se po sve svake krivnje proš-

lih zločina, vaviek zahvaljuje vječnomu Bogu, i neka mu blagoslivlja sveto Ime u vieke viekâ. ℟. Amen.

24. Još po treći put govori jednomu Odabraniku, kao prije: Moli, Odabraniče, klekni, pak reci: Otče naš i t. d. do Molitve, Bože Abraamov isključno. Zatim postavi vrh njega ruku, govoreć:

Zakletva.

Zaklinjem te, nečisti Duše, u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga, da izadješ, i odstupiš od ovoga službenika Božjega I. On bo ti prokleti osudjeniče, zapovieda, koji je nogama po moru hodio, ter Petru tonuću pružio desnicu.

25. Zakletva. Dakle, prokleti djavle, i t. d. i opet ponavlja sve, kako je sprieda rečeno.

A vrhu ženske Svećenik govori: Moli, Odabranice, klekni, pak reci: Otče naš i t. d. sve do Molitve, Bože Abraamov isključno. Za tim postavi vrhu nje ruku, i reče:

Pomolimo se. Molitva.

Bože neba, Bože zemlje, Bože Angjelâ, Bože Arhangjelâ, Bože Patrijarhâ, Bože Prorokâ, Bože Apostolâ, Bože Mučenikâ, Bože Ispovjednikâ, Bože Djevicâ, Bože svih dobro živućih, Bože, komu se svaki jezik ispovieda, i svako se koljeno klanja, na nebu, na zemlji, i u paklu: tebe zazivljem Gospodi, vrh ove službenice tvoje I., dostoj se čuvati ju, ter privesti do milosti tvoga krštenja. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

26. Pak reci Zakletvu: Dakle, prokleti djavle, spoznaj svoju osudu i t. d. kao na str. 36.

27. Ako bude više novovjernih žena, ovdje i unapried Svećenik reci u broju množine: Molite, Odabranice, kleknite, pak recite: Otče naš, i t. d. sve do Molitve Bože Abraamov, isključno. Pak postavi ruku jednoj po jednoj na glavu, i zatim takodjer u broju množine veli Molitvu: Bože neba, Bože zemlje i t. d. i Zakletvu: Dakle prokleti djavle i t. d. kao na str. 36.

28. Medju tim samo vrhu jedne po drugi i po treći put ponavlja: Moli, Odabranice, klekni, pak reci: Otče naš i ostalo, kao sprieda, na str. 35. sve do svršetka Molitve Bože Abraamov; i tu kad dovrši, postavi joj ruku na glavu, i prekriživ ju po tri puta, nakon toga veli.

Zakletva.

Zaklinjem te, nečisti Duše, Otcem ✠, i Sinom ✠, i Duhom ✠ svetim, da izadješ, i odstupiš od ove službenice Božje I. On bo ti, prokleti osudjeniče zapovieda, koji je rodjenu sliepcu oči otvorio, a Lazara od četiri dana mrtva iz groba uskrisio.

Dakle, prokleti djavle, spoznaj. i t. d. do svršetka kao na str. 36.

29. Vrhu obiju, bilo mužkoga, bilo ženske, postavlja im ruku vrh glave, i govori:

Pomolimo se.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, Tvorče svjetlosti i istine, molim se tvojemu vječnomu i vele pravednomu milovanju nad ovim službenikom tvojim (nad ovom službenicom tvojom) I., da se dostojiš prosvjetliti ga (ju) svjetlošću svoga razu-

mievanja: očisti ga (ju) i posveti: daj mu (joj) pravo znanje, da dostojan (-jna) bude pristupiti k milosti tvoga Krštenja: neka uzdrži krepku nadu, pravi savjet, sveti nauk, da sposoban (-bna) bude prijeti tvoju milost. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

30. Ako bude više Odabranika, bilo mužkih, bilo ženskih, reci ove Molitve i Zakletve u broju množine, i u svojem spolu, kako je prije rečeno.

31. To svršiv, Svećenik lievom rukom uhiti Odabranika za desnicu kod lakta, ili mu poda kraj štole, pak ga uvede u Crkvu, govoreć:

I. Unidji u svetu Crkvu Božju, da primeš nebeski blagoslov od Gospoda Isukrsta, i da budeš imao (-ala) dio š njim, i sa svetimi njegovimi. ℟. Amen.

32. Ako ih bude više, reci u broju množine: Unidjite u svetu Crkvu Božju i t. d. i uvede ih kao gorje.

33. I unišav Odabranik prostre se na tle, ter se pokloni.

34. Za tim ustane, te mu Svećenik položi ruku povrh glave, pak Odabranik skupa š njim izmoli Apostolsko Vjerovanje i Gospodnju Molitvu.

35. A tako, i ako ih bude više, svi ustanu, ter zajedno mole:

Vjerujem u Boga Otca i t. d. str. 15.
Otče naš, koji jesi na nebesih i t.d.str. 16.

36. Tada Svećenik opet postavi ruku Odabraniku povrh glave, te reci.

Zakletva.

I nije ti skriveno, Sotono, da te čekaju kazni, da te čekaju muke, da te čeka

sudnji dan, dan vječnoga stradanja, dan koji ima doći kakono peć razpaljena, u kojoj će bit pripravna vjekovječna propast tebi i svim tvojim angjelom. Za to osudjeniče, i koji još imaš biti osudjen, daj čast živomu i pravomu Bogu, daj čast Isukrstu Sinu njegovu, daj čast svetomu Duhu Utješitelju, u čije Ime i čijom krepošću zapoviedam tebi, koji god si, nečisti duše, da izadješ, i odstupiš od ovoga službenika Božjega I., koga se je (od ove službenice Božje I., koju se je) dostojao danas isti Bog i Gospod naš Isukrst darom pozvati na svoju svetu milost i blagoslov, i na vrelo Krštenja; da bude njegovim hramom po preporodnoj vodi na oprost svih griehâ. U Ime istoga Gospoda našega Isukrsta, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

37. Isto tako, ako ih bude više, postavi ruku nad glave svih, te reče istu Zakletvu u broju množine, i u svojem spolu.

38. Zatim Svećenik uzme palcem sline iz svojih usta, te takne Odabraniku uši i nozdrve; pak tičuć desno i lievo uho reci:

Effeta, to je, Otvori se, zatim tičuć nozdrve reci: Na miris ugodnosti: ter prida: A ti, djavle, prognan bio; jer će se približiti sud Božji.

39. Pak upita Odabranika:

Kako ti je ime?
A on odgovori: I.
Up. I. Odričeš li se Sotone?
Odg. Odričem.
Up. I svih djelâ njegovih?
Odg. Odričem.
Up. I svih raskošâ njegovih?
Odg. Odričem.

40. Tada Svećenik umoči prst palac desne ruke u Katekumensko Ulje, ter pomaže Odabranika najprije na prsiju, pak medju plećima, na križ govoreć:

Ja te mažem ✠ Uljem spasenja u Krstu Isusu Gospodu našem za život vječni.
Φ. Amen.
℟. Mir tebi. Φ. I s duhom tvojim.

41. Odmah pamukom, ili čimgod takovim, otare palac i gdje je pomazao, ter nastavi govoreć:

Izadji, nečisti duše, i daj čast živomu i pravomu Bogu. Bježi, nečisti duše, i daj mjesto Isukrstu njegovu Sinu. Odstupi, nečisti duše, i daj mjesto svetomu Duhu Utješitelju.

42. Kad je više Odabranika, to isto čini na svakom. - Sada Svećenik odloži štolu i ljubičasti plašt, a uzme bieli. - Pak vode Odabranika ka krstionici, gdje ako sbog kakva uzroka nebude krstne vode, ili nebude pripravna, blagosloviti je vrelo, kako niže kažemo.
A kad budu kod krstionice, Svećenik pita:

Kako ti je ime?
Odg. I.

43. Up. I., Vjeruješ li u Boga Otca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje?
Φ. Vjerujem.
Up. Vjeruješ li u Isukrsta Sina njegova jedinoga, Gospoda našega, koji se je rodio i bio mučen? Φ. Vjerujem.
Up. Vjeruješ li i u Duha svetoga, svetu Crkvu katoličansku, Svetih obćenje, odpuštenje griehâ, puti uskrsnuće, i život vječni?
Φ. Vjerujem.
Joster pita govoreć: I. Što pitaš?
Odg. Krštenje.
Up. Hoćeš li se krstiti?
Odg. Hoću.

44. Tada Odabranika (ili Odabranicu) ter prignuta (prignutu) a odkrivene glave i gola vrata, neka rukom drži ili tiče kum, oli kuma, oli obadvoje (ako im to dadu), a Svećenik u ime presv. Trojstva neka krsti, zacrpiv sudićem ili vrčićem u krstionici krstne vode, pak lievajuć mu ju na glavu trikrat na križ, ovako govoreć:

I. Ja te krstim u Ime Otca ✠ lij prvoč; i Sina ✠ lij drugoč; i Duha ✠ svetoga, lij trećoč.

45. Ako voda, koja s pokršteníkove glave odtiče, ne teče u krstilno hranište, valja ju primiti u kakovu zdjelu za nju podloženu, pak poslije tamo izlieti.
Kada je više Odabranika valja jednoga po jednoga upitati i krstiti isto onako. Ako je mužkih i ženskih, valja prije mužke, pak ženske.
Ako pak bude razložne dvojbe, da li je Odabranik već bio kršten, Svećenik reci:

Ako nîsi kršten (krštena), ja te krstim u Ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga.

46. Za tim Svećenik umoči palac desne ruke u svetu Krizmu, i pomaži Odabranika na vrh glave na križ, govoreć:

Svemogući Bog, Otac Gospoda našega Isukrsta, koji te je vodom i Duhom svetim preporodio, i koji ti je sve griehe odpustio, ta te pomazao Krizmom spasenja ✠, u istom Krstu Isusu Gospodu našem za život vječni. ϕ. Amen.

℟. Mir s tobom.

ϕ. I s duhom tvojim.

47. Tada pamukom ili čimgod takovim obriše palac, ter stavi Odabraniku na glavu Krizmanicu, iliti prebiel ubrusac, i dâ mu bielu odjeću, govoreć:

Primi bielu odjeću, da ju neoskvrnjenu poneseš pred sud Gospoda našega Isukrsta, da budeš imao (-ala) život vječni. ϕ. Amen.

48. I Odabranik svuče prvašnje halje, a obuče nove biele, ili bar vrhu drugih prebielu, koju je od Svećenika primio. Zatim mu Svećenik dâ svieću goruću u desnu ruku, govoreć:

Primi goruću svieću, te neporočan čuvaj svoje Krštenje: vrši Božje zapoviedi, da kada Gospod pride na pir, uzmogneš ga susresti u nebeskom dvoru za život vječni.

ϕ. Amen.

49. A pokrštenik neka drži sam u ruku tu istu goruću svieću sve do kraja, samo ne za krizmanja.

50. A u Crkvah, gdje krste zamačuć bud sve tielo, bud samo glavu, Svećenik Odabranika odzgora donjekle svučena, a druguda pristojno pokrivena primi za ruke pod pazuhe, pak trojim zamakanjem krsti trikrat, trikrat njega ili njegovu glavu zamačuć, i trikrat podižuć, a samo jednoč zazivajuć sv. Trojstvo, ovako: Ja te krstim u Ime Otca ✠ zamoči prvoč; i Sina ✠ zamoči drugoč; i Duha svetoga ✠ zamoči trećoč; a drži ga ili tiče kum, oli kuma, oli obadvoje.

51. Pak kad se Odabranik digne s Krstionice, kum ili kuma ubruscem u ruku prime ga iz Svećenikove ruke, a Svećenik, umočiv desni palac u svetu Krizmu pomaže ga na vrh glave na križ, govoreć: Svemogući Bog, Otac i t. d. kao na str. 44.

52. Pak Svećenik stavi mu na glavu ubrusac, iliti Krizmanicu, i dâ mu prebielu odjeću, govoreć: Primi bielu odjeću i t. d. na str. 44.

53. I Odmah se tim ubrusom otare, ter u zaklonitu mjestu obuče nove i biele halje, a vrhu tih prebielu koju je primio.

54. Zatim Svećenik dâ mu goruću svieću u desnicu, veleć: Primi goruću svieću i t. d. kao na str. 44. Isto tako, ako ih bude više, čini se svakomu.

55. Pak reče: I., Idi u miru, i Gospod bio s tobom.

ϕ. Amen.

56. Ako tu bude Biskup, i on to po zakonu bude mogao obaviti, pokrštenika će krizmati Svetotajstvom Potvrde. Pak, bude li doba za to, služi se Misa, i na toj će Misi biti Pokrštenici, i pobožno se pričestiti.

57. ¶ Ako je pak množina krštenika, kako se to kad ter kad dogodi u Indiji i u novih stranah svieta, ter nije moći upotrebiti ove obrede na svačijem krštenju, tada se oni mogu ili za više njih zajedno upotrebiti, ili ako potreba sili, izpustiti.

GLAVA 5.

RED POPUNITI

ŠTO JE IZOSTAVLJENO NAD KRŠTENIKOM.

Ako je radi smrtne pogibelji ili druge preke potrebe bud diete, bud odrasao, kršten bez svetih molitava i bez obredâ, kada ozdravi, ili kada nestane pogibelji, te ga donesu u Crkvu; treba popuniti sve što je izostavljeno, ter istoga se valja držati reda i čina, koji je ono na krštenju djece (ako bude diete), ili odraslih (ako bude odrasao) naredjen. Samo upit: Da hoće li se krstiti, pak oblik krštenja i izmivanje to je izostaviti, a reći njeke Molitve i Zakletve promienjene svaku na svom mjestu, kako niže.

2. I tako Svećenik, prije nego stavi sol u usta kršteniku, položiv mu vrhu glave ruku, veli:

Pomolimo se. Molitva.

Svemogući, vjekovječni Bože, Otče Gospoda našega Isukrsta, dostoj se pogledati ovoga službenika tvoga I., koga (ovu službenicu tvoju I., koju) si se jur dostojao pozvati da počme vjerovati; izreni mu (joj) iz srdca svaku sljepoću; raztrgni sve Sotonine uze, kojimi bijaše svezan (-na); otvori mu (joj), Gospodi, vrata svoga smilovanja, da napuniv (-vši) se znamenja tvoje mudrosti, bude bez nikakova pohotnoga smrada, a na liep miris tvojih zapoviedi veseo (vesela) da bude služiti tebi u tvojoj

Crkvi, i od dana do dana napredovati, da sposoban (-bna) bude uživati milost tvoga Krštenja, koje je primio (-ila) oćutiv liek soli. Po istom Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

3. Pak pokle je stavio kršteniku u usta malo soli, veleć:

Primi sol mudrosti: bila ti smilovanjem za život vječni. ℟. Amen.

Reče:

Pomolimo se. Molitva.

Bože Otaca naših, Bože stvoritelju svekolike istine, ponizno ti se molimo, da se milostiv dostojiš pogledati ovoga službenika tvoga (ovu službenicu tvoju) I., i da mu kušajuću (joj kušajućoj) ovu prvu solnu piću, nedaš do duga gladovati, nego nasititi se nebeskom hranom, tako da bude vazda duhom gorljiv (-a), nadom obradovan (-a), tvomu Imenu vazda služeći; i da ta koga (koju) si priveo k umivalu novoga preporoda, molimo, Gospodi, bude dostojan (-jna) postići s tvojimi vjernici vječne darove tvoga obećanja. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

4. Za tim znamenav krštenika na čelu, i rekav one rieči:

Ni ovoga znamena Križa ✠, koji mu (joj) mi postavljamo na čelo, ti, prokleti djavle,

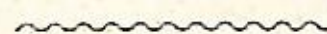
nigdar se ne usudi povriediti. Po istom Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

5. Položiv mu vrhu glave ruku, veli:

Pomolimo se. Molitva.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, Tvorče svjetlosti i istine, molim se tvojemu vječnomu i vele pravednomu milovanju nad ovim službenikom tvojim (nad ovom službenicom tvojom) I., da se dostojiš prosvjetliti ga (ju) svjetlošću svoga razumievanja: očisti ga (ju) i posveti: daj mu (joj) pravo znanje, da dostojan (-jna) bude uživati milost tvoga Krštenja, koje je primio (-ila): neka uzdrži krepku nadu, pravi savjet, sveti nauk, da sposoban (-bna) bude sačuvati milost tvoga Krštenja. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

6. A na Krštenju odraslih, osim onoga što je spriedа popisano, kad se popunjuje izpušteno, ovo je promieniti: Najprije u Zakletvi: Čuj, prokleta Sotono, gdje je: da savrši prsi očišćene valja reći: savršio je; pak u Zakletvi: I nije ti skriveno, gdje je da bude njegovim hramom, reci: da bi bio i t. d.

GLAVA 6.

OBRED KADA BISKUP KRSTI.

Ako bude Biskup, ili Kardinal sv. Rimske Crkve hotio krstiti diete ili odrasla, sve je onako pripraviti i ovršiti kako je prije u Krstnom Redu rečeno, i još evo ovo:

2. Budi tu Kapelanâ, ili drugih Popova i Djakâ u kotah, da mu budu pomagali i posluživali.

3. A on vrh Roketa, ili, ako je koludar, vrh kote, obuci naglavnik, košulju, i pâs, i štolu, i ljubičast Plašt, i još mitru: pak tako spravan sa Službenici pojdi krstit. A kad pita: I. Što pitaš u Crkve Božje? isto tako i kada ostalo pita sjedi s mitrom na glavi; kada pak puše u nj, govoreć: Izajdi iz njega, nečisti duše, ustane s mitrom na glavi. Opet sjedne, kada Katekumena prekrižuje na čelu, i na prsiju, ili kada govori: Primi znamenje Križa i t. d. A kad govori Molitve, koje su pred i za blagoslovom za sol, ustane bez mitre; tako i kada tu sol blagoslivlja. A s mitrom na glavi i sjedeć stavlja u usta Kršteniku blagoslovljenu sol. Kada pak štije Zakletve, i kada tiče slinom uši i nozdrve Katekumenu veleć: Effeta, i još kada ga vodi u Crkvu, stoj pod mitrom. A kada govori: Vjerujem u Boga Otca i t. d. i Otče naš, nad Katekumenom, stoji bez mitre. Nu kada ga pita za ime, i I. Odričeš li se Sotone i t. d., i kada ga maže svetim uljem na prsiju i medju plećima sjedi pod mitrom; po tom uzme bielu Štolu i biel Plašt. Pak pitajuć opet o vjeri: Vjeruješ li u Boga Otca i t. d. Hoćeš li se krstiti i t. d. i kada krsti polievanjem sjedi pod mitrom. Ako li krsti zamakanjem držeć mitru na glavi ima stâti.

4. Kad ga napokon maže krizmom na vrh glave, i kada mu daje prebielu odjeću, i goruću svieću, te kada mu veli: Idi u miru i t. d. sjedi pod mitrom.

5. Ako pak Biskup bude hotio samo krstiti kogagod po Svećeniku prije izpitana, on ovako u bielih haljah, kada pristupi ka krstionici, počmi govoreć: Kako ti je ime? Odg. I. Biskup pita: I. Vjeruješ li u Boga Otca svemogućega i t. d. ter nastavlja sve do kraja krstnim Redom, kako je ono sprieda.

GLAVA 7.

BLAGOSLOV VODE ZA KRŠTENJE

IZVAN SUBOTE PRED USKRS I PRED DUHOVE, KADA NIJE KRŠTENE VODE.

Najprije se krstionica opere i očisti, pak se napuni bistre vode. Po tom za Križem i za dvjema sviećama s kadionicom i s tamjanom, Svećenik sa svojimi djaci, ili jošte s drugimi popi, ter s Krizmom i s Katekumenskim Uljem u posudicah snidje na Vrelo, pak tute, ili pred oltarom u krstilištu izmoli obične Litanije, koje su tamo napried poslje sedam Psalama Pokornih.

2. Te pred redkom: Da nas uslišati dostojiš se, reci dvakrat sljedeći redak:

Da ovo Vrelo za preporod nova ti poroda blagosloviti ✠, i posvetiti ✠ dostojiš se.

℣. Molimo te čuj nas.

3. Slobodno je reći i kraće Litanije, kako ono u Misalu na veliku Subotu.

Pak rekav zadnje, Gospodi pomiluj,

4. Svećenik veli: Otče naš, i Vjerujem u Boga i t. d. sve na glas: što dovršiv, reci:

℟. U tebe je, Gospodi, vrelo života:

℣. I u tvojem svjetlu vidjet ćemo svjetlo.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, bliz budi tajnam velikoga milovanja svoga, bliz budi Svetotajstvom: pak pošalji duh posinovljenja na pokrepu novih naroda, koje ti krstno Vrelo poradja; neka, što naša poniznost svojim služenjem ima vršiti, moć tvoje kreposti izpuni. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem, koji s tobom žive i kraljuje, u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℣. Amen.

Zakletva nad vodom.

Zaklinjem te, stvore vode, Bogom ✠ živim, Bogom ✠ pravim, Bogom ✠ svetim, Bogom, koji te je s početka riečju odlučio od suha: čiji je Duh lazio po tebi, koji ti je zapovjedio teći iz Raja.

5. Ovdje rukom razdieli vodu, i pak je malo izlij preko krstionice na četiri strane svieta govoreć nadalje:

I četirimi riekami zapovjedi natapati svu zemlju; koji te je u pustinji gorku drvom učinio sladkom i pitkom; koji te je izveo iz stiene, da okriepi žedjom umorni narod, koga bijaše iz Egjipta oslobodio. Zaklinjem te Isukrstom, jedinim njegovim Sinom,

Gospodom našim, koji te je u Kani Galilejskoj po svojem mogućstvu čudnovatim znamenjem obratio u vino; koji je po tebi nogama hodio; i koji je Ivanom u Jordanu po tebi bio kršten. Koji te je skupa s krvlju izveo iz svoga boka: i svojim učenikom zapovjedio, neka u tebi krste vjerujuće, rekši: Idite, učite sve Narode, krsteći je u ime Otca, i Sina, i Duha svetoga; da budeš voda sveta, voda blagoslovljena, voda koja pere smrad, i čisti griehe. Tebi dakle zapoviedam, svaki duše nečisti, svaka utvaro, svaka laži, izkorieni se, i odbjegni od ovoga stvora vode, da, koji se u njoj budu krstili, tim neka bude vrelom vode uzlazeće u vječni život, preporadjajuć ih Bogu Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu, u ime istoga Gospoda našega Isukrsta, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju.
℟. Amen.

Pomolimo se. **Molitva.**

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, svetitelju duhovnih vodâ, smierno te molimo, dostoj se pogledati ovo služenje naše poniznosti, ter pošalji Angjela svetitelja na ovu vodu pripravljenu ljudem za umivanje i čišćenje, da izpravši griehe prijašnjega življenja, i otrvši krivnju, preporodjeni zasluže biti čistim pribivalištem sve-

tomu Duhu. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem, koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

6. *Tada puhni triput u vodu na tri strane po ovoj slici Ψ, pak metni tamjana u kadionicu, ter pokadi Vrelo. Pak ulievajuć Katekumenskoga Ulja u vodu na križ, glasno reče:*

Posvetilo se, i naplodilo ovo Vrelo uljem spasenja preporadjajućim se iz njega za život vječni, u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga. ℟. Amen.

7. *Zatim ulije Krizme isto onako, kao gorje, veleć:*

Ulievanje Krizme Gospoda našega Isukrsta, i svetoga Duha Utješitelja, budi u ime svetoga Trojstva. ℟. Amen.

8. *Pak uzme obje posudice rečenoga svetoga Ulja i Krizme, ter iz obiju zajedno na križ ulievajuć, govori:*

Miešanje Krizme za svećenje, i Ulja za mazanje, i vode za Krštenje zajedno budi u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga. ℟. Amen.

9. *Tada, položiv posudice, desnom rukom pomieša uliveno sveto Ulje i Krizmu s vodom, i razmetne po svoj krstionici. Pak iztare ruku sredinom kruha; i ako se tko ima krstiti, krsti ga, kako je rečeno. Ako li nekrsti nikogare, odmah neka opere ruke, pak tu vodu valja izliti u sveto hranište.*

NASLOV III.

GLAVA 1.

O SVETOTAJSTVU POKORE.

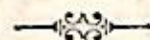
Sveti sakramenat Pokore zastavljen po Gospodu Isukrstu, da povrati milost Božju onim, koji su sagriešili pokle su kršteni, ima se tim pomnjivije obavljati, čim češće rabi, i čim više toga treba da on bude pravo i dostojno vršen i priman. A troje mu treba da bude sakramenat: tvar, oblik i služitelj, pak daljna mu tvar jesu griesi, a bližnja djela pokornikova, i to: skrušenje, ispovied i zadovoljština. A oblik one rieči odriešenja: Ja te odrješujem i. t. d. A pak služitelj je Svećenik, ako taj ima oblast budi službenu, budi odredjenu odriešiti. Nu ako tu bude smrtna pogibelj, a ne potvrdjena Ispovjednika, svaki Svećenik smije odriešiti od kojemudrago zaveze i grieha. I jošte Služitelju mu treba dobrote, znanja i razboritosti, i da tajnu ispovied zapečati tvrdim i vječnim mučanjem. Ovoga i drugoga za to potrebna da što više priskrbe ispovjednici, imaju vele dobro nastojati.

2. Najprije neka se Ispovjednik spomene, da je i sudcem i liečnikom, i da ga je Bog postavio vršiteljem svoje pravde zajedno i milosrdja, neka, kakono razsudnik medju Bogom i ljudmi, mari za Božju čast, i za spasenje dušam.

3. Pak da bude mogao pravo suditi, razpoznavajuć gubu od gube, i da, kakono vješt liečnik, bude znao liečiti pametno duševne bolesti, i za svaku prikladan liek narediti, nastoj steći što više može znanja za to i razboritosti, toli moleć se često Bogu, koli po dobrih naučiteljih, najliše po Rimskom katekizmu, i po pametno svjetujućih vještacih.

4. Ima znati slučaje i zaveze pridržane svetoj Stolici i svomu vrhovnomu Pastiru, a i naredbe svaki svoje Crkve, i po tanku je vršiti.

5. Najposlje mariti će poznati dobro vas nauk o ovom Sakramentu, i još kako ga je pravo obavljati. Pak neka se u ovoj službi onako vlada, kako niže naredjujemo.

RED SLUŽITI

SVETOTAJSTVO POKORE.

Svećenik, kada ga zovu ispovjedit, neka hitro i lahko privolji; pak prije nego počme ispoviedati, ako mu bude lazno, neka se milo pomoli Bogu, da mu pomogne to ovršiti pravo i sveto.

7. Ispoviedaj u Crkvi, a ne u posebnih kućah, osim kakva razložna uzroka, pak i tada nastoj to obaviti na pristojnu i očitu mjestu.

8. U Crkvi imaj Ispovjedaonicu, u kojoj će ispoviedati: i ta neka bude na očitu, vidjenu i pristojnu mjestu u Crkvi, a na njoj izmed pokornika i svećenika mrežica ili izprekrižana rešetka.

9. Imaj na sebi kotu i ljubičastu štolu, kako kada, ili kako je gdje običaj.

10. Ako uztreba, valja opomenuti pokornika, neka mišlju i odjećom onako ponizno pristupi, kako se pristoji, pak kleknuv neka se prekriži.

11. Tada ga Ispovjednik upitaj, što je on (ako ga drugačije nebude poznao), i od kada se nije ispovjedio, i je li izvršio danu mu pokoru? je li se drugda pravo i cjelovito ispovjedio; je li svoju duševnost, kako je dužan, prije po tanku izpitao.

12. No ako li je na pokorniku koja zaveza ili pridržan grieh, a on ga od toga nemože odriešiti, ne odrieši ga, ako prije ne dobije oblast od Poglavara.

13. Ako pak Ispovjednik, po vrsti čeljadeta, pozna da pokornik ne umie počela kršćanske Vjere, ako bude

lazno, pouči ga u kratko u članovih Vjere, i u drugom što treba znati za spasenje, pak ga pokaraj za tu neumieću, i opomeni, neka se to potla marljivije nauči.

14. Tada pokornik reci obćenu Ispovied po latinsku ili po svoju, to je: Ispoviedam se i t. d. ili samo ovako: Ispoviedam se Bogu svemogućemu, i tebi, Otče. Pak poviedaj svoje griehe, a Svećenik, kolikogod puti bude potreba, pomozi mu: a nemoj ga karati nego kada dospie ispoviedanje, kako ćemo potla reći; a ni presjecat mu nemoj, ako nebude potreba štogod bolje razumjeti: pak mu se pouzdanim pokaži, ter ga liepo opomeni, neka sve svoje griehe pravo i cjelovito ispovjedi, brez onoga ludoga srama, sbog kojega njekoji, po vražjem svjetovanju, ne usudjuju se ispovjediti svoje griehe.

15. Ako pokornik nebude izrekao broja, vrsti i okolnosti griehom, što treba razjasniti, Svećenik ga pametno upitaj.

16. Ali ima se čuvati, da nikoga zvjedljivimi, ili nekoristnimi upiti ne zadrži, osobito mladeži obojega spola, ili drugih, pitajuć nesmotreno za ono čega neznaju, da se ne sablazne, i da se tako ne nauče griešiti.

17. Napokon, kada bude čuo pokornikovu Ispovied, onda stoprv, prosudiv veličinu, i množtvo njegovih grieha, prema njihovoj težkoći, i prema njegovu biću, otčinskom ljubavju zgodno će ga pokarati i opomenuti, kako mu se učini da je potreba, pak će ga krepkimi riečmi gledat tako obrnuti da mu bude žao, i da se skruši, i još će ga nagovoriti, da počme bolje živjeti, pak će mu dati lieka za svaki grieh.

18. Najposlje naredi spasonosnu i prikladnu pokoru, koliko duh i razbor nadahne, i to prema rodu, stališu, spolu i dobi pokornikovoj, a i prema tomu kako on bude pripravan. I neka pazi da ne naredi prelahke pokore za težke griehe, da, stisnuv morda oko na griehe, ne postane učestnikom tudjih grieha. A tamo smieraj, da zadovoljština ne bude samo pomagalom za novo življenje i ljekarijom slaboći, nego i pedepsanjem prošlih grieha.

19. Za to, koliko se može, nastoj narediti pokoru protivnu griehom, tako: lakomcem milostinju, bludnikom poste, ili ino mučenje puti, oholim službe poniznosti, lienim djela bogoljubna. A tko se preveć na riedko, ili prekasno ispovieda, ili s lahka opet sagrieši, tomu bit će vele koristno savjetovati, neka se često ispovieda, recimo jednom na mjesec, ili u te i te svetačne dneve, i bude li probitačno, neka se pričesti.

20. Ne naredjujte, Ispovjednici, pokore u novcu sebi na korist, i ne pitajte u pokornika, ni primajte od njega ništa kao nagradu za svoju službu.

21. Za tajne griehe, bili oni težki koliko mu drago, ne naložite očite pokore.

22. A neka pazi pomnjivo Svećenik, kada li je komu dati, ili nedati, oli odgoditi odriešenje; da ne odrieši onoga koji je nesposoban za to dobročinstvo; kako je, tko nikakove žalosti nekaže; tko neće da ostavi mržnje i neprijateljstva; ili da vrati, ako može, tudje; ili da se odkriži od bližnje prigode sagriešiti; ili da drugačije prestane griešiti, i da se poboljša; ili tko je očito sablaznio, nebude li i očito zadovoljio, i sablazan uklonio; a ni onih neima odriešiti čiji su griesi pridržani Starješinam.

23. Ako se pak tko u smrtnoj pogibelji ispovjedi, valja ga odriešiti od svih grieha i zaveza, bili oni pridržani koliko mu drago (jer tada prestaje svaki pridržaj); nu što komu duguje, to neka prije, ako može, namiri: pak ako uteče pogibelji, i ako mu bude za kojigod razlog poći pred Starješinu, koji ga je onda imao odriešiti, pojdi pred njega, što prije uzmože, ovršit što je dužan.

24. Ako pak bolestnik ispoviedajuć se, ili prije nego se počme ispoviedati izgubi glas i rieč, gledaj ispovjednik kimanjem i mahanjem, koliko se to bude dalo, poznati mu griehe; pak poznavši je kako tako, ili u obće, ili po vrsti, a i ako je budi po sebi, budi po drugih očitovao da se želi ispovjediti, ima ga odriešiti.

25. Spomeni se još Svećenik, da bolestniku ne valja narediti težke ili mučne pokore; nego samo onakovu, kakovu će, ako ozdravi, u zgodno doba ovršiti. Dotle prema težkoći njegove bolesti naredi mu kakovugod molitvu, ili lahku pokoru, pak ako na nju pristane odrieši ga, kako uztreba.

GLAVA 2.

OBLIK ZA ODRIEŠENJE.

Kada dakle bude htio odriešiti pokornika, neka mu prije naredi spasonosnu pokoru, i on neka na nju pristane; pak najprije reče:

Pomilovao te svemogući Bog, i odpustiv griehe tvoje, priveo te u život vječni. ℟. Amen.

2. Zatim podignuv desnicu prema pokorniku, reče:

Proštenje, odriešenje, i odpuštenje tvojih grieha podao ti svemogući i milosrdni Gospod. Amen.

Gospod naš Isukrst te odriešio: i ja njegovom oblašću odrješujem te od svake sveze prokletstva, obustave, i zabrane, u koliko možem, a ti potrebuješ. Pak ja te odrješujem od tvojih grieha, u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

3. Ako pokornik bude svjetovnjak, izpusti rieč, obustave.

Muka Gospoda našega Isukrsta, zasluge blažene Djevice Marije, i svih Svetih, što god dobra učiniš, i zla podneseš, to ti budi na odpuštenje griehâ, umnožanje milosti, i nadarje za život vječni. Amen.

4. A na češćih i kraćih ispoviedih možeš izpustiti Pomilovao te i t. d., dosta će bit reći, Gospod naš Isukrst, i ostalo onako do Muka Gospoda našega i t. d.

5. A kada pak kakova težka potreba na smrtnoj pogibelji sili, možeš reći na kratko:

Ja te odrješujem od svih zaveza, i grieha u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

GLAVA 3.

ODRIEŠENJE OD PROKLETSTVA

IZVAN SVETE ISPOVIEDI.

Ako je Starješina svećeniku podielio oblast odriešiti od prokletstva, i ako je u nalogu naredjen taj i taj oblik, toga se svakako valja držati: ako je pak u nalogu rečeno, da odrieši « običajnim crkvenim oblikom », onda valja ovako:

2. Prvo, izobćenik neka prije, ako može, zadovolji onomu s čije uvrede je upao u prokletstvo. No ako tada nemože, neka dâ dovoljna jamstva, a ako ni toga nemože, neka se bar zakune da će, čim prije uzmogne, zadovoljiti.

3. Drugo, ako je krivina, s koje je upao u prokletstvo, težka, ima se zakleti da će poslušati što mu Crkva za tu stvar zapovjedi, a navlastito, da neće više prekršiti onoga Zakona ili Naredbe, koju povriediv podpao je pod zavezu.

4. Napokon ovako će odriešiti:

Sjede, pak pokornika pred sobom na oba koljena klečeća šibom ili konopčići lahko udara po ramenu

odkrivenu, ako bude mužki, do košulje isključno, govoreć vas Psalam: Pomiluj me Bože i t. d. i Slava Otcu i t. d.

5. Za tim se digne, ter odkriven reče:

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Spasi službenika tvoga (službenicu tvoju), Gospodi.

℣. Bože moj, koji (koja) se uzdaje u tebe.

℟. Ništa ne uspjeo neprijatelj nad njim (njom).

℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njemu (njoj).

℟. Budi njemu (njoj), Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati: primi moljenje naše, da ovoga službenika tvoga, koga (službenicu tvoju, koju) osuda prokletstva stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

6. Za tim sjedne, ter pokriven reče:

Gospod naš Isukrst te odriešio, i ja oblašću njegovom, i presvetoga Gospodina našega Pape (ili prepoštovanoga Biskupa I., ili toga i toga Starješine) meni podieljenom, odrešujem te od sveze prokletstva, u koje si upao (ili u koje proglašeno je da si upao (-ala), radi toga čina (ili uzroka i t.d.); i vraćam te obćenju i jedinstvu Pravovjernikâ, i svetim crkvenim Sakramentom, u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga.

7. Ako pak nije svećeniku starješina naredio nikakova oblika, a ni zapovjedio mu da odrieši obćim ili običajnim crkvenim oblikom; ipak kako bude težak slučaj upotrebi rečeni čin i molitve; ako li pak slučaj nebude tako težak, moći će odriešiti ovako:

Gospod naš Isukrst te odriešio, i ja oblašću njegovom, i presvetoga Gospodina našega Pape (ako bude po Papi uoblašćen, ili prepoštovanoga Biskupa I., ili toga i toga Starješine), meni podieljenom odrešujem te i t. d. kako je tamo gorje.

8. A Ispovjednik, koji ima oblast odriešiti od prokletstva na Ispoviedi, odriešit će običnim oblikom, što je propisan gorje u Odriešenju na sv. Ispoviedi.

GLAVA 4.

ZAKON ODRIEŠITI

IZOBĆENIKA JUR MRTVA.

Ako se kojigod izobćenik na umoru pokaže skrušenim, da neostane bez crkvenoga pokopa, nego da mu crkvene molitve, dokle je moć, pomogu, može bit odriešen ovako:

2. Ako tielo nije još pokopano, valja ga ošibati, i odriešiti, kako niže; pak odriešeno zakopati u sveto mjesto.

3. Ako li je pokopano u nesvetu mjestu, valja ga, ako je to lasno, izkopati, pak isto onako ošibati, te odriešeno zakopati na sveto mjesto; ako pak nije lasno izkopati ga, valja izšibati gdje je zakopano, a zatim odriešiti.

4. No ako je zakopan na svetu mjestu, ne valja ga izkopati, nego ošibati grob.

A kada Svećenik šiba tielo ili grob, neka govori Pripjev:

Uzradovat će se Gospodu kosti ponižene. Psalam. Pomiluj me, Bože i t. d. (*)

Po tom neka odrieši, govoreć:

Oblašću meni podieljenom ja te odrješujem od zaveze prokletstva, u koju si upao (ili u koje je proglašeno da si upao ili

(*) Na kraju Psalma ne reci Slava Otcu, ni Pokoj vječni, nego samo ponovi Pripjev: Uzradovat će se, i t. d.

upala) radi toga čina, i vraćam te obćenju Pravovjernikâ, u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

5. Za tim reci Psal. Iz dubine. na str. 95, a na kraju:

℟. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodi.
℣. I svjetlost vječna svietila njemu (njoj).
Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš.
℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.
℟. Od vrata pakla.
℣. Izbavi, Gospodi, dušu njegovu (njezinu).
℟. Da počine u miru. ℣. Amen.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Daj, molimo te, Gospodi, duši sluge tvoga, koga (službenice tvoje, koju) stisnula bijaše osuda prokletstva, utješno pristanište, spokojno blaženstvo, i sjaj višnje svjetlosti. Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

GLAVA 5.

KAKO JE ODRIEŠITI OD OBUSTAVE, ILI OD ZABRANE

IZVAN SV. ISPOVIEDI, ILI NA ISPOVIEDI, I OPROST OD BEZREDJA.

Ako je Svećeniku dana oblast odriešiti kogagod od obustave, ili od zabrane, ako i nisu rieči osobito naznačene, moći će upotrebiti ove:

Pokornik reci: Ispoviedam se Bogu svemogućemu, **i t. d.**

Svećenik: Pomilovao te, **i** Proštenje, **tamo na str.** 58.

Oblašću meni podieljenom po **I.**, ja te odrješujem od sveze obustave (**ili** zabrane) u koju si upao (-ala) radi toga čina **ili** uzroka (**ili** u koje je proglašeno da si upao), u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

2. Ako je pak Ispovjedniku dana oblast za oprost o bezredju, budi na Ispoviedi, budi izvan nje, onda kada odrieši od griehâ, pridaj što sliedi:

I istom oblašću opraštam ti bezredje (**ili** bezredja, **ako ih je više**), u koje (koja) si upao radi toga uzroka (**ili** tih i tih uzroka, **izričuć je**); i usposobljujem te, i dopuštam ti izvršivati Redove, i službe tvoje, u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

3. Ako neima nijednoga Reda, valja reći:

Usposobljujem te primiti sve Redove, **ili još što drugo, po riečih u Nalogu.**

4. Ako je pak potreba vratiti pravo na Nadarbinu, i pustiti po krivu prijete dohodke, nadostavi:

I povraćam ti pravo na Nadarbinu (**ili** prava na Nadarbine), i puštam ti dohodke po krivu prijete, u ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

5. A neka pazi Svećenik, da nikakore u tom ne prekorači svoje oblasti.

NASLOV IV.

GLAVA 1.

PRESVETI SAKRAMENAT

EUKARISTIJE ILI TIELA ISUKRSTOVA.

Za sve je, dašto, Sakramente katoličke Crkve vele i pomnjivo nastojati, da duševno i sveto budu vršeni; nu to navlastito dieleć i primajuć presv. Tielo Isukrstovo, jer ono je u Crkvi Božjoj najdostojnije, najsvetije i najčudnovatije, imajuć u sebi najpoglavitji i najveći dar Božji, ter samoga Gospoda Isukrsta, vrelo i tvorca svake milosti i svetosti.

2. Tako Župnik neka najveć za to skrbi, da i sâm priličnom čašću i pristojnim poštovanjem bude vršiti, čuvati i služiti ovo prečastno Svetotajstvo; i da ga njegov puk bude pobožno poštovati, ter sveto i često primati, najskoli na vele prazdnike preko godine.

3. Za to će češće opomenuti puk, kako li pripravan, kako u duhu bogoljuban i bogomoljan, a i u odjeći ponizan ima pristupiti k tako božanstvenu Svetotajstvu: da se ispovidjeni, i svi bar od ponoći na tašte, ter kleknuvši na oba koljena ponizno poklone Svetotajstvu, i da ga častno primu, razlučeni, koliko bude moguće, mužki od ženskih.

4. I još opomeni onih, koji se pričešćuju, neka ne izajdu iz crkve odmah za čim se pričeste, neka se ne razgovaraju, i ne obziraju odmah na okolo, neka ne pljuvaju, i udilj ne mole iz knjige, da ne pade iz usta Svetotajstveno obličje; nego onako pobožno, kako je pristojno, neka njekoliko ostanu moleć ter zahvaljujuć Bogu na tako osobitu dobročinstvu, i još na presvetoj muci Gospodnjoj, kojoj na uspomenu ovo se otajstvo vrši i prima.

5. I još ima skrbiti, da uviek u blustru (piksidi) bude po njekoliko posvećenih čestica, koliko može biti dosta za potrebu bolestnikom, i za pričest drugim vjernikom; a to blustro ima biti od tvrde i pristojne tvari, ter čisto, i svojim pokrovcem dobro zatvoreno, bielim plaštićem, i koliko se bude dalo urešenim ogrnuto, u hramku pod ključem.

6. A taj hramak budi postavljen na veliki Oltar, ili na drugi, ako na tom bude narednije i pristojnije častiti i poštovati toliko Svetotajstvo, a da to nezaprieči vršiti druge službe u crkvi, budi plaštem pristojno zagrnjen, a u njem ništa drugo. Pred njim ima neprestano obdan i obnoć goriti više svietnjaka, ili bar jedan; te će biti skrb župnikova, da što je odredjeno na poštovanje samomu Svetotajstvu, sve to bude cielo i čisto, i takovo da se uzdrži.

7. Često će mienjati čestice presv. Eukaristije. Pak čestice koje imaju bit posvećene da budu od skora; i kada te posveti, stare neka prije razdieli, ili neka je sam uzme.

8. Na svetu Pričest valja pripustiti sve Pravovjerne, osim onih, kojim je to po pravu zakraćeno. A odbiti valja onih, koji su javno nedostojni: kakovi su izobćenici, zabranjenici, i očiti nepoštenjaci, kako: bludnice, hotnici, lihvari, gataoci, bahorci, proklinjaoci, i drugi takovi očiti griešnici; van da je vidjeti da su se spokorili i poboljšali, i da su javnu sablazan prije podmirili.

9. Potajne pak griešnike neka odbije, ako potajno zaprose, i ako on pozna da se nîsu poboljšali; a ne, ako javno zaprose, i ako ih neuzmogne bez smutnje minuti.

10. A ni ludjakâ, ni mahnitaca nije slobodno pričestiti; bit će pak slobodno, ako kada budu pri sebi, i ako se tad pokažu bogoljubni, a ne bude tu pogibelj kakovoj nepodobštini.

11. A tako ni onih nevalja pričestiti, koji su premladi, pak još neznaju i nerazumiju što je ovo Svetotajstvo.

GLAVA 2.

RED SLUŽITI SVETU PRIČEST.

Tako svećenik, kada bude imao pričestiti, a bude posvećenih oblatica ili čestica prema množtvu puka, te na pristojnu i naredun mjestu jedan ili više sudića s vinom i s vodom za čišćenje onim koji se budu pričestili, pak pred njimi prostrt čist ubrus, onda umiv najprije ruke, i metnuv na se kotu a povrh nje štolu onakove masti (boje), kakova bude prema Činu toga dana, pojde, i to za djakom, ili bud za inim poslužnikom, k oltaru sklopljenima rukama, ter pri sviećah izvadi, pokleknuv prije i potla, blustro i položi na tjelesnik, pak odkrije. Poslužnik klečeć na strani Pištule na mjesto puka govori obćenitu Ispoviеd: Ispoviedam se Bogu svemogućemu i t. d.

2. Za tim Svećenik opet poklekne, pak sklopiv ruke izpred prsiju obrne se k puku (pazeć da ne okrene ledja Svetotajstvu), i na strani Evangjelja reče:

Pomilovao vas svemogući Bog, i odpustiv griehe vaše, priveo vas u život vječni.
℣. Amen.
Pak prida: Proštenje, odriešenje ✠, i odpuštenje griehâ vaših podao vam svemogući i milosrdni Gospod. ℣. Amen.

Govoreć: Proštenje i t. d. desnicom prekriži onih koji se imaju pričestiti.

3. Za tim se obrne k oltaru, poklekne, uhiti lievom rukom blustro; pak dvama prstima, palcem i kazalcem,

prime Svetotajstvo, i podigne, ter obrnuv se prema puku na sred oltara jasno reče:

Evo Jaganjac Božji, evo koji uzimlje griehe svieta. Pak nastavi: Gospodi, nîsam dostojan, da unidješ pod krov moj; nego samo reci rieč, i ozdravit će duša moja; što ponovi po drugi, i po treći put: ove će rieči upotrebiti i kada je žensku pričestiti.

4. Za tim počme pričešćivati; i to od onih, koji su na strani Pištule; nu bude li pričestiti koga svećenika, ili inoga od svećeničkoga sbora, toga će pričestiti prije, klečeća na stepenih izpred Oltara, ili, ako to lahko može biti, neka bude unutri za Oltarskom ogradom odieljen od svjetovnjaka. A misnici imaju se pričestiti sa štolom na sebi.

5. Svećenik podajuć svakomu svetotajstvo, ter njim prekrižujuć nad blustrom, zajedno govori:

Tielo Gospoda našega Isukrsta čuvalo dušu tvoju za život vječni. Amen.

6. A kada svih pričesti, Svećenik vrativ se k Oltaru može reći:

O sveta gostbo, na kojoj se Isukrst blaguje, opet se spominje njegova Muka, pamet se napunjuje milosti, i zalog nam se daje za buduću slavu.
℟. Kruh s neba podao si njim.
Poslužnik odgovori: Svako nasladjenje u sebi imajući. U Vazmeno doba doda se: Aleluja.

7. Odmah Svećenik reče:
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.
Pomolimo se.

Bože, koji si nam pod čudnovatim Svetotajstvom muke svoje uspomenu ostavio; podaj nam, molimo te: tako svete tajne Tiela i Krvi tvoje štovati; da u sebi plod tvoga odkupljenja vazda uzćutimo. Koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ.
℣. Amen.

U Vazmeno doba reci:
Molitva.

Ulij u nas, Gospodi, duha svoje ljubavi, da, kojih si Vazmenimi Svetotajstvi nasitio, tih svojim smilovanjem ujediniš. Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

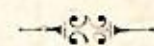
8. Prije nego sahrani Svetotajstvo, neka pomnjivo pogleda, ako mu se je koja mrvica za prste priliepila, da ju stavi u blustro; a te iste prste, kojimi je taknuo Svetotajstvo, da umije i otare ubruscem: pak to, čim je prste umio, ako bude rekao Misu, da sam popije, ili da dade popiti onim, koji su se tada pričestili, ili bar da izlije u hranište. Za tim pokleknuv sahrani Svetotajstvo u hramak, i ključem zaklopi.

9. Po tom pruživ desnu ruku, blagoslovi one koji su se pričestili, govoreć:

Blagoslov Boga svemogućega, Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga sašao vrhu vas; i ostao vazda. ℣. Amen.

10. A pričestiti koga kroz Misu to valja odmah za čim se pričesti Misnik (ako kad ter kad za dobar razlog ne bude pričestiti po Misi), jer Misne Molitve po Pričešćenju ne pripadaju samo Svećeniku, nego i drugim koji se pričešćuju.

11. I tako Svećenik, kada u se prime presvetu Krv, a prije nego se očisti, stavi posvećene čestice u blustro, ili bude li malo čeljadi za pričest, na pliticu, ako ne budu od prije u blustru; pak poklekne, a za toga poslužnik izmoli Ispovied, kako je više rečeno. Za tim obrativ se k puku, na strani Evangjelja reče: Pomilovao vas i t. d. pak onako, kako je prije rečeno dieli sveto Tielo onim, koji se imaju pričestiti, ter najprije služećim kod Oltara; ako budu to htjeli. Pričestiv vrati se k Oltaru ništa negovoreć; neda im blagoslova, zašto će ga pri svršetku Mise dati. Pak reče potiho: Ježe usti prijehom i t. d. kako je u Misalu, očisti se, i dovrši Misu. Ako li kad ter kad bude kogagod pričestiti odmah po dovršenoj Misi, tada će Svećenik još u Planiti pričestiti, onako kako je gorje rečeno.

GLAVA 3.

VAZMENA PRIČEST.

A župnikova budi skrb, da u korizmi puku ili sâm, ili po drugih Propovjednicih za dobe naviesti što je Lateranski Sabor pod Inocencijem III naredio, a to:

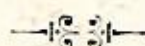
« Svaki Pravovjernik, obojega spola, kada naraste
» do dobe razbora, vjerno ispovjedi, bar jednom na

» godinu, sve svoje griehe, svomu Svećeniku, i brini » se po mogućnosti ovršiti naredjenu mu pokoru, zbožno » primajuć u se najmanje o Uskrsu Svetotajstvo Tiela » Isukrstova, ako mu se možda ne svidi, po svjetu svoga » Svećenika, radi kakva dobra razloga, od toga se do» njekle uztegnuti: inače za živa ima mu biti zakraćeno » ići u Crkvu, a po smrti ne budi po kršćansku po» kopan ».

2. Pak da ova spasonosna Saborska odluka bude po tanku držana, Župnik imaj napisana imena svojih župljana; pak koji se tada ne pričesti, i koji po Uskrsnoj Osmini, ne mareć za svoje spasenje, više krat opomenjen nebude poslušao, toga prijavi svomu Vrhovnomu Pastiru.

3. Još će nastojati župnik po mogućnosti, da se baš na presveti Uskrs pričeste; i u taj dan će on sâm, ako nebude zakonito zapriečen, pričešćivati vjernike svoje župe. A vjernike iz tudje župe odpravit će k njihovu župniku, van da su stranci, ili prišlaci, ili da neimaju nigdjer postojbine; tih će sâm, ako dovoljno pripravni pristupe, pričestiti; ili će ih, gdje je takov običaj, poslati k Župniku stolne Crkve. Za ostalo pak će se držati onoga, što se ovamo niže u knjizi o stanju duša naredjuje.

4. I bolestnike po župi poći će pričestit o Vazmu, ako su se i pričestili izvan propisanih dana vazmenih.

GLAVA 4.

PRIČEST NEMOĆNIKOM.

Vele je skrbno i pomnjivo bolestnikom u zgodno doba pribaviti za Poputbinu presveto Tielo Gospoda našega Isukrsta, da im se kako ne dogodi, da bez tolika dobra, po župnikovu nemaru, preminu. A najprvo valja se čuvati poći pričestit, drugim na smutnju, nedostojnike, kakovi su očiti lihvari, hotnici, javni zločinci, imenovani izobćenici, ili okrivljenici, van

da se prije svetom Ispoviedju očiste, i da javnu sablazan, kako je pravo, podmire.

2. Nemoćnika, ako i nije težko bolestan, ni u pogibelji da će umrieti, Župnik ima nagovarati, da se pričesti, osobito o veliku blagdanu; a sâm se neima odmicati pričestiti ga.

3. A za Poputbinu ima ga pričestiti, kada je sva prilika, da se već neće moći pričestiti. Nu ako bolestnik, pričestiv se za Poputbinu, njekoliko dana požive, ili ako ga mine smrtna pogibelj, pak se bude hotio pričestiti, župnik ima mu zadovoljiti tu pobožnu želju.

4. Koji su na umoru, tim je slobodno dašto dati Poputbinu ako i nisu na tašte: nu pomnjivo je skrbiti, da ne bude dano onim, za koje se može bojati, da će štogod nepodobna prema toliku Svetotajstvu učiniti, što mahnituju, ili što neprestano kašlju, ili poradi druge takove nemoći. A drugim nemoćnikom, koji se u bolesti za pobožnost pričešćuju, dati je pričest prije nego išta pojedu ili popiju, onako kako i inim vjernikom, koji nesmiju prije ni za ljekariju ništa u se prijeti.

5. No k nikomure je nevalja nositi samo da joj se pokloni, ili da ju bilo za pobožnost, bilo za što mu drago, vidi.

6. A pristojno obučen ima ovo Svetotajstvo, pokriv ga čistim zastorom, nositi od Crkve do kućâ gdje budu bolestnici, javno i častno pred prsima velikim počitanjem i strahom, a vazda svieća ima biti sprieda.

7. I tako Župnik hoteć poći pričestit nemoćnika, daj njekoliko krat zabrecati u zvono, da se skupi župljanâ, ili braština presvetoga Sakramenta (gdje bude zastavljena), ili drugih pobožnih Pravovjernika, koji će sveto Tielo sviećami ili dupliri pratiti, i nositi sjenicu ili nebnicu, gdje ju je moći imati. Naprvo spomeni, da valja očistiti bolestnikovu sobu, ter tute pripraviti stol pokriven čistim ubrusom, gdje će on pristojno položiti Svetotajstvo.

8. Valja pripraviti svieće, pak vina i vode, svako u svojem sudiću: povrh toga treba staviti ubrus pred prsi pričestniku, i još drugako uresiti mjesto, kako tko bude mogao.

9, Kada se pak skupe, koji će sveto Tielo pratiti, Svećenik u koti sa štolom, i u bielom plaštu, ako ga je moći imati, sa svjećonošci, ili s Djaci, još (ako bude prilike) i s Misnici takodjer u koti, pristojno, i po običaju uzme njekoliko posvećenih čestica, ili samo jednu (ako bude predaleko ili premučno hoditi), pak metne u blustro, ili u malu kutijicu, te to svojim pokrovcem zaklopi, i svilenim plaštićem zagrne: a sâm Svećenik, metnuv si prije preko oba ramena podugastu a pristojnu koprenu, objema rukama uzmi posudicu sa Svetotajstvom, pak pod sjenicom ili nebnicom uputi se gologlav.

10. Vazda sprieda idji Svjećonoša, ili koji poslužnik noseć svietnjak (a po noći, van da potreba sili, nevalja nositi ovoga Svetotajstva); a za njim dva djaka, ili koji će njihov posao vršiti; pak taj jedan ima nositi blagoslovljene vode s kropilom, i mošnju s tjelesnikom (koji bude staviti pod sudić sa Svetotajstvom na stolu u bolestnikovoj sobi), i s platnenim ubruscem, kojim će si Svećenik otrti prste; a drugi ovi Ritual, i neprestano zvoniti u zvončić; a za timi pak oni koji nose duplire; napokon Svećenik noseć Svetotajstvo podignuto pred prsima pod sjenicom, govoreć Psal. Pomiluj me Bože, i ine Psalme i Pjesni. Ako pak bude predaleko poći, ili premučnim putem, a možda i jahati, trebati će objesiti za vrat pristojno urešen tobolac, pak u nutar naredno zatvoriti sudić sa Svetotajstvom, i pak to za prsa tako vezati i stisnuti, da Svetotajstvo ni odpasti nebude moglo, ni iztresti se iz sudića.

11. A stupajuć u mjesto gdje leži nemoćnik, reci:

℟. Mir kući ovoj.

℣. I svim pribivajućim u njoj.

12. Tada položi Svetotajstvo na stol, i to na tjelesnik, pak kleknuv pokloni mu se, i svi poklecaju; i odmah uzme blagoslovljene vode, ter pokropi nemoćnika i sobu, govoreć Pripjev:

Okropit ćeš me, Gospodi, izopom, i očistit ću se: oprat ćeš me, i bolje nego snieg obieliti ću, te prvi redak Psalma Pomiluj me Bože, i Slava Otcu, i t. d.

Pak ponovi Pripjev. Okropit ćeš me i t. d.

Za tim ℟. Pomoć naša u ime Gospoda.

℣. Koji stvori nebo i zemlju.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Usliši nas, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože; i dostoj se poslati s nebesa svoga svetoga Angjela, da čuva, kriepi, štiti, pohadja i brani sve pribivajuće u ovom pribivalištu. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

13. Ovo rekav, neka pristupi k nemoćniku izvidit, je li se dobro pripravio primiti svetu Popudbinu, i hoće li se za kojigod grieh ispovjediti; pak neka ga ispovjedi i odrieši: prem da bi prije imao biti pravo ispovidjen, van da se drugačije mora.

14. Pak pokle izmoli po običaju obćenu Ispovied ili sam nemoćnik, ili tko drugi na njegovo ime, Svećenik reče:

Pomilovao te i t. d. Proštenje i t. d.

15. Za tim poklekne, ustane, pak uzme iz sudića Svetotajstvo, ter ga podigne, i pokaže nemoćniku govoreć:

Evo Jaganjac Božji, evo koji uzimlje griehe svieta: i po običaju trikrat reče: Gospodi, nîsam dostojan, da unidješ pod

krov moj, nego samo reci rieč, i ozdravit će duša moja.

16. I nemoćnik skupa sa Svećenikom ima reći iste rieči, bar jednom, tihim glasom.

Tada Svećenik dajuć nemoćniku sveto Tielo reci:

Primi brate (ili sestro) Poputbinu Tiela Gospoda našega Isukrsta, koji te sačuvao od zlobnoga neprijatelja, i priveo u život vječni. Amen.

17. Ako pak ne daje pričesti za Poputbinu reci po običaju:

Tielo Gospoda našega Isukrsta čuvalo dušu tvoju za život vječni. Amen.

18. Bude li pak umirao, i bude li pogibeljno zakasniti, tada valja reći Pomilovao te i t. d., a više rečene molitve propustiti sve, ili njekoliko ih, pak mu odmah podati Poputbinu.

19. Za tim Svećenik omij prste negovoreć ništa, pak umilo valja dati nemoćniku. Po tom reci:

℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, molimo te vjerno, da našemu bratu (ili našoj sestri) prijemšu (-šoj) u se presveto Tielo Gospoda našega Isukrsta Sina tvoga bude prudno i tielu i duši za vjekovječni liek: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke vieka. ℣. Amen.

20. To dovršiv, ako ostane još druga čestica Svetotajstva (a ima vazda ostati, osim u spomenutom jur slučaju), poklekne, ustane pak uzam sudić, gdje je Svetotajstvo, prekriži nemoćnika, ništa negovoreć, i častno ga noseć redom, kako je bio došao, vrati se u Crkvu moleć Psalam: Hvalite Gospoda na nebesih, i t. d. i ine Psalme i Pjesme prema sgodi.

21. Kada dojde u Crkvu, položi Sakramenat na Oltar, poklekne, pak reče:

℟. Kruh s neba podao si njim.
℣. Svako nasladjenje u sebi imajući.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si nam pod čudnovatim Svetotajstvom muke svoje uspomenu ostavio; podaj nam, molimo te: tako svete tajne Tiela i Krvi tvoje štovati; da u sebi plod tvoga odkupljenja vazda uzćutimo. Koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem i t. d.
℣. Amen.

22. Po tom naviesti Oproste, što su sveti Otci Pape podielili onim, koji prate presveti Sakramenat.

23. Za tim ima prekrižiti puk sa Svetotajstvom u blustru pokrivenu koprenom, ništa negovoreć. Najzad ima ga sahraniti u svoje mjesto.

24. Nu, što je mučan ili dug put, ili što Svetotajstva nije lahko moći pristojnom čašću opet nositi u Crkvu, ako za to Svećenik, kako je rečeno, bude uzeo samo jednu posvećenu česticu, onda, dav tu nemoćniku, i rekav one molitve, blagoslovi ga rukom, pak zajedno s drugimi u sebičnoj odjeći, ugasiv svieće, skupiv sjenicu, a sakriv blustro vrati se u Crkvu, ili svaki u svoju kuću.

NASLOV V.

GLAVA 1.

SVETOTAJST. POSLJEDNJEGA MAZANJA ILI SVETO ULJE.

Gospod je Isukrst zastavio Svetotajstvo posljednjega Mazanja; pak kao nebesku ljekariju ne samo duši koristnu, nego i tielu, valja ga vele skrbno i pomnjivo upotrebiti za one koji pogibeljno boluju, i to, bude li moguće, onda kada još posve pamete i razumiju, da uzmognu, kada ih se maže svetim uljem, i oni svoje vjerovanje, i svoju dobru volju pridružiti, pak obilniju milost po Sakramentu prijeti.

2. Tu najprije po obćenom crkvenom običaju valja onu ovršiti: nemoćnika, ako bude kada, i ako njegovo stanje dopusti, prije ispovjediti i pričestiti, nego pomazati.

3. I tako Župnik neka drži sveto Ulje za nemoćnike u čistu i pristojno urešenu mjestu, u srebrnu ili kositrnu sudu pomnjivo čuvano, i svake godine ima ga zamieniti novim, koje Biskup na veliki Četvrtak blagoslovi, a spaliti staro. Nu ako ono preko godine kakogod tako na malo spade, da po prilici nebi moglo biti dovoljno, a veće blagoslovljena nebude mogao dobaviti, slobodno je priliti mu malo ne blagoslovljena ulja, ali manje toga.

4. I to Ulje slobodno je držati ili golo po sebi, ili u pamuku; ili bud u čemgod takovu; nu k nemoćnikom najsgodnije ga nositi u pamuku, da se neprolije.

5. A dati ovo Svetotajstvo valja onim nemoćnikom, koji tako težko boluju, da je po svoj prilici nastala smrtna pogibelj, a narasli su do razbora; pak i onim koji

od starosti iznemažu, i kako da će od dana do dana umrieti, ako im i nije druge bolesti.

6. A valja ga dati i onim bolestnikom, koji su ga, dokle bijahu pri pameti, i dokle ćućahu, zaprosili, ili bi bili po svoj prilici zaprosili, ili su pokazali skrušenja, premda su potla zamuknuli, ili poludili, jal da mahnitaju, il da nećute.

7. No ako bi nemoćnik za mahnitanja, ili za ludovanja po svoj prilici mogao ikako obezčastiti Svetotajstvo, nevalja ga pomazati, van da posve prestane ta pogibelj.

8. A nikakor ga nevalja dati nepokornikom, ni umirućim u očitu smrtnom griehu, ni prokletim, ni još nekrštenim.

9. Nevalja ga dati ni onim koji su spremni na rat, ili dati se na more, ili na putovanje, ili na ine pogibelji; a ni krivcem, koji ta čas imaju bit pogubljeni, ni djeci ne prispjeloj još na dobu razbora.

10. A ako tkogod umira, pak tu bude pogibelji da će izdahnuti, prije nego bude pomazan, valja ga udilj pomazati, počam od one: Ovim svetim mazanjem i t. d., kako niže: za tim, ako još požive, valja reći izostavljene Molitve, što su na svojem mjestu.

11. Ako pak nemoćnik umre za mazanja, Svećenik nenapreduj veće, i ostavi više rečene Molitve.

12. No ako li dvoji, je li još živ, maži dalje, izgovarajuć rieči pod uviet, ovako: Ako si živ, ovim svetim mazanjem i t. d. kako niže.

13. A ako se dogodi da će nemoćnik, pokle se ispovjedi od časa do časa preminuti, tada uz svetu Poputbinu moći će ponieti k njemu i sveto Ulje isti Svećenik, koji nosi sveto Tielo: nu ako li je moći imati drugoga Misnika, ili Djakona za sveto Ulje, ima ga taj nositi, i to obučen u koti, ter noseć potajno sveto Ulje ima hoditi za Svećenikom nosećim Poputbinu; pak, kad nemoćnik uzme u se Poputbinu, ima ga pomazati Svećenik.

14. U istoj bolesti nevalja ovoga Svetotajstva po drugoč dati, van da je ona od davna; kako na pr. da nemoćnik preboliv, opet se razboli na smrt.

15. A pomazati je navlastito petero, što je narav dala čovjeku kano orudja za ćućenje, a to: oči, uši, nozdrve, usta i ruke: i pak je još i noge pomazati i bedra; nu ženskim nigdare, radi poštenja, nevalja mazati bedara; a ni mužkim, kada nemoćnika nije lahko krenuti. No ni ženskim, ni mužkim ne valja na mjesto bedara drugdje na tielu pomazati.

16. A ruke valja pomazati Misnikom iz vana, a drugim nemoćnikom na dlanu.

17. Kada Svećenik maže oči, uši i druga po dvoja tjelesna uda, neka se pazi, da mažuć to jedno nedoreče svetotajstvenoga oblika prije, nego pomaže oboje.

18. Ako je pak tko bez kojega uda valja pomazati gdje god je najbliže do toga, izgovarajuć iste rieči.

19. A ovomu Svetotajstvu oblik, koji sveta Rimska Crkva upotrebljuje, je ono što Svećenik svečano moli kada jedno po jedno maže, govoreć:

20. Ovim svetim mazanjem, i svojim preblagim milosrdjem oprostio ti Gospod, štogod si gledanjem, ili slušanjem i t. d. sagriešio.

GLAVA 2.

RED DIELITI SVETOTAJSTVO POSLJEDNJEGA MAZANJA.

Tako Svećenik imajuć služiti ovo Svetotajstvo neka, koliko se to bude moglo, dâ pripraviti u nemoćnika stol pokriven bielim ubrusom; pak sud u kojem ima biti pamuka, ili štogod takova, razdieljena na sedam vavoljaka, čim će obrisati gdje bude

pomazao; krušne sredice, čim će si prste otrti; pak vode da si Svećenik opere ruke; i još voštenu svieću, koju će pak užgati da mu za mazanja svieti. Napokon će gledati, da ovo Svetotajstvo bude što većom čistoćom i sjajem služeno.

2. Pak skupiv djakâ, iliti poslužnikâ, ili da i jednoga djaka, koji će nositi križ bez kopljišta, blagoslovljene vode i kropilo, i knjigu Obrednicu, sâm Župnik liepo uzme posudicu gdje je sveto Ulje za nemoćnike, ter sveže u svilenu vrećicu ljubičaste masti, pak ju ima oprezno nositi, da se ne izlije. No ako bude predaleko ići, ili još jahati, ili ako drugako tu bude pogibelji, da će se ono proliti, neka tu vrećicu ili tobolac, u kojem je sudić sa svetim Uljem, kako smo rekli, objesi za vrat, da mu bude laglje i slobodnije nositi. A hoditi ima nezvoneć u zvonac.

3. Prišad do mjesta, gdje leži nemoćnik, Svećenik ulazeć u sobu reče:

℟. Mir kući ovoj.
℣. I svim pribivajućim u njoj.

4. Za tim položi Ulje na stol, pak u koti, i u ljubičastoj štoli dâ bolestniku pobožno poljubiti križ; a zatim blagoslovljenom vodom pokropi na križ njega i sobu, i okolostojeće, govoreć Pripjev: Okropit ćeš me, Gospodi i t. d. Ako li se bolestnik bude htio ispovjediti, ima ga ispovjediti i odriešiti. Po tom neka ga milimi riečmi utješi, i ako bude kada, neka mu ih njekoliko reče o moći i o krjeposti ovoga Svetotajstva; pak koliko uztreba, neka ga ohrabri i pokriepi, da se uzda u vječni život.

5. Za tim reci:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo, i zemlju.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Uz sniženost našu, Gospodi Isukrste, unišlo u ovu kuću i vječno blaženstvo, i božanstvena sreća, i čisto veselje, i plodna ljubav, i vjekovječno zdravlje; odbjegao s ovoga mjesta pristup djavaoski: došli Angjeli mira: pak ostavila ovu kuću svaka zlobna nesloga. Uzveličaj, Gospodi, vrh nas svoje sveto ime, i blagoslovi ✠ naše drugovanje: posveti došašće naše sniženosti ti, koji si svet i milostiv, ter ostaješ s Otcem i svetim Duhom u vieke viekâ. Amen.

Molimo, i prosimo Gospoda našega Isukrsta, da blagoslivljajuć blago✠slovi ovo pribivalište, i sve pribivajuće u njem, i da im dâ čuvara dobra Angjela, i da ih skloni služiti mu, ter razmišljati čudesa njegova zakona: uklonio od njih svaku protivnu vlast: izbavio ih svakoga straha i svake smetnje, i udostojio se čuvati ih zdravih u ovom pribivalištu. Koji s Otcem i svetim Duhom žive i kraljuje Bog, u vieke viekâ. Amen.

Pomolimo se.

Usliši nas, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, i dostoj se poslati s nebesa svoga svetoga Angjela, da čuva, kriepi, štiti, pohadja, i brani sve pribivajuće u ovom pribivalištu. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

6. Ako ne bude kada, slobodno će biti preskočiti ove Molitve, i ili njekoliko ih, ili sve. Tada po običaju izmoliv obću Ispovied po latinsku, ili po pučku, Svećenik neka reče: Pomilovao te i t. d. Proštenje, odriešenje i t. d.

7. Župnik, prije nego počme mazati nemoćnika, ima opomenuti tute čeljad neka mole za njega; i gdje bude zgodno prema mjestu i dobi, i prema broju ili vrsti te čeljadi, neka mole sedam Psalama pokornih s Litanijami, ili koju inu molitvu, dokle on služi ovo Svetotajstvo. Odmah za tim reci:

U ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga, ugasila se u tebi svaka djavaoska sila polaganjem naših ruku, i zazivanjem svih svetih Angjela, Arhangjela, Patriarha, Proroka, Apostola, Mučenika, Ispovjednika, Djevica, i svih Svetaca skupa. Amen.

8. Pak umočiv palac u sveto Ulje maže na križ nemoćnika na mjestih ovdje upisanih, govoreć primjereno na svakom mjestu rieči oblika, ovako:

Na očijuh.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si gledanjem sagriešio. Amen.

9. A poslužnik, ako je u svetih Redovih, ili sam Svećenik, za svakim mazanjem neka pomazana mjesta otare vavoljkom pamuka, ili čimgod takovim, i to neka stavi u čist sud, pak potla neka ponese u Crkvu, i sažge, a pepeo neka baci u svetište,

Na ušijuh.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si slušanjem sagriešio. Amen.

Na nozdrvah.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si mirisanjem sagriešio. Amen.

Na ustih, stisnuv usne.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si kušanjem i govorom sagriešio. Amen.

Na rukuh.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si ticanjem sagriešio. Amen.

10. Ovdje zapamti, Svećenikom, kao što je rečeno, pomazati ruke ne na dlanu, nego izvana.

Na noguh.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si hodjenjem sagriešio. Amen.

Na bedrih ili na bubrezih.

Ovim svetim mazanjem ✠, i svojim preblagim milosrdjem, oprostio ti Gospod štogod si nasladjenjem bedara sagriešio. Amen.

11. No ženskim, kako je rečeno, nevalja nigdar pomazati bedara, a ni mužkim, kada se oni poradi bolesti jedva mogu krenuti, ili nemogu bez pogibelji.

12. Kad je sve to dovršio, Svećenik reče:

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš, i t. d.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Spasi službenika tvoga (službenicu tvoju) Gospodi;

℣. Bože moj koji (koja) se uzdaje u tebe.

℟. Pošalji mu (joj), Gospodi, pomoć od Svetoga.

℣. I sa Siona brani njega (nju).

℟. Budi njemu (njoj), Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Ništa ne uspio neprijatelj u njem (njoj).

℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njemu (njoj).

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Bože, koji si po svojem Apostolu Jakovu govorio: Je li tko izmed vas nemoćan? neka dozove crkvene Misnike, i neka mole nad njim, mažući ga Uljem u ime gospodnje; pa će molitva vjere sahraniti nemoćnika, a Gospod će mu olakšati; i ako li je u griesih, ti će mu biti oprošteni; ozdravi, molimo te, Odkupitelju naš, milošću Duha svetoga, nemoć ovoga bo-

lestnika (ove bolestnice), i izlieči mu (joj) rane, a odpusti griehe; pak iztjeraj iz njega (nje) svaku bol duševnu i tjelesnu, i milostivo povrati mu (joj) podpuno zdravlje nutrnje i izvanjsko, da pomoću tvoga milosrdja ozdraviv, oporavi se za prvašnje dužnosti. Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš, i kraljuješ Bog u vieke viekâ. Amen.

Pomolimo se.

Pogledaj, molimo te, Gospodi, službenika svoga I. iznemogla (službenicu svoju I. iznemoglu) u bolesti njegova (nje) tiela, i okriepi dušu, koju si stvorio; neka se pedepsami popravi, pak pozna da je tvojim liekom ozdravio (-vjela). Po Krstu Gospodu našem. Amen.

Pomolimo se.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji ulievajuć u nemoćno tielo milost svoga blagoslova, mnogovrstnim milosrdjem svoj stvor čuvaš: blag pristupi na zazivanje tvoga imena, da tvoga službenika (tvoju službenicu) izbaviv ga (ju) od bolesti, i darovav mu (joj) zdravlje, svojom desnicom uzdigneš, krepošću objačiš, vlašću obraniš, pak u svakom željenom blagostanju povratiš svojoj svetoj Crkvi. Po Krstu Gospodu našem.

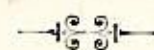
℟. Amen.

13. Na kraju, kakova bude osoba, prema tomu će moći dati njekoliko spasonosnih opomena, da se nemoćnik okriepi umrieti u Gospodu, i da objača odtjerati djavaoske napasti.

14. Napokon neka kod njega ostavi blagoslovljenu vodu, i, ako drugoga nebude imao, križ, da ga često pogleda, pak za svoje bogoljubstvo poljubi i ogrli.

15. Još opomeni kućane i poslužnike nemoćnikove, da, ako bolest pogrša, ili nemoćnik počme umirati, odmah baš župnika pozovu, da mu na umoru pomogne, i da mu dušu Bogu priporuči: no ako bude blizu smrti Svećenik će, prije nego otidje, dušu Bogu pristojno priporučiti.

16. A kako je pohadjati nemoćnike i brinuti se za njih, pomagati umirajuće, i priporučiti im dušu, i kako je pokapati, to je niže svako na svojem mjestu.

GLAVA 3.

SEDAM PSALAMA POKORNIH S LITANIJAMI.

ZA NEMOĆNIKE, KAD IM SE DAJE SVETO ULJE, ILI U DRUGOJ POTREBI, A MOLE SE KLEČEĆ.

Pripjev. Ne spomeni se.

Psalam 6.

Gospodi, nemoj me pokarati u gnjevu tvojem,* nit me ukoriti u srčbi tvojoj.

Pomiluj me, Gospodi, jer sam ja nemoćan: * ozdravi me, Gospodi, jer su smućene kosti moje.

I duša je moja smućena vrlo: * a ti, Gospodi, dokle ćeš?

Obrati se, Gospodi, i izbavi dušu moju: * spasi me radi milosrdja tvojega.

Jer nije u smrti, koji spominje tebe: * a u paklu tko će se ispoviedati tebi?

Utrudio sam se u jaukanju mojem, oblievat ću svake noći postelju moju; * suzami ću mojimi odar moj natapati.

Smućeno je od žestine oko moje: * postarao sam se medju svimi neprijatelji mojimi.

Odstupite od mene svi, koji djelujete nepravednost; * jer je uslišao Gospod glas plača mojega.

Uslišao je Gospod molbu moju; * Gospod je molitvu moju primio.

Zasramili se, i smutili se vrlo svi neprijatelji moji: * obratili se, i zasramili se vele brzo.

Slava Otcu...

Psalam 31.

Blaženi, kojim su odpuštene nepravednosti, * i kojim su pokriveni griesi.

Blažen čovjek, koji pred Gospodom neima grieha, * i u čijem duhu nije hinbe.

Jer sam mučao, oslabile su kosti moje, * vapijuć po vas dan.

Jer me je ob dan i ob noć tištila ruka

tvoja: * obratio sam se u nevolji mojoj, dočim me probada dračje.

Krivnju sam svoju očitovao tebi, * i nepravde svoje nîsam zatajio.

Rekoh: Ispovjedit ću protivu sebi nepravdu svoju Gospodu: * i ti si prostio zloću grieha mojega.

Za to molit će ti se svaki svetac, * u sgodno doba.

Zaista poplava velike vode: * k njemu se neće približiti.

Ti si utočište moje u pečali, koja me je obkružila: * radosti moja, izbavi me od tih koji su okolo mene.

Dat ću ti razum, i naučit ću te putu tomu, po kojem imaš hoditi: * stavno ću držati na tebi oči moje.

Nemojte biti kao konj i mazga, * u kojih nije razuma.

Oglavom i uzdom stisni čeljusti tim, * koji ne idu k tebi.

Mnoge su muke za griešnika: * a koji ufa u Gospoda milosrdje će ga obastrieti.

Veselite se o Gospodu i radujte se, pravednici; * i slavite se svi koji ste pravoga srdca.

Slava Otcu...

Psalam 37.

Gospodi, nemoj me pokarati u gnjevu tvojem, * nit me ukoriti u srčbi tvojoj.

Jer su me striele tvoje ustrielile: * i pritvrdio si ruku svoju nada mnom.

Neima zdravlja u puti mojoj pred licem srčbe tvoje: * neima mira u kostih mojih pred licem grieha mojih.

Jer su nepravednosti moje izašle vrh glave moje; * i kao breme težko pritisle su me.

Ognojile su se i sagnjile su rane moje * pred licem bezumja mojega.

Nevoljan sam, i sgrčio sam se po svema:* vas dan hodjah žalostan.

Jer su se bedre moje napunile prevare,* i neima zdravlja u puti mojoj.

Žalostan sam i snižen veoma: * rikah od jaukanja srdca mojega.

Gospodi, pred tobom je svaka moja želja; * i jaukanje moje nije ti sakriveno.

Srdce je moje smućeno, ostavila me je snaga moja: * ni vida očiju mojih, ni toga nije sa mnom.

Prijatelji moji, i iskrnji moji * pristupili su i stali protiva meni.

A koji bijahu blizu mene stali su na daleko; * i usilno djelovahu koji iskahu dušu moju.

I koji mi željahu zla, govorili su laži,* i po vas dan mišljahu o prevari.

A ja kao gluh ne čujah, i kao niem koji ne otvara usta svojih.

I bio sam kao čovjek koji ne čuje, * i koji neima u ustih svojih ukora.

Jer sam u te, Gospodi, ufao; * ti ćeš me uslišati, Gospodi Bože moj.

Jer sam rekao: Ne budi da se uzraduju nada mnom neprijatelji moji; * i kad se spotaknu noge moje, nada mnom su ponosito govorili.

Jer sam ja pripravan na biče, * i bol moja preda mnom je vazda.

Ja ću bo nepravednost svoju naviestiti,* i mislit ću na grieh svoj.

A neprijatelji moji živu, i ojačali su se nada mnom; * i sila ih je, koji na me mrze nepravedno.

Koji vraćaju zlo za dobro, potvarahu me,* jer pristajah za dobrim.

Nemoj me ostaviti, Gospodi Bože moj: * nemoj se udaljiti od mene.

Nastoj na pomoć moju, * Gospodi Bože spasenja mojega.

Slava Otcu...

Psalam 50.

Pomiluj me, Bože, * po velikom milosrdju tvojem.

I po množtvu smilovanja tvojih * pomrsi nepravednost moju.

Još više operi me od nepravednosti moje; * i od grieha mojega očisti me.

Jer nepravednost moju ja poznajem: * i grieh je moj nasuprot meni vazda.

Tebi sam samomu sagriešio, i zlo sam pred tobom učinio: * da se opravdaš u govorih tvojih, i predobudeš kad te sude.

Evo bo ja u nepravednostih začet jesam; * i u griesih začela me je mati moja.

Evo bo ti si istinu obljubio: * nepoznato i tajno mudrosti tvoje objavio si meni.

Okropit ćeš me izopom, i očistit ću se; * oprat ćeš me, i bolje nego snieg obieliti ću.

Sluhu mojemu dat ćeš radost i veselje; * i uzradovat će se kosti poniženе.

Odvrati lice tvoje od grieha mojih, * i sve nepravednosti moje pomrsi.

Srdce čisto stvori u meni, Bože; * i duh prav ponovi u utrobi mojoj.

Nemoj me odbaciti od lica tvojega; * i svetoga Duha tvojega nemoj uzeti od mene.

Vrati mi veselje spasenja tvojega; * i duhom poglavitim utvrdi me.

Učit ću nepravedne u putih tvojih, * i opaki k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mojega; * i radovat će se jezik moj o pravdi tvojoj.

Gospodi, ustne moje otvorit ćeš; * i usta moja naviestit će hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, ja bih ga bio

doista prikazao: * u žrtvah ti se nećeš nasladiti.

Posvetilište je Bogu duh spokoren; * srdca skrušena i snižena, Bože, ti nećeš odbaciti.

Blag budi, Gospodi, u dobroj volji tvojoj Sionu; * da budu sagradjeni zidovi Jerusolimski.

Tad ćeš primiti posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tad će stavljati na oltar tvoj junčiće.

Slava Otcu...

Psalam 101.

Gospodi, usliši molitvu moju; * i vapaj moj k tebi da pride.

Nemoj odvratiti lica tvojega od mene: * u kojigodir dan budem u nevolji, prigni k meni uho tvoje.

U kojigodir dan te zazovem, * hitro usliši me.

Jer su izčezli kao dim dnevi moji; * i kosti su moje kao ugorak osahle.

Pokošen sam kao sieno, i usahlo je srdce moje; * jer sam zaboravio blagovati kruh moj.

Od glasa jauka moga * priliepila se je kost moja k puti mojoj.

Sličan bih nejasitu u pustinji: * postadoh kao sova na stanu.

Bdio sam, * i bih kao vrabac samoživac na krovu.

Po vas dan korahu me neprijatelji moji:* i koji me hvaljahu rotijahu se protiva meni.

Jer jedjah pepeo kao kruh, * i piće moje suzami rastvarah.

Pred licem gnjeva i srditosti tvoje, * jer podigavši sbacio si me.

Dnevi su moji zašli kao sjena: * i ja sam kao sieno posahao.

A ti, Gospodi, u vieke obstojiš; * i spomen je tvoj od koljena do koljena.

Ti ustavši smilovat ćeš se Sionu; * jer je doba smilovati mu se, jer je došlo doba.

Jer je omiljelo slugam tvojim kamenje njegovo; * i zemlju će njegovu žaliti.

I bojat će se narodi imena tvojega, Gospodi; * i svi kralji zemaljski slave tvoje.

Jer je Gospod sagradio Sion: * i ukazat će se u slavi svojoj.

Pogledao je na molitvu sniženih; * i nije odbacio molbe njihove.

Neka se ovo napiše rodu dojdućemu: * i puk koji se bude narodio hvalit će Gospoda.

Jer je prinikao sa svete visine svoje; * Gospod je s neba na zemlju pogledao:

Da čuje uzdisanje okovanih: * da razrieši sinove pobijenih:

Da bi naviještali na Sionu ime Gospodnje; * i hvalu njegovu u Jerusolimu.

Kad se skupe puci ujedno, * i kralji, da služe Gospodu.

Odgovorio mu je u dobi snage svoje: * Poviedaj mi kratkoću dana mojih.

Nemoj me zazvati u polovici dana mojih: * tvoja su godišta od koljena do koljena.

U počelo si ti, Gospodi, postavio zemlju;* i nebesa su djelo ruku tvojih.

To će proći, a ti obstojiš, * i sve će to kao odjeća ostarati;

I kao haljinu promienit ćeš je, i promienit će se: * a ti si taj isti, i godišta tvoja neće izteći.

Sinovi će slugâ tvojih stanovati; * i sjeme će se njihovo utvrditi u vieke.

Slava Otcu....

Psalam 129.

Iz dubine vapio sam k tebi, Gospodi; * Gospodi usliši glas moj.

Da budu uši tvoje poslušne * na glas moljenja mojega.

Ako nepravednosti oglédaš, Gospodi; * Gospodi tko će pretrpjeti?

Jer je u tebe smilovanje; * i radi zakona tvojega potrpio sam te, Gospodi.

Potrpjela je duša moja na rieč njegovu:* ufala je duša moja u Gospoda.

Od straže jutrnje do noći,* neka ufa Izrael u Gospoda.

Jer je u Gospoda milosrdje,* i obilno u njega odkupljenje.

I on će odkupiti Izraela * od svih nepravednosti njegovih.

Slava Otcu....

Psalam 142.

Gospodi, usliši molitvu moju: ušima primi prosbu moju po istini tvojoj: * usliši me po pravdi tvojoj.

I ne unidji na sud sa slugom tvojim; * jer se neće opravdati pred licem tvojim nitko živ.

Jer je progonio neprijatelj dušu moju: * snizio je do zemlje život moj.

Postavio me je u mrak kao mrtvace vjekovječne: * i protrnuo je u meni duh moj; prepalo se je u meni srdce moje.

Spomenuo sam se dana starih; promislio sam na sva djela tvoja: * o činih ruku tvojih razmišljao sam.

Razkrilio sam ruke svoje k tebi: * duša je moja kao zemlja bez vode pred tobom.

Hitro usliši me, Gospodi: * ponestalo je duha mojega.

Nemoj odvratiti lica tvojega od mene; * jer ću sličan biti onim koji sahode u jamu.

Daj da čujem za rana milosrdje tvoje; * jer sam ufao u tebe.

Pokaži mi put, kojim mi je hoditi; * jer sam k tebi podigao dušu moju.

Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospodi; k tebi se utekoh: * nauči me vršiti volju tvoju, jer si ti Bog moj.

Duh tvoj blagi vodit će me putem pravim: * radi imena tvojega, Gospodi, oživit ćeš me po pravdi tvojoj.

Izvesti ćeš iz nevolje dušu moju; * i po milosrdju tvojem razpršat ćeš neprijatelje moje.

I pogubit ćeš svih, koji žaloste dušu moju; * jer sam ja tvoj sluga.

Slava Otcu....

Pripjev. Ne spomeni se, Gospodi, opačina naših, ni roditelja naših; i ne osveti se griehom našim.

LITANIJE.

Gospodi, pomiluj.
Krste, pomiluj.
Gospodi, pomil.
Krste, čuj nas.
Krste, usliši nas.
Otče nebeski Bože, pomiluj nas.
Sinu, odkupitelju svieta Bože, pomiluj.
Duše sveti Bože, pom.
Sveta Trojice jedini Bože, pomiluj.
Sveta Marije, moli za nas.

Sveta Bogorodice, moli za nas.
Sveta Dievo djevicâ, moli.
Sveti Mihovile, moli.
Sveti Gabrijele, moli.
Sveti Rafaele, moli.
Svi sveti Angjeli i Arkangjeli, molite za nas.
Svi sveti blaženih Duhova Redovi, molite.
Sveti Ivane Krstitelju, moli.
Sveti Josipe, moli.
Svi sveti Patrijarsi i Proroci, molite.
Sveti Petre, moli.
Sveti Pavle, moli.
Sveti Andriju, moli.
Sveti Jakove, moli.
Sveti Ivane, moli.
Sveti Toma, moli.
Sveti Jakove, moli.
Sveti Filipe, moli.
Sveti Bartule, moli.
Sveti Mateju, moli.
Sveti Šimune, moli.
Sveti Tadija, moli.
Sveti Matija, moli.
Sveti Barnaba, moli.
Sveti Luka, moli.
Sveti Marko, moli.
Svi sveti Apostoli i Evangjelisti, molite za nas.
Svi sveti Učenici Gospodnji, molite.
Svi sveti Mladienci, molite.
Sveti Stjepane, moli za nas.
Sveti Lovrienče, moli.
Sveti Vincenco, moli.
Sveti Fabijane i Sebastijane, molite.
Sveti Ivane i Pavle, molite.
Sveti Kuzma i Damjane, molite.
Sveti Gjervaže i Protaže, molite
Svi sveti Mučenici, molite.
Sveti Silvestre, moli.
Sveti Grgure, moli.
Sveti Ambrožu, moli.
Sveti Aguštine, moli.

Sveti Jerolime, moli.
Sveti Martine, moli.
Sveti Nikola, moli.
Svi sveti Biskupi i Ispovjednici, molite.
Svi sveti Naučitelji, molite.
Sveti Antune, moli.
Sveti Benedikte, moli.
Sveti Bernarde, moli.
Sveti Dominiče, moli.
Sveti Frančisko, moli.
Svi sveti Misnici i Djaci, molite.
Svi sveti Koludri i Pustinjaci, molite.
Sveta Marije Mandalieno, moli.
Sveta Agato, moli.
Sveta Lucije, moli.
Sveta Agnjezo, moli.
Sveta Cecilije, moli.
Sveta Katarino, moli.
Sveta Anastazije, moli
Sve svete Djevice i Udovice, molite.
Svi Svetci i Svetice božje, prosite za nas.
Milostiv budi, prosti nam, Gospodi.
Milostiv budi, usliši nas, Gospodi.
Od svakoga zla, oslobodi nas, Gospodi.
Od svakoga grieha, oslobodi.
Od srčbe tvoje, oslob.
Od nagle i nenadne smrti, oslobodi.
Od zasjeda djavaoskih, oslobodi.
Od srčbe, i mržnje, i od svakoga zla hotienja, oslobodi.
Od duha bludnoga, oslobodi.
Od munje i gràda, oslobodi.
Od biča trešnje, oslobodi.
Od kuge, glada, i rata, oslobodi.
Od smrti vječne, oslobodi.
Za otajstvo svetoga Upućenja tvoga, oslobodi.

Za došašće tvoje, oslobodi.
Za Porodjenje tvoje, oslobodi.
Za Krštenje i sveti Post tvoj, oslobodi.
Za Križ i Muku tvoju, oslobodi.
Za Smrt i Pokopanje tvoje, oslobodi.
Za sveto Uskrsnuće tvoje, oslobodi.
Za čudnovato Uzašašće tvoje, oslobodi.
Za došašće svetoga Duha Utješitelja, oslobodi.
Na dan sudnji, oslobodi.
Grješnici, molimo te, čuj nas.
Da nam oprostiš, molimo te...
Da nam odpustiš, molimo te...
Da nas na pravu pokoru privesti dostojiš se, molimo...
Da svetu Crkvu tvoju vladati i uzdržati dostojiš se, molimo te...
Da Gospodina apostolskoga (*), i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati dostojiš se, molimo te...
Da neprijatelje svete Crkve poniziti dostojiš se, molimo te, čuj nas.
Da mir i pravu slogu Kraljem i Poglavicam kršćanskim darovati dostojiš se, molimo te, čuj nas.
Da mir i jedinstvo svemu puku kršćanskomu udieliti dostojiš se, molimo...
Da nas iste u tvojoj

(*) Ako je prazna sveta Stolica, izpustit će se rieči: Gospodina apostolskoga.

svetoj službi pokriepiti i uzdržati dostojiš se, molimo...
Da pameti naše k nebeskim željam uzdigneš, molimo...
Da sve dobročince naše vjećnimi dobri naplatiš, molimo...
Da duše naše, braće, bližnjika i dobročinaca naših od vječne osude izbaviš, molimo...
Da plodove zemlji dati, i uzdržati dostojiš se, molimo te...
Da svim vjernim mrtvim vječni pokoj darovati dostojiš se, molimo te...
Da nas uslišati dostojiš se, molimo...
Sinu božji, molimo te, čuj nas.
Jaganjče božji, koji uzimlješ griehe svieta, Prosti nam, Gospodi.
Jaganjče božji, koji uzimlješ griehe svieta, usliši nas, Gospodi.
Jaganjče božji, koji uzimlješ griehe svieta, pomiluj nas.
Krste, čuj nas. Krste, usliši nas.
Gospodi pomiluj. Krste pomiluj.
Gospodi pomiluj.
Otče naš, pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalam 69.

Bože, na pomoć moju nastoj: * Gospodi, pomoći mi pospješi se.

Smeli se, i zastidjeli se, * koji ištu dušu moju.

Obratili se natrag, i zasramili se, * koji mi žele zla.

Odstupili odmah zasramljeni, * koji mi govore: Dobro, dobro.

Radovali se, i veselili se o tebi svi, koji te ištu; * i govorili vazda, nek se uzveliča Gospod, oni koji ljube spasenje tvoje.

A ja sam potreban i ubog: * Bože, pomozi mi.

Pomoćnik moj, i izbavitelj moj si ti: * Gospodi, ne kasni.

Slava Otcu i Sinu, * i Duhu svetomu.

Kako bijaše u počelo, tako sada i vazda; * i u vieke viekâ. Amen.

℟. Spasi sluge tvoje.

℣. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.

℟. Budi nam Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Ništa ne uspio neprijatelj nad nami.

℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi nam.

℟. Gospodi, ne postupaj s nami po griesih naših.

℣. Nit nam odvrati po nepravdah naših.

℟. Molimo za Papu našega I. (*).

℣. Gospod ga uzdržao, i poživio ga, i

(*) Ako je prazna sv. Stolica izpustit će se ovaj ℟. i odg.

blaženim ga učinio na zemlji, i ne dao ga u ruke neprijateljem njegovim.

℟. Molimo za dobročince naše.

℣. Dostoj se, Gospodi, odvratiti svim, koji nam dobra čine, radi imena tvojega život vječni. Amen.

℟. Molimo za vjerne mrtve.

℣. Pokoj vječni daruj im, Gospodi; i svjetlost vječna svietila im.

℟. Da počinu u miru. ℣. Amen.

℟. Za braću našu daleku.

℣. Spasi sluge tvoje, Bože moj, koji se uzdaju u tebe.

℟. Pošalji im, Gospodi, pomoć od svetoga.

℣. I sa Siona brani ih.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. **Molitva.**

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati; primi moljenje naše; da nas i sve sluge tvoje, koje veruga griehâ stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši.

Usliši, prosimo, Gospodi, poniznih molitvu, i nam, koji se tebi ispoviedamo, oprosti griehe; da nam zajedno proštenje, i mir dobrostivo udieliš.

Neizrečeno nam, Gospodi, milosrdje tvoje milostivo ukaži: da nas kupno i od svih grieha izbaviš, i od mukâ, koje za nje zaslužujemo, oslobodiš.

Bože, koji se griehom vriedjaš, a pokorom se tješiš, milostivo pogledaj na molitvu prosećega puka tvoga, i biče srčbe tvoje, koje za griehe naše zaslužujemo, odvrati.

Svemogući (*) vjekovječni Bože, smiluj se slugi tvomu Papi našemu I., i po tvojoj blagosti upravljaj ga na put vječnoga spasenja: da, uz tvoju pripomoć, što je tebi ugodno poželi, pak sa svom snagom ovrši.

Bože, od koga izhode svete želje, prave nakane, i pravedna djela; daj slugam tvojim onakov mir, kakova sviet nemože dati; da budu i srdca naša tvojim zapoviedim poslušna, i po tvojoj zaštiti bez straha neprijateljskoga vremena budu mirna.

Ražeži ognjem svetoga Duha bedre naše i srdce naše, Gospodi; da tebi neporočnim tielom služimo, i čistim srdcem ugodimo.

Bože svih Vjernih Stvoritelju i Odkupitelju, podaj dušam sluga i službenica tvojih odpuštenje svih grieha; da prošten-

(*) Ako je prazna sv. Stolica ova će se Molitva izostaviti.

je, koje su vazda željeli, blagostivimi molitvami postignu.

Djelovanja naša, molimo te, Gospodi, nadahnjivajuć predteci, i pomagajuć prosljeduj, neka svako naše moljenje i djelo od tebe vazda počme, i započeto po tebi dovrši.

Svemogući vjekovječni Bože, koji nad živimi kupno i nad mrtvimi gospoduješ, i miluješ sve, za koje znaš unapried da će biti tvoji vjerom i djelom: ponizno te molimo; da svi, za koje moliti odlučismo, ter koji su ili na ovom svietu još u pùti, ili jurve lišeni tiela tamo se preselili, po odvjetovanju svih Svetaca tvojih, dobrostivim pomilovanjem tvojim, odpuštenje svih grieha svojih postignu. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem, koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ.

℣. Amen.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

℟. Uslišio nas svemogući i milosrdni Gospod.

℣. Amen.

℟. A Vjernih duše po milosrdju božjem počivale u miru.

℣. Amen.

GLAVA 4.

KAKO POHADJATI NEMOĆNIKE I BRINUTI SE ZA NJIH.

Župnik najprije ima se spomenuti, da mu nije najzadnja dužnost brinuti se za nemoćnike. Zato, čim dozna, da mu je u župi kojigod vjernik bolestan, neka ne čeka, da ga k njemu pozovu, nego neka sâm pojde, i to ne jednom samo, nego više puti, kako uztreba: i neka nagovara svoje župljane, da mu jave, kad mu u župi tkogod oboli, osobito ako težko.

2. Tomu koristi, navlaš u velikih župah, držati popisane bolestnike, da im dozna za vrst i za stalež, pak da ih laglje zapamti, i da im prema potrebi pomogne.

3. Ako li župnik sa zakonite zapreke nemože kad ter kad pohoditi bolestnike, n. pr. kada ih je više, neka to naredi drugim Svećenikom, ako ih ima u župi, ili bar svjetovnjakom vrstnim u pobožnosti, i u kršćanskoj ljubavi.

4. Pohadjajuć bolestnike, neka se onako čedno i ozbiljno drži, kako se to pristoji gospodnjemu Svećeniku, da sborom i tvorom bude koristio ne samo bolestnikom, nego još i sebi, i domaćim.

5. A najveć ima skrbiti za onih, koji lišeni pomoći ljudske, potrebuju ljubavi i djela blaga i brižljiva Pastira. Ako ih on sam nemože pomoći, ni udieliti im milostinje, kako je dužan, ako ima odkud, neka za njihove potrebe, koliko se to dâ, proskrbi pomoći bilo od milosrdne, ili drugakove braštine, ako ona bude u tom gradu ili mjestu, bilo skupljajuć skromno ili javno milostinjâ.

6. No najprije neka se bolestnikom za dušu pobrine, pak neka svakako gleda obrnuti ih putem k spasenju, ter spasonosnimi pomagali obraniti ih i učuvati od djavaoskih zasjéda.

7. A pred bolestnika neka stupi smisliv, čim će ga moći nagovoriti, a navlastito primierâ, svetaca koji mnogo vriede; pak tim neka ga u Gospodu tješi, hrabri i kriepi. I ponukaj ga; da se posve u Boga pouzda, da se pokaje svojih grieha, da zaprosi u Boga milosrdja, i da strpljivo podnese muke svoje bolesti, kojimi ga Bog, kakono otac, pohadja, i da povjeruje da se je to dogodilo za njegovo spasenje, nebi li počeo bolje živjeti i vladati se.

8. Za tim neka ga što pametnije i ljubeznivije nagovori, da se ispovjedi, pak neka sluša njegovo ispoviedanje, hotio on i svega svoga života griehe ispovjediti; i ako uztreba spomeni, i bolestniku, i njegovim domaćim ili rodjakom, kako naredbe Lateranskoga Sabora, i mnogoga Pape krate liečnikom pod težke kazni pohoditi više trikrat bolestnika, ako se oni prije posve ne uvjere, da se je taj kako valja ispovjedio.

9. A i za ono ima mariti da bude pomnjivo vršeno, da tkogod bolestnika za tjelesno zdravlje neposavjetuje ili mu dâ štogod, što će mu dušu oštetiti.

10. Kada pak nastane pogibelj, Župnik će opomenuti bolestnika, neka se nipošto ne dâ prevariti djavaoskom hinbom, ni ljekarskim obećivanjem, ni draganjem svojih bližnjih i prijateljâ, ne pobrinuti se za dobe za ono, što mu je duši na spasenje; pak što pobožnije i hitrije, dokle je još zdrave pameti i bistrih ćutila, neprijeti svete Sakramente, prije nego onako varavo i pogubno odgadjati, što je mnogoga i mnogoga u vječne muke zavelo, i svakdan, po vražjem varanju, zavadja.

11. Nu ako gdjekojega nemoćnika nemogu ni Svećenici nagovaranjem i opominjanjem, ni prijatelji i kućani svjetovanjem namoliti, da privolji ispovjediti svoje griehe, tada nevalja svu nadu izgubiti, nego, dokle je god živ, imaju ga Svećenici, i drugi pobožni ljudi često, ter krepko, i svakojako nagovarati; pak razložiti mu gubitak vječnoga spasenja, i muke vjekovječne smrti; i pokazati mu, kako je neizmjerno milosrdan Bog,

koji ga zazivlje na pokoru, ter je posve spreman oprostiti. I još Boga moliti valja i po sebi, i javno, za nevoljnoga bolnika, da mu on dade milost spasiti se.

12. Napokon će Svećenik razvidjeti, koje ponajviše napasti, ili krive misli dodijaju bolestniku, pak će mu za to, kako uztreba, pametno dati shodna lieka.

13. Dati će metnuti mu pod oči svete prilike Raspetoga Isukrsta, blažene Djevice Marije, i svetoga koga on najveć časti. Još budi tute sudić blagoslovljene vode, da ga često pokrope.

14. I još će bolniku, prama tomu kakov on bude, natuknuti gdjekoju kratku molitvu, i milih uzdaha k Bogu; navlaš redaka iz knjige Psalama, ili Gospodnju molitvu, i Pozdrav angjeoski, Vjerovanje, ili razmišljati o Muci Gospoda našega, pak kako su Svetci bili mučeni, i kako su trpili, pak blaženstvo u nebeskoj slavi. Ali shodno i promišljeno budi to napominjanje, da ne dosadi, nego da ugodi bolestniku.

15. Ima tješiti nemoćnika veleć mu, da će za njega u sv. Misi i drugdje moliti, i da će dati za njega isto tako moliti, pak neka to i ovrši.

16. Ako je bolest težka, ili tu nemoćniku bude pogibelji, svjetuj ga, neka za sve svoje pravo odredi, dokle je zdrave pameti, i neka učini oporuku; da ako ima šta tudjega neka vrati, a prema svojemu blagu neka za svoju dušu naredi, što mu se po Bogu svidi: no u tom svjetovanju nevalja pokazati nikakove pohlepe.

17. Najposlje ponukaj ga, da, ako ozdravi, pojde najprije u Crkvu zahvalit Bogu na povraćenu zdravlju, i bogoljubno prime svetu Pričest, pak u napried neka drži bolji red u življenju.

18. Sljedeće Molitve Svećenik po volji može reći sve, ili samo njekoje, ili nijedne, kako bude lazno, i kakovo je stanje bolestnikovo.

19. Svećenik dakle unišav u bolestnikovu sobu najprije reci:

℟. Mir kući ovoj.
℣. I svim pribivajućim u njoj.

20. Pak blagoslovljenom vodom poškropi nemoćnika, postelju mu i sobu govoreć: O kropit ćes me, Gospodi, i t. d.

Za tim neka ovrši svoju dužnost prema nemoćniku, kako je prije rečeno. Onda, ili prije nego otidje, može vrhu bolestnika izmoliti kojigod Psalam od četirih prvih Pokornih, ili Psal. 90. Tko pribiva u pomoći Previšnjega tamo napr. l. 119. sa završetkom Slava Otcu. Pak reci:

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš i t. d.

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.
℟. Spasi službenika tvoga (službenicu tvoju).
℣. Bože moj, koji (koja) se uzdaje u tebe.
℟. Pošalji mu (joj), Gospodi, pomoć od svetoga.
℣. I sa Siona brani njega (nju).
℟. Ništa ne uspio neprijatelj nad njim (njom).
℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njemu (njoj).
℟. Budi njemu (njoj), Gospodi, turnjem jakosti.
℣. Pred licem neprijatelja.
℟. Gospod mu (joj) pomagao.
℣. Na postelji bolesti njegove (njezine).
℟. Gospodi, usliši molitvu moju,
℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati: primi moljenje naše; da nas i ovoga službenika tvoga (ovu službenicu tvoju) koje veruga griehâ stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši.

Bože jedina obrano ljudske slabosti, pokaži kriepost svoje pomoći na nemoćnom slugi tvojem (na nemoćnoj službenici tvojoj): da tvojim milosrdjem pomogav (-vši) se, dostojan (-jna) bude tvojoj svetoj Crkvi ozdravljen (–a) prikazati se.

Podaj, molimo te Gospodi Bože, ovomu slugi tvomu (ovoj službenici tvojoj) vazdašnjim se zdravljem pameti i tiela radovati: i po slavnom odvjetovanju blažene Marije vazda Djevice osloboditi se od sadašnje žalosti, pak vječno uživati veselje. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

Blagoslov Boga svemogućega, Otca ✠, i Sina i Duga svetoga sašao vrh tebe, i ostao vazda. ℣. Amen.

Pak neka ga poškropi blagoslovljenom vodom.

21. Kako komu bude lazno, i kako koji bolnik poželi, isto prama tomu će Svećenik moći po volji reći evo ove Psalme i Evangjelja s Molitvami.

Psal. 6. Gospodi, nemoj me pokarati na str. 87., na kraju: Slava Otcu.

℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.
℟. Posljedovanje svetoga Evangjelja po Matiju.
℣. Slava tebi, Gospodi.

22. Govoreć Svećenik: Posljedovanje i t. d. znamenaj po običaju na čelu, na ustih, i na prsiju sebe, pak nemoćnika, ako bude mužki, i ako se sam nebude mogao znamenati.

23. A ako bude ženska, kad se Svećenik znamenuje, neka se sama na tih mjestih znamena, ako bude mogla; a ako ne, neka ju druga žena znamena: pak toga se valja držati i u sljedećih Evangjeljih.

Mat. VIII, 5.

U ono vrieme: Kad unidje Isus u Kafarnaum, k njemu pristupi stotnik moleć ga, i govoreć: Gospodine, sluga mi leži doma žilami oslabljen, i strašno se muči. A Isus mu reče: Ja ću doći, i izliečit ću ga. A stotnik odgovarajuć, reče: Gospodine, nîsam dostojan da unidješ pod krov moj; nego samo reci rieč, i ozdravit će sluga moj. Jer sam i ja čovjek vlasti podvržen, ter imam pod sobom vojnikâ, pak ovomu rečem: Podji, i pojde; a drugomu: Dodji, i dojde; a slugi svomu: Učini ovo, i učini. A kada je čuo Isus začudi se, pak onim, koji za njim idjahu, reče: Zaista vam velju,

nîsam našao toliko vjere u Izraelu. Pak vam velju, da će ih mnogo od Istoka i od Zapada doći, i sjesti za stol s Abramom, i s Izakom, i s Jakovom u kraljevstvu nebeskom; a sinovi kraljevstva bit će izagnani u tmine vanjske; tu bude plač, i škripanje zubom. Pak reče Isus stotniku: Podji, i kako si vjerovao, zbilo ti se. I ozdravi sluga u taj čas.

Pomolimo se. Molitva.

Svemogući vjekovječni Bože, vječno zdravlje vjerujućim, usliši nas za nemoćnoga slugu tvoga I., za koga (za nemoćnu službenicu tvoju I., za koju) prosimo pomoć tvoga milosrdja; pak vrativ mu (joj) zdravlje, neka ti u Crkvi tvojoj na tom zahvali. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Psalam 15.

Očuvaj me, Bože, jer sam ufao u tebe.* Rekoh Gospodu: Bog moj si ti, jer ne potrebuješ dobara mojih.

U Svetcih, koji su na zemlji njegovoj, * čudnovato je izvršio sve moje želje.

Umnožale su se nemoći njihove; * za timi hitro potekoše.

Neću njihovih krvavih sastanaka skupljati; * ni pominjati im imenâ ustnama svojima.

Gospod je dio baštine moje, i čaše moje; * ti si koji ćeš mi povratiti baštinu moju.

Konopčić mi je zahvatio u prekrasno mjesto; * jer mi je moja baština prekrasna.

Blagoslovit ću Gospoda, koji mi je udielio razum: * još ća i ob noć korili su me boci moji.

Vidjah Gospoda pred licem mojim vazda; * jer mi je ob desnu da ne posrnem.

Za to se je veselilo srdce moje, i radovao se jezik moj; * još i pùt moja smirit će se u ufanju.

Jer nećeš ostaviti duše moje u paklu; * i nećeš dati da svetac tvoj vidi trulost.

Pokazao si mi put življenja, napunit ćeš me veselja licem tvojim: * slasti u desnici tvojoj ća do svrhe.

Slava Otcu....

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

℟. Posljedovanje sv. Evangjel. po Marku.

℣. Slava tebi, Gospodi.

Mark. XVI, 14.

U ono vrieme: Jedanajstorica učenikâ sjedjeći za stolom, prikaza im se Isus, ter ih ukori za njihovo nevjerstvo, i za tvrdo srdce; jer ne svjerovaše onim koji su vidjeli, da je uskrsnuo. I reče im:

Idite po svem svietu, i propoviedajte Evangjelje svakomu stvoru. Tko uzvjeruje, i bude kršten, spasit će se; a tko ne uzvjeruje, bit će osudjen. Ova pak čudesa sljedit će onih, koji budu vjerovali: U ime moje će djavle izgoniti: novimi će jezici govoriti: zmije će u ruke uzimati: i ako što otrovna popiju, neće im nauditi: na bolestnike će ruke polagati, i ozdravljati će.

Pomolimo se. **Molitva.**

Bože nebeskih krjeposti, koji mogućstvom zapoviedi svoje odganjaš od ljudskih tjelesa svaku slabost, i svaku nemoć: pomozi milostivo ovomu slugi tvomu (ovoj službenici tvojoj) I., neka odtjerav nemoći, i zadobiv snagu odmah ozdravi, i blagoslovi tvoje sveto ime. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

Psalam 19.

Uslišao te Gospod u dan nevolje: * zaštitilo te ime Boga Jakovljeva.

Poslao ti pomoći od svetoga; * i sa Siona branio te.

Spomenuo se svakoga posvetilišta tvoga; * i žrtva tvoja budi tusta.

Podao ti po želji tvojoj; * i potvrdio ti svaku odluku.

Veselit ćemo se o spasenju tvojem; * i slavit ćemo se u ime Boga našega.

Izpunio Gospod sve prošnje tvoje: * sad sam poznao, da je Gospod sahranio Pomazanika svoga.

Uslišat će ga sa svetoga neba svoga: * premoguće je spasenje u desnici njegovoj.

Njeki na kolesnicah, njeki na konjih: * a mi ćemo zazivati ime Gospoda Boga našega.

Ti se zapletoše, ter padoše; * a mi ustasmo i uzdigosmo se.

Gospodi, spasi kralja; * i usliši nas u dan kad te zazovemo.

Slava Otcu....

℣. Gospod s vami.

℟. I s duhom tvojim.

℣. Posljedovanje sv. Evangjelja po Luki.

℟. Slava tebi, Gospodi.

Luk. IV, 38.

U ono vrieme]: Isus ustav iz sbornice, unidje u kuću Simunovu. A punicu Simunovu bijaše uhitila velika groznica: pak zamoliše ga za nju. I stav nada nju zapovjedi groznici: i pusti ju. Ter odmah ustavši služaše im. A pokle bijaše zašlo sunce svi, koji imadijahu različno bolestnih nemoćnikâ, vodjahu ih k njemu. A on, na svakoga od njih postavljajuć ruke, ozdravljaše ih.

Pomolimo se. Molitva.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji slabost čovječje naravi, uliv prijazno krjepost svoju, jačiš, da nam spasonosnim liekom tvojega milovanja tielo i um okriepi, pogledaj milostivo ovoga slugu tvoga (ovu službenicu tvoju); da mu (joj) se ukloni svako trebovanje tjelesne nemoći, a povrati sasma milost prvašnjega zdravlja. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Psalam 85.

Prikloni, Gospodi, uho tvoje, i usliši me; * jer sam ja siromah i ubog.

Čuvaj dušu moju, jer sam svet: * spasi slugu tvoga, Bože moj, koji se uzdaje u tebe.

Pomiluj me, Gospodi, jer sam k tebi vapio vas dan: * obveseli dušu sluge tvoga, jer sam k tebi, Gospodi, uzdigao dušu moju.

Jer si ti, Gospodi, blag i krotak, * i mnogo milosrdan svim, koji te zazivlju.

Slušaj, Gospodi, molitvu moju; * i pomnji na glas mojega prošenja.

U dan nevolje moje vapio sam k tebi, * jer si me uslišao.

Neima medju bogovi slična tebi, Gospodi; * i neima djelâ prama tvojim.

Svi narodi štogod si ih stvorio, dohadjati će i klanjati se pred tobom, Gospodi, * i slavit će ime tvoje;

Jer si ti velik i tvoriš čudesa: * ti si sâm Bog.

Vodi me, Gospodi, putem tvojim, i hoditi ću u tvojoj istini: * neka se veseli srdce moje, bojeć se imena tvoga.

Ispoviedat ću se tebi, Gospodi Bože moj, svim srdcem svojim, * i slavit ću ime tvoje u vieke;

Jer si ti vele milostiv vrhu mene; * ter si mi dušu izvadio iz pakla dubokoga.

Bože, nepravednici su se podigli na me, i silni mogućnici iskali su dušu moju: * i nîsu držali tebe pred licem svojim.

Ali ti, Gospodi Bože milostivi, i milosrdni, * strpljivi, i preblagi, i istiniti.

Pogledaj na me, i pomiluj me: * daj svoju vlast slugi svomu, i spasi sina službenice svoje.

Učini mi znamen za dobro, neka vide koji na me mrze, i nek se zastide; * jer si me ti, Gospodi, pomogao, i utješio.

Slava Otcu....

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

℟. Posljedovanje sv. Evangjel. po Ivanu.

℣. Slava tebi, Gospodi.

Ivan. V, 1.

U ono vrieme: Bijaše blagdan Žudijski, i uzajde Isus u Jerusolim. A u Jerusolimu je ovčja kupelj, koja se žudijski zove Betsaida, sa pet pritvorâ. U tih ležaše veliko množtvo slabih, sliepih, hromih, omrtvelih, koji čekahu da se zaljulja voda. Angjeo bo Gospodnji na dobu bi silazio u kupelj: i voda bi se micala. Pak tko bi prvi sišao u kupelj, pokle se je voda uzljuljivala, ozdravljao je, bila na njem koja mu drago bolest. A bijaše tu njeki čovjek, koji trideset i osam godina bolovaše. Toga kada Isus vidi gdje leži, i kada pozna, da mu je jur mnogo godina, reče mu: Hoćeš li ozdraviti? Odgovori mu bolestnik: Gospodine, neimam čovjeka, koji bi me, kada se zamuti voda, spustio u kupelj; jer kada ja dolazim, drugi prije mene silazi. Veli mu Isus: Ustani, uzmi odar svoj, i hodi. I odmah ozdravi taj čovjek: i uze svoj odar, i hodjaše. A taj dan bijaše Subota. Pak govorahu Žudije tomu, koji bijaše ozdravio: Subota je, nesmieš uzeti svoga odra. Odgovori im: Koji mi je dao zdravlje, taj mi je rekao: Uzmi odar svoj, i hodi. Upitaše ga dakle: Tko je to čovjek, koji ti je rekao: Uzmi odar svoj, i hodi? A ozdravljeli neznadijaše tko je. Jer se Isus ukloni

od množtva skupljena na mjestu. Po tom nadje ga Isus u hramu, i reče mu: Eto si ozdravio: ne grieši više, da ti se što gorjega ne dogodi.

Pomolimo se. Molitva.

Pogledaj, Gospodi, slugu tvoga, koji (službenicu tvoju, koja) trpi u nemoći svoga tiela, i pokriepi dušu, koju si stvorio; neka poboljšav (-vši) se pedepsanjem, odmah oćuti, da je tvojim liekom spašen (-na). Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Psalam 90.

Tko pribiva u pomoći Previšnjega, * u zaštiti Boga nebeskoga počivat će.

Reći će Gospodu: Ti si moj branitelj, i utočište moje: * Bog moj, ufat ću u njega;

Jer me je on oslobodio od zamke lovećih, * i od rieči oštre.

Plećima svojima osjenit će te; * i pod krilima njegovima ufati ćeš.

Njegova će te istina štitom obastrieti: * nećeš se bojati straha noćnoga.

Ni striele leteće u dne, ni nesgode koja se skita u mraku: * ni nasrtaja, ni hudobe poludnevne.

Pasti će ih pokraj tebe tisuća, i deset tisućâ s desne tvoje; * a k tebi se neće približiti.

Dali ćeš očima svojima razgledati, * i što bude odvraćeno grješnikom vidjeti ćeš.

Jer si ti, Gospodi, ufanje moje: * Previšnjega si postavio za utočište sebi.

Neće k tebi pristupiti zlo; * i bič se neće približiti k tvojemu stanu.

Jer je za te zapovjedio Angjelom svojim: * da te čuvaju po svih putih tvojih.

Na rukah će te nositi, * da gdje ne udariš o kamen nogom tvojom.

Po zmiji ćeš i po basilisku hoditi, * i sgazit ćeš lava i zmaja.

Jer je u me ufao, oslobodit ću ga: * branit ću ga, jer je poznao ime moje.

Zavapit će k meni, i ja ću ga uslišati: * š njim sam u nevolji, izbavit ću ga, i proslavit ću ga.

Duga života nasitit ću ga, * i pokazat ću mu spasenje moje.

Slava Otcu....

Pomolimo se. **Molitva.**

Svemogući vjekovječni Bože, pogledaj milostivo nemoć sluge tvoga (službenice tvoje), pak njemu (njoj) na obranu pruži desnicu svoga veličanstva. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

24. Kada dovrši zadnju molitvu Svećenik neka položi svoju desnicu vrh glave nemoćniku, pak neka reče:

Na bolestnike će ruke polagati, i ozdravljati će. Isus Sin Marijin, spasenje svieta, i Gospod, po zaslugah i odvjetovanju svetih Apostola svojih Petra i Pavla, i svih Svetaca, budi ti blag i milostiv. Amen.

Za tim će reći: ℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

℟. Počelo sv. Evangjelja po Ivanu.

℣. Slava tebi, Gospodi.

Iv. I. 1.

U počelo bijaše Rieč, i Rieč bijaše pri Bogu, i Bog bila je Rieč. Ta bijaše u počelo pri Bogu. Sve je po njoj postalo: i bez nje nebje ništa toga, što je postalo, u njoj bijaše život, i život bijaše svjetlost ljudem; i svjetlost se svjetli u tminah, i tmine nje ne obuzeše. Posla Bog čovjeka, komu ime bijaše Ivan. Taj dodje svjedočit, da posvjedoči o svjetlosti, da svi uzvjeruju po njem. On nebijaše svjetlost, nego da posvjedoči o svjetlosti. Bijaše svjetlost prava, koja prosvjetljuje svakoga čovjeka dohodećega na ovaj sviet. Na svietu bijaše, i sviet po njem posta, i sviet ga nepozna. Na svoje pride, i svoji ga ne prieše. A kojigodir ga prieše, dade im vlast da budu sinovi Božji, tim, koji vjeruju u ime njegovo: koji se nîsu rodili po krvi, ni po volji putenoj, ni po volji

muževljoj, nego po Bogu. I Rieč postade put, i nastani se medju nami: i vidjesmo slavu njegovu, slavu kao Jedinorodjenoga od Otca, puna milosti, i istine.

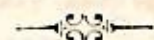
℟. Bogu hvala.

25. Po tom neka blagoslovi nemoćnika govoreć:

Blagoslov Boga svemogućega, Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga sašao vrhu tebe, i ostao vazda. ℟. Amen.

Za tim neka ga poškropi blagoslovljenom vodom.

26. Ako bude više nemoćnika u sve jednoj sobi, ili mjestu, reci ove Prosbe i Molitve nad njimi u broju množine. Sve ovo moći će i Svećenik po volji pokratiti.

GLAVA 5.

KAKO POMAGATI UMIRAJUĆE.

Ako bolest otežča, Župnik će nemoćnika češće pohadjati, i pomno kriepiti spasonosnimi ponukami; pak će opomenuti ukućane, da čim nastane pogibelj, neka ga odmah zazovu, da na dobu bude kod umirajućega; a kada mu podieli sv. Poputbinu i sveto Ulje, ako bude nastupala pogibelj, udilj će mu početi priporučati dušu, kako niže. Nu, bude li lazno, moći će sljedeću pobožnost obaviti, ako mu se svidi da je koristno prema stanju bolestnika.

2. Ter prvo, ako li bolestnik može dostignuti Oprost po zakonitoj vlasti podieljeni, napomeni mu to, i reci što ima činiti da to dostigne; osobito da skrušenim srdcem jednom ili više krat zazove presveto Ime Isusovo.

3. Za tim savjetuj bolestnika i nukaj ga, da dokle je zdrave pameti, uzbudi u sebi djela Vjere, Ufanja i Ljubavi, i još drugih krjeposti, a to:

Neka čvrsto vjeruje sve članke Vjere, i štogod sveta Rimska katolička i apostolska Crkva vjeruje, i uči:

Neka se ufa, da će mu Gospod naš Isukrst po neizmjernoj svojoj dobroti biti milostiv, i da će po zaslugi njegove presvete Muke, i po zagovoru bl. D. Marije i svih Svetih postići vječni život.

Neka svim srdcem ljubi Gospoda Boga, i neka ga želi najveć ljubiti onako, kako ga ljube svi Blaženici i Svetci.

Neka radi Božje ljubavi od srdca žali, što je ikako uvriedio Gospoda Boga, i iskrnjega.

Neka radi ljubavi Božje prosti od srdca svakomu, koji mu je kakogod dodijao, ili bio neprijatelj.

Neka moli za oproštaj onih, kojih je kakogodjer riečmi ili djeli uvriedio.

Neka radi Boga za pokoru svojih grieha strpljivo podnese bol i muku, što u toj nemoći trpi.

Da ako se Bog udostoji dati mu zdravlje, neka odluči, da će se u napried, koliko bude mogao, čuvati grieha, i da će vršiti njegove zapoviedi.

4. I još ga svjetuj neka onako kako može, bar u srdcu, kad i kad moli ovo:

Smiluj mi se, Bože, po velikom tvojem milosrdju.

U tebe sam, Gospodi, ufao; neću se smesti do vieka.

U ruke tvoje, Gospodi, priporučujem duh moj: odkupio si me, Gospodi, Bože istine.

Bože, daj pomozi mi: Gospodi, priteci mi na pomoć.

Budi mi, Gospodi, Bogom zaštitnikom.

Bože, milostiv budi meni grješniku.

Presladki Gospodi Isukrste, po krjeposti presvete Muke tvoje, primi me u broj tvojih izabranika.

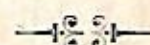
Gospodi Isukrste, primi duh moj.

Marije, Majko milostiva, Majko milosrdna, obrani me od neprijatelja, i primi me na čas smrti.

Sveti Angjele Božji, budi mi čuvarom.

Svi sveti Angjeli, i svi Svetci, odvjetujte za me, i pomozite mi.

5. To, i drugo šta takova moći će pametan Svećenik napomenuti umirajućemu po pučku, ili po latinsku, kako taj bude razumio.

GLAVA 6.

PAPINSKI BLAGOSLOV

NA SAMRTNOM ČASU KAKO GA IMAJU UDIELITI SVEĆENICI, KOJIM JE DANA TA OBLAST.

Običaj je podieliti Blagoslov na samrtnom času poslje Svetotajstva Ispoviedi, Pričesti, i posljednjega Mazanja, onim nemoćnikom, koji il su ga zaprosili, dokle bijahu zdrave pameti i bistrih ćutila, ili po svoj prilici bi ga bili zaprosili, ili ako su pokazali da su skrušeni, pak im ga valja podieliti, i ako su zatim zamuknuli i onesviestili se, ili ako su pobiesnjeli ili poludjeli. A koji su prokleti, koji se nekaju, i koji u očitu smrtnu griehu umiru, tim ga ne valja nikakor podieliti.

2. Tko ima tu oblast, ulazeć u sobu gdje leži nemoćnik reci: Mir kući ovoj i t. d. pak blagoslovljenom vodom poškropi bolestnika, sobu, i okolo stojeće, govoreć Pripj. Okropit ćeš me i t. d.

3. No ako se bude hotio bolestnik ispovjediti, ispovjedi ga, i odrieši. Ako ne zapita ispoviedi uzbudi ga na pokajanje; u kratko, ako bude kada, opomeni ga o moći i krjeposti ovoga Blagoslova; pak pouči i ponutkaj, neka rado pretrpi težinu i bol nemoći na oplakanje prošloga življenja, i neka se Bogu ponudi dobrovoljno prijeti sve što njemu bude drago, ter i umrieti strpljivo, da zadovolji za pedepse koje je griešeć zaslužio.

4. Pak neka ga milo tješi ulivajuć mu nadu, da će po blagodarnosti Božje dobrote dostignuti oprost tih pedepsa, i vječni život.

5. Pak reci:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.

℣. Koji stvori nebo i zemlju.

Pripj. Ne spomeni se, Gospodi, opačinâ sluge tvoga (službenice tvoje), i ne osveti se njegovim (njezinim) griehom.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš i t. d.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Spasi službenika tvoga (službenicu tvoju).

℣. Bože moj, koji (koja) se uzdaje u tebe.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.
Pomolimo se.

Premilostivi Bože, Otče milosrdja, i Bože svake utjehe, koji nećeš da itko u te vjerujući i ufajući pogine, po množtvu milovanja tvoga pogledaj milostivo slugu tvoga I., koga (službenicu tvoju I., koju) ti preporučuje prava Vjera, i kršćansko ufanje. Pohodi ga (ju) spasom tvojim, i radi muke i smrti Jedinorodjenoga tvoga podieli mu (joj) milostivo odpust i oprost svih njegovih (njenih) opačinâ, da mu (joj) duša na čas svojega odlazka nadje tebe sudca dobrostiva, i da opravši se krvju istoga tvoga Sina od svake skvrne, zasluži preći u vječni život. Po istom Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

6. Tada jedan od djaka, koji su tu, reci Ispoviedam se i t. d. a Svećenik: Pomilovao te i t. d., Pak:

Gospod naš Isukrst Sin Boga živoga, koji je blaženomu Petru Apostolu svomu dao vlast zavezati i razriešiti, po svojem preblagom milosrdju primio tvoju Ispovied, i vratio ti prvu odjeću, koju si na Krštenju primio; a ja oblašću udieljenom mi po Apostolskoj Stolici, dajem ti podpuni oprost, i odpust svih grieha. U ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

Presvetimi Otajstvi ljudskoga odkupljenja odpustio ti svemogući Bog sve muke sadašnjega, i dojdućega života, otvorio ti vrata raja, i priveo te u vjekovječnu radost. Amen.

Blagoslovio te svemogući Bog, Otac ✠, Sin, i Duh sveti. Amen.

7. Ako li je nemoćniku smrt tako blizu, da nije kad ni obće Ispoviedi izmoliti, ni reći ovih Molitava, neka mu odmah Svećenik podieli Blagoslov.

8. Za tim što pobožnije reci sljedeće Molitve, pak opomeni kućane, i okolo stojeće, neka i oni skupa mole za umirajućega.

GLAVA 7.

RED PRIPORUČITI DUŠU.

Župnik idući priporučit dušu umirajućemu uzmi sobom, ako može, bar jednoga djaka, koji će nositi sudić blagoslovljene vode, kotu i ljubičastu štolu, pak pred nemoćnikovom sobom metnuv na se tu kotu i štolu, unidji govoreć: Mir kući ovoj i t. d.

1. Za tim će poškropiti blagoslovljenom vodom bolestnika, postelju, i okolo stojeće, govoreć: Okropit ćeš me, Gospodi i t. d.

2. Po tom neka bolestniku dà poljubiti Propelo, krepkimi riečmi ohrabriv ga, neka se nada, da će se spasiti, pak to Propelo neka stavi pred njega, da se, gledajuć ga, okriepi nadom spasiti se.

3. Pak užgav svieću, i kleknuv, neka sa svimi okolostojećimi pobožno reče kratke Litanije, ovako:

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj.
Sveta Marije, moli za njega (nju).
Svi Sveti Angjeli i Arkangjeli, molite za njega (nju).
Sveti Abele, moli.
Sve družtvo Pravednika, moli.
Sveti Abrame, moli.
Sveti Ivane Krstitelju, moli.
Sveti Josipe, moli.
Svi sveti Patrijarsi i Proroci, molite.
Sveti Petre, moli.
Sveti Pavle, moli.
Sveti Andriju, moli.
Sveti Ivane, moli.
Svi sveti Apostoli i Evangjelisti, molite.
Svi sveti Učenici Gospodnji, molite.
Svi sveti Mladienci, molite.
Sveti Stjepane, moli.
Sveti Lovrienče, moli.
Svi sveti Mučenici, molite.
Sveti Silvestre, moli.
Sveti Grgure, moli.
Sveti Agušline, moli.
Svi sveti Biskupi i Ispovjednici, molite.
Sveti Benedikte, moli.
Sveti Frančisko, moli.
Sveti Kamilo, moli.
Sveti Ivane od Boga, moli.
Svi sveti Koludri i Pustinjaci, molite.
Sveta Marije Mandalieno, moli.
Sveta Lucije, moli.
Sve svete Djevice i Udovice, molite.
Svi Svetci i Svetice Božje, prosite.
Milostiv budi, prosti mu (joj), Gospodi.
Milostiv budi, oslobodi ga (ju), Gospodi.
Milostiv budi, oslobodi ga (ju), Gospodi.

Od srčbe tvoje, oslobodi.
Od smrtne pogibelji, oslobodi.
Od zle smrti, oslobodi.
Od muka paklenih, oslobodi.
Od svakoga zla, oslobodi.
Od djavaoske vlasti, oslobodi.
Za porodjenje tvoje, oslobodi.
Za križ, i muku tvoju, oslobodi.
Za smrt, i pokopanje tvoje, oslobodi.
Za slavno uskrsnuće tvoje, oslobodi.
Za čudnovato uzašašće tvoje, oslobodi.
Za milost svetoga Duha Utješitelja, oslobodi.
Na dan sudnji, oslobodi.
Grješnici, molimo te, čuj nas.
Da mu (joj) oprostiš, molimo te.
Gospodi, pomiluj.
Krste, pomiluj.
Gospodi, pomiluj.

4. Za tim kad se duša muči na umoru, reci sljedeće Molitve.

Molitva.

Dieli se, dušo kršćanska, iz ovoga svieta u ime Boga Otca svemogućega, koji te je stvorio: u ime Isukrsta Sina Boga živoga, koji je za te trpio: u ime Duha svetoga, koji se je u te izlio: u ime Angjelâ i Arhangjelâ: u ime Prestoljâ i Gospodstvâ: u ime Poglavicâ i Vlasti: u ime Kerubinâ i Serafinâ: u ime Patrijarhâ i Prorokâ: u ime svetih Apostola i Evangje-

listâ: u ime svetih Mučenika i Ispovjednikâ: u ime svetih Koludara i Pustinjakâ: u ime svetih Djevica, i svih Svetaca i Svetica Božjih: danas bilo ti mjesto u miru, a pribivanje tvoje u svetom Sionu. Po istom Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Molitva.

Bože milosrdni, Bože blagi, Bože koji po množtvu svojega smilovanja odpuštaš pokornikom griehe, i dieleć oproštaj odnimaš krivnje prošastih prekršaja: pogledaj milostivo ovoga slugu tvoga (ovu službenicu tvoju) I., i kako te svim srdcem prosi, da mu (joj) odpustiš sve griehe, tako ga (ju) umoljen usliši. Obnovi u njem (njoj), premilostivi Otče, sve što je zemaljskom slabošću oštećeno, ili što je djavaoskom prevarom oskvrnjeno: pak jedinstvu Crkvenoga tiela pripoji odkupljenika (-nicu). Smiluj se, Gospodi, vapajem, smiluj se njegovim (njezinim) suzam: pak primi u svetotajstvo svoje pomirbe njega, koji (nju, koja) se ne uzda, nego u tvoje milosrdje. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Priporučujem te svemogućemu Bogu, predragi brate (predraga sestro), i tomu, čiji si stvor, izručujem te, da kada umrv (-vši) izplatiš čovječanski dug, k svomu se Tvorcu povratiš, koji te je od gnjile zemaljske bio načinio. Tako izhodeću ti dušu iz tiela susreo svjetli sbor Angjelâ: vieće sudećih Apostola izašlo preda te: slavodobitna vojska sjajnih Mučenika susrela te: obkružilo te množtvo sievajućih Ispovjednika s liljani: sprijelo te kolo klikujućih Djevicâ: i blaženi te pokoj u krilu Patrijarhâ zagrlio: krotak, i veseo ukazao ti se pogled Isukrstov, i da bi on odredio da mu ti naviek budeš medju pratioci. Neznao ti za ništa, što straši u tminah, što praska u plamenu, što muči u mukah. Uklonila ti se prestrašna Sotona sa službenici svojimi; uztrepetala na tvoje došašće u družtvu Angjelâ, i pobjegla u strašni ponor vječne noći. Ustao Bog, i razpršali se neprijatelji njegovi; i pobjegli od njegova lica, koji na nj mrze. Kakono čezne dim, da bi izčezli: kako se topi vosak izpred ognja, tako da bi izginuli grješnici izpred lica Božjega; a pravednici blagovali, i radovali se pred licem Božjim. Smele se dakle i zasramile sve paklene čete; i Sotonini službenici nesmjeli ti prepriečiti puta. Oslobodio te muke Krst, koji je za te bio raspet. Oslobodio te vječne smrti Krst, koji se dostojao umrieti za te. Postavio te Krst Sin Boga živoga u vazda ugodnu zelen svoga Raja, i taj pravi Pastir spoznao

te za svoju ovcu. On te odriešio od svih tvojih grieha, i postavio te sebi ob desnu u baštini svojih Izabranika. Vidio (-djela) licem u lice svoga Odkupitelja; pak š njim tu uviek stojeć, blaženima očima gledao (-dala) vele očitu istinu. Tako po sred silnih Blaženika uživao (-vala) slast motreć Boga u vieke viekâ. ℟. Amen.

Molitva.

Primi, Gospodi, slugu tvoga (službenicu tvoju) u mjesto spasenja, komu se ima nadati od milosrdja tvoga. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (službenice tvoje) od svake paklene pogibelji, i od mreže mukâ, i od svake nevolje. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Enoha i Iliju oslobodio od obće svjetovne smrti. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Noja oslobodio od potopa. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Abrama oslobodio od Ura kaldejskoga. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Joba oslobodio njegovih muka. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga

(služb. tv.), kako si Isaka oslobodio od žrtve, i od ruke njegova Otca Abrama. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Lota oslobodio Sodome, i ognjena plamena. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Mojsiju oslobodio od ruke Farauna kralja Egjipatskoga. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Danijela oslobodio od lavje jame. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si tri mladića oslobodio od peći gorućega ognja, i od ruke nepravednoga kralja. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Suzanu oslobodio od krive potvore. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Davida oslobodio od ruke kralja Saula, i od ruke Golijatove. ℟. Amen.

Oslobodi, Gospodi, dušu sluge tvoga (služb. tv.), kako si Petra i Pavla oslobodio tamnice. ℟. Amen.

I kako si preblaženu Teklu djevicu i mučenicu svoju oslobodio od trih vele žestokih muka, tako se dostoj osloboditi dušu ovoga sluge tvoga (službenice tvoje), i daj,

neka se s tobom zajedno raduje u nebeskom dobru. ℟. Amen.

Molitva.

Priporučujemo ti, Gospodi, dušu tvoga sluge (tvoje službenice) I., i molimo te, Gospodi Isukrste, Spasitelju svieta, da radi koje si milosrdno sašao na zemlju, ne uzkratiš uvesti ju u krilo svojih Patrijarkâ. Poznaj, Gospodi, svoj stvor, stvoren ne tudjimi bogovi, nego tobom samim Bogom živim i pravim; jer neima drugoga Boga izvan tebe, i nije djelà prema tvojim. Obveseli mu (joj), Gospodi, dušu pred svojim licem, i nemoj se sjetiti njegovih (njezinih) starih nepravednosti, i netrieznosti, što je gnjev ili žestina zle požude uzbudila. Jer ako je i sagriešio (-šila), ipak nije zatajio (-jila) ni Otca, ni Sina, ni Duha svetoga, nego je vjerovao (-vala), i revnovao (-vala) na Boga, i njemu, koji sve stvori, vjerno se klanjao (-njala).

Molitva.

Ne sjeti se, molimo te, Gospodi, krivina mladosti i neznanja njegova (njezina); nego po velikom milosrdju tvojem spomeni ga (je) se u slavi svoje sjajnosti. Otvorila mu (joj) se nebesa, Angjeli mu (joj) se zajedno veselili. Primi, Gospodi, u kraljevstvo tvoje slugu tvoga (služb. tvoju). Prijeo ga (ju) sveti Mihovil Božji Arkangjel, koji je zaslužio biti poglavicom nebeske vojske. Došli mu (joj) na susret sveti Angjeli Božji, i poveli ga (ju) u nebeski grad Jerusolim. Prijeo ga (ju) blaženi Petar Apostol, komu je Bog izručio ključe kraljevstva nebeskoga. Pomogao mu (joj) sveti Pavao Apostol, koji bi dostojan biti posudom izabranom. Odvjetovao za njega (nju) sveti Ivan izabrani Božji Apostol, komu su objavljene tajne nebeske. Molili se za njega (nju) svi sveti Apostoli, kojim je Gospod podielio vlast zavezati, i razriešiti. Prosili za njega (nju) svi Svetci i Izabranici Božji, koji su na ovom svietu za Krstovo ime mukâ pretrpjeli; da svukav tjelesne veruge zasluži doći u slavu nebeskoga kraljevstva, po Gospodu našem Isukrstu, koji s Otcem i s Duhom svetim žive i kraljuje u vieke viekâ. ℟. Amen.

5. A ako se bude još duša mučila, moći će štiti nad njim ovo Evangjelje sv. Ivana.

Iv. XVII, 1.

Uzdigav Isus oči na nebo, reče: Otče, došlo je doba, proslavi svoga Sina, da Sin tvoj proslavi tebe: kako si mu dao vlast vrhu svake puti, da svim, što si mu ih dao, dade vječni život. A ovo je vječni

život: Da poznaju za prava Boga samo tebe, i koga si poslao Isukrsta. Ja sam tebe proslavio na zemlji: svršio sam djelo, koje si mi dao da činim: a sada proslavi mene ti, Otče, sam u sebe, slavom, koju sam imao u tebe prije, nego bijaše sviet. Javio sam tvoje ime ljudem, koje si mi dao od svieta: tvoji bijahu, i dao si ih meni: i tvojega govora su se držali. Sada su spoznali, da je od tebe sve, što si mi dao: zašto sam im dao rieči, koje si mi dao: i oni su prijeli, i spoznali u istinu, da sam od tebe izašao, i svjerovali su, da si me ti poslao. Ja za njih molim: ne molim za sviet, nego za one, koje si mi dao, zašto su tvoji: i sve moje jest tvoje: a tvoje jest moje: i proslavio sam se u njih: i više nîsam na svietu, a ovi jesu na svietu, a ja idem k tebi. Otče sveti, očuvaj u ime svoje tih, koje si mi dao: da budu jedno, kako i mi. Kada bijah š njimi, ja ih čuvah u ime tvoje. Koje si mi dao očuvao sam; i nijedan ih ne pogibe, nego sin izgubljenik, da se izpuni Pismo. A sada k tebi idem: i ovo govorim na svietu, da budu imali u sebi izpunjenu moju radost. Ja sam im dao tvoj govor, i sviet je na njih zamrzio, jer nîsu od svieta, kako ni ja nîsam od svieta. Ne molim da ih uzmeš

sa svieta, nego da ih očuvaš oda zla. Od svieta nîsu, kako ni ja nîsam od svieta. Posveti ih u istini. Tvoj govor je istina. Kako si ti poslao mene na sviet; tako sam i ja njih poslao u sviet. I za njih ja posvećujem sam sebe, da i oni budu posvećeni istinom. Ne molim pak samo za njih, nego i za tih, koji po njihovoj rieči budu vjerovali u mene; da budu svi jedno; kako si ti, Otče, u meni, i ja u tebi, tako i ti da budu jedno u nas; neka sviet uzvjeruje da si me ti poslao. I slavu, koju si mi dao, ja sam dao njim: da budu jedno, kako smo i mi jedno. Ja u njih, a ti u meni: neka budu savršeni u jedinstvu: i neka sviet pozna, da si me ti poslao, i da si ljubio njih, kako si i mene ljubio. Otče, kojih si mi dao, hoću, da gdje sam ja i oni budu sa mnom: da vide moju slavu, koju si mi dao: jer si me ljubio prije postanka svieta. Otče pravedni, sviet tebe nije poznao: a ja sam te poznao: i ovi su poznali, da si me ti poslao. I javio sam im tvoje ime, i javit ću: da ljubav, kojom si mene ljubio, bude u njih, i ja u njih.

Muka Gospoda našega Isukrsta po Ivanu.

Iv. XVIII, 1.

U ono vrieme: Izadje Isus sa svojimi učenici preko potoka Cedrona, gdje

bijaše vrtao, u koji unidje on, i njegovi učenici. A i Juda, koji ga izdavaše, znao je za to mjesto; jer tu se je Isus čestokrat sa svojimi učenici skupljao. Pak Juda uzam četu, i službenikâ u velikih Svećenika i u Farisejâ, ide tamo sa sviećami, i sa svjetnjaci, i s oružjem. Isus, dakle znajuć sve, što će mu se dogoditi, stupi napried, i reče im: Koga ištete? Odgovoriše mu: Isusa Nazaranina. Govori im Isus: Ja sam. A i Juda, koji ga izdavaše, stojaše š njimi. Pak kako im reče: Ja sam: odstupiše nazad, ter padoše na tla. Pak opet ih zapita: Koga ištete? A oni rekoše: Isusa Nazaranina. Odgovori Isus: Rekao sam vam, da sam ja: ako dakle mene ištete, dajte da ovi otidu. Da bude izpunjena besjeda, koju je rekao: Jer koje si mi dao, tih nîsam nijednoga izgubio. A Šimun Petar imajuć mač, potegnu ga; ter udari slugu velikoga Svećenika, i odsieče mu desno uho. A ime je bilo tomu slugi Malko. Reče pak Isus Petru: Stavi svoj mač u nožnicu. Neću li popiti čaše, koju mi je Otac dao? Pak četa i vodja joj, i sluge Židovske uhitiše Isusa, ter ga svezaše: i odvedoše ga najprvo k Anni; jer to bješe tast Kaifi, koji bijaše velikim Svećenikom te godine. A Kaifa ono bijaše svjetovao Židove: Da je koristno,

da jedan čovjek umre za puk. A za Isusom idjaše Šimun Petar, i drugi učenik. A taj učenik bijaše znanac velikoga Svećenika, i unidje s Isusom u dvor velikoga Svećenika, a Petar stojaše pred vrati izvana. Pak taj drugi učenik, koji bijaše znanac velikoga Svećenika, izadje, i reče vratarici; i povede Petra unutar. Pak službenica vratarica veli Petru: Da li nîsi i ti jedan učenik toga čovjeka? Veli on: Nîsam. A sluge, i dvoranici stojahu pri žeravici; zašto bijaše zima, pak se grijahu: a š njimi bijaše i Petar stojeć, ter se grijuć. Tad veliki Svećenik zapita Isusa za njegove učenike, i za njegovo učenje. Odgovori mu Isus: Ja sam svietu očito govorio: ja sam vazda učio u sbornici, i u hramu, gdje se svi Židovi skupljaju, a na skrovitu nîsam govorio ništa. Što mene pitaš? upitaj tih, koji su čuli, što sam im govorio: evo ovi znaju što sam ja rekao. A kada je to rekao, jedan od dvorana prislužnika dade zaušnicu Isusu, govoreći: Tako li odgovaraš velikomu Svećeniku? Odgovori mu Isus: Ako sam govorio zlo, posvjedoči da je zlo; ako li sam dobro, zašto me biješ? I Anna posla ga svezana ka Kaifi velikomu Svećeniku. A Šimun Petar stojaše; ter se grijaše. Pak mu rekoše: Da li nîsi i ti jedan

njegov učenik? On zataji, te reče: Nîsam. Veli mu jedan velikoga Svećenika sluga, rodjak onomu, komu je Petar odsjekao uho: Nîsam li te ja vidio š njim u vrtlu? A Petar opet zataji: i odmah pjetao zapjeva. Pak Isusa od Kaife vode u sudnicu. A bijaše jutrom: i ti ne unidjoše u sudnicu, da se ne bi oskvrnuli, nego da bi blagovali vazam. Tad Pilat izadje van k njim, te reče: Kakovu osvadu donosite proti ovomu čovjeku? Odgovoriše, i rekoše njemu: Da nije ovo zločinac, ne bismo ti ga predali. Na to reče im Pilat: Vi ga uzmite, i po svojem zakonu odsudite mu. Pak mu Židovi rekoše: Nam nije slobodno nikogare ubiti. Da bude izpunjena besjeda Isusova, koju je rekao, znamenujuć kakovom će smrću umrieti. Po tom Pilat opet unidje u sudnicu, i zazva Isusa, i reče njemu: Jesi li ti Kralj Židovski? Isus odgovori: Govoriš li to ti sam po sebi, ili su ti drugi rekli o meni? Odgovori Pilat: Da li sam ja Židovin? tvoj narod, i veliki Svećenici predali su te meni: što si učinio? Isus odgovori: Moje kraljevstvo nije od ovoga svieta: da je moje kraljevstvo od ovoga svieta, moji službenici bi se zaista borili, da ne budem predan Židovom: a sada moje kraljevstvo nije od ovuda. Tad mu reče

Pilat: Dakle jesi ti kralj? Odgovori Isus: Ti veliš, da sam ja kralj. Ja sam se za to rodio, i za to sam došao na sviet, da posvjedočim istini: tkogod potiče od istine sluša moj glas. Veli mu Pilat: Što je istina? I rekav to, opet izajde k Židovom, ter im veli: Ja ga u ničem ne nahadjam kriva. A običaj je u vas, da vam na Vazam jednoga pustim: hoćete li dakle, da vam pustim kralja Židovskoga? Na to opeta svi zavapiše, govoreći: Ne ovoga, nego Barabu. A Baraba bijaše razbojnik. Tada dakle Pilat uhiti Isusa, ter ga izšiba. A vojnici spletavše vienac od trnja, staviše mu na glavu: i zagrnuše ga bagrenom haljom. Pak prihodjahu k njemu, i govorahu: Zdravo kralju Židovski! ter ga pljuskahu. Tad Pilat opet izajde van, i reče im: Evo vodim vam ga van, da spoznate, da ga u ničem ne nahadjam kriva. (Tada izajde Isus pod trnovim viencem, a u bagrenoj halji). Pak im veli: Evo čovjek. A kada su ga veliki Svećenici, i službenici, vidjeli, zavapiše govoreći: Propni ga, propni. Veli im Pilat: Uzmite ga vi, i propnite: jer ja ga u ničem ne nahadjam kriva. Židovi mu odgovoriše: Mi imamo zakon, i po tom zakonu mu je umrieti, zašto se je načinio Sinom Božjim. A kada je Pilat čuo ovaj govor,

većma se uzboja. Pak opet unidje u sudnicu, te reče Isusu: Odkuda si ti? No Isus nedâ mu odgovora. Tad mu veli Pilat: Meni ne govoriš? neznaš, da imam oblast propeti te, i da imam oblast pustiti te? Odgovori Isus: Ti nebi imao nikakove oblasti nada mnom, da ti nije dano odzgora. Za to veći grieh ima, koji me je predao tebi. Ter od tada ga Pilat gledaše pustiti. A Židovi vapijahu govoreći: Ako pustiš ovoga, nîsi prijatelj Cesaru: jer tko se god kraljem načinja, protivi se Cesaru. A kada je Pilat čuo ove rieči, dovede Isusa van; pak sjede sudit, na mjestu zvanu Litostrat, a po Židovsku Gabbata. A bijaše vazmeni Petak, blizu šesto doba; te veli Židovom: Evo vašega kralja. A oni vapijahu: Uzmi, uzmi, propni ga. Veli im Pilat: Vašega li kralja da propnem? Odgovoriše veli Svećenici: Ne imamo kralja, nego Cesara. Pak tada im ga preda, da bude propet. Ter uzeše Isusa, i odvedoše. I on noseć sebi križ, izidje na ono mjesto, koje se zove Kalvarije, a po Židovsku Golgota: gdje propeše njega, i još dvojicu š njim, od ovuda, i od onuda, a po sriedi Isusa. Ter i napis Pilat napisa, i stavi na križ. A bijaše napisano: Isus Nazaranin, Kralj Židovski. Pak mnogi Židovin pročita taj na-

pis: jer mjesto, gdje propeše Isusa, bijaše blizu grada: a napisano bijaše židovski, grčki, i latinski. Tad židovski veli Svećenici govorahu Pilatu: Ne piši, Kralj Židovski; nego da je on sâm rekao, Kralj sam Židovski. Odgovori Pilat: Što pisah, pisah. Pak vojnici, pokle su ga propeli, uzeše mu odjeće (te razdieliše na četiri diela, svakomu vojniku svoj), i halju. A ta halja bijaše nešvena, odozgora navezena svakolika. Tad rekoše medju sobom: Ne razkrojimo je, nego ždriebajmo za nju, čija da bude. Da bi se izpunilo Pismo govoreće: Razdieliše medju sobom odjeće moje, a za moju halju baciše ždriebe. Ter vojnici to i učiniše. A polag križa Isusova stojahu njegova mati, i sestra njegove matere Marija Kleofova, i Marija Mandaliena. A Isus vidjev Mater, i stojećega učenika, kojega ljubljaše, reče Materi svojoj. Ženo, eto sin tvoj. Pak reče učeniku: Eto mati tvoja. Ter od toga časa učenik uze ju k sebi. Za tim znajuć Isus; da je sve svršeno, da bude svršeno Pismo, reče: Žedan sam. A bijaše tu sud pun octa. Te oni spužvu punu octa obložiše izopom, i prinesoše k njegovim ustom. Pak kada je Isus kušao ocat, reče: Svršeno je. I prekloniv glavu, izdahnu. Pak Židovi (jer bijaše Pe-

tak), da tjelesa ne ostanu na križu u Subotu (velik bo bijaše oni subotni dan), zamoliše Pilata, da im golieni prebiju, i da je uzmu. Pridoše dakle vojnici; ter prebiše golieni i prvomu i drugomu propetomu š njim. A prišadši na Isusa, kako vidješe, da je jur umro, ne prebiše njemu golienî; no njeki izmedju vojnika kopljem otvori mu bok; i odmah izadje krv i voda. A koji je vidio, posvjedočio je: i istinito je njegovo svjedočanstvo. Ter on zna, da govori, što je istinito: da i vi svjerujete. Jer ovo se dogodilo, da bude izpunjeno Pismo: Kosti nećete mu skršiti. I jošte drugo Pismo govori: Pogledati će, koga su proboli. A za tim Josip iz Arimatije (bijaše bo Isusov učenik, ter otajno bojeć se Židovâ), zamoli Pilata, da uzme tielo Isusovo. I dopusti Pilat. Pak pojde, i uze tielo Isusovo. A pride i Nikodem, koji ono prvoč u noći bijaše došao k Isusu, noseć mire i aloja smiešano, okolo sto librica. Pak priješe tielo Isusovo, ter je obaviše platnom s mirisi, kako je židovski običaj pokapati. A gdje su ga propeli, u tom mjestu bijaše vrtao, i u vrtlu nov grob, u koji nîsu jošte bili nikoga stavili. Pak tute, radi Židovskoga Petka, zašto grob bijaše blizu, staviše Isusa.

6. **Molitva, ka Gospodu Isukrstu iz svih članaka njegove Muke, koju ima sam umirući, ili drugi na mjesto njega reći:**

℟. Klanjamo ti se Krste, i blagoslivljamo te.

℣. Jer si po tvojem svetom Križu sviet odkupio.

Bože, koji si za odkup svieta hotio, da se rodiš, da te obrežu, da te Žudije odvrgu, da te Juda izdajica cjelovom izda, da te uzami svežu, da te kako nevina Jaganjca na žrtvovanje vode, i da te Anni, Kaifi, Pilatu, i Irudu pred očima nedostojno prikažu, da te krivi svjedoci obtuže, da te biči i porugami muče, pljuvotinami popljuvaju, trnjem okrune, zaušnicami biju, trstju udaraju, da ti obraz pokriju, da te svuku, na križ čavli pribiju, na križu uzdignu, razbojnikom pridruže, žučju i octom napoje, i kopljem rane; Ti, Gospodi, za ove presvete tvoje muke, koje ja nedostojnik (-nica) spominjem, i za tvoj sveti Križ i smrt oslobodi me (**ili ako drugi na mjesto njega govori,** oslobodi slugu tvoga -službtvoju **I.**) od paklenih muka; i dostoj se povesti me tamo, kamo si poveo razbojnika s tobom raspeta. Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš i kraljuješ u vieke viekâ. Amen.

Još može reći i sljedeće Psalme.

Psalam 117.

Ispoviedajte se Gospodu jer je dobar, * jer je do vieka milosrdje njegovo.

Neka sada reče Izrael, da je dobar, * da je do vieka milosrdje njegovo.

Neka sada reče dom Aronov; * da je do vieka milosrdje njegovo.

Neka sada reku, koji se boje Gospoda, * da je do vieka milosrdje njegovo.

U nevolji zazvah Gospoda, * i usliša me obilato Gospod.

Gospod mi je pomoćnik: * neću se bojati, da mi što učini čovjek.

Gospod mi je pomoćnik; * i ja ću prezirati neprijatelje svoje.

Bolje je uzdati se u Gospoda, * nego se uzdati u čovjeka.

Bolje je ufati u Gospoda, * nego ufati u poglavice.

Svi su me narodi obkružili; * i u ime Gospodnje, jer sam im se osvetio.

Sve na okolo obkružili su me; * i u ime Gospodnje, jer sam im se osvetio.

Obkružili su me kao pčele, i upalili su se kako oganj u trnju; * i u ime Gospodnje, jer sam im se osvetio.

Porinut posrnuo sam da padnem, * ali Gospod me je pridržao.

Jakost moja, i dika moja Gospod; * i bio mi je na spasenje.

Glas radosti, i spasenja, * u pribivalištih pravedničkih.

Desnica je Gospodnja djelovala silno; desnica me je Gospodnja uzvisila; * desnica je Gospodnja djelovala silno.

Neću umrieti, nego živjeti, * i pripoviedat ću djela Gospodnja.

Oštro me je pokarao Gospod; * ali me nije smrti predao.

Otvorite mi vrata pravde, unišad na njih ispoviedat ću se Gospodu: * ovo su vrata Gospodnja, po njih će pravednici unići.

Ispoviedat ću ti se, jer si me uslišao, * i bio si mi na spasenje.

Koji su kamen odbacili graditelji, * ta je postao glavom uglu.

To je učinio Gospod, * i divno je u očiju naših.

Ovo je dan, koji je učinio Gospod: * radujmo mu se, i veselimo.

O Gospodi, spasi me; o Gospodi, daj dobru sreću: * blagoslovljen koji dohodi u ime Gospodnje.

Blagoslovili smo vas iz kuće Gospodnje: * Bog Gospod, i obasjao nas je.

Naredite blagi dan granami * ća do ugla oltaru.

Ti si Bog moj, i ispoviedat ću ti se: * ti si Bog moj, i uzvisit ću te.

Ispoviedat ću ti se, jer si me uslišao, * i bio si mi na spasenje.

Ispoviedajte se Gospodu, jer je dobar: * jer je do vieka milosrdje njegovo.

Slava Otcu.... Kako bijaše....

Psalam 118.

Blaženi neporočni putnici, * koji hode po zakonu Gospodnjem.

Blaženi, koji izpićuju svjedočanstvo njegovo, * koji ga svim srdcem ištu.

Jer koji djelaju nepravednost * nîsu hodili po putih njegovih.

Ti si zapovjedio * dobro čuvati zapoviedi tvoje.

O da bi moji puti bili upravljeni * čuvati pravednosti tvoje!

Tada se neću smesti, * kada budem pazio na sve zapoviedi tvoje.

Ispoviedat ću ti se pravim srdcem, * za to što sam se naučio sudbe pravde tvoje.

Pravednosti ću tvoje čuvati: * nemoj me nigdar zapustiti.

Kako mladić popravlja put svoj? * čuvajuć rieči tvoje.

Svim svojim srdcem iskao sam te: * nemoj me odtjerati od zapoviedi tvojih.

U srdce sam svoje skrio govore tvoje, * da ne sagriešim protiva tebi.

Blagoslovljen si, Gospodi: * nauči me pravednostim tvojim.

Ustnama svojima * izrekao sam sve sudbe usta tvojih.

Na putu svjedočanstva tvojih nasladio sam se, * kako velikim bogatstvom.

Vježbat ću se u zapoviedih tvojih, * i izvidjati put tvoj.

Razmišljati ću o pravednostih tvojih: * neću zaboraviti rieči tvojih.

Slava Otcu....

Obdari slugu tvoga, oživi me; * i čuvat ću rieči tvoje.

Otvori mi oči; * i razglédati ću čudesa zakona tvoga.

Ja sam prišlac na zemlji: * ne skrivaj mi zapoviedi tvojih.

Željno je duša moja zaželila pravednosti tvoje, * u svako doba.

Pokarao si oholice: * prokleti, koji odstupaju od zapoviedi tvojih.

Odnesi od mene rug, i sramotu, * jer sam iziskivao svjedočanstva tvoja.

Jer su poglavice sjedile, i proti meni govorile; * a sluga tvoj vježbaše se u pravednostih tvojih.

Jer su i svjedočanstva tvoja razmišlja-

nje moje, * i moj savjet pravednosti tvoje.

Duša mi se je priliepila k zemlji: * oživi me po rieči tvojoj.

Svoje sam pute izkazao, i uslišao si me: * nauči me pravednosti tvoje.

Nauči me put pravednosti tvojih; * i vježbati ću se u čudesih tvojih.

Zadriemala mi je duša od dosade: * okriepi me po riečih tvojih.

Ukloni od mene put nepravednosti, * i po zakonu tvojem pomiluj me.

Izbrao sam put istine: * sudova tvojih nîsam zaboravio.

Prionuh za svjedočanstva tvoja, Gospodi: * nemoj me smesti.

Tekao sam putem zapoviedi tvojih, * kad si razširio srdce moje.

Slava Otcu....

7. Tri bogoljubne Molitve i koristne umirajućim, koje se mole na umoru, govoreć triput Otče naš, i Zdravo, Marije.

Prvi put reci: Gospodi, pomiluj. Krste, pomiluj. Gospodi, pomiluj. Otče naš. Zdravo, Marije.

Molitva.

Gospodi Isukrste, po presvetom tvojem umiranju, i moljenju, što si molio za nas na gori Maslinskoj, kada ti je znoj

bio sličan kapljicam krvi tekuće na zemlju: prosim te, dostoj se protiva množtvu svih grieha ovoga sluge tvoga (ove službenice tvoje) I. prinieti i prikazati Bogu Otcu svemogućemu množtvo svoga krvavoga znoja, što si od strašne pečali preobilno za nas izlio, pak oslobodi ga (ju) u ovi čas njegove (njezine) smrti od svake muke i pečali, što boji se, da je za svoje griehe zaslužio (-žila). Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš i kraljuješ Bog u vieke viekâ.

℟. Amen.

Drugi put reci: Gospodi, pomiluj. Krste, pomiluj. Gospodi, pomiluj. Otče naš. Zdravo, Marije.

Molitva.

Gospodi Isukrste, koji si se dostojao za nas na križu umrieti, prosim te, dostoj se prinieti i prikazati Bogu Otcu svemogućemu za dušu ovoga sluge tvoga (ove službenice tvoje) I., sve gorkosti svoje muke i boli, što si za nas nevoljne grješnike pretrpio na križu, osobito u ono doba, kad je tvoja presveta Duša izašla iz presvetoga tvoga Tiela; pak oslobodi ga (ju) u ovi čas smrti od svake boli i muke, što boji se, da je za svoje griehe zaslužio (-žila). Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš i kraljuješ Bog u vieke viekâ. ℟. Amen.

Treći put reci: Gospodi, pomiluj. Krste, pomiluj. Gospodi, pomiluj. Otče naš. Zdravo, Marije.

Molitva.

Gospodi Isukrste, koji si po Prorokovih ustih rekao: U vječnoj ljubavi ljubio sam te, za to sam te pritegnuo pomilovav te: prosim te, dostoj se prinieti i prikazati Bogu Otcu svemogućemu za dušu ovoga sluge tvoga (službenice tvoje) I. istu svoju ljubav, koja te je s neba na zemlju pritegla trpit gorkosti svih svojih muka, pak oslobodi ga (ju) od svake boli i muke, što boji se, da je za svoje griehe zaslužio (-žila); i spasi mu (joj) dušu u ovi čas njezina rastanka. Otvori mu (joj) vrata života, i daj mu (joj) se radovati s tvojimi Svetci u vječnoj slavi. Pak ti, premilostivi Gospodi Isukrste, koji si nas svojom neprocienjenom krvi odkupio, smiluj se duši ovoga sluge tvoga (službenice tvoje), i dostoj se ju uvesti u vazda zelena i ugodna Rajska mjesta, neka tebi žive u nerazdruženoj ljubavi, koja se od tebe i od tvojih Izabranika nikad nemože razlučiti. Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš i kraljuješ Bog u vieke viekâ. ℟. Amen.

GLAVA 8.

NA IZDAHNUĆU.

Kada pak nastane čas da će izdahnuti, tada navlastito imaju svi okolostojeći klečeć moliti ter moliti. A sam nemoćnik, ako može, neka reče, ili ako on nemože neka na mjesto njega poslužnik ili Svećenik bistrim glasom reče: ISUSE, ISUSE, ISUSE: pak i većkrat, ako mu se svidi, neka mu na uho ponovi to, i što sliedi:

U ruke tvoje, Gospodi, priporučujem dušu moju. Gospodi Isukrste, primi dušu moju. Sveta Marije, moli za me. Marije, majko milostiva, majko milosrdna, ti me od neprijatelja brani, i u čas smrti primi.

2. Tada, gdje je taj liepi običaj, neka njekoliko puti zabrecaju u zvono Župne Crkve, da tako Vjernikom u gradu, ili u mjestu, ili vanka u prigradju, jave nastupajuću smrt umirajućega bolestnika, neka se za njega Bogu pomole.

3. Čim se rastane duša s tielom, odmah reci ovo:

Odg. Pomozite, Sveti Božji; susretnite Angjeli gospodnji, * Primajući dušu njegovu (njezinu), * Prikazujući ju pred lice Previšnjega.

℟. Primio te Krst, koji te je zazvao, i u krilo Abramovo Angjeli poveli tebe.

℟. Primajući dušu njegovu (njezinu), * Prikazujući ju pred lice Previšnjega.

℟. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodi; i svjetlost vječna svietila njemu (njoj).

℣. Prikazujući ju pred lice Previšnjega.

Gospodi, pomiluj. Krste, pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš....

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodi.

℣. I svjetlost vječna svietila njemu (njoj).

℟. Od vratâ pakla.

℣. Izbavi, Gospodi, dušu njegovu (njezinu).

℟. Da počine u miru.

℣. Amen.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

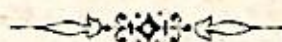
℣. I s duhom tvojim

Pomolimo se.

Tebi, Gospodi, priporučujemo dušu sluge tvoga (službenice tvoje) I., neka preminuv (-ši) sa svieta tebi žive: i što po slabosti ljudskoga obćenja sagrieši, to ti, oproštajem premilosrdnoga smilovanja, očisti. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

4. Medju tim neka zvonom, kako je gdje običaj, dadu znak, da je pokojnik preminuo, da se, tko dočuje, pomoli Bogu za njegovu dušu. Za tim neka tielo po običaju liepo urede, pak pristojno namjeste uz svieću, i još neka mrtvacu na prsa medju ruke stave mal križ; ili, gdje nebude križa, neka mu ruke slože na križ: pak nega ga kad ter kad pokrope blagoslovljenom vodom: i dokle ga iznesu, dotle, koji su tu, bili Svećenici, ili drugi, neka mole za pokojnika.

NASLOV VI.

GLAVA 1.

O SPROVODU.

Župnikom je dužnost vršiti najvećom pomnjom, i obavljati djelom svete čine i obrede, koje sveta mati katolička Crkva po pradavnoj predaji, i po Papinskih ustanovah obično drži u sprovodu svojih sinova, jer su to prava bogoštovna otajstva, pak i znakovi kršćanske bogoljubnosti, te vele spasonosne podpomoći za Vjerne mrtve.

2. Da se to pak izvrši pristojno i pobožno, kako valja, neka se uredi sve tako, da bude jasno da su ti sveti čini zastavljeni, kao što je istina, ne za dobitak, nego na pokoj mrtvim, i za bogoljubstvo živućim.

3. Nebudi nitko pokopan, navlastito ako je od nagle smrti preminuo, prije nego mine dovoljno vremena da nebude ni najmanje sumnje o pravoj smrti.

4. Ovo pak što je od pradavna zastavljeno neka se sdrži, ako je moguće; da bude rečena Misa pred izloženim tielom pokojnikovim, prije nego bude pokopano.

5. Ako je koga pokopati u dan blagdanji, to je slobodno reći Misu vlašću za mrtve pred izloženim tielom; samo da tim ne bude zapriečena velika Misa i božja služba, ili da se ne uzprotivi velika svečanost toga dneva.

6. A nada sve, neka se čuvaju Župnici i ini Svećenici, da se nebi štogod za Pokop, Sprovod ili Obhodnji god mrtvih radi službe pogodili, ili zahtievali kao plaću: nu neka se zadovolje tom zadušbinom, što se daje bilo po priznatu običaju, bilo što je naredio Vrhovni pastir. A nesmiju dopustiti da zastori, oli drugo oltarno ruho, bude upotrebljeno kao nakit na nosilih ili na odru.

7. A, jer obstoji u Crkvi pradavni obred nositi na sprovodu goruće svieće, takodjer čuvajte se, da se taj obred ne propusti, pak da se u to štogod lakoma ili nepristojna ne uvuče.

8. A siromahom, kojim po smrti nije ništa preostalo, il tako malo da nebi mogli bit ukopani o svojem trošku, dat će se pogreb bezplatno; te, ako je do potrebe, neka im pribave nuždne svieće Svećenici, koji imaju dušobrižništvo nad njimi, ili, ako tu bude, koja crkvena Bratovština, prema običaju mjesta.

9. Gdje je davni običaj pokapati mrtve na Groblju, taj neka se sdrži; te, gdje je moguće, nek se uzpostavi; koji pak ima bit ukopan u Crkvi, to budi samo u zemlji. A tjelesa neimaju se pokapati blizu Oltarâ.

10. Grobovi za Svećenike i za Djake, koga mu drago Reda, ako je moguće, neka budu oddieljeni od grobova za svjetovnjake, i na pristojnijem mjestu; pak još, gdje je sgodno, grobovi za Svećenike napose od grobova za Crkvenjake nižih redova.

11. Svećenika, ili inoga Djaka nižega Reda, kad umre valja obući u svagdanje običajne mu odjeće, u dugu dopetnu halju, pak odozgo u odielo svećeničko ili djačko, kako se komu pristoji prema njegovu Redu. Naime Svećenik povrh duge halje imat će Naglavnik, Košulju, Pâs, Naručnik, Štolu, i ljubičastu Planitu.

12. Djakon pak Naglavnik, Košulju, Pâs, Naručnik, Štolu preko lievoga ramena prikopčanu pod desnom pazuhom, i Dalmatiku ljubičastu.

13. A Poddjakon Naglavnik, Košulju, Pâs, Naručnik i Tunicelu.

14. Ini pak Djaci nižih Redova povrh duge halje Kotu; svatko pak od njih ostriženu kavku i na glavi biret (kvadrat).

15. A nijedno tielo stalno ukopano ne budi iznešeno iz Crkve koga mu drago Reda bez dopusta Vrhovnoga pastira.

16. Tielo svjetovnjaka, da je i odlična roda ili časti, nesmiju nositi Djaci nego svjetovnjaci.

17. Mrtvačka tjelesa neka budu namještena u Crkvi nogama prema velikomu Oltaru, ili ako to bude u Crkvi-

cah ili kapelah, nogama prema njihovu Oltaru, tako isto i u grobu po načinu položaja i mjesta. A Svećenici imat će glavu prema Oltaru.

18. Nijedan pak kršćanin, koji je umro u Obćini Pravovjernika, ne budi ukopan izvan Crkve ili Groblja zakonito blagoslovljena; nu ako poradi kakve zgode bude kadgod sila drugako na njeko vrieme učiniti, to budi skrb, ako je moguće, čim prije prenesti tielo u sveto mjesto, a medju tim uviek ima mu se nad glavom namjestiti križ, kao dokaz da je on u Isukrstu preminuo.

GLAVA 2.

KOMU NIJE DOPUŠTENO DATI CRKVENI UKOP.

Ima dobro znati Župnik komu nesmie dati po zakonu crkvenoga ukopa, da nebi ikada koga pripustio protiva odlukam svetih Pravila.

2. Dakle je zabranjen crkveni ukop Poganom, Židovom i svim nevjernikom; poluvjercem i njihovim sljedbenikom; odmetnikom od vjere kršćanske; raskolnikom, i javno izobćenim velikim prokletstvom: onim koji su poimence pod zabranom, i u zabranjenu mjestu živu, dokle ta zabrana obstoji.

3. Samoubojicam, ako je samoubojstvo počinjeno u sdvojnosti ili u srčbi (a ne u mahnitosti), koji nisu prije smrti dali znakova pokajanja.

4. Onim, koji umiru u dvoboju, pak bilo da su se i pokajali prije smrti.

5. Očitim i javnim grješnikom, koji su umrli bez pokajanja.

6. Onim, za koje svatko zna, da se nisu jednom na godinu ispovidjeli, ni pričestili o Uskrsu, pak su umrli bez i najmanjega znaka pokajanja:

7. Maloj djeci preminuloj bez Krštenja.

8. A gdje o svem tom nastane sumnja, nek se upita za saviet Vrhovni pastir.

GLAVA 3.

RED SPROVODA.

Kad je već odredjeno doba, da se ima tielo ponieti u Crkvu, neka se sazove Svećenstvo i drugi kojim je doći na sprovod, i neka se skupe po redu u župnu ili u koju drugu Crkvu, prema običaju mjesta, pak zabrecnuv njekoliko puta u zvono onako i onim načinom, kako se običaje u tom mjestu, Župnik u koti i crnom štolom, ili još u plaštu te iste masti zajedno s drugimi uputi se ka kući mrtvaca, a sprieda idje jedan Djak s križem, i drugi s blagoslovljenom vodom. Razdiele svieće i užgu baklje (duplire). Pak se poredaju za Obhod, sprieda stupaju svjetovnjačke Bratovštine, ako ih je tu; za tim sliedi skup Redovski (koludarski) i Popi po redu dva i dva za Križem, pjevajuć pobožno Psalme, kako tamo niže, a Župnik pred nosili sa sviećami. Za tim sliede drugi koji prate sprovod i potiho se mole pobožno Bogu za pokojnika.

2. Župnik pak, prije nego iznesu tielo, pokropi ga blagoslovljenom vodom, govoreć Pripjev: Ako nepravednosti i Psalam Iz dubine.... str. 95. a na kraju: Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodi, i svjetlost vječna svietila njemu (njoj); ponavlja vas Pripjev: Ako nepravednosti oglédaš, Gospodi, Gospodi tko će pretrpjeti?

Po tom iznesu tielo, a Župnik izhodeć iz kuće odmah dubokim glasom zapieva Pripjev:

Uz-ra-do-vat će se Go-spo-du.

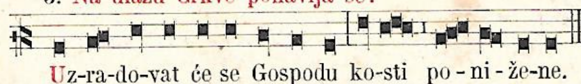
Tad Pjevači započmu kao na str. 91., što Svećenstvo na izmjenu prosljeduje:

Glas. I. dok. 1.

Pak, ako je do potrebe sbog duga puta, reći će Psalme Postupne: Ka Gospodu zavapih u nevolji mojoj, ili druge iz Službe za Mrtve; a na kraju svakoga Psalma: Poko vječni daruj mu (joj), Gospodi i t. d. Ti Psalmi imaju se izgovarati pobožno, razumljivo, i dubokim glasom sve do Crkve.

3. Na ulazu Crkve ponavlja se:

Pak kad su u Crkvi zapjevaju Odgovor, što počme Pjevač a Svećenstvo izmjenice odgovara, ovako:

Glas. 4. *Mi-la.*

4. Polože nosila po sred Crkve tako da su noge pokojnikove, ako je svjetovnjak, prema velikomu Oltaru, a ako je Svećenik, kako smo rekli, glavom prema tomu Oltaru; užgu svieće okolo tiela, i odmah, ako neima zapreke, kako niže, neka reku Službu za Mrtve sa trimi Noćnicami i s Pohvalami, kako je tamo; te dva od Svećenstva započmu s mjesta Zaziv:

Kralju komu sva živu: * Pridite poklonimo se; a s Kora ponavljaju: Kralju i t. d. Psalam. Pridite, uzradujmo se i t. d.

Pripjevi govore se po cielo sprieda i poslje Psalma.

5. Na svršetku Službe po Pripjevu Spjeva Blagoslovljen i t. d. Ja sam uskrsnuće i život i t. d. reći će:

Otče naš, pod glas.
℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Od vratâ pakla.
℣. Izbavi, Gospodi, dušu njegovu (njezinu).
℟. Da počine u miru.
℣. Amen.
℟. Gospodi usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Odrieši, molimo te, Gospodi, dušu sluge tvoga (službenice tvoje) od svake grješne sveze; da u slavi uskrsnuća medju svetci i Odabranici tvojimi uskrsnuv odahne. Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

6. Dočim se u Službi govore Pohvale, Svećenik sa Poslužnici oblači se za pjevanje Mise za Pokojnika, ako je doba sgodno za to, kako je u Rimskom Misalu na dan Pogreba (Dan položenija).

7. Po Misi Svećenik, snimiv sa sebe planitu i naručnik, zaodjene se Plaštem crne masti; a Poddjakon s križem pristupi k nosilim, i stane držeć križ pri glavi pokojnika medju dva Svjećonoše sa svietnjaci i gorućimi sviećami: pak ostalo Svećenstvo smjesti se po redu svoje časti, držeć goruće svieće, na okolo odru: tad sliedi Svećenik s Djakonom, s pripomoćnikom i s drugimi službenici, te nakloniv se Oltaru stane na prema križu pri nogu pokojnika, a iza njega s lieve strane dva djaka, jedan s kadionicom i ladjicom tamjana, drugi s posudicom blagoslovljene vode i kropilom, i držeć mu jedan djak knjigu počme s mjesta ovu Molitvu:

Ne unidji na sud sa slugom tvojim (*), Gospodi, jer se neće opravdati pri tebi nijedan čovjek, ako mu se po tebi svih grieha ne poda odpuštenje. Ne pritisla dakle njega, molimo te, tvoja sudbena osuda, koga ti priporučuje pravo prošenje Vjere kršćanske; dali pomoću tvoje milosti neka uzmogne izbjegnuti sudu osvete on, koji je za života bio obilježen znamenom svetoga Trojstva. Koji živeš i kraljuješ u vieke viekâ. ℣. Amen.

8. Sad Pjevač započme, a okolostojeće Svećenstvo prosliedi pjevati ovi Odgovor: (**)

Glas 1. *Re-la.*

(*) Ovo ostaje bez promjene je li pokojnik mužki ili ženska, oli više ih.

(**) Svečani napjev zamienismo ovim prostijim, što je takodjer odobren, i tiskan na kraju novoga Rituala.

℟. Uz-tre-pe-tao sam se ja, i stra - - šim se,

ka-da pri-de pre-tre - - sa-nje, i bu-du-ća

sr-čba. Opet: Kad se bu-du kre - ta-la ne-

be - sa i zem-lja.

℟. Dan on, dan sr-čbe, tu-ge i ne - vo-lje,

dan ve-lik i go - - rak ve-le. Opet: Ka-da

pri - - deš su - - - - dit sviet po og-nju.

℟. Po-koj vje-čni da-ruj im, Go-spo-di; i svjet-

lost vječ-na svie-ti-la im.

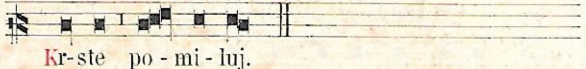
Opet: Oslobodi me, Gospodi i t. d. do ℟. Uztrepetao sam se.

9. Dok se ovaj Odgovor pjeva Svećenik, podajuć mu Službenik i Djakon, uzme iz ladjice tamjana i uspe u kadionicu; pak, po dovršenu Odgovoru, Pjevač s prvim redom Svećenstva pjeva:

Go-spo-di po - mi-luj.

Drugi red odgovara:

Kr-ste po - mi - luj.

Pak svi skupa:

Go-spo-di po - - - - - mi-luj.

10. Tad Svećenik veli visokim glasom: Otče naš i t. d. Što svi govore pod glas: a on medju tim uzev kropilo blagoslovljene vode od Djakona ili od sluge, i pokloniv se duboko križu, što je prema njemu, a Djakon ili sluga pokleknuvši držeć mu okrajak plašta, obadje odar (ako mu je proći pred Oltar presv. Sakramenta poklekne) i okropi tielo pokojnikovo: pak, vrativ se na svoje miesto, uzme od Djakona kadionicu i svejednako obadje i pokadi tielo, kako bijaše okropio: po tom izruči Djakonu kadionik, i stojeć na svojem mjestu, čim djak ili sluga drži pred njim otvorenu knjigu, veli:

℟. I ne u-ve-di nas u na-past.

odg. Nu iz-ba-vi nas o-da zla.

℟. Od vra-tâ pa-kla.

odg. Iz-ba-vi Go-spo-di du-šu nje-go-vu.

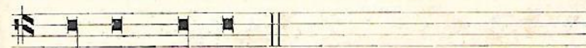
℟. Da po-či-ne u mi-ru. odg. A-men.

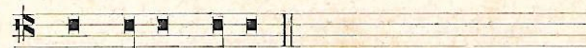
℟. Go-spo-di u-sli-ši mo-li-tvu mo-ju.

odg. I va-paj moj k te-bi da pri-de.

℟. Go-spod s va-mi.

odg. I s du-hom tvo-jim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati: ponizno te molimo za dušu sluge tvoga (službenice tvoje) I., kojoj si danas zapovjedio, da premine s ovoga svieta, da ju neizručiš neprijatelju, ni zaboraviš do svršetka, nego da zapovjediš svetim Angjelom neka ju primu, i povedu u otačbinu raja: pak za to, što je u tebe ufala i vjerovala, da ne podnese paklenih muka, nego zadobije vječno veselje. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

Ako je pokojnik Svećenik, u Molitvi reci: za dušu sluge tvoga I. Svećenika.

11. Kad je dovršena Molitva, nose tielo na pokop, ako se to ima odmah obaviti: i uz to Svećenstvo poje Pripjev:

Glas 8. *Sol ut.*

U Raj od-ve-li te-be An-gje-li: na tvo-je do-

ša-šće pri-mi-li te-be Mu-če-ni-ci, i po-ve-li

te-be u sve-ti grad Je-ru-so-lim. Druž-tvo

An-gje-lâ pri-mi-lo te-be, i s La-za-rom

jed-nom u-bo-gim i-ma-o ti vje-čni po-koj.

12. A kad dodju do groba, ako ta nije blagoslovljen, neka ga Svećenik blagoslovi, govoreć ovu Molitvu:

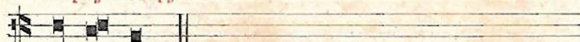
Pomolimo se.

Bože, po čijem smilovanju opočivaju duše Pravovjernika, dostoj se blagosloviti ovaj grob; i odredi mu za čuvara svetoga Angjela tvojega; pak duše svih onih, koji se ovdje imaju pokopati, odrieši od svake grješne sveze, da se vazda u tebi sa tvojimi Svetci bez svrhe vesele. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

13. Dovršiv Molitvu Svećenik pokropi blagoslovljenom vodom i pokadi tielo pokojnikovo, i grob.

14. Ako li ne iznesu odmah tielo na pokop, tad se izpušta Odgovor U Raj odveli tebe i t. d. i blagoslov groba, ako je od prije blagoslovljen: ter nastavljaju Službu evo ovako, što se nesmie nikada izpustiti.

Zapoje Pripjev: *Glas II.*

Spjev Zakarijin. Luk. I.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, * jer je pohodio, i izbavio puk svoj.

I podigao nam je rog spasenja: * u kući Davida sluge svojega.

Kao što je govorio po ustih svetih, * koji su od vieka, prorokâ svojih:

Spasenje od neprijatelja naših, * i iz ruke svih koji mrze na nas:

Učiniti milost otcem našim: * i opomenuti se zavieta svoga svetoga.

Kletve, kojom se je zakleo Abramu otcu našemu, * da će nam dati:

Da bez straha, izbavivši se iz ruku neprijatelja naših, * služimo njemu.

U svetosti i u pravdi pred njim, * po sve dneve naše.

A ti, diete, nazvat ćeš se prorok Previšnjega: * jer ćeš ići napried pred licem Gospodnjim, da pripraviš pute njegove.

Da daš razum spasenja puku njegovu: * za odpuštenje grieha njihovih.

Po dubokom milosrdju Boga našega: * po kojem nas je pohodio, istok s visine.

Da obasjaš one, koji sjede u tminah i u sjeni smrtnoj: * da upraviš noge naše na put mira.

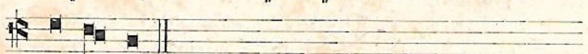
Pokoj vječni.

A na kraju ponavlja se Pripjev:

Po tom Svećenik reci:

Gospodi, pomiluj. Krste, pomiluj. Gospodi, pomiluj. Otče naš....

Uz to pokropi tielo.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Od vratâ pakla.
℣. Izbavi, Gospodi, dušu njegovu (njezinu).
℟. Da počine u miru.
℣. Amen.
℟. Gospodi usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Učini, molimo te Gospodi, slugi tvomu mrtvomu (službenici tvojoj mrtvoj) ovo milosrdje, da ne prime muke odmjerene za svoja djela, koji je obdržavao (koja je obdržavala) u želji tvoje hotienje: da kako ga (ju) je ovdje prava vjera sdružila u skup vjernika; tako ga (ju) tamo tvoje milosrdje pridruži korom angjeoskim. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.
℟. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodi.
℣. I svjetlost vječna svietila njemu (njoj).
℟. Da počine u miru.
℣. Amen.
℟. Duša njegova (njezina), i duše svih vjernih mrtvih po milosrdju Božjem da počinu u miru.
℣. Amen.

15. Za tim vraćajuć se s pogreba u Crkvu, ili u Riznicu, neka reku bez pjeva Pripjev: Ako nepravednosti, s Psalmom Iz dubine i t. d. Pokoj vječni i t. d.

16. Ako se pak, radi dobra uzroka, na primjer da je vrieme prekratko, ili prešan nalog drugih Sprovoda, nemože doreći Služba za Mrtve s trimi Noćnicami i s Pohvalami, polože u Crkvi nosila s tielom, i reku bar prvu Noćnicu i Pohvale, oli bez Pohvala, najskoli gdje je takov običaj, počamši Zazivom: Kralju, komu sva živu i t. d.

17. A po tom neka reku sve ostalo tamo gorje propisano, da se ima reći po Službi za Mrtve i poslje Mise.

18. Bude li pak i za to prekratko vrieme, oli ina prieka potreba, da se ni jedna Noćnica s Pohvalami nemože doreći, to se ipak predrečene Molitve i Prosbe nesmiju nikadare propustiti.

19. Misa pak, ako je za to zgodno doba, zakonom za mrtve, kao u dan Preminuća pred tielom, neima se izostaviti, osim da tomu ne prieči velika svečanost toga dneva, ili da se drugačije prema potrebi odluči; a poslje Mise biva sve, kao što smo tamo rekli.

GLAVA 4.

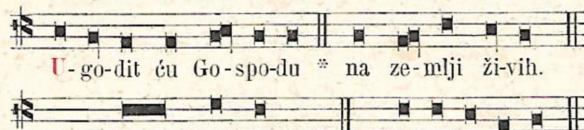
SLUŽBA ZA MRTVE.

Govori se u Koru na dan pokopa, i u druge dneve prema shodnosti vremena, i kako je u kojoj crkvi običaj, kao što je prije rečeno. A na dan pokopa, pak u treći, sedmi, trideseti i na obhodnji god Pripjevi izgovaraju se cjelovito prije i poslije Psalama; te na kraju svakoga Psalma reći će se: Pokoj vječni * daruj im, Gospodi. I svjetlost vječna * svietila im; jednako kad je Služba i samo za jednoga.

Na Večernji.

S mjesta se počme Pripjev: *Glas II.*

Psalam 114.

Ljubih, jer će uslišati Gospod * glas molitve moje.

Jer prignu k meni uho svoje: * i za života moga zazivati ću ga.

Obkoliše me bolesti smrtne: * i pogibelji paklene zadesiše me.

Nadjoh tugu i bolest: * i ime gospodnje prizvah.

O Gospodi, izbavi dušu moju: * Gospod je dobrostiv, i pravedan, i Bog je naš milostiv.

Čuva malahne Gospod: * bijah u nevolji, i izbavi me.

Vrati se, dušo moja, u pokoj tvoj: * jer ti je Gospod dobra učinio.

Jer je on izbavio dušu moju od smrti: * oči moje od suzâ, noge moje od spoticanja.

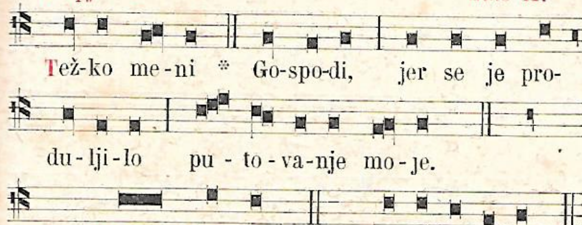
Ugodit ću Gospodu * na zemlji živih.

Pokoj vječni * daruj im, Gospodi.

I svjetlost vječna * svietila im.

Prip. 1. Ugodit ću Gospodu na zemlji živih.

Pripjev 2. *Glas II.*

Psalam 119.

Ka Gospodu zavapih u nevolji mojoj: * i usliša me.

Gospodi, izbavi dušu moju od ustana hinbenih, * i od jezika lažljiva.

Što će ti se dati, ili što će ti se prinieti * za jezik lažljivi?

Oštre striele u jakoga, * s ugljevljem satirajućim.

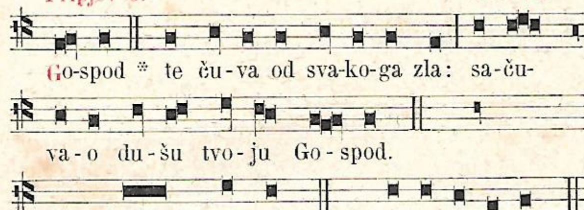
Težko meni, jer se je produljilo putovanje moje: pribivao sam medju žitelji Cedarskimi: * dugo je bila putnica duša moja.

S onimi, koji mrze na mir, bijah miran: * kad govorah š njimi protivljahu mi se bez uzroka.

Pokoj vječni....

Prip. 2. Težko meni, Gospodi, jer se je produljilo putovanje moje.

Pripjev 3. *Glas II.*

Ps. 120. Podigoh i t. d. U e a e i.

Psalam 120.

Podigoh oči moje k goram, * odakle mi ima doći pomoć.

Pomoć je meni od Gospoda, * koji stvori nebo i zemlju.

Ne dao on da posrne noga tvoja: * i ne zadriemao koji te čuva.

Eto neće driemati, ni zaspati, * koji čuva Izraela.

Gospod te čuva, Gospod je obrana tvoja, * s desne ruke tvoje.

Ob dan neće te zapeći sunce: * ni mjesec ob noć.

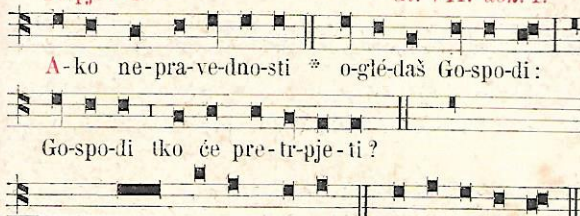
Gospod te čuva od svakoga zla: * sačuvao dušu tvoju Gospod.

Gospod čuvao ulazak tvoj, i izlazak tvoj; * od sada, i do vieka.

Pokoj vječni....

Prip. 3. Gospod te čuva od svakoga zla: sačuvao dušu tvoju Gospod.

Pripjev 4. *Gl. VII. dok. 1.*

Ps. 129. Iz dubine i t. d. U e a e i.

Psalam 129.

Iz dubine vapio sam k tebi, Gospodi; * Gospodi usliši glas moj.

Da budu uši tvoje poslušne * na glas moljenja mojega.

Ako nepravednosti oglédaš, Gospodi; * Gospodi tko će pretrpjeti?

Jer je u tebe smilovanje; * i radi zakona tvojega potrpio sam te, Gospodi.

Potrpjela je duša moja na rieč njegovu: * ufala je duša moja u Gospodà.

Od straže jutrnje do noći, * neka ufa Izrael u Gospoda.

Jer je u Gospoda milosrdje, * i obilno u njega odkupljenje.

I on će odkupiti Izraela * od svih nepravednosti njegovih.

Pokoj vječni...

Prip. 4. Ako nepravednosti oglédaš, Gospodi: Gospodi tko će pretrpjeti?

Pripjev 5. *Glas II.*

Ps. 137. Ispoviedat ću se i t. d. U e a e i.

Psalam 137.

Ispoviedat ću se tebi, Gospodi, od svega srdca moga: * jer si uslišao rieči usta mojih.

Pred Angjeli pjevat ću tebi: * klanjat ću se u svetoj crkvi tvojoj, i ispoviedat ću se imenu tvojemu.

Za milosrdje tvoje, i za istinu tvoju: * jer si uzveličao svrhu svega ime sveto tvoje.

U kojigodir dan te zazovem, usliši me: * ti ćeš umnožati jakost u duši mojoj.

Ispoviedali se tebi, Gospodi, svi kralji zemaljski: * jer su čuli sve rieči usta tvojih;

I pjevali putove Gospodnje: * jer je velika slava Gospodnja.

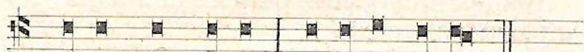
Jer je visok Gospod, i gleda na nizinu; * i što je visoko iz daleka poznaje.

Ako podjem po sred tuge, ti ćeš me oživiti: * i na gnjev neprijatelja mojih pružao si ruku tvoju, i spasi me desnica tvoja.

Gospod će odvratiti za me: * Gospodi, milosrdje je tvoje u vieke: djelâ ruku svojih ne prezri.

Pokoj vječni....

Prip. 5. Djelâ ruku svojih ne prezri, Gospodi.

℟. Sli-šah glas s ne-ba go-vo-reć me-ni.

odg. Bla-že-ni mr-tvi, ko - ji u-mi - ru u Go-spo-du.

K Veliča Pripjev. *Glas VII. dok. 1.*

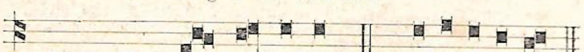
Sve * što da - je me-ni O - tac, k me-ni

će do - ći: i to - ga, ko - ji do-ho - di k me-ni

ne - ću i - za - gna - ti van - ka.

Spjev B. D. M. Veliča i t. d. U e a e i.

Spjev bl. Dieve Marije.
Luk. I, 46.

Veliča * duša moja Gospoda.

I obradova se duh moj * o Bogu spasu mojem,

Jer je pogledao na poniženstvo službenice svoje: * evo bo od sad će me zvati blaženom svi porodi.

Jer je učinio meni veličje mogući: * i sveto ime njegovo.

I milosrdje njegovo od poroda u porode, * bojećim se njega.

Učinio je mogućstvo rukom svojom: * raspršao je ohole u misli srdca njihova.

Sbacio je mogućnike s prestola, * i uzvisio ponižene.

Gladne napunio je dobara: * a bogate odpustio prazne.

Primio je Izraela slugu svoga, * spomenuv se milosrdja svoga.

Kako je govorio otcem našim, * Abramu, i sjemenu njegovu u vieke.

Pokoj vječni....

Prip. Sve što daje meni Otac, k meni će doći: i toga, koji dohodi k meni neću izagnati vanka.

2. Niže pisane Prosbe govore se klečeć, takodjer i na Pohvale.

Otče naš. pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalam 145.

Hvali, dušo moja, Gospoda: hvalit ću Gospoda za života svoga: * pjevat ću Bogu mojemu dok god me bude.

Nemojte se uzdati u poglavice: * u sinove ljudske, u kojih neima spasenja.

Izaći će duh njegov, i vratit će se u zemlju svoju: * taj dan sginuti će sve misli njihove.

Blažen, komu je pomoćnik Bog Jakovljev, komu je ufanje u Gospodu Bogu njegovu: * koji je stvorio nebo i zemlju, more, i sve što je u njih.

Koji čuva istinu u viek, čini sud onim koji trpe uvrede: * daje hranu gladnim.

Gospod riešava okovane; * Gospod razsvjetljuje sliepce.

Gospod podiže oborene, * Gospod ljubi pravednike.

Gospod čuva prišlace, sirotu, i udovicu branit će: * a putove će grješničke razmetnuti.

Kraljevat će Gospod u vieke, Bog tvoj Sione, * od poroda do poroda.

Pokoj vječni....

℟. Od vratâ pakla.

℣. Izbavi Gospodi dušu njegovu.

℟. Da počine u miru. ℟. Amen.
℣. Gospodi, usliši molitvu moju.
℟. I vapaj moj k tebi da pride.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

3. Na dan ukopa mrtvaca. Molitva.

Odrieši, molimo te Gospodi, dušu sluge tvoga I, (ili službenice tvoje I.), neka preminuv (-ši) sa svieta tebi žive: i što po tjelesnoj slabosti ljudskoga obćenja sagrieši, to ti, oproštajem premilosrdnoga smilovanja, očisti. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Ili Molitva.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati, ponizno te molimo za dušu sluge tvoga (ili službenice tvoje) I., kojoj si danas zapovjedio, da premine s ovoga svieta: da ju ne izručiš neprijatelju, ni zaboraviš do svrhe; nego da zapovjediš svetim Angjelom, neka ju primu, i povedu u otačbinu raja; pak za to, što je u tebe ufala i vjerovala, da ne podnese paklenih muka, nego zadobije vječno veselje. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

4. U dan treći, sedmi, i trideseti ukopa Mrtvaca. Molitva.

Molimo te, Gospodi, da se dostojiš duši sluge tvoga I., komu (ili službenice tvoje I. kojoj) ukopa dan treći (ili sedmi, ili trideseti) spominjemo, podieliti družtvo Svetih i Izbranih tvojih; i da uliješ vječitu rosu svojega milosrdja. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Na obhodnji god. Molitva.

Bože Gospodi proštenja: daj duši sluge tvoga I., komu (ili službenice tvoje I., kojoj, ili dušam sluga i službenica tvojih, kojim) obhodnji god ukopa spominjemo, okrepno pristanište, blaženi pokoj, i sjajnu svjetlost. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

DRUGE RAZNE MOLITVE ZA MRTVE.

Za preminula Sv. Otca Papu. Molitva.

Bože, koji si hotio svojom neizrečenom odredbom slugu svoga I. ubrojiti medju vrhovne Svećenike: podaj, molimo te; neka ta, koji je bio na zemlji namjestnikom jedinorodjenoga Sina tvoga, pridruži se na vieke k skupu svetih Nadsvećenika tvojih. Po istomu Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Za preminula Biskupa. Molitva.

Bože, koji si učinio da sluga tvoj I. medju apostolskimi Svećenici biskupsko dostojanstvo obnaša: podaj, molimo te; neka se na vieke i k skupu njihovu pridruži. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Ako ih je više, to reci u broju većine.

Za preminula Biskupa Kardinala, reci: da sluga tvoj I. Biskup Kardinal medju apostolskimi Svećenici biskupsko i t. d.

Za Misnika Kardinala, reci: da sluga tvoj I. Misnik Kardinal, medju apostolskimi Svećenici misničko dostojanstvo i t. d.

A za Djakona Kardinala, reci Molitvu:

Prikloni, Gospodi, uho tvoje i t. d. da dušu službenika tvoga I. Djakona Kardinala, kojoj si zapovjedio i t. d. što je tamo malo niže.

Za preminula Svećenika. Molitva.

Bože, koji si učinio da sluga tvoj I. medju apostolskimi Svećenici obnaša svećeničko dostojanstvo: podaj, molimo te; neka se na vieke i k skupu njihovu pridruži. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Ili Molitva.

Podaj, molimo te Gospodi: da duša službenika tvoga I. Svećenika, koga si na ovom svietu živuća ukrasio svetimi darovi, vazda se slavna raduje u nebeskom stanu. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Za jednoga pokojnika. Molitva.

Prikloni, Gospodi, uho tvoje k molitvam našim, kojimi smireno prosimo milosrdje tvoje: da dušu službenika tvoga I., kojoj si zapovjedio da premine s ovoga

svieta, postaviš u mjesto mira i svjetlosti, i narediš da bude dionicom Svetih tvojih. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Za jednu pokojnicu. Molitva.

Molimo te, Gospodi, smiluj se po svojem milosrdju duši službenice tvoje I., da svučenu od ozlede umrlosti povratiš ju u mjesto vječnoga spasenja. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Za pokojnu braću, bližnje, i dobročince. Molitva.

Bože, dielitelju proštenja, i ljubitelju čovječjega spasenja: molimo blagost tvoju; da braći, bližnjim, i dobročincem našega sbora, koji su preminuli s ovoga svieta, po odvjetovanju blažene Marije vazda Dieve i svih Svetih tvojih, podaš doprieti u družtvo vječnoga blaženstva. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Za Vjerne mrtve. Obća Molitva.

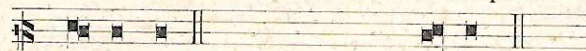
Bože svih Vjernih Stvoritelju i Odkupitelju, podaj dušam sluga i službenica tvojih odpuštenje svih grieha: da proštenje, koje su vazda željeli, blagostivimi molitvami postignu: Koji žives i kraljuješ u vieke viekâ. ℣. Amen.

℟. Pokoj vječni daruj im Gospodi.
℣. I svjetlost vječna svietila im.
℟. Da počinu u miru. ℣. Amen.

NA JUTRNJI.

Zaziv. Glas 6. *Fa-la.*

Psalam 94.

Pridite, uzradujmo se Gospodu, pokliknimo Bogu spasu našemu: izadjimo pred lice njegovo u ispoviedanju, i u pjesnih pokliknimo njemu.

Kralju i t. d.

Jer velik Bog je Gospod, i velik Kralj nad svimi bogovi: jer neće odagnati Gospod puka svoga, jer su u ruci njegovoj svi medjaši zemlje, i visine gorâ on gleda.

Pridite poklonimo se.

Jer je njegovo more, i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove utemeljile: pridite poklonimo se, i pripadnimo pred Bogom: plačimo pred Gospodom, koji nas je stvorio: jer je on Gospod Bog naš, a mi puk njegov, i ovce paše njegove.

Kralju i t. d.

Danas ako budete čuli glas njegov, nemojte da otvrdnu srdca vaša, kao u razdraženju, u dan napastovanja u pustinji: gdje me napastovaše otci vaši, kušaše i vidješe djela moja.

Pridite i t. d.

Četrdeset godištâ bližnji bih rodu ovomu, i rekoh: Ovi vazda zahode srdcem: a ti nepoznaše puteva mojih, kojim se zakleh u srčbi mojoj, da neće unići u pokoj moj.

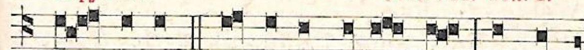
Kralju i t. d.

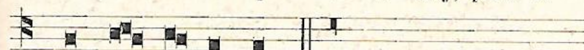
Pokoj vječni daruj im, Gospodi: i svjetlost vječna svietila im. Pridite i t. d.

Kralju, komu sva živu. U Koru. Pridite poklonimo se.

Na prvoj Noćnici.

Pripjev 1. *Glas VII. dok. 1.*

Psalam 5.

Rieči moje ušima primi, Gospodi, * razumij vapaj moj.

Pomnji na glas molitve moje, * Kralju moj i Bože moj.

Jer ću se moliti tebi: * Gospodi za rana ćeš uslišati glas moj.

Rano ću stati pred tobom, i gledat ću: * jer ti nîsi Bog, koji ljubi nepravednost.

Nit će stati kod tebe zlobnik: * nit će obstati nepravednici pred očima tvojima.

Ti nenavidiš svih, koji djeluju nepravednost: * pogubit ćeš svih, koji govore laž.

Na čovjeka krvopiju i hinbena mrzit će Gospod: * a ja po množtvu milosrdja tvoga.

Unići ću u dom tvoj: * poklonit ću se u svetom hramu tvojem sa strahom tvojim.

Gospodi, vodi me u pravdi tvojoj: * radi neprijatelja mojih upravi pred licem tvojim put moj.

Jer neima u ustih njihovih istine: * srdce je njihovo tašte.

Grob otvoren je grlo njihovo, jezici svojimi hinbeno djelovahu, * sudi im Bože.

Razpale se misli njihove, po množtvu opačina njihovih protjeraj ih, * jer su razsrdili tebe Gospodi.

A veselili se svi, koji ufaju u te, * uviek će se radovati: i ti ćeš bivati u njih.

I slavit će se o tebi svi, koji ljube ime tvoje, * jer ćeš ti blagosloviti pravednika.

Gospodi, kao štitom blage volje tvoje * ovjenčao si nas.

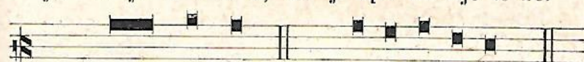
Pokoj vječni....

Prip. 1. Upravi Gospodi Bože moj, pred licem tvojim put moj.

Pripjev 2. *Glas VIII, dok. 1.*

Psalam 6.

Gospodi, nemoj me pokarati u gnjevu tvojem, * nit me ukoriti u srčbi tvojoj.

Pomiluj me, Gospodi, jer sam ja nemoćan: * ozdravi me, Gospodi, jer su smućene kosti moje.

I duša je moja smućena vrlo: * a ti, Gospodi, dokle ćeš?

Obrati se, Gospodi, i izbavi dušu moju: * spasi me radi milosrdja tvojega.

Jer nije u smrti, koji spominje tebe: * a u paklu tko će se ispoviedati tebi?

Utrudio sam se u jaukanju mojem, oblievat ću svake noći postelju moju; * suzami ću mojimi odar moj natapati.

Smućeno je od žestine oko moje: * postarao sam se medju svimi neprijatelji mojimi.

Odstupite od mene svi, koji djelujete nepravednost; * jer je uslišao Gospod glas plača mojega.

Uslišao je Gospod molbu moju; * Gospod je molitvu moju primio.

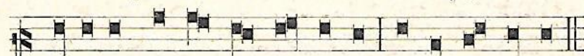
Zasramili se, i smutili se vrlo svi neprijatelji moji: * obratili se, i zasramili se vele brzo.

Pokoj vječni....

Prip. 2. Obrati se, Gospodi, i izbavi dušu moju: jer nije u smrti, koji spominje tebe.

Pripjev 3. *Glas VIII, dok. 1.*

Psalam 7.

Gospodi Bože moj, u te sam ufao: * spasi me od svih proganjajućih me, i oslobodi me.

Da ne sgrabi kao lav dušu moju, * dočim neima tko da me izbavi, i da me spasi.

Gospodi Bože moj, ako sam to učinio, * ako je nepravednost u rukuh mojih:

Ako sam odvratio činećim mi zlo, * pravom da padnem osamljen pod neprijatelje svoje.

Da protjera neprijatelj dušu moju, i da stigne, i pogazi na zemlju život moj, * i slavu moju u prah obrati.

Ustani, Gospodi, u srčbi tvojoj: * i uzvisi se u krajevih neprijatelja mojih.

I ustani, Gospodi, Bože moj, po zapoviedi koju si naredio: * i skupština ljudi obkružit će te.

I poradi nje vrati se na visinu: * Gospod sudi ljudem.

Sudi me, Gospodi, po pravednosti mojoj, * i po nevinosti mojoj nada mnom.

Prestat će zloba grješnička, i upravit ćeš pravednika, * ti, koji izpituješ srdca i bedre, Bože.

Pravedna pomoć moja od Gospoda, * koji spasenje daje pravim srdca.

Bog sudac pravedan, jak, i strpljiv: * jeda li se srdi svaki dan?

Ako se ne obratite, mačem će svojim zamahnuti: * lûk je svoj napeo, i pripravio ga je.

I na njem je pripravio smrtno orudje, * striele je svoje načinio upaljujućimi.

Evo je rodio nepravdu: * začeo je bolest, i porodio nepravednost.

Rupu je odkrio, i izkopao ju je: * i upao u jamu, koju je načinio.

Bol će se njegova obratiti na glavu njegovu: * i na njegovo tjeme saći će nepravednost njegova.

Ispoviedat ću se Gospodu za pravdu njegovu, * i pjevat ću imenu Gospoda previšnjega.

Pokoj vječni....

Prip. 3. Da ne sgrabi kao lav dušu moju, dočim neima tko da me izbavi, i da me spasi.

Otče naš. vas pod glas.

Štivenja čitaju se bez Odriešenja, bez Blagoslova i bez Naslova.

Štivenje I. Job VII.

Prosti mi, Gospodi: ništa bo su dnevi moji. Što je čovjek, da ga mnogo cieniš? što li pristaješ uz njega srdcem tvojim? Pohadjaš ga za rana, i udilj ga iskusuješ. Do kad mi nećeš oprostiti, i pustit me, da progutam slinu moju? Sagriešio sam, što ću ti učiniti, o čuvaru ljudski? zašto si me postavio za svoga protivnika, i postao sam sâm sebi dosadan? Zašto ne digneš grieh moj, i zašto ne ukloniš nepravednost moju? evo ću sad zaspati u prahu: i ako me potražiš u jutro, neće me biti.

Štivenja ne završuju sa A ti, Gospodi., ni drugačije.

Odg. Vjerujem da moj Odkupitelj žive, i da imam uskrsnuti iz zemlje u posljednji dan: * I u pùti mojoj vidjet ću Boga Spasitelja moga.

R. Koga imam vidjeti ja isti, a ne drugi: i oči moje imaju ga gledati. I u puti.....

Štivenje II. Job X.

Dosadjuje duši mojoj život moj, pustit ću protiva sebi govor svoj, govorit ću u gorkosti duše svoje. Reći ću Bogu: Nemoj me osuditi: pokaži mi žasto me tako sudiš. Jeda li ti se čini liepo, da me ozloglasuješ, i da gnječeš mene djelo ruku tvojih, i da pripomagaš savjet bezbožnički? Jeda li su u tebe oči tjelesne: ili vidiš i ti, kakono vidi čovjek? Jeda li su dani tvoji, kao dani čovječji, i tvoja godišta, kao viek ljudski, da iziskuješ nepravednost moju, i iztražuješ grieh moj? I znaj, da ja

nîsam ništa opaka učinio, a neima nikoga koji bi me mogao iz ruke tvoje izbaviti.

Odg. Koji si uskrisio Lazara iz groba smrdeća: * Ti im, Gospodi, daruj pokoj, i mjesto oproštenja.

℟. Koji imaš doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. Ti im, Gospodi....

Štivenje III. Job. X.

Ruke su me tvoje načinile, i umiesile svega na okolo: ter me tako naglo obaraš? Spomeni se, molim te, da si me kao glib načinio, i u prah ćeš me obratiti. Nîsi li me kao mlieko izmuzao, i kao sir usirio me? Obukao si me kožom i mesom: kostmi i žilami složio si me. Život i milosrdje dao mi jesi, i tvoj pohod čuvao je duh moj.

Odg. Gospodi, kada prideš sudit zemlju, gdje ću se sakriti pred licem srčbe tvoje? * Jer sam sagriešio mnogo za života svoga.

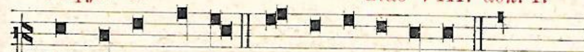
℟. Za prestupke svoje strašim se, i stid me je pred tobom: kada prideš sudit, nemoj me osuditi.

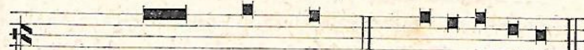
Jer sam sagriešio....

℟. Pokoj vječni daruj im, Gospodi: i svjetlost vječna svietila im. — Jer sam....

Na drugoj Noćnici.

Pripjev 1. *Glas VIII. dok. 1.*

Psalam 22.

Gospod vlada sa mnom, i ničesa mi neće nedostati: * u mjesto paše tu me je postavio.

Vodom okrjepnom odhranio me je: * dušu je moju obratio.

Izveo me je na staze pravedne, * radi imena svoga.

Za to, da i hodim posred smrtne sjene, neću se bojati zla: * jer si ti sa mnom.

Šibka tvoja, i štap tvoj, * to me je utješilo.

Pripravio si pred licem mojim trpezu, * pred onimi, koji me obnevoljuju.

Namazao si uljem glavu moju: * i čaša moja napitna kako je ugodna!

I milosrdje će me tvoje sliediti * po sve dneve života moga:

I da stanujem u kući Gospodnjoj, * u dužini dana.

Pokoj vječni...

Prip. 1. U mjesto paše tu me je postavio.

Pripjev 2. *Glas VIII. dok. 1.*

Psalam 24.

K tebi sam, Gospodi, uzdigao dušu moju: * Bože moj, u te se uzdam, neću se zastidjeti:

Ni da mi se rugaju neprijatelji moji: * nitko bo, koji čeka tebe, neće se zasramiti.

Zasramili se svi, koji nepravedno djeluju* bez koristi.

Pute tvoje, Gospodi, ukaži mi: * i stazam tvojim nauči me.

Upravi me u istini tvojoj, i uči me: * jer si ti Bog Spasitelj moj, i tebe sam čekao vas dan.

Spomeni se smilovanja tvojih, Gospodi, * i milosrdja tvojih, koja su od vieka.

Krivine mladosti moje, * i neznanstva moja ne pominji.

Po milosrdju tvojem spomeni me se ti: * poradi dobrote tvoje, Gospodi.

Blag i prav Gospod: * za to će dati griešećim zakon o putu.

Upravit će krotke u sudu: * učit će tihe putem svojim.

Svi puti gospodnji, milosrdje i istina, * tim koji ištu zaviet njegov i svjedočbe njegove.

Poradi imena tvoga, Gospodi, prostit ćeš grieh moj: * velik bo je.

Tko je čovjek, koji se boji Gospoda? * tomu je Bog postavio zakon o putu, koji je izbrao.

Duša će njegova počivati u dobru: * i sjeme će njegovo baštiniti zemlju.

Utvrda je Gospod onim, koji ga se boje: * i zaviet njegov da im se objavi.

Oči su moje vazda ka Gospodu: * jer će on iztegnuti iz zamke noge moje.

Pogledaj na me, i pomiluj me: * jer ja sam jedinac i ubog.

Pečali srdca moga umnožale su se: * iz tjesnoća mojih izbavi me.

Vidi sniženost moju, i muku moju: * i oprosti sve griehe moje.

Pogledaj neprjiatelje moje, jer su se umnožali, * i mržnjom nepravednom nenavidiše me.

Čuvaj dušu moju, i izbavi me: * neću se zastidjeti jer sam ufao u tebe.

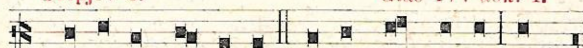
Bezazleni i pravedni pridružili su se meni: * jer sam te čekao.

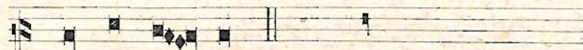
Oslobodi, Bože, Izraela, * od svih pečali njegovih.

Pokoj vječni....

Prip. 2. Krivine mladosti moje, i neznanstva moja ne pominji, Gospodi.

Pripjev 3. *Glas IV. dok. 1.*

Psalam 26.

Gospod svjetlost moja, i spasenje moje, * koga ću se bojati?

Gospod branitelj života moga, * pred kim ću trepetati?

Kad se približaju vrh mene zločinci, * da pojedu meso moje.

Koji me pečale neprijatelji moji, * ti su iznemogli, i pali su.

Ako stane protiva meni vojska, * neće se bojati srdce moje.

Ako se digne protiva meni rat, * u tom ja ću ufati.

Jednu sam prosio u Gospoda, tu ću iskati, * da pribivam u kući gospodnjoj sve dane života moga:

Da gledam radost gospodnju, * i da pohadjam hram njegov.

Jer me je sakrio u pribivalištu svojem: * u dan zali zaklonio me je u tajno mjesto pribivališta svoga.

Na kamen uznio me je: * a sad je uzdigao glavu moju nad neprijatelje moje.

Obišao sam, i prinio sam u pribivalištu njegovu svetbu radostnu: * pjevat ću, i pjesmom ću slaviti Gospoda.

Usliši, Gospodi, glas moj, kojim sam vapio k tebi * pomiluj me, i usliši me.

O tebi je govorilo srdce moje, tebe je iskalo lice moje: * lice ću tvoje, Gospodi, iskati.

Nemoj odvratiti lica tvoga od mene: * nemoj odstupiti u srčbi od sluge tvoga.

Budi mi pomoćnik: * nemoj me zapustiti, ni prezreti me, Bože spasitelju moj.

Jer su otac moj, i mati moja ostavila mene: * a Gospod primio je mene.

Zakon mi daj, Gospodi, o putu tvojem: * i upravi me po stazi pravoj poradi neprijatelja mojih.

Nemoj me predati u ruke ožalošćujućih me: * jer su ustali na me svjedoci nepravedni, i slagala je nepravednost sebi.

Vjerujem viditi dobra gospodnja * na zemlji živih.

Čekaj Gospoda, mužki djeluj: * i okriepi se srdce tvoje, i potrpi Gospoda.

Pokoj vječni....

Prip. 3. Vjerujem viditi dobra gospodnja na zemlji živih.

℟. Da ga na-mje-sti Go-spod spo-gla-vi-ca-mi.

odg. S po-gla-vi-ca-mi pu-ka svo-ga.

Otče naš. vas pod glas.

Štivenje IV. Job XIII.

Odgovori mi: koliko je mojih nepravednosti i griehâ, opačine moje i prestupe pokaži mi. Zašto sakrivaš lice tvoje, i držiš me za neprijatelja tvojega? Protiva listu, koji nosi vjetar, kažeš mogućstvo tvoje, i slamku suhu progoniš. Pišeš bo protiva meni gorkosti, i hoćeš da me skončaš za griehe mladosti moje. Postavio si u klade nogu moju, i pazio si na sve staze moje, i stope nogu mojih razgledao si. Koji se imam razpasti kao gnjilad, i kao odjeća, koju ižjeda grizlica.

Odg. Spomeni me se, Bože, jer je vjetar život moj, * I da me ne vidi pogled čovječji.

℟. Iz dubine vapio sam k tebi, Gospodi: Gospodi, usliši glas moj. — I da me....

Štivenje V. Job. XIV.

Čovjek rodjen od žene, za kratak viek živе, pun je mnogih slabosti. On kao cviet niče, i tlači se, i bježi kao sjena, i nigda ne stoji u istom stanju. I držiš vriedno da na takova otvoriš oči svoje, i povedeš ga sobom na sud? Tko može učiniti čistim začeta od nečista sjemena? jeda li ne ti, koji si jedin? Kratki su dani čovječji, broj mjeseca njegovih u tebe je: postavio si mu medje, preko kojih nemože preći. Odstupi malko od njega, da počine, dokle dodje, kao nadničaru, željeni dan njegov.

Odg. Jao meni, Gospodi, jer sam sagriešio mnogo za života svoga! Što ću nevoljan učiniti? kamo da pobjegnem, nego k tebi, Bože moj? * Smiluj mi se, kad prideš u posljednji dan.

℟. Duša je moja smućena vrlo, ali ti, Gospodi, pomozi ju. — Smiluj mi se....

Štivenje VI. Job XIV.

Tko bi mi to dao, da me zaštitiš u paklu, i da me sakriješ, dokle ne mine gnjev tvoj, i da mi urečeš dobu, kad ćeš me se

spomenuti? Misliš li, da će mrtav čovjek opet oživjeti? Po sve dneve, što sada vojujem, čekam dokle dodje promjena moja. Zazvat ćeš me, i ja ću ti se odazvati: djelu ruku tvojih pružit ćeš desnicu. Ti si u istinu izbrojio korake moje, ali prosti griehe moje.

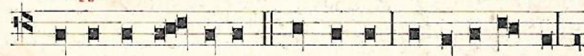
Odg. Ne pominji griehe moje, Gospodi, * Kada prideš sudit sviet po ognju.

℟. Upravi, Gospodi Bože moj, pred licem tvojim put moj. — Kada prideš....

℟. Pokoj vječni daruj im, Gospodi: * i svjetlost vječna svietila im. — Kada prideš....

Na trećoj Noćnici.

Pripjev 1. *Glas II.*

Psalam 39.

Čekajuć čekao sam Gospoda, * i pomnjio je na me.

I uslišao je molbe moje: * i izveo me je iz jame nevoljne, i iz kala glibava.

I postavio je na kamen noge moje: * i upravio je korake moje.

I metnuo je u usta moja pjesan novu, * pjesmu Bogu našemu.

Vidjet će mnozi i uzbojat će se: * i ufat će u Gospoda.

Blažen čovjek, komu je nada u ime gospodnje: * i nije se obazrio na taštine, i na mahnitosti lažne.

Mnogo ih je, Gospodi Bože moj, koje si ti učinio, divnosti tvojih: * i u mislih tvojih neima ga slična tebi.

Naviestio sam i poviedao sam: * umnožali su se preko broja.

Žrtve ni prinosa nisi htio: * nego si uši usavršio na meni.

Posvetilišta ni žrtve za grieh nîsi pitao: * tada rekoh: Evo idem.

U početku knjige pisano je o meni da činim volju tvoju: * Bože moj, ja sam htio, i zakon tvoj u sred srdca moga.

Naviestio sam pravdu tvoju u skupštini velikoj, * evo ja neću zatvoriti usta mojih: ti, Gospodi, znadeš.

Pravde tvoje nîsam sakrio u srdcu mojem: * istinu tvoju, i spasenje tvoje rekao sam.

Nîsam sakrio milosrdja tvoga, ni istine tvoje * pred skupštinom velikom.

A ti, Gospodi, ne odmakni smilovanja svojih od mene: * milosrdje tvoje i istina tvoja vazda su uzdržale mene.

Jer su me obkružila zla, kojim nije broja: * zaokupile su me nepravednosti moje, i nîsam mogao ni gledati.

Umnožile su se više nego vlasi na glavi mojoj: * i srdce me je moje ostavilo.

Budi ti ugodno, Gospodi, izbaviti me: * Gospodi, na pomoć moju obazri se.

Smeli se, i zastidjeli se ujedno, koji ištu dušu moju, * da ju otmu.

Obratili se na trag, i zastidjeli se, * koji mi žele zla.

Podnjeli odmah smetnju svoju, * koji mi govore: Dobro, dobro.

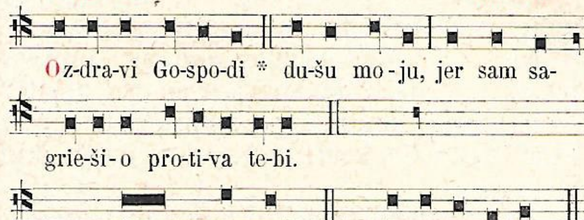
Radovali se, i veselili se o tebi svi, koji te ištu: * i govorili vazda: Nek se uzveliča Gospod: oni koji ljube spasenje tvoje.

A ja sam siromah, i ubog: * Gospod se brine za me.

Pomoćnik moj, i branitelj moj si ti: * Bože moj, ne zakasni.

Pokoj vječni....

Prip. 1. Budi ti ugodno, Gospodi, izbaviti me: Gospodi, na pomoć moju obazri se.

Psalam 40.

Blažen, koji razumie potrebnu, i ubogu: * u dan zali oslobodit će ga Gospod.

Gospod ga uzdržao, i poživio ga, i blaženim ga učinio na zemlji: * i ne dao ga u ruke neprijateljem njegovim.

Gospod mu dao pomoć na postelji bolesti njegove: * vas si odar njegov protresao u bolesti njegovoj.

Ja rekoh: Gospodi, pomiluj me: * ozdravi dušu moju, jer sam sagriešio protiva tebi.

Neprijatelji moji rekoše na me zlo: * Kad će umrieti, i kad će poginuti ime njegovo?

I kad dohadjaše da vidi, lažno govoraše, * srdce je njegovo sakupilo nepravednost u sebi.

Izhadjaše vanka, * i govoraše to isto.

Protiva meni šaptahu svi neprijatelji moji: * pomišljahu zlo protiva meni.

Rieč su nepravednu odlučili protiva meni: * Jeda li tko spava neće već ustati?

Jer čovjek mira moga, u koga se uzdah: * koji blagovaše kruh moj, u velike me je podkopao.

A ti, Gospodi, pomiluj me, i oživi me: * i odvratit ću im.

Po tom sam poznao da si me ljubio: * jer se neće obradovati neprijatelj moj nada mnom.

A mene si radi nevinosti primio: * i utvrdio si me pred licem tvojim u viek.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov od vieka i ća do vieka: * budi, budi.

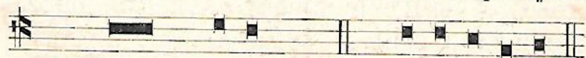
Pokoj vječni....

Prip. 2. Ozdravi, Gospodi, dušu moju, jer sam sagriešio protiva tebi.

Pripjev 5. *Glas II.*

Psalam 41.

Kakono jelen želi na vrela vodâ: * tako duša moja želi k tebi, Bože.

Žedna je duša moja Boga jakoga, živoga: * kad ću doći i prikazat se pred licem Božjim?

Bješe mi suze moje kruh po danu i po noći: * dočim mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj?

Toga sam se sjećao, i izlievao sam u sebi dušu svoju: * jer ću preći u mjesto čudnovata pribivališta, do kuće Božje.

U glasu radosti, i slavja: * zvek gozbujućega.

Što si žalostna, dušo moja: * i što me smućuješ?

Ufaj u Boga, jer ću mu se jošter ispoviedati: * spas lica mojega i Bog moj.

U meni je smućena duša moja: * za to ću se spominjati tebe iz zemlje Jordanske, i s Ermona s gore male.

Bezdna bezdnu dozivlje, * glasom slapova tvojih.

Sve što je na visinah tvojih, i valovi tvoji, * prešli su vrh mene.

Ob dan je naredio Gospod milosrdje svoje: * a u noći pjesan njemu.

U mene je molitva Bogu života moga: * reći ću Bogu: Branitelj mi jesi.

Zašto si me zaboravio? * i zašto hodim žalostan, kad me raztužuje neprijatelj?

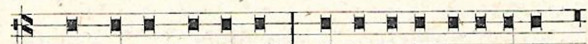
Kad mi se kosti lome; * korili su me neprijatelji moji, koji me pečale.

Kad mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj? * što si žalostna, dušo moja, i što me smućuješ?

Ufaj u Boga, jer ću mu se jošter ispoviedati: * spas lica mojega i Bog moj.

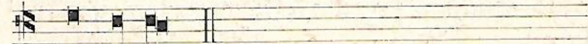
Pokoj vječni....

Prip. 3. Žedna je duša moja Boga živoga: kad ću doći, i prikazat se pred licem gospodnjim?

Otče naš. vas pod glas.

Štivenje VII. Job. XVII.

Duh će se moj iztančati, dani će se moji skratiti, i preostaje mi samo grob. Nîsam sagriešio, a moje se oko nahodi u

gorkosti. Izbavi me, Gospodi, i postavi me kod sebe, pak se borila čija mu drago ruka protiva meni. Dani moji prodjoše, misli su moje razpršane, koje muče srdce moje. Od noći načiniše dan, i opet poslje tminâ nadam se svjetlosti. Ako potrpim, pakao mi je kuća, i u tminah prostro sam postelju moju. Gnjiladi rekoh: Ti si otac moj; ti si moja mati, i moja sestra, crvom. Gdje je dakle sada nadanje moje, i moje uztrprljenje tko razmišlja?

Odg. Kad ja svaki dan griešim, i ne kajem se, strah smrtni smućuje me: * Jer u paklu nije odkupljenja; pomiluj me, Bože, i spasi me.

℟. Bože imenom tvojim spasi me, i krjepošću tvojom obrani me. — Jer u paklu....

Štivenje VIII. Job XIX.

Koži mojoj, nestavši meso, priliepi se kost moja, i ostale su samo ustne oko zuba mojih. Smilujte mi se, smilujte mi se, barem vi prijatelji moji, jer se je ruka gospodnja dotakla mene. Zašto me proganjate kao Bog, i nasićajete se mesa mojega? Tko bi mi podao, da se napišu rieči moje? tko bi mi dao da se urežu u knjigu željeznim šiljkom, i u olovnu plasu, ili dlietom da se usieku u kamenu? Znam bo da moj

Odkupitelj žive, i da imam u posljednji dan uskrsnuti iz zemlje: i da ću se opet zaodjeti kožom mojom, i u pùti mojoj vidjet ću Boga moga. Koga imam vidjeti ja isti, i oči moje imaju gledati, a ne drugi: ova je nada moja sahranjena u prsih mojih.

Odg. Gospodi, po djelu mojem nemoj me suditi: ništa vriedna pred licem tvojim nîsam učinio: za to molim veličanstvo tvoje, * Da ti, Bože, pomrsiš nepravednost moju.

℟. Još više operi me, Gospodi, od nepravde moje, i od krivine moje očisti me. — Da ti, Bože....

Štivenje IX. Job X.

Zašto si me izvadio iz utrobe? Ah da sam bio skončan, da me ne bi oko vidjelo! Bio bih, kao da nîsam bio, iz utrobe prenesen u grob. Neće li mali broj mojih dana svršiti brzo? Pusti me dakle, da malko oplačem bolest moju: prije nego otidem i ne vratim se, u zemlju mračnu i zastrtu maglom smrtnom; u zemlju žalostnu i tamnu, gdje smrtna sjena, a nikakav red, nego vjekovječna strahota pribiva.

Odg. Oslobodi me, Gospodi, od puta paklenih, koji si razbio vrata mjedena: i pohodio pakao, i dao si im svjetlo, da bi te vidjeli: * Koji bijahu u tamnih mukah.

℟. Vapijući i govoreći: Došao si Odkupitelju naš. — Koji bijahu. — ℟. Pokoj vječni.... Koji bijahu.

5. Sljedeći Odgovor govori se na dan Uspomene svih Mrtvih, i kad je rečeno za Mrtve devet Štivenja.

℣. Oslobodi me, Gospodi, od smrti vječne i t. d. str. 163.

Na Pohvalah.

Počima se s mjesta.

Pripjev 1. *Glas I. dok. 1.*

Psalam 50.

Pomiluj me, Bože, * po velikom milosrdju tvojem.

I po množtvu smilovanja tvojih * pomrsi nepravednost moju.

Još više operi me od nepravednosti moje; * i od grieha mojega očisti me.

Jer nepravednost moju ja poznajem: * i grieh je moj nasuprot meni vazda.

Tebi sam samomu sagriešio, i zlo sam pred tobom učinio: * da se opravdaš u govorih tvojih, i predobudeš kad te sude.

Evo bo ja u nepravednostih začet jesam; * i u griesih začela me je mati moja.

Evo bo ti si istinu obljubio: * nepoznato i tajno mudrosti tvoje objavio si meni.

Okropit ćeš me izopom, i očistit ću se; * oprat ćeš me, i bolje nego snieg obieliti ću.

Sluhu mojemu dat ćeš radost i veselje; * i uzradovat će se kosti ponižene.

Odvrati lice tvoje od grieha mojih, * i sve nepravednosti moje pomrsi.

Srdce čisto stvori u meni, Bože; * i duh prav ponovi u utrobi mojoj.

Nemoj me odbaciti od lica tvojega; * i svetoga Duha tvojega nemoj uzeti od mene.

Vrati mi veselje spasenja tvojega; * i duhom poglavitim utvrdi me.

Učit ću nepravedne u putih tvojih, * i opaki k tebi će se obratiti.

Oslobodi me od krvi, Bože, Bože spasenja mojega; * i radovat će se jezik moj o pravdi tvojoj.

Gospodi, ustne moje otvorit ćeš; * i usta moja naviestit će hvalu tvoju.

Jer da si hotio posvetilište, ja bih ga bio doista prikazao: * u žrtvah ti se nećeš nasladiti.

Posvetilište je Bogu duh spokoren; * srdca skrušena i snižena, Bože, ti nećeš odbaciti.

Blag budi, Gospodi, u dobroj volji tvojoj Sionu; * da budu sagradjeni zidovi Jerusolimski.

Tad ćeš primiti posvetilište pravde, prinose i žrtve: * tad će stavljati na oltar tvoj junčiće.

Pokoj vječni....

Prip. 1. Uzradovat će se Gospodu kosti ponižene.

Pripjev 2. *Glas VIII. dok. 1.*

Psalam 64.

Tebi se pristoji, Bože, pjesma u Sionu: * i tebi će bit izpunjen zaviet u Jerusolimu.

Usliši molitvu moju: * k tebi će svaka pùt doći.

Rieči nepravednih nadvladale su nas: * i ti ćeš se smilovati na opačine naše.

Blažen, koga si ti odabrao, i primio: * pribivat će u dvorovih tvojih.

Napunit ćemo se dobara kuće tvoje: * svet je hram tvoj, divan u pravednosti.

Usliši nas, Bože spasitelju naš, * ufanje svih krajeva zemlje, i preko mora na daleko.

Koji sastavljaš gore krjepošću svojom, opasan snagom: * koji uzbunjuješ pučinu morsku šum valova njegovih.

Smutit će se narodi, i uzbojat će se, koji stanuju po krajevih, pred čudesi tvojimi: * ti ćeš razveseliti izhod jutrnji i večernji.

Pohodio si zemlju i natopio si ju: * premnogo si ju obogatio.

Rieka božja napunila se je vode, pripravio si im hranu: * jer je tako ona uredjena.

Potoke nje napoji, umnoži u njoj klice: * zalievanjem nje veselit će se što niče.

Blagoslovit ćeš vienac godištu blagošću svojom: * i polja će se tvoja napuniti ploda.

Plodom će obilovati krasote u pustinji: * i radošću će se uresiti glavice.

Zaodjet će se ovni stada, a doline obilovat će pšenicom: * vapiti će, i pjesan pojati će.

Pokoj vječni....

Prip. 2. Usliši, Gospodi, molitvu moju: k tebi će svaka pùt doći.

Pripjev 3. *Glas VII. dok. 1.*

Ps. 62. Bože, Bože moj i t. d. U e a e i.

Psalam 62.

Bože, Bože moj, * k tebi od zore bdim.

Žedna je bila tebe duša moja, * premnogo krat tebe pùt moja.

U zemlji pustoj, i bez puta, i bez vode: * kao u svetištu došao sam preda te, da bih vidio silu tvoju, i slavu tvoju.

Jer je bolje milosrdje tvoje nego život: * ustne će moje hvaliti te.

Tako ću te blagoslivljati za života moga: * i u ime tvoje dizat ću ruke moje.

Da se napuni kao salom i tustilom duša moja: * i ustnami radostnimi hvalit će usta moja.

Ako sam te se spominjao na postelji mojoj, jutrom ću razmišljati o tebi: * jer si bio pomoćnik moj.

I u sjeni krila tvojih radovat ću se, duša se je moja priliepila za tebe: * desnica me je tvoja primila.

A oni uzalud su iskali dušu moju, unići

će u nižnje strane zemlje, * predani će biti u ruke maču, pasti će u dio lisicam.

A kralj će se veseliti o Bogu, hvalit će se svi, koji se njim kunu: * jer su zatisnuta usta tim, koji govore nepravedno.

Psalam 66.

Bog nam se smilovao, i blagoslovio nas: * prosvjetlio lice svoje vrhu nas, i smilovao nam se.

Da poznamo na zemlji put tvoj: * po svih narodih spasenje tvoje.

Ispoviedali ti se puci, Bože: * ispoviedali ti se puci svi.

Veselili se i radovali se Narodi: * jer sudiš puku u pravednosti, i Narodî na zemlji upravljaš.

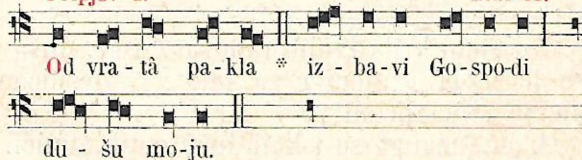
Ispoviedali ti se puci, Bože: ispoviedali ti se puci svi: * zemlja je dala plod svoj.

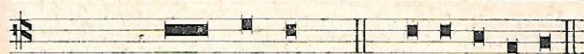
Blagoslovio nas Bog, Bog naš, blagoslovio nas Bog: * i bojali se njega svi kraji zemlje.

Pokoj vječni...

Prip. 3. Desnica me je tvoja, Gospodi pridržala.

Pripjev 4. *Glas II.*

Spjev Ezekijin. Iz. 38.

Ja rekoh: U polovici dana mojih * poći ću k vratom pakla.

Iskah ostatak godišta mojih: * rekoh: Neću vidjeti Gospoda Boga na zemlji živih.

Neću gledati čovjeka unapried, * ni pribivaoca pokoja.

Viek je moj oduzet; i zamotan ća od mene, * kao pristanište pastirsko.

Prerezan je, kao od tkalca, život moj: još na osnutku podrezao me je: * od jutra do večera skončat ćeš me.

Nadah se do jutra, * on je kao lav skršio sve kosti moje.

Od jutra do večera skončat ćeš me: * kao mlada lastavica tako ću pištati, gukat ću kao golubica:

Iznemogoše oči moje, * gledajuć na visoko:

Gospodi, u nevolji sam, odgovaraj za me. * Što da rečem, što li će mi odgovoriti, kad je on to učinio?

Razmišljat ću pred tobom na sva godišta moja * u gorkosti duše moje.

Gospodi, ako se tako žive, i u tom je život duha mojega, ti ćeš me pokarati, i

oživit ćeš me. * Evo je na miru gorkost moja preljuta:

A ti si izbavio dušu moju da ne pogine, * bacio si za ledja svoja sve griehe moje.

Jer se pakao neće ispoviedati tebi, nit će te smrt hvaliti: * koji sidju u jamu neće se nadati istini tvojoj.

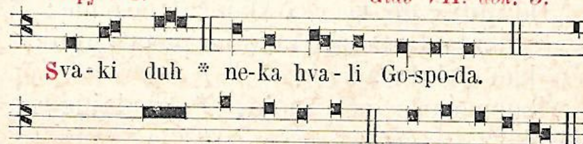
Koji žive, koji žive on će ti se ispoviedati kao i ja danas: * otac će sinovom javljati istinu tvoju.

Spasi me, Gospodi, * i pjevat ćemo pjesme naše po sve dneve života našega u kući gospodnjoj.

Pokoj vječni....

Prip. 4. Od vratâ pakla izbavi, Gospodi, dušu moju.

Pripjev 5. *Glas VII. dok. 3.*

Psalam 148.

Hvalite Gospoda na nebesih: * hvalite ga na visinah.

Hvalite ga, svi Angjeli njegovi: * hvalite ga, sve krjeposti njegove.

Hvalite ga sunce i mjesec; * hvalite ga sve zviezde i svjetlost.

Hvalite ga nebesa nebeska: * i vode sve, koje su vrh nebesa, nek hvale ime Gospodnje;

Jer je on rekao, i sve je učinjeno: * on je naredio, i sve je stvoreno.

Postavio je sve za vazda, i na viek vieka: * naredbu je dao, i ta neće proći.

Hvalite Gospoda na zemlji, * zmaji i sve dubine.

Oganj, gràd, snieg, led, duh vihara, * što čine rieč njegovu.

Gore, i sve glavice, * drieva rodna, i svi cedri:

Živine, i sva stada,*zmije, i ptice krilate:

Kralji zemaljski, i svi puci, * poglavice, i svi sudci zemaljski.

Mladići i djevice, starci s mladjimi nek hvale ime Gospodnje; * jer je samo njegovo ime uzvišeno.

Ispovied je njegova vrh neba i vrh zemlje; * i uzvisio je rog puka svoga.

Pjesma svim svetcem njegovim, * sinovom Izraelovim, puku, koji je blizu njega.

Psalam 149.

Pojte Gospodu pjevanje novo: * pohvala njegova u skupštini Svetih.

Nek se veseli Izrael o tom, koji ga je

stvorio; * i sinovi Sionski nek se raduju o kralju svojem.

Neka hvale ime njegovo u skupu: * uz bubanj i uz gusle nek mu poju:

Jer je omilio Gospodu puk njegov; * i uzvisit će krotke na spasenje.

Radovat će se Svetci u slavi: * veselit će se u stanicah svojih.

Pohvale Božje u grlu njihovu, * i mači dvosječni u rukah njihovih:

Da se osvete nad narodi, * da pokaraju puke:

Da svežu kralje njihove u uze, * i plemiće njihove u okove gvozdene:

Da izvrše na njih sud napisani: * ovo je slava svim Svetim njegovim.

Psalam 150.

Hvalite Gospoda u svetih njegovih: * hvalite ga na utvrdi krjeposti njegove.

Hvalite ga po krjepostih njegovih: * hvalite ga po množtvu veličanstva njegova.

Hvalite ga uz glas trublje; * hvalite ga uz gusle, i uz citaru.

Hvalite ga uz babanj, i u kolu: * hvalite ga na žicah i na organu.

Hvalite ga uz skladne cimbale; hvalite ga uz cimbale radostne: * svaki duh neka hvali Gospoda.

Pokoj vječni....

Prip. 5. Svaki duh neka hvali Gospoda.

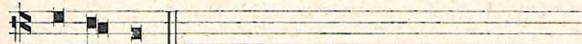

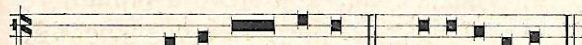
K Blagoslovljen. Prip. *Glas II.*

Spjev Zakarijin. Luk. I.

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, * jer je pohodio, i izbavio puk svoj.

I podigao nam je rog spasenja: * u kući Davida sluge svojega.

Kao što je govorio po ustih svetih, * koji su od vieka, prorokâ svojih:

Spasenje od neprijatelja naših, * i iz ruke svih koji mrze na nas:

Učiniti milost otcem našim: * i opomenuti se zavieta svoga svetoga.

Kletve, kojom se je zakleo Abramu otcu našemu, * da će nam dati:

Da bez straha, izbavivši se iz ruku neprijatelja naših, * služimo njemu.

U svetosti i u pravdi pred njim, * po sve dneve naše.

A ti, diete, nazvat ćeš se prorok Previšnjega: * jer ćeš ići napried pred licem Gospodnjim, da pripraviš pute njegove.

Da daš razum spasenja puku njegovu: * za odpuštenje grieha njihovih.

Po dubokom milosrdju Boga našega: * po kojem nas je pohodio, istok s visine.

Da obasjaš one, koji sjede u tminah i u sjeni smrtnoj: * da upraviš noge naše na put mira.

Pokoj vječni.

Prip. Ja jesam uskrsnuće, i život: tko u me vjeruje, ako i umre živit će: a svatko, koji žive, i u me vjeruje, neće umrieti u vieke.

Za tim Otče naš.

6. Psalam Iz dubine (na str. 175.), pak Prosbe i Molitve koje dolikuju Službi, kao tamo na Večernji str. 179.

GLAVA 5.

KAKO JE VRŠITI SLUŽBU

ZA SPROVOD, KAD NIJE TU TIELO POKOJNIKOVO, PAK I U DAN TREĆI, SEDMI, TRIDESETI, I NA OBHODNJI GOD.

Kad je obaviti Sprovod, a neima tu tiela pokojnikova, u oni dan, u koji se svidi, neka reku u Crkvi Službu za Mrtve s trimi noćnicami i s Pohvalami govoreć ciele Pripjeve na početku i na kraju Psalama, ili bar jednu Noćnicu s trimi Štivenji, i s Pohvalami, i Misu. Po Misi Svećenik snimiv naručnik i planitu zaodjene se Plaštem crne masti, pak, stupajuć napried Poddjakon s križem, i Svećenstvo, i dva svjećonoše s gorućimi sviećami, ter još dva prislužnika jedan s ladjicom tamjana i kadionicom, a drugi s posudicom blagoslovljene vode i kropilom i ovim Ritualom, idje za njimi s Djakonom s lieve na mjesto gdje je odar, i tu okolostojeće Svećenstvo zapoje Odg. Oslobodi me, Gospodi i t. d. na str. 163. Medju tim podaje mu se tamjan, blagoslovi ga i uspe u kadionicu.

2. Po tom vele: Gospodi, pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. A Svećenik Otče naš.... a ostalo govoreć pod glas, uzme kropilo, i kropeć obadje odar, pak takodjer pokadi, kako je rečeno.

Po tom veli:

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Od vratâ pakla.

℣. Izbavi, Gospodi, dušu njegovu (njezinu).

℟. Da počine u miru.
℣. Amen.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

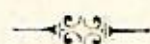
Odrieši, molimo te Gospodi, dušu sluge tvoga (službenice tvoje) I., neka preminuv sa svieta tebi žive, i što po tjelesnoj slabosti ljudskoga obćenja sagrieši, to ti oproštajem premilosrdnoga smilovanja očisti. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

A može se reći i Molitva kao na Misi, ili druga prikladna.

℟. Pokoj vječni daruj mu (joj), Gospodi.
℣. I svjetlost vječna svietila njemu (njoj).
℟. Da počine u miru.
℣. Amen.

3. Ako je Služba za više mrtvaca, to Molitvu i Redke reci u broju množine; ako je žena u ženskom spolu: ako je Svećenik ili Biskup u Molitvi spomeni ime te časti, i t. d.

4. A ovi red Službe za pokojnike odrasle bilo Svećenike ili Djake, bilo svjetovnjake, ima se vršiti u Službi pokopa na dan preminuća, ili u dan treći, sedmi, trideseti i na obhodnji god.

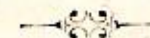

GLAVA 6.

SPROVOD DJECE.

Najprije zapamtite Župnici, a to po starom i hvale vriednom Crkvenom običaju, ne ukopati tjelešca djece u obćih i zamjenitih grobovih na groblju ili u Crkvah; nego, po mogućnosti, za tih neka budu, ili da se naprave, grobići ili rake posebne i oddieljene od drugih u župnih Crkvah ili na groblju, u kojih da budu ukopana samo mala djeca krštena, ili mladienci, koji su umrli prije dobe razbora.

2. Na sprovodu djece ponajveć ne treba zvoniti; da ako li je to običaj, onda ne po mrtvačku, nego pače po blagdanju.

GLAVA 7.

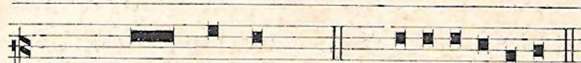
RED UKOPATI DJECU.

Kad je dakle preminulo kršteno djetešce, ili mladienac prije dobe razbora, obucite ga u halje prema njegovoj dobi, ovjenčajte cviećem ili miomirisnim biljem u znak tjelesne čistoće i djevičanstva, pak Župnik u koti s bielom štolom, i drugi od Svećenstva, ako ih je tu, idu u kuću pokojnikovu, a sprieda križ, ne na kopljištu, i jedan djak noseć kropilo.

Svećenik pokropi tielo, te veli:

Pripjev. *Glas II.*

Psalam 112.

Hvalite dječica Gospoda, * hvalite ime Gospodnje.

Budi ime Gospodnje blagoslovljeno * od sada, i do vieka.

Od istoka sunca do zapada, * da se slavi ime Gospodnje.

Uzvišen je nad svimi narodi Gospod, * i vrh nebesa je slava njegova.

Tko je kao Gospod Bog naš, koji pribiva na visini, * i gleda na sve što je sniženo na nebu, i na zemlji?

Koji iz praha podiže uboga, * i iz kala uzvišuje siromaha:

Da ga namjesti s poglavicami, * s poglavicami puka svojega.

Koji čini neplodnicu stanovati u kući, * mater veseleću se o sinovih.

Slava Otcu....

2. Putem u Crku govore Psal., Blaženi neporočni putnici, tamo na str. 148., pak ako još dotiče vremena mogu reći Ps. Hvalite Gospoda na nebesih, i druga dva sljedeća Psalma tamo na str. 216., a na kraju Slava Otcu...
A kad pridu do Crkve reći će:

Pripjev. *Glas VI.*

Psalam 23.

Gospodnja je zemlja, i podpunost nje: * krug zemaljski, i svi koji stanuju na njem:

Jer ga je on osnovao na morih, * i na riekah ga je postavio.

Tko će uzaći na goru Gospodnju? * ili tko će stati na mjestu svetom njegovu?

Bezzlobnik ruku i čista srdca; * koji nije uzeo u tašte duše svoje, nit se je zakleo lažno iskrnjemu svojemu.

Ta će prijeti blagoslov od Gospoda, * i milosrdje od Boga spasitelja svojega.

To je rod onih koji ga ištu, * koji ištu lice Boga Jakovljeva.

Uzdignite, poglavice, vrata vaša, i dignite se vrata vječna; * i unići će Kralj slave.

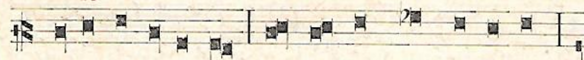
Tko je ta kralj slave? * Gospod jaki i mogući; Gospod mogući u boju.

Uzdignite, poglavice, vrata vaša, i dignite se vrata vječna; * i unići će Kralj slave.

Tko je ta Kralj slave? * Gospod nad vojskami on je Kralj slave.

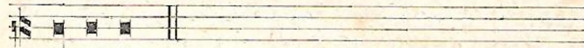
Slava Otcu....

Pripjev.

Po tom reci:

Gospodi, pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš... pod glas.

Medju tim pokropi tielo.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. A mene si radi nevinosti primio.

℣. I utvrdio si me pred licem tvojim uviek.

℟. Gospod s vami.

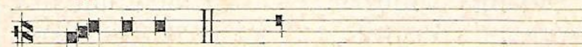
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući i prekrotki Bože, koji svim malahnim preporodjenim krstnim vrelom, kad se diele sa svieta, bez ikakve njihove zasluge, ta čas podaješ vječni život, kakono mi vjerujemo, da si udielio danas duši ovoga malahnoga: podaj nam, molimo te Gospodi, po odvjetovanju blažene Marije vazda Dieve i svih svojih Svetaca, očištenim umom tebi ovdje služiti, i s blaženimi malahnimi na vieke sdruženim biti u Raju. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Dočim nose diete na pokop, ili ako ga tad i ne iznesu, govori se:

Pripjev. *Glas IV. dok. 1.*

Psalam 148.

Hvalite Gospoda na nebesih: * hvalite ga na visinah.

Hvalite ga, svi Angjeli njegovi: * hvalite ga, sve krjeposti njegove.

Hvalite ga, sunce i mjesec; * hvalite ga sve zviezde i svjetlost.

Hvalite ga, nebesa nebeska: * i vode sve, koje su vrh nebesa, nek hvale ime Gospodnje;

Jer je on rekao, i sve je učinjeno: * on je naredio, i sve je stvoreno.

Postavio je sve za vazda, i na viek vieka: * naredbu je dao, i ta neće proći.

Hvalite Gospoda na zemlji, * zmaji i sve dubine.

Oganj, gràd, snieg, led, duh vihara, * što čine rieč njegovu.

Gore, i sve glavice, * drieva rodna, i svi cedri:

Živine, i sva stada, * zmije, i ptice krilate:

Kralji zemaljski, i svi puci, * poglavice, i svi sudci zemaljski.

Mladići i djevice, starci s mladjimi nek hvale ime Gospodnje; * jer je samo njegovo ime uzvišeno.

Ispovied je njegova vrh neba i vrh zemlje; * i uzvisio je rog puka svoga.

Pjesma svim Svetcem njegovim, * sinovom Izraelovim, puku, koji je blizu njega.

Slava Otcu... Kako bijaše...

Pripjev.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš.... pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Pustite da malahni dodju k meni.

℣. Takovih bo je kraljevstvo nebesko.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

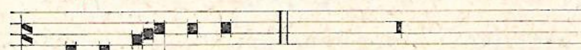
Svemogući, vjekovječni Bože, ljubitelju svete čistoće, koji si se milosrdno udostojao danas zazvati u kraljevstvo nebesko dušu ovoga malahnoga: dostoj se takodjer, Gospodi, toli milosrdan biti s nami, da se mi, po zaslugah tvoje presvete Muke, i po odvjetovanju blažene Marije vazda Dieve, i svih tvojih Svetaca, u istom kraljevstvu na vieke sa Svetci i Odabranici tvojimi kupno uzradujemo. Koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem u jedinstvu Duha svetoga Bog po sve vieke viekâ.

℣. Amen.

3. Po tom Svećenik pokropi tielo blagoslovljenom vodom i pokadi, takodjer î grob: pak se ukopa.

4. Vraćajuć se s mjesta ukopa u Crkvu govore:

Pripjev. *Glas VII. dok. 1.*

Spjev trih mladjenaca. Dan. 3.

Blagoslivljajte sva djela Gospodnja Gospoda: * hvalite i preuzvisujte ga u vieke.

Blagoslivljajte Angjeli Gospodnji Gospoda; * blagoslivljajte nebesa Gospoda.

Blagoslivljajte sve vode, koje su vrh nebesa, Gospoda: * blagoslivljajte sve sile Gospodnje Gospoda.

Blagoslivljajte sunce, i mjesec Gospoda: * blagoslivljajte zviezde nebeske Gospoda.

Blagoslivljajte svaki dažd, i rosa Gospoda: * blagoslivljajte svi vjetrovi božji Gospoda.

Blagoslivljajte oganj, i vrućina Gospoda:* blagoslivljajte zima, i vrućina Gospoda.

Blagoslivljajte rose, i slana Gospoda: * blagoslivljajte led, i zima Gospoda.

Blagoslivljajte mrazi, i sniezi Gospoda: * blagoslivljajte noći, i dani Gospoda.

Blagoslivljajte svjetlost, i tmine Gospoda: * blagoslivljajte munje, i oblaci Gospoda.

Nek blagoslivlja zemlja Gospoda: * neka ga hvali, i preuzvisuje u vieke.

Blagoslivljajte gore, i glavice Gospoda: * blagoslivljaj sve što niče na zemlji Gospoda.

Blagoslivljajte vrela Gospoda: * blagoslivljajte mora, i rieke Gospoda.

Blagoslivljajte kitovi i sve, što se miče u vodah, Gospoda: * blagoslivljajte sve ptice nebeske Gospoda.

Blagoslivljajte sve živine, i stada Gospoda: * blagoslivljajte sinovi ljudski Gospoda.

Nek blagoslivlje Izrael Gospoda: * neka ga hvali i preuzvisuje u vieke.

Blagoslivljajte svećenici Gospodnji Gospoda:* blagoslivljajte sluge Gospodnje Gospoda.

Blagoslivljajte dusi, i duše pravednih Gospoda: * blagoslivljajte sveti, i sniženi srdcem Gospoda.

Blagoslivljajte Ananija, Azarija, Misael Gospoda: * hvalite i preuzvisujte ga u vieke.

Blagoslivljajmo Otca i Sina sa svetim Duhom: * hvalimo i preuzvisujmo ga u vieke.

Blagoslovljen budi, Gospodi, na utvrdi nebeskoj; * i hvaljen, i slavljen, i preuzvišen u vieke.

Pripjev.

Pak pred Oltarom Svećenik govori:

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji čudnovatim redom dieliš službe Angjelom i ljudem: podaj milostivo; da koji pred tobom uviek stoje služeć na nebu, ti neka život naš brane na zemlji. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

NASLOV VII.

GLAVA 1.

SVETOTAJSTVO ŽENITBE.

Kad Župnika opomenu, da će se tkogod u njegovoj župi oženiti (vjenčati, pozakoniti), prva mu budi po kom valja saznati, da koji su to i kakovi, koji bi se radi oženiti (il. vjenčati): Da je li medju njima kakova zakonita zapreka: Da hoće li se oženiti po svojoj volji, slobodno i pošteno prama Svetotajstvu: Da jesu li po zakonu dobni, da mužki bar četrnaest godina bude navršio, a ženska dvanaest; i da oba budu umiela počela kršćanskoga nauka, imajuć tomu pak svoju djecu učiti.

2. Neka po potvrdjenih piscih dozna, što li po crkvenom zakonu prieči oženiti se, a što razvjenčuje; pak koja li su koljena po debeloj krvi, a koja po tankoj, a koja li po duhovnom svojstvu stečena na Krštenju i na Potvrdi.

3. Najprije ima dobro znati za sve što su sveta Pravila zapovjedila, a ponajveć sv. Tridenatski Sabor, da kako treba naprav ženiti (vjenčati); pak će gledati, da te zapoviedi u njegovoj župi budu posve i po tanku držane.

4. A osobito neka se spomene, da ako se otmičar za ugrabljenicu, dokle ona bude pod njegovu oblast, oženi, da ta ženitba po odlukah toga Sabora nevriedi i nevalja baš ništa, kako ni oženiti se tajom, ili kakogod inako, a ne pred Župnikom, ili pred inim Svećenikom po toga Župnika ili po Vrhovnoga pastira dopustu, i pred dvojicom ili trojicom svjedokâ.

5. A svoj Župnik, koji ima biti pri vjenčanju, to je taj, u čijoj se župi žene, bio odtud muž, bila žena.

6. Jošte neka se pazi Župnik, da s lahka ne vjenča skitalaca, ni stranaca, ni koji neimaju stavna prebivališta; isto tako ni onih, koji su odprije bili oženjeni, kakono su žene vojničke, ili sužanjske, ili inih koji putuju; ako ne, da sve to pomnjivo izpita, pak Vrhovnomu pastiru obznani, a on mu, ter zaostunj, dopusti vjenčati ih.

7. Prije nego vjenčati (pozakoniti) ima svoj Župnik, po naredbi toga Sabora, na tri blagdana zasebice na velikoj Misi javno napovjediti da tko se ženi.

8. Ako pak nebudu muž i žena pod istu župu, valja ih u objeh župah napovjediti: a kada budu napovidjeni, ako tomu nebude nijedne zakonite zapreke, onda ih valja vjenčati. Nu ako šta prieči, Župnik neidji dalje.

9. Ako li kada bude vjerovjetna sumnja, ili, po Biskupovu sudu, ini razložan uzrok, da čijagod zloba može zapriečiti ženitbu, ako prije bude toliko napoviedi, tada dozvolom Vrhovnoga pastira ima biti ili samo jedna napovied, ili vjenčanje bar pred Župnikom i pred dvojicom ili trojicom svjedokâ. Pak prije nego se mladoženje sastanu, valja ih napovjediti u Crkvi: da, ako je tu kakova zapreka, laglje ju bude saznati, osim da sam Vrhovni pastir ne odredi drugako obaviti.

10. A nepočmi Župnik napoviedati, prije nego bude dobro znao da tomu oba zaručnika slobodno privoljuju.

11. Ako se pak u dva mjeseca pokle budu napovidjeni neožene, valja ih opet napovjediti, ako se Biskupu drugako ne svidi.

12. A ovako valja napovjediti. Na veloj Misi Župnik neka opomene puk evo ovako u pučkom jeziku:

13. « Neka znadu svi koji su ovdje, da I. muž, » i I. žena, te i te kuće i župe, (ili drugačije kako je » gdje običaj) Božjom pomoću, misle se sdružiti u Ženit» bu (vjenčati, pozakoniti). Za to opominjemo svih i sva» koga, ako tko zna, da je medju njima kojagod zapreka » bilo po debeloj, bilo po tankoj krvi, ili po duhovnom » srodstvu, ili kako mu drago drugačije, i da im to » prieči oženiti se, ima to čim prije nam prijaviti; i » ovo opominjemo po prvi put (ako bude prva napo» vied); ili po drugi put, (ako druga); ili po treći put » (ako treća) ».

14. Župnik napomeni zaručnikom, da neimaju prije, nego ih Svećenik u Crkvi blagoslovi, pribivati skupa u istoj kući, ni svršiti djelo ženitbeno, ni postâti zajedno, ako ne pred kimgod svojim ili drugim; a blagosloviti ih neima nitko drugi, nego sam Župnik, ili ini Svećenik, bud njegovom, bud Vrhovnoga pastira dozvolom.

15. Još čuvaj se Župnik blagosloviti na drugoj ženitbi zaručnike, koji su na prvoj bili blagoslovljeni, bila to ženi druga ženitba, ili još i mužu. No gdje je običaj blagosloviti ženitbu, ako žena još nije bila nikada udata, premda je muž bio oženjen, valja držati taj običaj. No udovičine ženitbe neima blagosloviti, ako i nije nje muž nikadar bio oženjen.

16. Vele je pristojno oženiti se (vjenčati se) u Crkvi: no, ako se doma pred Župnikom i pred svjedoci ožene, neka mladoženje pridu u Crkvu prijet blagoslov, pak onda neka se čuva Svećenik pitati ih opet da privoljuju li; nego neka im samo dâ blagoslov po Misi, kako je rečeno niže.

17. Još valja opomenuti zaručnike, da se po tanku ispovjede prije nego sklope ženitbu, pak da se pobožno pričeste, i ožene: a kako imaju u ženitbi pravo i po kršćansku drugovati i to ih valja po tanku naučiti iz sv. Pisma po Tobiji i po Sari, pak po riečih Angjela Rafaela koji njih uči kako sveto imaju zaručnici skupa živjeti.

18. Napokon neka pamte Župnici, da je od prve Nedjelje Gospodnjega Došašća do Bogojavljenja; i od Čiste Sriede do osmoga dneva po Uskrsu zaključno zabranjeno svatbovati (pirovati), a to je blagosloviti vjenčanje, voditi zaručnicu i svate gostiti. A oženiti se to je slobodno u svako doba. A pak pirovati valja umjereno i pristojno: Ženitba bo je sveta stvar i sveto ima biti vršena.

19. Ovoga se je pomnjivo držati, što je malo ne sve uzeto iz sv. Tridenatskoga Sabora, i još drugoga, što tu Sabor zapovieda za zakonito sklapanje ženitbe.

GLAVA 2.

ZAKON OBAVITI SVETOTAJSTVO ŽENITBE.

Župnik dakle, kad ima vjenčati, ako po dovršenih napoviedih u tri blagdana, kako je rečeno, nebude tomu nijedne zakonite zapreke, onda u Crkvi, ter u koti s bielom štolom na sebi, a uza se imajuć da i jednoga djaka isto u koti, koji će nositi knjigu i posudu blagoslovljene vode sa kropilom, pred trimi ili dvjemi svjedoci neka muža i ženu, (kojima na čast liepo je da tute budu njihovi roditelji, ili njekoliko roda), svakoga napose upita u pučkom jeziku privoljuju li oženiti se, evo ovako:

I. Hoćeš li uzeti evo ovu I. sebi za zakonitu ženu po načinu svete matere Crkve?

Zaručnik ima odgovoriti: Hoću.

2. Odmah za tim Svećenik neka upita Zaručnicu:

I. Hoćeš li uzeti evo ovoga I. sebi za zakonita muža po načinu svete matere Crkve?

Zaručnica ima odgovoriti: Hoću.

I nije dosta da jedan privolji, nego to imaju obadva, ter kojimgod vidljivim znamenjem, bilo da sami, bilo po punomoćniku.

Pak Svećenik razumiv da zaručnici jedan drugomu privoljuju neka im naredi da se uhite za desne ruke, i neka reče:

Ja vas sdružujem u ženitbu. U ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

Ili neka reče onako, kako je u kojoj državi običaj: pak neka ih poškropi blagoslovljenom vodom.

Odmah će blagosloviti prsten.

Blagoslov Prstena.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo, i zemlju.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Blagoslovi ✠, Gospodi, ovi prsten, koji mi u tvoje ime blagoslivljamo ✠, da koja ga bude nosila, držeć podpunu vjernost svomu zaručniku, ostane u miru i u volji tvojoj, i neka uviek živе u uzajemnoj ljubavi. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

3. Za tim Svećenik prekriži blagoslovljenom vodom prsten; pak zaručnik uzmi prsten iz svećenikove ruke i natakni ga zaručnici na prstenjak lieve ruke, a Svećenik reci:

U ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

Odmah k tomu pridaj:

℟. Potvrdi, Bože, ovo što si djelovao u nas.

℣. Iz hrama svetoga tvoga, koji je u Jerusolimu.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš. pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Spasi službenike tvoje,

℣. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.

℟. Pošalji ima, Gospodi, pomoć od svetoga.

℣. I sa Siona brani ih.

℟. Budi ima, Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

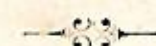
Pogledaj, molimo te Gospodi na ove službenike tvoje: pak milujuć nastoj svoju odredbu, po kojoj si naredio razplodjivati rod čovječji; da se po tvojem pomaganju sahrane, koji se po tvojoj odredbi sdružuju. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

4. Župnik ovo dovršiv, ako li ima blagosloviti ženitbu, reci Misu za Zaručnika i Zaručnicu, kako je to u rimskom Misalu (Za ženiha i nevêstu), držeć se svega što je tu naredjeno.

5. Apak ako li gdje, povrh ovih, ima još koji liep običaj i način na vjenčanju, to sv. Tridenatski Sabor želi da valja držati.

6. Kada Župnik sve dovrši neka svojom rukom zapiše u Maticu vjenčanih imena zaručnikom i svjedokom i još drugo prama skrižaljci; a to, i ako drugi Svećenik, bilo po njem ili po Vrhovnom pastiru odredjen, bude vjenčao.

GLAVA 3.

BLAGOSLOV ŽENE PO RODJENJU.

Ako koja rodilja, kao što je bogoljuban i pohvalan običaj, po rodjenju bude htjela doći u Crkvu zahvalit se Bogu za svoje zdravlje, i zaprosi u Svećenika, da ju blagoslovi, ovaj u koti s bielom štolom na sebi, s poslužnikom koji nosi kropilo, pristupi k crkvenim vratom, gdje ona izvana klječi na pragu i drži u ruci goruću svieću, pak ju poškropi blagoslovljenom vodom govoreć:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.

℣. Koji stvori nebo i zemlju.

Pripjev. Ova će prijeti.

Psalam 23. Gospodnja je zemlja i t. d. na str. 225. Slava Otcu....

I ponavlja Prip. Ova će prijeti blagoslov od Gospoda, i milosrdje od Boga spasitelja svojega: jer je ovo rod onih, koji ištu Gospoda.

2. Po tom pružajuć ženi na ruku kraj štole uvodi ju u Crkvu, veleć:

Unidji u crkvu Božju, klanjaj se Sinu blažene Dieve Marije, koji ti je podao plod poroda.

3. I ona unišavši klekne pred Oltar, i moli se zahvaljujuć Bogu za prijeta dobročinstva; a Svećenik govori:

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš. pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.
℟. Spasi službenicu tvoju Gospodi.
℣. Bože moj, koja se uzdaje u tebe.
℟. Pošalji joj, Gospodi, pomoć od svetoga.
℣. I sa Siona brani ju.
℟. Ništa ne uspio neprijatelj u njoj.
℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njoj.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji si porodom blažene Dieve Marije obratio u radost boli vjernih porodilja: pogledaj milostivo na ovu službenicu svoju, koja veselo stupa u svetu tvoju crkvu, da ti se zahvali, i podaj; da nakon ovoga života po zaslugah i odvjetovanju te iste blažene Marije s porodom svojim dostojna bude priti u radosti vječnoga blaženstva. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

4. Pak ju opet poškropi u križ blagoslovljenom vodom, govoreć:

Mir i blagoslov Boga svemogućega, Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga, sašao vrhu tebe, i ostao vazda. Amen.

NASLOV VIII.

GLAVA 1.

BLAGOSLOVI.

OBĆA PRAVILA.

Neka Svećenik prouči, što po zakonu smie on blagosloviti, a što Biskup, da nebi kad svojevoljno, ili po neznanstvu prisvojio sam sebi kojugod službu, što je višega dostojanstva.

2. U svakom blagoslovu izvan Mise Svećenik obuci na se bar kotu i štolu prema vremenu, osim da nije drugačije zabilježeno u Misalu.

3. Blagoslivlja vazda stojećke, i odkrivene glave. Na početku svakoga blagoslova reci:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

4. Pak reci vlastitu Molitvu, ili jednu ili više ih, kako je to na svojem mjestu zapisano.

5. Pak pokropi stvar blagoslovljenom vodom, i gdje je to zabilježeno još i pokadi, ništa negovoreć.

6. Kad mu je blagosloviti imaj Svećenik poslužnika s posudom blagoslovljene vode i kropilom, i ovu knjigu Obrednicu, ili Misal.

7. Nemoj položiti za blagoslov na Oltar štogod nepristojna, kao jestbine; no što takova položi na stolić u sgodnu mjestu pripravan.

GLAVA 2.

RED BLAGOSLOVITI VODU.

U Nedjelje, ili kadgod nastane potreba, pripraviv soli i čiste vode, koja se ima blagosloviti, u Crkvi ili u Riznici, Svećenik u koti i ljubičastom štolom na sebi najprije reci:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.

2. Pak s mjesta počmi Zakletvu soli:

Zaklinjem te, stvore soli, Bogom ✠ živim, Bogom ✠ pravim, Bogom ✠ svetim, Bogom, koji je Elizeju proroku zapovjedio, da te uspe u vodu, jeda bi se ozdravila neplodnost vode: da budeš sol zakleta na spasenje vjernika; i zdravlje duše i tiela svim, koji te primaju; i da s mjesta, gdje budeš posuta, odbjegne i odstupi svaka utvara, i zloba, ili hinba vražje prevare, i svaki nečisti duh zaklet po onom, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℣. Amen.

Pomolimo se. Molitva.

Neizmjernu dobrotu tvoju, svemogući vječni Bože, ponizno molimo, da se dostojiš po svojoj milosti blago✠sloviti, i

posve✠titi ovi stvor soli, koji si podao na porabu ljudskomu rodu: neka bude svim, koji ga primaju, zdravlje duše i tiela; i štogod se toga dotakne, ili tim pospe, da se liši svake nečistoće, i svake protivštine duhovne zlobe. Po Gospodu našem Isukrstu... Ꝟ. Amen.

Zakletva vode, i govori se bez Pomolimo se.

Zaklinjem te, stvore vode, u ime Boga Otca ✠ svemogućega, u ime Isu ✠ krsta Sina njegova Gospoda našega, i u krjepost Duha ✠ svetoga: da budeš voda zakleta na izganjanje svake neprijateljske vlasti, i da uzmogneš izkorenuti i izguliti sama neprijatelja s njegovimi angjeli odmetnici, po krjeposti toga istoga Gospoda našega Isukrsta: koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. Ꝟ. Amen.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, koji si najveća svetotajstva u vodenom sućanstvu sazdao na spasenje ljudskomu rodu: bliz budi milostivo našim zazivanjem, i ulij krjepost svoga blago✠slova u ovo počelo pripravljeno premnogim očištenjem; da tvoj stvor, što je na službu tvojim tajnam, prime djelovanje božanstvene milosti na izganjanje djavla, i na odstranjenje bolesti, neka se sve, štogod

bude ovom vodom poškropljeno, to po kućah, to po mjestih vjernikâ liši svake nečistoće, izbavi od štete; ne budi tu ni kužnoga duha, ni pogubnoga zraka: neka odstupi svaka zasjeda tajnoga neprijatelja, ter, ako je tu štogod, da udi ili zdravlju ili miru obitajućih, okropljenjem ove vode neka odbjegne; da se obrani od svake protivnosti zdravlje, koje prosimo po zazivanju svetoga imena tvojega. Po Gospodu našem... Ꝟ. Amen.

5. Sada trikrat usiplje sol u vodu na križ, a govori jednom:

Mješanje soli i vode zajedno budi u ime Ot✠ca, i Si✠na, i Duha ✠ svetoga.

Ꝟ. Amen.

℟. Gospod s vami.

Ꝟ. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože tvorče nepredobitne krjeposti, i Kralju nenadhitne vlasti, i vazda veličanstveni slavodobitniče: koji krotiš silu protivnoga gospodstva: koji predobivaš ljutinu rikajućega neprijatelja: koji protivničku zlobu moćno satireš: tebe, Gospodi, trepetno i ponizno molimo, i prosimo: da ovi stvor soli i vode prijazno pogledaš, blag razsvjetliš, rosom smilovanja svoga posvetiš; neka štogod se tim poškropi, po za-

zivanju svetoga imena tvojega, odtud odstupi svaka dosada nečistoga duha: i ukloni se strahota otrovnoga zmaja: pak nam, koji milost tvoju prosimo, svuda se udostoji pripomagati lice svetoga Duha. Po Gospodu našem Isukrstu..... u jedinstvu istoga Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ.

℟. Amen.

4. Po blagoslovu vode Svećenik u dneve Nedjeljne prije nego počme Misu, pokropi Oltar, pak sebe i Služitelje i puk, kako je propisano u Misalu.

5. Po tom vjerni Kršćani mogu uzeti iste blagoslovljene vode u svojih posudicah, i sobom ponieti da okrope nemoćnike, kuće, polja, vinograde i drugo, pak još i držati je u svojih sobah, da se mogu svaki dan i češće njom pokropiti.

GLAVA 3.

BLAGOSLOV SVIEĆA

IZVAN DNEVA OČIŠTENJA BL. DIEVE MARIJE.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, Sinu Boga živoga, bla✠goslovi po naših molitvah ove svieće: ulij u nje Gospodi po krjeposti svetoga

kri✠ža nebeski blagoslov, koji si je podao ljudskomu rodu na izganjanje tminâ; i da primu znamenom svetoga kri✠ža takov blagoslov, neka gdjegod budu užgane ili postavljene odstupe od onud poglavice tminâ, i uztrepeću i pobjegnu prestrašeni sa svimi svojimi poslužnici, i nesmiju više uznemirivati, ni dosadjivati slugam tvojim, svemogući Bože: Koji živeš i kraljuješ u vieke viekâ. ℟. Amen.

Po tom pokropi je blagoslovljenom vodom.

GLAVA 4.

BLAGOSLOV KUĆA

NA VELU SUBOTU PRED USKRS.

Župnik, ili drugi Svećenik, u koti s bielom štolom na sebi, s poslužnikom koji nosi posudu vode zacrpljene na blagoslovu vrela, prije nego je bila u nj ulijena Krizma, pohadja kuće svoje župe, kropeć je tom blagoslovljenom vodom.

Unišav u kuću reci:

Mir kući ovoj, i svim pribivajućim u njoj.

2. Pak kropeć glavnija mjesta u kući, i one koji tu pribivaju, veli Pripjev:

Vidih vodu izhodeću iz hrama s desne strane, aleluja: i svi, do kojih je doprla

ta voda, spaseni biše, i reći će: aleluja, aleluja.

Psal. Ispoviedajte se Gospodu, jer je dobar: jer je u vieke milosrdje njegovo.

℟. Slava Otcu i t. d.

Ponavlja se Prip. Vidih vodu i t. d.

Pak veli:

℟. Ukaži nam Gospodi milosrdje tvoje, aleluja.

℣. I spasenje tvoje daj nam, aleluja.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

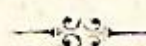
℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Usliši nas, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože: i kakono si očuvao od Angjela porazitelja kuće Židova izhodećih iz Egjipta pomazane krvlju jaganjca (što znamenovaše naš Vazam, kad je bio žrtvovan Krst); tako se dostoj poslati s nebesa svoga svetoga Angjela da čuva, kriepi, štiti, pohadja i brani sve pribivajuće u ovom pribivalištu. Po istom Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

GLAVA 5.

DRUGI BLAGOSLOV KUĆA

ŠTO SE ČINI KROPLJENJEM BLAGOSLOVLJENE VODE U DRUGO GODIŠNJE DOBA.

Župnik, ili drugi Svećenici, kad hoće u drugo doba preko godine okropit blagoslovljenom vodom koju posebnu kuću, ili u obće kuće Vjernikâ, unišavši u kuću recite:

Mir kući ovoj, i svim pribivajućim u njoj.

2. Pak kropeć po mjestu vele Pripjev:

Okropit ćeš me, Gospodi, izopom, i očistit ću se: oprat ćeš me, i bolje nego snieg obieliti ću.

Psal. Pomiluj me, Bože, po velikom milosrdju tvojem. ℟. Slava Otcu i t. d.

I ponovi Prip. Okropit ćeš me i t. d.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

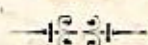
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Usliši nas, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože: i dostoj se poslati s ne-

besa svoga svetoga Angjela da čuva, kriepi, štiti, pohadja i brani sve pribivajuće u ovom pribivalištu. Po Krstu Gospodu našem. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom

GLAVA 6.

BLAGOSLOV MJESTA.

℟. Pomoć naša i t. d.
℟. Gospodi usliši i t. d.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Blago ✠ slovi, Gospodi Bože svemogući, ovo mjesto (ili ovu kuću): da bude tu zdravlje, čistoća, dobit, krjepost, poniznost, blagost, i krotkoća, podpunost zakona, i uzdavanje hvale Bogu Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu; i ovi blagoslov neka ostane vrhu ovoga mjesta (ili ove kuće) i vrhu svih ovdješnjih pribivalaca sada i po sve vieke viekâ. ℣. Amen.

I poškropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 7.

DRUGI BLAGOSLOV NOVE KUĆE.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Tebe Boga Otca svemogućega ponizno molimo za ovu kuću, i za njezine pribivaoce, i stvari: da se ju udostojiš blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi, i nasporiti svakim dobrom: podaj im, molimo te Gospodi, obilnost iz rose nebeske, i hranu za život iz pretiline zemaljske, ter privedi želje njihova srdca k izpunjivanju tvoga smilovanja. Pak evo na pristup naš dostoj se blago ✠ sloviti i posve ✠ titi ovu kuću, kao što si se udostojao blagosloviti kuću Abramovu, Izakovu i Jakovljevu: ter neka medju zidovi ove kuće pribivaju Angjeli tvoje svjetlosti, i čuvaju nju i njezine stanovnike. Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

Pak poškropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 8.

BLAGOSLOV BRAČNE SOBE.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Blago ✠ slovi, Gospodi, ovu bračnu sobu: da svi koji u njoj pribivaju budu stalni u tvojem miru, i postojani u tvojoj volji, i naužiju se starosti, i umnože se u dužini danâ, pak dopru u kraljevstvo nebesko. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Po tom poškropi bračnu sobu (ili ženitbenu postelju) blagoslovljenom vodom.

GLAVA 9.

BLAGOSLOV NOVOGA BRODA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Milostiv budi, Gospodi, našim prošenjem, i blago ✠ slovi svojom svetom desnicom ovi brod, i sve koji se budu u njem vozili, kakono si se dostojao blagosloviti

korablju Nojevu plivajuću u potopu: pruži im, Gospodi, svoju desnicu, kakono si ju pružio blaženomu Petru hodećemu vrh mora; i pošalji s nebesa svetoga Angjela svoga, da ga izbavi, i očuva vazda od svake pogibelji sa svimi, koji budu u njem; pak obrani sluge tvoje, odstraniv protivštine, dav im uviek željenu luku i tiho putovanje, ter se dostoj, pokle opreme i izvrše pravo sve poslove, opet i opet uz posvemašnju radost prizvati ih k svojim: Koji živeš i kraljuješ i t. d. ℟. Amen.

Pokropi brod blagoslovljenom vodom.

GLAVA 10.

BLAGOSLOV OBĆI

VRHU PLODOVA I VINOGRADA.

Pomoć naša i t. d.
Gospodi, usliši i t. d.
Gospod s vami.
I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Molimo milost tvoju, svemogući Bože, da ove prvine stvora tvoga, koje si se udostojao hraniti lagodnim zrakom i daždem, natopiš rosom svoga blagoslova, i

privedeš do zrelosti plodove zemlje tvoje. Podaj jošte, da puk tvoj tebi vazda hvalu uzdaje za darove tvoje; da plodnošću zemlje nasitiš svakim obilnim dobrom gladne duše, te neka ubog i siromah hvali ime slave tvoje. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Poškropi je blagoslovljenom vodom.

GLAVA 11.

BLAGOSLOV HODOČASTNIKA

PUTUJUĆIH U SVETA MJESTA.

Hodočastnici, koji imaju odputovati u sveta mjesta, prije nego krenu na put, po davnom crkvenom zakonu, imaju uzeti pismo ili preporučnu knjigu od svoga Vrhovnoga pastira, oli od Župnika. Pak po tom, naredivši svoje stvari, ispovjede se o svojih griesih, slušaju Misu, na kojoj biva Molitva za Putnike, i pobožno se pričeste. Po Misi Svećenik govori svrhu njih klečećih ove molitve:

Pripjev. Na put mira.

Spjev. Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov i t. d. na str. 168., a na kraju Slava Otcu i t. d.

Ponovi Prip. Na put mira i blagostanja upravio vas svemogući i milosrdni Gospod: i Angjel Rafael vas pratio na putu, da se mirno, zdravo, i radostno povratite k svojim.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš. pod glas.

℣. I ne uvedi u nas napast.
℟. Nu izbavi nas oda zla.
℣. Spasi sluge tvoje.
℟. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.
℣. Pošalji im, Gospodi, pomoć od svetoga.
℟. I sa Siona brani ih.
℣. Budi im, Gospodi, turnjem jakosti.
℟. Pred licem neprijatelja.
℣. Ništa ne uspio neprijatelj u njih.
℟. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njim.
℣. Blagoslovljen Gospod svaki dan.
℟. Srećnim nam učinio put Bog spasitelj naš.
℣. Pute tvoje, Gospodi, ukaži nam.
℟. I stazam tvojim nauči nas.
℣. O da bi puti naši bili upravljeni.
℟. Čuvati pravednosti tvoje.
℣. Što je krivo bit će ravno.
℟. I puti hrapavi bit će gladki.
℣. Zapovjedio je Bog Angjelom svojim o tebi.
℟. Da te čuvaju po svih putih tvojih.
℣. Gospodi, usliši molitvu moju.
℟. I vapaj moj k tebi da pride.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, koji si dao sinovom Izraelskim hoditi suhimi stopami po sred mora, i koji si trim Mudracem, predhodećom zviezdom, odkrio putovanje k sebi: podaj njim, molimo te, put srećan, i vrieme mirno; da, uz pratnju svetoga Angjela tvojega, uzmognu čestito doprieti onamo kamo idju, pak napokon u luku vječnoga spasenja.

Bože, koji si Abrama slugu svoga izvedena iz Ur kaldejskoga, sačuvao zdrava kroz sve staze njegova putovanja: molimo te, da se dostojiš čuvati ove službenike svoje; budi im, Gospodi, pripomoć na polazku, okriepa na putu, hlad u vrućini, pokrivalo po daždu i po zimi, kolesnica u umornosti, obrana u protivštini, štap na klizavu putu, zaklonište u morskoj pogibelji: da vodeć ih ti srećno dopru onamo kamo idju, ter napokon po sve zdravi vrate se k svojim.

Pristani, molimo te Gospodi, na naše prošnje; i upravi put sluga svojih u blagostanje svojega spasenja; da ih u svih promjenah ovoga putovanja i živovanja tvoja pomoć vazda obrani.

Podaj, molimo te svemogući Bože; da tvoja obitelj idje po putu spasenja, i sljedeć savjete blaženoga Ivana Predteče bez straha

pride k onomu, koga je on prorokovao, Gospodu našemu Isukrstu sinu tvomu.

Usliši, Gospodi, molbe naše, i milostiv proprati putovanje sluga tvojih, i ti, koji si svuda, takodjer po svuda podaj milosrdje tvoje: neka očuvani tvojom pomoću od svake protivštine, tebi hvalu uzdadu. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Mir i blagoslov ✠ Boga svemogućega, Otca, i Sina, i Duha svetoga sašao vrhu vas, i ostao vazda. Amen.

Pak ih pokropi blagoslovljenom vodom.

2. Ako li je samo jedan, koji ima putovati, sve to reci u broju jednine: pak je li i Svećenik, koji blagoslivlja, drug u hodočašću reci, koliko je prilika, u prvoj osobi množine.

GLAVA 12.

BLAGOSLOV HODOČASTNIKA

NA POVRATKU.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.

℟. Koji stvori nebo i zemlju.

Pripjev. Eto tako će biti blagoslovljen čovjek, koji se boji Gospoda.

Psalam 127.

Blaženi svi, koji se boje Gospoda, * koji hode po putih njegovih.

Jer ćeš blagovati od trudova ruku svojih: * blago tebi, i bit će ti dobro.

Žena tvoja kao rodna loza * pokraj kuće tvoje.

Sinovi tvoji kano mladice maslinove, * oko stola tvojega.

Eto tako će biti blagoslovljen čovjek, * koji se boji Gospoda.

Blagoslovio te Gospod sa Siona: * i da vidiš dobro Jerusolimsko po sve dneve života svojega.

I da vidiš sinove u sinova svojih, * mir nad Izraelom.

Slava Otcu....

Pripj. Eto tako će biti blagoslovljen čovjek, koji se boji Gospoda.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš. pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

ф. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Blagoslovljeni, koji dohode u ime Gospodnje.

ф. Blagoslovio vas Gospod, koji stvori nebo i zemlju.

℟. Pogledaj, Gospodi, na sluge tvoje, i na djela tvoja.

ф. I upravi ih na put zapoviedi tvojih.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju,

ф. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

ф. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Podieli, molimo te Gospodi, umilostivljen slugam svojim oproštenje i mir: neka budu očišteni kupno i od svake krivnje, i krjepkim umom tebi služe.

Svemogući vjekovječni Bože, razreditelju našega vremena, i živovanja, podieli slugam svojim pomoć neprestana mira, neka oni, koje si zdrave povratio na svoje poslove, budu po tvojoj zaštiti bez bojazni.

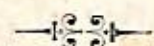
Bože, posjetitelju sniženih, koji nas tješiš bratskom ljubavju: podaj družtvu našemu tvoju milost; neka mi osjetimo u sebi tvoje došašće po tih u kojih pribivaš. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.

Pak ih Svećenik pokropi blagoslovljenom vodom veleć:

Mir i blagoslov ✠ Boga svemogućega, Otca, i Sina, i Duha svetoga sašao vrhu vas, i ostao vazda. Amen.

BLAGOSLOVI JESTBINA

OSOBITO NA USKRS

GLAVA 13.

BLAGOSLOV VAZMENOGA JAGANJCA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Bože, koji si zapovjedio po slugi svomu Mojsiji, izbavljajuć puk svoj od Egjipta, da se zakolje jaganjac u priliku Gospoda našega Isukrsta, i naredio, da se krvju toga istoga jaganjca pomažu oba kućna praga: udostoj se ti blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi ovi stvor mesa, koji mi sluge tvoje želimo tebi na hvalu blagovati, za uskrsnuće istoga Gospoda našega Isukrsta. Koji s tobom živé i kraljuje u vieke viekâ.
℟. Amen.

I odmah pokropi blagoslovljenom vodom,

GLAVA 14.

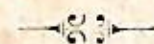
BLAGOSLOV JAJA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.
Pomolimo se.

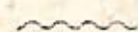
Da pripomogne, molimo te Gospodi, milost tvojega blago ✠ slova ovomu stvoru jajâ: neka bude zdrava hrana tvojim Vjernikom, koji ju uzimlju uzdavajuć ti hvalu, za uskrsnuće Gospoda našega Isukrsta: Koji s tobom žive i kraljuje u vieke viekâ.
℟. Amen.

I pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 15.

BLAGOSLOV KRUHA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.
Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, kruše Angjeoski, kruše živi vječnoga života, dostoj se blago ✠ sloviti ovi kruh, kako si blagoslovio pet

hljeba u pustinji: neka svi, koji ga okuse, odtud primu zdravlje tiela i duše: Koji živeš i t. d. ℟. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 16.

DRUGI BLAGOSLOV KRUHA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, dostoj se blago ✠ sloviti svojim svetim duhovnim blagoslovom ovi kruh: neka bude svim blagujućim zdravlje pameti i tiela; ter obrana od svake nemoći, i od svih neprijateljskih zasjeda. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem, kruhu živom, koji je sašao s neba, te daje svietu život i spasenje: i s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

Pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 17.

BLAGOSLOV MLADIH PLODINA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Blagoslovi ✠, Gospodi, ove mlade plodove I., i podaj: da koji se timi u tvoje sveto ime nahrane, postignu zdravlje tiela i duše. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

I pokropi je blagoslovljenom vodom.

GLAVA 18.

BLAGOSLOV ZA SVAKOJAKO JELO.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Blagoslovi ✠, Gospodi, ovi stvor I., neka bude zdrav liek ljudskomu rodu: i zazivanjem svetoga imena tvojega podaj, da tkogod toga uzblaguje, prime zdravlje tielu, i obranu duši. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pokropi to blagoslovljenom vodom.

GLAVA 19.

BLAGOSLOV PROSTOGA ULJA.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.

Zakletva.

Zaklinjem te stvore ulja Bogom Otcem ✠ svemogućim, koji je stvorio nebo i zemlju, more, i sve što je u njih. Iskoreni se i odbjegni od ovoga stvora ulja svaka sila protivnička, svaka moć djavaoska, i svaki nasrtaj, i svaka utvara sotonska, neka bude svim koji ga imaju upotrebiti zdravlje pameti i tiela, u ime Boga Otca ✠ svemogućega, i Isu ✠ krsta njegova Sina, Gospoda našega, i Duha ✠ svetoga Utješitelja, i u ljubav toga istoga Gospoda našega Isukrsta, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℣. Amen.

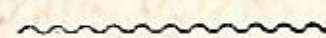
℟. Gospodi usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Gospodi Bože svemogući, pred kojim stoji s trepetom vojska Angjelâ, kojih je po-

znata duhovna služba, dostoj se pogledati, blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi ovi stvor ulja, koji si izveo iz soka maslinâ, i zapovjedio da se tim mažu nemoćnici, neka ozdravljeni uzdadu hvalu tebi Bogu živomu i pravomu: podaj, molimo te; da ti, koji upotrebe ovo ulje, koje u ime tvoje blago ✠ slivljamo, izbavljeni budu od svake slabosti, i od svake nemoći, i od svih neprijateljskih zasjeda, i da se svaka protivština oddieli od stvorenja tvoga, koje si odkupio neprocienjenom krvju Sina svoga; neka ga nikadare ne ozledi ugriz drevnoga zmaja. Po istom Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog po sve vieke viekâ. ℣. Amen.

Pokropi ulje blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOVI

KOJE IMAJU VRSITI BISKUPI ILI DRUGI NA TO UOBLAŠĆENI.

GLAVA 20.

BLAGOSLOV SVEĆENIČKIH ODJEĆA U OBĆE.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji si po slugi svojem Mojsiji naredio prigotoviti odežde za Nadsvećenike, za Svećenike ili za Levite, u kojih da vrše svoju službu pred tobom, na čast i diku tvoga imena: pristani milostivo na zazivanja naša: ter se dostoj po činu naše sniženosti, a priljevom tvoje milosti, premogućim blagoslovom oči ✠ stiti, blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi ove odjeće svećeničke: neka budu prikladne i blagoslovljene za božanstvenu

službu, i za svete tajne: pak da se tvoji Biskupi, i Misnici, ili Djaci u ove svete odjeće obučeni uzmognu očuvati i obraniti od svakoga potaknuća, ili napasti zlobnih duhova; i podaj im da tvojim tajnam pravo i dostojno služe i prionu, ter da u tom uztraju, kako je tebi ugodno i milo. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Pomolimo se.

Bože, slavodobitniče nepobjedive krjeposti, i svih stvari stvoritelju i posvetitelju: nastoj milostivo na naše molitve: i dostoj se svojimi usti blago ✠ sloviti, sveto ✠ tvoriti, i posve ✠ titi ove odjeće za djačku, svećeničku, i biskupsku čast, kojimi se imaju zaodievati tvoji poslužnici: još se dostoj učiniti, da budu prikladni tvojim tajnam svi oni, koji te odjeće upotrebe, i tebi ugodni, koji u njih pobožno i pohvalno služe. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.
℣. Amen.

Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji si zapovjedio Mojsiji slugi svomu da napravi odežde Nadsvećenikom, Svećenikom, i Levitom potrebne za službu pri korablji uvieta, i napunio si ga duhom mudrosti za to djelo: dostoj se blago ✠ sloviti, sveto ✠ tvoriti i posve ✠ titi ove odjeće za porabu i službu

tvojoj tajni; ter poslužnike Oltara tvoga, koji će se njimi oblačiti, blagostno napuni milošću Duha sedmerostruka, i daj da haljom čistoće, po plodu dobrih djela pravoga službovanja obuku na se blaženu neumrlost. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Po tom pokropi te odjeće blagoslovljenom vodom.

GLAVA 21.

BLAGOSLOV OLTARNJAKA (RUBOVA)

ILI PRTENIH UBRUSA ZA OLTAR.

℟. Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Usliši, Gospodi, naše molitve: i dostoj se blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi ove ubruse sgotovljene na porabu svetoga Oltara. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji si za četrdeset dana naučio Mojsiju slugu svoga pripravljati urese i ubruse: koje je i Marija satkala, i sgotovila na porabu službe, i za korablju uvieta; dostoj se blago ✠ sloviti,

sveto ✠ tvoriti, i posve ✠ titi ove ubruse, kojimi će se pokrivati i zaodievati Oltar preslavnoga Sina tvoga Gospoda našega Isukrsta: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

Po tom pokropi je blagoslovljenom vodom.

GLAVA 22.

BLAGOSLOV TJELESNIKA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Premilostivi Gospodi, čija krjepost neda se izkazati, čija svetotajstva čudnimi se tajnami časte: podaj, molimo te; da blago ✠ slovom svojega smilovanja posvetiš ovi ubrusac, na kojem se ima posvećivati tielo i krv Boga i Gospoda našega Isukrsta Sina tvoga: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu i t. d. ℟. Amen.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, dostoj se blago ✠ sloviti, sveto ✠ tvoriti, i posve ✠ titi ovi ubrusac, kojim se ima po-

krivati i obavijati tielo i krv Gospoda našega Isukrsta Sina tvoga: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu, i t. d. ℟. Amen.

Pomolimo se.

Svemogući Bože, ulij u ruke naše pomoć svoga blagoslova: da po našem blago ✠ slovu bude posvećen ovi ubrusac, i da milošću Duha svetoga postane novim rubcem tiela i krvi Odkupitelja našega. Po istom Gospodu našem Isukrstu... u jedinstvu istoga Duha i t. d. ℟. Amen.

I pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 23.

BLAGOSLOV BLUSTRA,

ILI POSUDICE ZA SAHRANJIVANJE PRESV. EUKARISTIJE.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, ponizno molimo veličanstvo tvoje: da se dostojiš posvetiti blago ✠ slovom svoje milosti ovi sudić skovan da se u njem sahranjuje tielo Sina tvoga Gospoda našega Isukrsta. Po

istom Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem: Koji s tobom i t. d.
℟. Amen.

Pak ga pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 24.

BLAGOSLOV NOVOGA KRIŽA.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Gospodi, usliši molitvu moju.
℟. I vapaj moj k tebi da pride.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

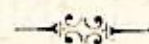
Molimo te, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože: da se dostojiš blago ✠ sloviti ovi znak križa, da bude spasonosan liek ljudskomu rodu; budi stalnost u vjeri, uspjeh dobrih djela, odkup dušam; budi okrjepa, i zaštita i obrana protiva ljutim strielam neprijateljskim. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Druga Molitva za to isto.

Blago ✠ slovi, Gospodi Isukrste, ovi križ, po kojem si izbavio sviet od vlasti djavaoske, i mukom si svojom nadvladao pod-

ticatelja na grieh, koji se je radovao o prekršaju prvoga čovjeka blagovanjem od zabranjenoga drva (Ovdje pokropi blagoslovljenom vodom). Neka se posveti ovi znak križa u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga; da, koji se mole i klanjaju poradi Gospoda pred ovim križem, nadju zdravlje tiela i duše. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

2. Po tom Svećenik kleknuv pred Križ pobožno mu se pokloni i cjeluje ga, a to iste učine i drugi koji budu htjeli.

GLAVA 25.

BLAGOSLOV SLIKA

GOSPODA NAŠEGA ISUKRSTA, BL. DIEVE MARIJE, I DRUGIH SVETACA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji ne braniš izdjelati ili izpisati slike (oli kipove) svojih Svetaca, da kadgodjer ih mi očima tjelesnima pogledamo, tolkrat pomisle oči pameti nasljedovati im djela i svetinju: dostoj se, molimo te, blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi ovu sliku načinjenu (oli kip načinjen) na čast i uspomenu jedinorodjenoga Sina tvoga Gospoda našega Isukrsta (oli blažene Dieve Marije, matere Gospoda našega Isukrsta, oli blaženoga I. Apostola tvoga, ili Mučenika, ili Ispovjednika, ili Pape, ili Biskupa, ili blažene I. Djevice): i podaj; da svatko koji pred njom (njim) bude ponizno častio i štovao jedinorodjenoga Sina tvoga (oli preblaženu Dievu, ili slavnoga Apostola, ili Mučenika, ili Ispovjednika, ili Djevicu) toga (te) dostojanstvom i odvjetovanjem postigne od tebe milost na ovom svietu, pak vječnu slavu na drugom. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Napokon pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 26.

ZAKON BLAGOSLOVITI I POLOŽITI

TEMELJNI KAMEN

KAD SE IMA GRADITI CRKVA

kako ga obavlja Svećenik Biskupom uoblašten.

Po naredbi svetih Pravila samo Biskupovom vlašću smie se graditi Crkva. Ako pak Svećenik ima oblast blagosloviti temeljni kamen za tu gradnju on će to ovršiti ovim činom.

2. Jedan dan prije, nego se ima blagosloviti temeljni kamen ta, ili drugi Svećenik, usadi drven križ na mjestu,

gdje ima biti Oltar. Pak drugi dan za tim blagoslivlja ovako kamen iztesan na četverokut, i priredjen za nugao, koji se ima smjestiti na temelju Crkve.

3. Svećenik obučen naglavnikom, košuljom, pâsom, štolom i plaštem biele masti, s njekoliko Svećenika i Djaka blagoslivlja sol i vodu, ako neima tu pri ruci vode odprije obično blagoslovljene, kao tamo (na str. 243.), pak medju tim, dočim Djaci pjevaju Pripjev i Psalam sljedeći, okropi blagoslovljenom vodom mjesto, gdje je križ.

Pripjev. Postavi, Gospodi Isukrste, na ovo mjesto znamen spasenja: i nemoj dopustiti da unidje Angjeo porazitelj.

Psalam 83.

Kako su mila pribivališta tvoja Gospodi nad vojskami: * žudi, i gine duša moja za dvorovi Gospodnjimi.

Srdce moje, i pùt moja * uzradovala su se o Bogu živom.

Jer vrabac nahodi sebi kuću; * i grlica gnjezdo sebi, gdje da položi ptiće svoje.

Oltari tvoji, Gospodi nad vojskami: * kralju moj, i Bože moj.

Blaženi stanujući u domu tvojem, Gospodi: * u viek vieka hvalit će te.

Blažen čovjek, komu je pomoć u tebi: * uzhod je u srdcu svojem odlučio, u dolini suza, k mjestu, koje je on postavio.

Jer će zakonoša dat blagoslov, hodit će od krjeposti na krjepost: * ugledat će Boga bogova na Sionu.

Gospodi Bože nad vojskami, usliši molitvu moju: * ušima ju primi, Bože Jakovljev.

Zaštitniče naš pogledaj, Bože: * i obazri se na lice Pomazanika svoga:

Jer je bolje jedan dan u dvorovih tvojih, * nego tisuća.

Volio sam biti potišten u domu Boga mojega: * nego li stanovati u pribivalištih grješničkih.

Jer milosrdje, i istinu ljubi Bog: * milost, i slavu dat će Gospod.

Neće uzkratiti dobara onim, koji hode u nevinosti: * Gospodi nad vojskami, blažen čovjek, koji ufa u tebe.

Slava Otcu...

4. Po dovršenu Psalmu, Svećenik obrativši se prema mjestu pokropljenu, govori:

Pomolimo se.

Gospodi Bože, koji, premda te nebo i zemlja ne obuhvaća, dostojiš se imati sebi dom na zemlji, gdje da se uviek zazivlje ime tvoje: molimo te po odvjetovanju i zaslugah blažene Marije vazda Dieve, i blaženoga (ili blažene) I. (reci ime Svetca oli Svetice u čiju čast i ime sazidat će se Crkva) i svih Svetaca, pohodi vedrim pogledom svoga smilovanja ovo mjesto, i očisti ga ulitjem svoje milosti od svake skvrni,

pak očišteno uzdrži; i ti, koji si izpunio pobožnost svoga miloga Davida djelom sina mu Solomuna, dostoj se ovim djelom izvršiti naše želje, i neka odovud odbjegnu sve hudobštine duhovne. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d. ℟. Amen.

5. Pak stojeć blagoslivlja temeljni kamen, veleć:

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Budi ime Gospodnje blagoslovljeno.
℟. Od sada i ća do vieka.
℣. Kamen, koji su odbacili graditelji.
℟. Ta je postao glavom ugla.
℣. Ti si Petar.
℟. I na tom ću kamenu sagraditi Crkvu svoju.
℣. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu.
℟. Kako bijaše u početku, tako sada, i vazda, i u vieke viekâ. Amen.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, Sinu Boga živoga, koji si pravi svemogući Bog, svjetlost, i prilika vječnoga Otca, i vječni život: koji si kamen ugleni bez ruke odsječen s gore, i temelj koji se ne mienja: utvrdi ovi kamen, što se ima položiti u tvoje ime; pak ti, koji si početak i svršetak, u kojem početku Bog je Otac izprva sve stvorio, budi, molimo te, početak, i napredak, i dovršetak ovoga djela, koje se ima početi na hvalu i slavu imena tvojega. Koji s Otcem i s Duhom svetim živeš i kraljuješ Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

6. Tad pokropi sam kamen blagoslovljenom vodom, te uzamši nož urieže u njem na pojedinih stranah znamen Križa, govoreć:

U ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga. ℟. Amen.

Kad to dovrši, reče:

Pomolimo se.

Blago✠slovi, Gospodi, ovi stvor kamena, i podaj po zazivanju tvoga svetoga imena: da svi, koji čistom pameću budu dali pripomoć na gradnju ove Crkve, primu tjelesno zdravlje, i duševnu ljekariju. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

7. Po tom govore obične Litanije (na str. 97.) bez Molitava, koje su im na kraju; što dovrsivši, neka bude tu pripravno vapnene melte, i zidar koji pripomaže, tad Svećenik započme, a Djaci nastavljaju, Pripjev:

Ustav Jakov u jutro rano, podizaše kamen za spomen: polievajuć uljem odzgora, zaveća se objetom Gospodu: U istinu ovo je mjesto sveto, a ja neznadijah.

Psalam 126.

Ako Gospod ne sagradi kuću, * uzalud se muče koji ju grade.

Ako Gospod ne očuva grad, * uzalud bdije koji ga čuva.

Uzalud vam je uraniti prije dneva: * ustanite po počitku vi, koji blagujete hljeb u bolesti.

Kad poda san milim svojim: * eto nasljedstva od Gospoda, sinovi: plaća, plod utrobe.

Kano striele u ruci jakomu: * tako su sinovi prognanikâ.

Blažen čovjek, koji je u njih izpunio želju svoju; * neće se zastidjeti, kad mu se bude razgovarati s neprijatelji svojimi na vratih.

Slava Otcu...

8. To dospjevši, Svećenik stojeć dotiče se, i postavlja ta prvi kamen u temelj, govoreć:

U vjeri Isukrstovoj postavljamo ovi prvi kamen u ovaj temelj, u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga: neka žive ovdje prava vjera, i strah božji, i bratska ljubav; i neka bude ovdje mjesto odredjeno za molitvu, i za prizivanje i hvaljenje imena toga istoga Gospoda našega Isukrsta, koji s Otcem i s Duhom svetim žive i kraljuje Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

9. Medju tim zidar namjesti ta isti kamen sa meltom; pak Svećenik oblije kamen blagoslovljenom vodom, govoreć:

Okropit ćeš me, Gospodi, izopom, i očistit ću se: oprat ćes me, i bolje nego snieg obieliti ću.

Psalam. Pomiluj me, Bože (na str. 91.) reci vas, i na kraju Slava Otcu.

To dospjevši, Svećenik oblieva blagoslovljenom vodom sve temelje, ako su odkriveni: ako pak nisu, obhadja kropeć obilježene temelje Crkve. A kad počme kropiti započme i Pripjev, što Svećenstvo nastavlja.

Pripj. O kako je strašno ovo mjesto! U istinu ovdje nije drugo, nego kuća Božja, i vrata nebeska.

Psalam 86.

Temelji su njegovi na gorah svetih: * ljubi Gospod vrata Sionska više svih pribivališta Jakovljevih.

Slavno je kazivano o tebi, * grade Božji.

Spomenut ću se Rahabe, i Babilona * znajućih me.

Eto inostranci, i Tir, i puk Etiopski, * ti biše tamo.

Jeda li će Sion reći: Čovjek, i čovjek rodio se u njem: * i utemeljio ga sam Previšnji?

Gospod će pripoviedati u pismih narodâ i glavarâ: * tih, koji su bili u njem.

Kao veselećim se svim * je stan u tebi.

Slava Otcu...

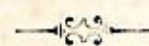
Pripjev. O kako je strašno ovo mjesto! U istinu ovdje nije drugo, nego kuća Božja, i vrata nebeska.

10. Uz to polazi kropeć do temelja otvorenih, ili obilježenih, pak po ponovljenom Pripjevu stojeć govori:

Pomolimo se.
Poslužnici: Priklonimo koljena.
℣. Ustanite.

Svemogući i milosrdni Bože, koji si Svećenikom svojim podao nad inimi toliku milost, da štogod oni dostojno i savršeno u tvoje ime djeluju, to vjerujemo da ti sâm činiš: molimo neizmjernu tvoju milost; da štogod sada imamo pohoditi, ti pohodiš; i štogod imamo blagosloviti, ti blago✠sloviš: i ovaj ulazak naše sniženosti, po zaslugah tvojih Svetaca, budi izgon djavla, a pristup Angjela mira. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Bože, koji skupnim obitavanjem svih Svetaca sazdaješ vječno pribivalište svojemu veličanstvu: daj svojoj gradnji naspor nebeski; neka štogod po tvojoj zapoviedi biva utemeljeno, to po tvojoj dobroti bude dovršeno. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

GLAVA 27.

ZAKON BLAGOSLOVITI NOVU CRKVU ILI JAVNU BOGOMOLJNICU

DA SE TU MOŽE SLUŽITI PRESV. POSVETILIŠTE MISE.

Svećenik, koji ima Biskupovim dopuštenjem blagosloviti novu Crkvu, da se u njoj zakonito služi sveta Misa, zaodjeven štolom i plaštem biele masti, uz pratnju njekolicine Svećenika i Djaka, jutrom stupa pred glavna vrata Crkve, ili Bogomoljnice, a sprieda nose križ posredi dvaju djaka s gorućimi sviećami: tu stojeć odkriven, obraćen k vratom govori s mjesta Molitvu:

Djelovanja naša, molimo te Gospodi, nadahnjivajuć predteci, i pomagajuć prosljeduj: neka svako naše moljenje i djelo od tebe vazda počme, i započeto po tebi dovrši. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

2. Pak započme Pripjev: Okropit ćeš me i t. d. a Svećenstvo na promjenu govori Psal. Pomiluj me, Bože i t. d. (na str. 91.) na svrhi Slava Otcu i t. d.

3. Uz to obadju Crkvu izvana (a unutri ta mora biti prazna i gola, takodjer i Oltari goli, pak ni puka unutri dokle se ne svrši blagoslov), te Misnik uzme kropilo od izopove trave, i idué desnom stranom kropi blagoslovljenom vodom zidove Crkvene po gornjoj strani i po temeljih, govoreć:

Okropit ćeš me, Gospodi, izopom, i očistit ću se: oprat ćeš me, i bolje nego snieg obieliti ću.

4. Kad se povrate na ono mjesto, odkud je krenuo Obhod Svećenstvo ponavlja isti Pripjev, a Svećenik kao prije prama Crkvi govori:

Pomolimo se.

Poslužnici: Priklonimo koljena.

℟. Ustanite.

Molitva.

Gospodi Bože, koji, premda te nebo i zemlja ne obuhvaća, dostojiš se imati sebi dom na zemlji, gdje da se uviek zazivlje ime tvoje: molimo te po odvjetovanju i zaslugah blažene Marije vazda Dieve, i blaženoga (ili blažene) I., i svih Svetaca pohodi vedrim pogledom svoga smilovanja ovo mjesto, i očisti ga ulitjem svoje milosti od svake skvrni, pak očišteno uzdrži; i ti, koji si izpunio pobožnost svoga miloga Davida djelom sina mu Solomuna, dostoj se ovim djelom izvršiti naše želje, i neka od ovud odbjegnu sve hudobštine duhovne. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.

℟. Amen.

5. Kad je ta Molitva dovršena svi dva i dva unidju u Crkvu pred veliki Oltar pjevajuć Litanije (na str. 97.).

6. Pokle doreku:

Da svim vjernim mrtvim vječni pokoj darovati dostojiš se: Molimo te, čuj nas.

Ustane Svećenik, te razumljivim glasom veli:

Da ovu crkvu i Oltar na čast tebi, i imenu svetoga tvoga (svete tvoje) I. očistiti i blago✠sloviti dostojiš se. Molimo te, čuj nas.

Govoreć blagosloviti, desnom rukom blagoslivlja Crkvu i Oltar; pak poklekne kao prije dokle se dovrše Litanije, a Pjevači nastavljaju:

Da nas uslišati dostojiš se, Molimo te čuj nas.

Sinu Božji, Molimo te, čuj nas.

Jaganjče Božji i t. d.

7. Dorekši zadnje Gospodi pomiluj, Svećenik stojeć veli:

Pomolimo se.

Poslužnici: Priklonimo koljena.

℟. Ustanite.

U pripomoć nam budi, molimo te, Gospodi, milosrdje tvoje; i po odvjetovanju svih Svetaca tvojih, blagost tvoga smilovanja da predpomogne glasove naše. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

8. Tada odstupiv prilično od Oltara klekne, znamena se, i govori:

Bože, na pomoć moju nastoj.

Pak odmah ustane a Svećenstvo odgovara:

Gospodi, pomoći mi pospješi se.

A on stojeć veli:

Slava Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu.

U Koru odgovaraju:

Kako bijaše u počelo, tako sada, i vazda, i u vieke viekâ. Amen.

9. Za tim Svećenik veli:

Pomolimo se.

Poslužnici: Priklonimo koljena.

℟. Ustanite.

Molitva.

Svemogući i milosrdni Bože, koji si Svećenikom svojim podao nad inimi toliku milost, da štogod oni dostojno i savršeno u tvoje ime djeluju, to vjerujemo da ti sam činiš: molimo neizmjernu tvoju milost; da štogod sada imamo pohoditi, ti pohodiš; i štogod imamo blagosloviti, ti blago✠sloviš: i ovaj ulazak naše sniženosti, po zaslugah tvojih Svetaca, budi izgon djavla, a pristup Angjela mira. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d. ℟. Amen.

10. Kad to dovrši, započme Pripjev:

Blagoslovi, Gospodi, ovi dom sazidan imenu tvojemu. i tri sljedeća Psalma, to je:

Psalam 119.

Ka Gospodu zapavih u nevolji mojoj:* i usliša me.

Gospodi, izbavi dušu moju od ustana hinbenih, * i od jezika lažljva.

Što će ti se dati, ili što će ti se prinieti * za jezik lažljivi?

Oštre striele u jakoga, * s ugljevljem satirajućim.

Težko meni, jer se je produljilo, putovanje moje: pribivao sam medju žitelji Cedarskimi: * dugo je bila putnica duša moja.

S onimi, koji mrze na mir, bijah miran:* kad govorah š njimi protivljahu mi se bez uzroka.

Slava Otcu....

Psalam 120.

Podigoh oči moje k goram, * odakle mi ima doći pomoć.

Pomoć je meni od Gospoda, * koji stvori nebo i zemlju.

Ne dao on da posrne noga tvoja: * i ne zadriemao koji te čuva.

Eto neće driemati, ni zaspati, * koji čuva Izraela.

Gospod te čuva, Gospod je obrana tvoja, * s desne ruke tvoje.

Ob dan neće te zapeći sunce: * ni mjesec ob noć.

Gospod te čuva od svakoga zla: * sačuvao dušu tvoju Gospod.

Gospod čuvao ulazak tvoj, i izlazak tvoj; * od sada, i do vieka.

Slava Otcu....

Psalam 121.

Obradovah se o tom, što mi rekoše: * Poći ćemo u kuću Gospodnju.

Unišle su noge naše, * u dvorove tvoje, Jerusolime.

Jerusolim sazidan kao grad: * s kojim je obćenje skupno.

Onamo bo uzajdoše plemena, plemena Gospodnja: * posvjedočiti Izraelu, da slavi ime Gospodnje.

Jer su ondje namještena sjedališta za sud, * sjedališta nad kućom Davidovom.

Prosite mira Jerusolimu: * i budi obilnost onim koji te ljube:

Budi mir u tvrdini tvojoj, * i obilnost u turnjevih tvojih.

Radi braće svoje, i bližnjih svojih, * naviештao sam ti mir.

Radi kuće Gospoda Boga našega, * želio sam ti dobro.

Slava Otcu, i Sinu, * i Duhu Svetomu.

Kako bijaše u počelo, tako sada, i vazda, * i u vieke viekâ. Amen.

Pripjev. Blagoslovi, Gospodi, ovi dom sazidan imenu tvojemu.

11. Medju tim kropi zidove iz nutra po gornjoj i dolnjoj strani, a počimlje kropljenje sa strane Evangjelja, govoreć: Okropit ćeš me, Gospodi i t. d.: po tom vrativ se pred Oltar, veli:

Pomolimo se.

Poslužnici: Priklonimo koljena.

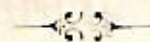
℟. Ustanite.

Bože, koji posvećuješ mjesta, što se imaju namieniti tvomu imenu, izlij na ovi dom molitve milost tvoju: da svi koji ovdje zazivaju ime tvoje oćute pomoć tvoga milosrdja. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.

℟. Amen.

12. Kad je to dovršeno reći će se Misa o dnevu koji pripada, ili o Svetcu.

13. A tu Crkvu, akoprem ju je ovako, kako je rečeno, prost Svećenik blagoslovio, valja ipak da Biskup posveti.

GLAVA 28.

ZAKON OVRŠITI POMIRBENI BLAGOSLOV NAD CRKVOM OSKVRNJENOM AKO JU JOŠ BISKUP NEBIJAŠE POSVETIO.

Svećenik, po Biskupu odredjeni blagoslivlja ovako oskvrnjenu Crkvu. Neka se sasvim ogoli Crkveni Oltar, i tako priredi da bude slobodno obaći Crkvu iz vana, i iz nutra, ako je to moguće. Priprave posudicu blagoslovljene vode i kropilo od izopove trave. Svećenik obučen naglavnikom, košuljom, pâsom, štolom i bielim plaštem, uz pratnju njekoliko Svećenika i Djaka pristupi pred velika vrata Crkve, gdje stojeć počme Pripjev, a Svećenstvo nastavlja.

Okropit ćeš me, Gospodi i t. d.

Psalam. Pomiluj me Bože (str. 91.) do kraja a na svrhi Slava Otcu. Kad to dovrše, ponavljaju Prip. Medju tim, dok govore Prip. i Psalam, Svećenik kropi blagoslovljenom vodom na okolo izvana Crkvu i Groblje, skupa kropeć zamjenice zidove Crkve, i zemlju Groblja, osobito na mjestih oskvrnjenih. To dovršiv, vraća se onamo od kud je počeo kropiti, i stojeć, govori:

Pomolimo se.

Svemogući i milosrdni Bože, koji si Svećenikom svojim podao nad inimi toliku milost, da štogod oni dostojno i savršeno u tvoje ime djeluju, to vjerujemo, da ti sam činiš: molimo neizmjernu tvoju milost, da štogod sada imamo pohoditi, ti pohodiš; i štogod imamo blagosloviti, ti blago ✠ sloviš: i ovaj ulazak naše sniženosti, po zaslugah tvojih Svetaca, budi izgon djavla, a pristup Angjela mira. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

2. Pak Svećenik započme Litanije (str. 97.), i pjevajuć je on i svećenstvo unidju u Crkvu: te pristupi pred veliki Oltar, gdje klekne: pak kad doreku:

Da svim vjernim mrtvim vječni pokoj darovati dostojiš se. ℟. Molimo te, čuj nas.

Svećenik ustane, i jasnim glasom veli:

Da ovu Crkvu, i ovi Oltar, i Groblje očistiti i pomi ✠ riti dostojiš se, ℟. Molimo te, čuj nas.

3. To dorekavši, opet klekne, i dovrše Litanije. Što dokončavši Svećenik obraćen k istomu Oltaru govori:

Pomolimo se.

Poslužnici: Priklonimo koljena.

℟. Ustanite.

U pripomoć nam budi, molimo te, Gospodi, milosrdje tvoje: i po odvjetovanju svih Svetaca tvojih, blagost tvoga smilovanja da predpomogne glasove naše. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

4. Za tim Svećenik klekne pred Oltar, i znamenav se, jasnim glasom veli:

Bože, na pomoć moju nastoj.

Pak ustane, a Kor ili okolostojeći Djaci odgovaraju:

Gospodi, pomoći mi pospješi se.

Te Svećenik stojeć, govori:

℣. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu.

℟. Kako bijaše u početo, tako sada, i vazda, i u vieke viekâ. Amen.

5. To dorekši, Svećenik započme, a Svećenstvo nastavlja:

Pripjev. Ustao Bog, i razpršali se neprijatelji njegovi: i pobjegli, koji na nj mrze, od lica njegova.

Psalam 67.

U crkvah blagoslivljajte Boga Gospoda, * koji ste izvora Izraelova.

Ponavlja se Pripjev. Ustao Bog i t. d.

Tu Benjamin najmladji, * u uzhitu duha.

Opet Pripjev.

Glavari Judini, vodje njihove: * glavari Zabulonovi, glavari Neftalimovi.

Opet Pripjev.

Naredi, Gospodi, krjeposti svojoj: * utvrdi, Bože, ovo što si djelovao u nas.

Opet Pripjev.

U svetom hramu tvojem u Jerusolimu, * tebi će kralji prinašati darove.

Opet Pripjev.

Pokaraj zvieri u trsteniku, množtvo bikova usred stada ljudskoga: * da bi protjerali one, koji su prokušani kao srebro.

Opet Pripjev.

Raztjeraj narode, koji žele rat: doći će poslanici iz Egjipta: * Etiopija će prva pružiti ruke svoje k Bogu.

Opet Pripjev.

Kraljevine zemaljske, pjevajte Bogu: * pojte Gospodu.

Opet Pripjev.

Pojte Bogu, koji je uzašao na nebo nebesa, * sa Istoka.

Opet Pripjev.

Evo će dati glas svoj glas krepak, dajte slavu Bogu radi Izraela: * veličanstvo je njegovo, i jakost njegova u oblacih.

Opet Pripjev.

Divan je Bog u svetcih svojih, Bog Izraelov ta će dati krjepost, i jakost puku svomu, * blagoslovljen Bog.

6. I ne završuje se sa Slava Otcu, nego se ponavlja Pripjev. A medju tim, dok se govori Pripjev i više rečeni Psalmi, Svećenik kropeć obadje Crkvu iz nutra: pak osobito pokropi mjesta oskvrnjena. Po tom stojeć u Svetištu prema Oltaru, govori:

Bože, koji milostiv i blag očistitelj predstojiš u svakom mjestu svojega gospodstva: usliši nas, molimo te, i podaj; da u napried ostane neoskvrnjen blagoslov ovoga mjesta, i da proseća skupština vjernikâ uzmogne prijeti dobročinstva tvoga dara. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

7. Po tom se govori Misa o dnevu, koji se sluči.

8. Samo povlašću svete Stolice smije prost Svećenik pomirbeno blagosloviti Crkvu, koju je Biskup posvetio, a tad neka se drži Čina propisana u Pontifikalu; pak pristupa obučen naglavnikom, košuljom, pâsom, štolom i plaštem biele masti, uz pratnju inih Popova i Djaka u koti, i vodom, koju je Biskup u tu svrhu po pravilu blagoslovio.

GLAVA 29.

ZAKON, KAKO IMA SVEĆENIK

PO BISKUPU ODREDJEN

BLAGOSLOVITI NOVO GROBLJE.

Uoči dneva, u koji se ima obaviti blagoslov, položi se na sred Groblja, što će se blagosloviti, drven križ za čovjeka visok, i pred isti križ usadi se u zemlju drven kolac trozubast, za lakat visok, priredjen tako da se na nj mogu nataknuti tri svieće.

2. Drugi dan u jutro Svećenik se obuče u riznici naglavnikom, košuljom, pâsom, štolom i plaštem biele masti, uz pratnju njekoliko Svećenika i Djaka u koti, nosećih posudicu blagoslovljene vode, kropilo, kadionicu s ladjicom tamjana, i ovu knjigu Obrednicu, i tri voštene svieće, pak se uputi na Groblje, što se ima blagosloviti, pred križ, koji je po sriedi, i utaknu se i užgu tri svieće navrh drvenoga kolca: a Svećenik stojeć pred križem i pred sviećami, odkriven, govori.

Pomolimo se.

Svemogući Bože, koji si čuvar dušam, i obrana spasenja, vjera vjerujućih: pogledaj milostivo na djelo naše službe, i na naš pristup neka se očisti, blago ✠ slovi, i posve ✠ ti ovo Groblje; da čovječanska tjelesa, koja dokončavši život ovdje počivaju uzmognu na veliki sudnji dan ukupno

s blaženimi dušami postignuti radosti vječnoga života. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

3. Odmah pred istim križem svi klečeć govore obične Litanije (str. 97.), koje pjevač začimlje, a ostali odgovaraju; pak kad doreku; Da svim vjernim mrtvim vječni pokoj i t. d. Molimo te, čuj nas.

4. Svećenik ustane, i jasnim glasom blagoslivljajuć rukom na križ veli:

Da ovo Groblje očistiti, i blago ✠ sloviti dostojiš se. ℟. Molimo te, čuj nas.

Po tom Svećenik klekne, kao prije, i dovrše Litanije.

5. Kad je dokončaju, svi ustanu, te Svećenik pokropi križ blagoslovljenom vodom, govoreć Pripjev: Okropit ćeš me, Gospodi i t. d.

6. Psal. Pomiluj me, Bože, i t. d. (str. 91), što govore do kraja koji su tu, a na svrhi Slava Otcu. Kad dovrše ponavlja se Pripjev. Dok se govori Psalam Svećenik obadje i prodje po svem Groblju, počamši s desne strane, svuda kropeć blagoslovljenom vodom: po tom vrati se pred križ i stojeć prama njemu govori:

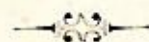
Pomolimo se.

Bože, koji si stvoritelj svega svieta, i odkupitelj ljudskoga roda, i savršeni uređitelj svakoga stvora vidljivoga i nevidljivoga: prosimo te poniznim glasom, i čistim srdcem; da se dostojiš oči ✠ stiti, blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi ovo Groblje, u kojem, dokončavši ovaj prolazni život, imaju počivati tjelesa sluga i službenica tvojih: i ti, koji si po prevelikom svojem milosrdju

podao u te vjerujućim odpust svih grieha, udieli takodjer blagodarno njihovim tjelesom, koja na ovom Groblju počivaju i očekivaju trublju prvoga Arkangjela, utjehu vjekovitu. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

7. Tad utakne na vrh križa jednu od trih gorećih svieća, a druge dvie jednako goreće na dva krila istoga križa. Pak pokadi ta križ, i pokropi ga blagoslovljenom vodom, te s poslužnici vrati se u riznicu.

GLAVA 30.

KAKO POMIRBENO BLAGOSLOVITI OSKVRNJENO GROBLJE

JE LI JE TIK DO CRKVE, ILI DALJE, A CRKVA NIJE OSKVRNJENA.

Ujutro toga dneva, kad se ima obaviti pomirbeni blagoslov, Svećenik, ako mu je Biskup podielio oblast, uz pratnju inih Svećenika i Djaka u koti, zaodjene se u riznici, oli u drugom pristojnom mjestu naglavnikom, košuljom, pàsom, štolom, i plaštem biele masti, pak stupa na sred Groblja, a uz njega Djak noseći pósudicu blagoslovljene vode i kropilo, te ondje klekne na rakno zajedno s poslužnici; a pjevači i svi ostali klečeć govore Litanije (str. 97.). Pak dorekši: Da svim vjernim mrtvim vječni pokoj i t. d. Molimo te, čuj nas.

2. Svećenik ustane i znamenujuć u križ desnom rukom Groblje jasnim glasom veli:

Da ovo Groblje pomi✠riti, i posve✠titi dostojiš se. ℟. Molimo te, čuj nas.

3. Po tom klekne, kao prije, i pjevači dovrše Litanije. To dokončavši svi ustanu, te Misnik, uzev kropilo s blagoslovljenom vodom, započme

Pripjev: Okropit ćeš me, Gospodi, izopom, a Svećenstvo nastavlja, i očistit ću se: oprat ćeš me, i bolje nego snieg obieliti ću.

Psal. Pomiluj me, Bože i t. d. (str. 91.) vas do kraja bez Slava Otcu.

Na svrhi ponavlja se Prip. Okropit ćeš me i t. d.

4. Medju tim Svećenik obadje u naokolo sve Groblje, počamši s desne strane, i kropi svuda blagoslovljenom vodom, osobito na mjestu oskvrnjenu. Što dokončav povrati se gdje su bile rečene Litanije, i ondje stojeć govori:

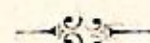
Pomolimo se.

Poslužnici: Priklonimo koljena.

℟. Ustanite.

Gospodi blagostivi, koji si htio da se cienom tvoje krvi kupi njiva lončarska na pokop putnikâ: molimo te, spomeni se dobrostivo te svoje preblage tajne. Ti si bo Gospodi, naš tvorac: ti si njiva našega počitka: ti si ciena ove njive. Ti si jošter dao, i primio, ti si nam udielio, da počivamo cienom tvoje životvorne krvi. Ti dakle, Gospodi, koji nam predobrostivo praštaš uvrjede, koji si vrlo očekivani naš sudac, preobilno se smiluješ u svom sudu:

koji kriješ sud svoje prepravedne oštrine, smilovav se svojim preblagim odkupljenjem, usliši sad i dovrši naše pomirenje: pak blagostivo očisti i pomiri ovo Groblje za svoje putnike, koji očekivaju stan u nebeskoj otačbini; i mogućstvom i smilovanjem svojega uskrsnuća uskrisi tjelesa tih, koji su i koji budu ovdje ukopani, na neumrlu slavu, ne osudivši ih, nego proslavivši: Koji imaš doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

GLAVA 31

ZAKON BLAGOSLOVITI I ODRIEŠITI PUK I POLJA

PO DOZVOLI SVETE STOLICE.

Kad stigne Papina povelja, neka se odredi jedna Nedjelja, shodnija za Ovlaštenika i za puk, u koju će se proglasiti ta povelja, i započeti ovršna služba.

2. U odredjeni dan s jutra budi propovied, kojom se ima podučiti puk što ta povelja sadrži, i pripraviti ga na Odriešenje i Blagoslov. Pak će Ovlaštenik reći Misu « za Otpuštenje grêhov » bez « Slava va višnjih », nego samo jednu Molitvu i « Vêruju », u ljubičastoj opravi: kad se ta dovrši Misnik odloži planitu i naručnik, a zaodjene se ljubičastim plaštem, pak, ako je Biskup, uzme i prostu Mitru: te kleknuvši svi pred Oltar pjevaju

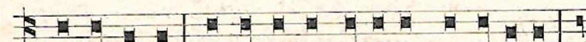
Litanije Svetaca (str. 97.), izpustivši obične Prosbe i Molitve, što su ondje.

3. Dokončavši Litanije, Ovlaštenik sjedne, pokrivene glave, na stolicu pripravnu na podnožju Oltara, oli, ako je Biskup na biskupski prestol, ili na posebno sjedalo (faldistorij) na istom podnožju, uz dva poslužnika odjevena jedan kao Djakon, drugi kao Poddjakon bez naručnika, a od ovud i od onud naokolo stoji sve Svećenstvo; pak tkogod štije na visok glas, da ga puk čuje, povelju; koju kad dovrši Ovlaštenik reci: Bogu hvala.

4. Tad, koji je tu kao Djakon, duboko naklonjen s lieve strane Ovlaštenika u ime puka moli Ispovied pjevajuć:

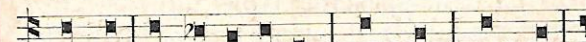

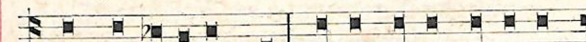

5. Po tom, ako je Biskup, uzme pastirski štap u lievu ruku i još sjedeć, a pokriven, započme Psalam Pomiluj me, Bože (str. 91.), na kraju Slava Otcu; pak nastavlja još:

Psalam 66.

Bog nam se smilovao, i blagoslovio nas: * prosvjetlio lice svoje svrhu nas, i smilovao nam se.

Da poznamo na zemlji put tvoj: * po svih narodih spasenje tvoje.

Ispoviedali ti se puci, Bože: * ispoviedali ti se puci svi.

Veselili se i radovali se Narodi: * jer sudiš pukom u pravednosti, i Narodî na zemlji upravljaš.

Ispoviedali ti se puci, Bože; ispoviedali ti se puci svi: * zemlja je dala plod svoj.

Blagoslovio nas Bog, Bog naš, blagoslovio nas Bog: * i bojali se njega svi kraji zemlje.

Slava Otcu...

6. A te Psalme govore bez pjeva zamjenice Ovlaštenik i Svećenici nad svim Svećenstvom i nad pukom klečećim.

7. To dokončavši, Ovlaštenik stojeć i odkriven, te, ako je Biskup, odloživši pastirski štap, sklopljenima rukama, govori prema puku:

Gospodi pomiluj. Svećenici odgovaraju: Krste pomiluj. Gospodi pomiluj.

Otče naš.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

℟. Spasi sluge tvoje.

℣. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.

℟. Ništa ne uspio neprijatelj u njih.

℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njim.

℟. Budi im, Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati; primi moljenje naše; da nas

i sve sluge tvoje, koje veruga griehâ stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.

℣. Amen.

8. Pak Ovlaštenik pokriv se sjedne, i, ako je Biskup uzme pastirski štap, i govori:

Pomilovao vas svemogući Bog, i odpustiv griehe vaše, priveo vas u život vječni.

℣. Amen.

Proštenje, odriešenje, i odpuštenje grieha vaših podao vam svemogući, i milosrdni Gospod. ℣. Amen.

9. I držeć desnicu prostrtu vrhu klečećega puka, nastavlja:

Oblašću Boga svemogućega, i blaženih Apostola Petra i Pavla, od presvetoga Gospodina našega Pape I. meni podieljenom, odrješujem vas, i svekolike ovoga mjesta, od svake sveze prokletstva, obustave, zabrane, i od drugih crkvenih osuda, zaveza i pedepsa, još i od uzdržanih u knjigah, koje se obično štiju na dan Večere Gospodnje, u koje ste upali, kojih sad nepoznajete, onako kako je u papinoj povelji malo prije proštivenoj. I vraćam vas svih obćenju i jedinstvu pravovjernikâ, i svetim crkvenim Sakramentom. U ime Otca ✠. i Sina i Duha svetoga.

℣. Amen.

10. Ako je Biskup prekriži triput.

11. Tad Ovlaštenik još sjedeć oli sam, oli drugi jačega glasa naviesti tri posebna dana posta, i odredi sljedeću nedjelju, oli drugi dan sebi po volji za sv. Pričest, za blagoslov polja i puka, i za podpuno Proštenje.

12. U odredjeni dan valja da se vas puk pričesti, pak u sgodno doba Ovlaštenik pjevat će Misu što je pri koncu Misala pod naslovom « Za vsaku potrêbu » u ljubičastoj opravi bez « Slava va višnjih », a reci jednu Molitvu i « Vêruju ».

Pak na svrhi Mise Misnik blagoslovi po običaju, a, ako je Biskup, ne daje Proštenja.

13. Poslje Mise Ovlaštenik i dva Poslužnika zaodjenu se u bielu opravu, te, ako je Biskup, uzme dragocienu Mitru; i klečeć pred Oltarom sa svimi Svećenici i s pukom pjevaju Litanije Svetaca (str. 97.), ponavljajuć trikrat:

℟. Da plodove zemlji dati i uzdržati dostojiš se: Molimo te, čuj nas.

I dokončavši Litanije Ovlaštenik stojeć odkriven, sklopljenima rukama govori:

Otče naš pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

Pak Svećenici pjevajuć nastavljaju:

Psalam 84.

Blagoslovio si, Gospodi, zemlju tvoju: * oduzeo si robstvo nad Jakovom.

Oprostio si nepravednost puku svomu: * pokrio si sve griehe njihove.

Ublažio si svu srčbu svoju: * odustao si od srčbe žestine svoje.

Povrati nas, Bože, spasitelju naš: * i odvrati srčbu svoju od nas.

Jeda li ćeš se uviek srditi na nas? * ili ćeš protegnuti srčbu svoju od poroda do poroda?

Bože, ti ćeš osvrnuv se oživit nas: * i puk tvoj veselit će se o tebi.

Pokaži nam, Gospodi, milosrdje tvoje: i spasenje tvoje daj nam.

Slušat ću što mi govori Gospod Bog: * jer će izricati mir puku svomu.

I svetcem svojim, * i tim koji se obraćaju od srdca.

Zaista je blizu onih, koji ga se boje, spasenje njegovo: * da se nastani slava u zemlji našoj.

Milostivost, i istina susretile su se: * pravda, i pomirba cjelovale su se.

Istina je nikla iz zemlje: * i pravda je s neba pogledala.

Jer će Gospod dati blagost: * i zemlja će naša dati plod svoj.

Pravda će pred njim hoditi: * i postavit će na put stope njegove.

Slava Otcu....

Kad to dovrše, Ovlaštenik veli:

℟. Blagoslovit ćeš vienac godištu blagošću tvojom.

℣. I polja će se tvoja napuniti ploda.

℟. Oči svih ufaju na te, Gospodi.

℣. I ti im daješ hranu u sgodno doba.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, utočište nam i krjeposti: pristani blagočastnim molitvam Crkve svoje ti, tvorče blagosti, i podaj; da što vjerno prosimo, to djelotvorno postignemo.

Bože, koji milostiv i blag predstojiš u svakom mjestu svojega gospodstva: usliši nas, molimo te, i podaj; da u napried ostane neoskvrnjen blago ✠ slov ovoga mjesta, i da proseća skupština ovih vjernika uzmogne prijeti dobročinstva tvoga dara.

Molimo milost tvoju, svemogući Bože: da plodove zemlje, koje se dostojiš hraniti lagodnim zrakom i daždem, natopiš rosom svoga blagoslova, i da podaš neka ovi puk tebi vazda hvalu uzdaje, da plodnošću zemlje nasitiš obilnim dobrom gladne duše, te neka ubog i siromah hvali ime slave tvoje. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

14. Po tom pokriv se Ovlaštenik, i, ako je Biskup, uzev pastirski štap, govori:

Blagoslov Boga svemogućega, Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga sašao podpun na polja, i na svakojako dobro ovoga mjesta, i ostao vazda. ℟. Amen.

15. Ako je Biskup prekriži trikrat.

16. Pak dostojniji Svećenik podaje mu kropilo blagoslovljene vode i tim poškropi na četiri strane svieta govoreć bez pjeva, i bez Psalma Pripjev:

Okropit ćeš me, Gospodi i t. d.

17. Za blagoslov puka, odkriv se, i sklopljenih ruku govori:

Otče naš pod glas.
℣. I ne uvedi nas u napast.
℟. Nu izbavi nas oda zla.
℣. Spasi sluge tvoje.
℟. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.
℣. Ne postupaj s nami po griesih naših.
℟. Nit nam odvrati po nepravdah naših.
℣. Pošalji nam, Gospodi, pomoć od svetoga.
℟. I sa Siona čuvaj nas.
℣. Gospodi, usliši molitvu moju.
℟. I vapaj moj k tebi da pride.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim

Pomolimo se.

Zaštitniče u te ufajućih, Bože, usliši molitve puka svoga, i podaj; da pride vrhu nas plodnost blagoslova, koga se od tebe uzdajemo, i da svedjer uživamo darove smilovanja tvoga. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem: Koji s tobom i t. d.
℟. Amen.

18. Tad Djakon visokim glasom zapjeva:

Snizite se na Apostolski blagoslov.

A Ovlaštenik odkriv se stojeć blagoslovi jednoč, ako li je Biskup uzev u lievu ruku pastirski štap blagoslovi trikrat, govoreć:

Oblašću Boga svemogućega, i blaženih Apostola Petra i Pavla, i presvetoga Gospodina našega Pape I, blagoslivljam vas, i svekolike ovoga mjesta: U ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. ℟. Amen.

19. Najposlje započne Ovlaštenik a ostali prosljeduju pjevajuć Pjesan Tebe Boga hvalimo (tamo na str. 545.); to dovršivši Ovlaštenik pjeva Molitvu zahvalnicu.

Pomolimo se.

Bože, čije je milosrdje bez broja, i neizmjerno je blago dobrote: premilomu Veličanstvu tvojemu uzdajemo hvalu na podieljenih darovih, moleć neprestano blagost tvoju; da ti, koji prosećim podaješ što pitaju, tih istih ne zapuštajuć pripraviš k darovom budućim. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem: Koji s tobom i t. d.
℟. Amen.

Pjevači nadodaju: Blagoslovimo Gospoda.
℟. Bogu hvala.

GLAVA 32.

KAKO JE NAVIESTITI

DA ĆE SE U ODLUČENE DNEVE PODIELITI PUKU

PAPINSKI BLAGOSLOV

i obred koji imaju tada vršiti Redovski Svećenici, kojim je sveta Stolica podielila ili bude u napried podieliti tu oblast.

Opomenite puk o Proštenju po svetoj Stolici, podieljenu, o djelih što je po zapoviedi ovršiti, da se to zadobije, o dnevu kad se ima pohoditi naznačena Crkva, i još o dobi kad će se dati papinski Blagoslov. A ta opomena, ako treba, može se objaviti i tiskanimi oglasi priljepljenimi javno na običnih mjestih.

2. Kad se je u opredieljeni dan i doba puk skupio u Crkvu, neka se proštije visokim glasom apoštolsko pismo ili odluka, kojom se dozvoljuje to Proštenje, još i oblast podieliti puku papinski blagoslov, neka bude svim poznato ovlaštenje; pak ta dozvola preniet će se iz latinskoga u pučki jezik, da ju svatko razumije. Pobožnim govorom u kratko pobudit će se puk na pokajanje svojih opačina: po tom Svećenik, bez poslužnika, u koti i štolom na sebi, (onako kako je propisano u ovom Ritualu, gdje je rieč o Blagoslovih, dozvoljenih Popu izvan Mise), klečeć pred Oltarom ovako će zaprositi Božju pomoć:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.

℟. Spasi puk svoj, Gospodi,
℣. I blagoslovi baštinu svoju.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pak stojeć reci ovu Molitvu.

Pomolimo se.

Svemogući i milosrdni Bože, daj nam pomoć od svetoga, i milostivo usliši želje ovoga puka svoga, koji sniženim srdcem prosi oproštenje grieha, i očekuje tvoj blagoslov i tvoju milost: prostri blag vrhu njega svoju desnicu, i izlij podpunost božanstvenoga blagoslova, po kojem uz preobilje svakoga dobra postigne blaženstvo, i vječni život. Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

3. Po tom stupi na stranu Epistole (kako je u spisih Milanske Crkve, dielu 4: « Blagoslovit će u Crkvi, s Oltara, stojeć pri strani Epistole »); i stojeć na strani Epistole, daje blagoslov ne trojni, to je ne znamenujuć trikrat, nego samo jednim znamenom križa, izgovarajuć na visok glas ovo:

Blagoslovio vas svemogući Bog, ✠ Otac i Sin, i Duh sveti.
℣. Amen.

NASLOV IX.

GLAVA 1.

OBHODI ILI PROCESIJE.

Valja vršiti pristojnim bogoljubstvom javne i svete Obhode ili Prošenja, koje po starom zakonu svetih Otaca obično obavlja katolička Crkva, bilo da pobudi u Vjernicih pobožnost, bilo za spomen Božjih dobročinstva, i za uzdavanje hvale Bogu, bilo da prosi u Boga pomoći; pak tim, koji je pobožno vrše, Bog dieli spasonosne plodove kršćanske bogoljubnosti: o svem tom dužni su Župnici opomenuti i naučiti Vjernike, kad im se čini najshodnije.

2. Neka najprije paze Svećenici i ini crkveni Redovnici da se oni i ostali drže pristojno i častno u tih Obhodih, kako najbolje dolikuje ovomu pobožnomu i bogoljubnomu djelovanju.

3. Svi u pristojnoj odjeći, obučeni u koti, ili u drugih crkvenih haljah, bez klobuka, ako nije poradi dažda, sbiljno, čedno i pobožno stupajuć dva i dva u svom redu, neka budu pomnjivi na svete molitve, te se čuvaju od smieha, od medjusobna razgovora, od raztrešena razgledavanja; pak da još pozovu i puk na bogomilu i pobožnu molitvu.

4. Neka idu moleć svjetovnjaci oddieljeni od Svećenstva, pak napose mužki i ženske.

5. Napried nosi se križ, a gdje je običaj, i zastava urešena svetimi slikami, a da ta nije skrojena po vojničku, ni tronuglasta.

6. Budi skrb župnikom odstraniti zločesti običaj jesti i piti, ili nositi sobom jestbine i pića u svetih obhodih, i kad se blagoslivljaju polja, i pohadjaju obližnje Crkve; pak neka opomenu puk češće, a osobito u Nedjelju pred Prošebne dneve, koliko je taj nered nepristojan.

7. Prije ima biti Obhod, pak pjevana Misa: osim da se, sbog vriedna uzroka, kadgod drugačije ne svidi Vrhovnomu pastiru ili Svećenstvu.

8. Njeki pak Obhodi su običajni, koji bivaju u odredjene dneve preko godine, kao na blagdan Očištenja bl. Marije vazda Dieve, i na Cvjetnicu, i na veliki Prošebni dan na Markovo, i na male dneve Prošebne u tri dana pred Uzašašće Gospodnje, i na Tielovo, ili u druge dneve po običaju koje Crkve.

9. A njeki Obhodi su preko reda, kao oni što bivaju kad ter kad u odredjene dneve sbog raznih i javnih Crkvenih potreba.

GLAVA 2.

OBHOD

NA BLAGDAN OČIŠTENJA

BLAŽENE DIEVE MARIJE.

Kad je dovršen blagoslov svieća, i svieće su porazdieljene, kao što je u poizpravljenom Rimskom Misalu, biva Odhod. I najprije Misnik metne tamjana u kadionicu; pak Djakon prema puku govori:

Uputimo se u miru.

A s Kora odgovaraju.

U ime Krstovo. Amen.

2. Napried idje kadioničar s dimećom kadionicom, pak Poddjakon u opravi noseć križ izmedju dvaju svjećonoša sa svjetnjaci i gorećimi svi ećami: za njimi Sve-

ćenstvo po redu, a najzad Misnik i Djakon mu s lieve, svi drže nažgane svieće i pjevaju sljedeće Pripjeve.

Pripjev.

Ukrasi ložnicu svoju, Sione, i primi Kralja Krsta: zagrli Mariju, koja je nebeska vrata: ona bo nosi slavnoga Kralja nove svjetlosti; popostaje Dieva noseć u rukuh Sina prije danice rodjena: koga Simeun primajuć na ruke svoje propovjedi puku, da je ta Gospod života i smrti, i Spasitelj svieta.

Drugi Pripjev.

Odgovor primi Simeun od Duha svetoga, da neće vidjeti smrti, dok nevidi Krsta Gospodnjega: i kad unesoše djetića u Crkvu, uze ga na ruke svoje, i blagoslovi Boga, i reče: Sad odpuštaš slugu svoga, Gospodi, u miru.

℟. Kad unesoše djetića Isusa roditelji njegovi, da svrše za njega zakon po običaju, on ga uze na ruke svoje.

Pak ulazeć u Crkvu pjevaju:

ꝺ. Prinesoše za nj Gospodu dvie grlice, ili dva mlada golubića: * Kako je pisano u zakonu Gospodnjem.

℟. Pokle se dovršiše dnevi očištenja Marijina, po zakonu Mojsijevu, uzeše Isusa u Jerusolim, da ga prikažu pred Gospoda.

ꝺ. Kako je pisano u zakonu Gospodnjem.

℟. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu. Kako je pisano i t. d.

3. Kad je dovršen Obhod, Misnik i Poslužnici odlože opravu ljubičastu, a uznu na se bielu za Misu. I drže u ruci goruću svieću kad se štije Evangjelje, pak opet na Podizanju presv. Sakramenta sve do Pričeštenja.

GLAVA 3.

OBHOD

NA MASLINICU ILI NA CVJETNICU.

Na cvietnu Nedjelju, pokle budu blagoslovljene i porazdieljene palme ili masline nakon posljednje Molitve Vsemogi, vječni Bože i t. d. biva Obhod; te najprije Misnik metne tamjana u kadionicu, pak Djakon prama puku govori:

Uputimo se u miru.

A s Kora odgovaraju:

U ime Krstovo. Amen.

2. Sprieda idje kadioničar s dimećom kadionicom: pak Poddjakon u opravi, noseć križ po sriedi dvaju svjećonoša sa svietnjaci i s gorećimi sviećami: pak Svećenici po redu, najzada Misnik i Djakon mu s lieve, svi drže grane u rukah: i pjevaju sliedeće Pripjeve, ili njekoliko ih, dokle bude dovršen Obhod.

Pripjev.

Približajuć se Gospod k Jerusolimu, posla dvojicu od učenika svojih, govoreć: Idite

u grad, koji je prema vam, i naći ćete ždriebca oslećega privezana, na kojem nijedan čovjek nije sjedio: odrješite ga, i dovedite k meni. Ako vas tko upita, recite: Gospodu treba. Odrješivši dovedoše ga k Isusu: i metnuše na nj haljine svoje, i sjede vrhu njega: jedni razastirahu halje svoje po putu: drugi prostirahu granje od drveta: a koji idjahu za njim, vapijahu: Osana, blagoslovljen, koji ide u ime Gospodnje: blagoslovljeno kraljevstvo otca našega Davida: Osana na visini: smiluj nam se sinu Davidov.

Drugi Pripjev.

Kad doču puk, da je Isus došao u Jerusolim, uzeše granje palmino: i izadjoše mu na susret, i djeca vapijahu, govoreći: Ovo je, koji ima doći na spasenje puku. Ovo je spasenje naše, i odkupljenje Izraelsko. Kolik je ta, komu idju na susret Prestoli, i Gospodstva? Neboj se, kćeri Sionska: evo ti idje tvoj Kralj, sjedeć na ždriebcu oslećemu, kao što je pisano. Zdravo Kralju tvorče svieta, koji si došao odkupit nas.

Drugi Pripjev.

Šest dana prije blagdana Vazmenoga, kad pride Gospod u grad Jerusolim, sretoše ga djeca: i u rukah nošahu grane palmâ, i vikahu iza glasa, govoreći: Osana

na visini, blagoslovljen, koji si došao u premnogom milosrdju svojem. Osana na visini.

Drugi Pripjev.

Množtvo s cviećem i s palmami ide na susret Odkupitelju, i daje dostojnu počast slavnomu dobitniku: narodi na glas propoviedaju Sina Božjega: i glasovi grme po oblacih na pohvalu Krstovu: Osana na visini.

Drugi Pripjev.

S Angjeli i s djecom budimo vjerni, vapijući slavodobitniku smrti: Osana na visini.

Drugi Pripjev.

Veliko množtvo, što se bijaše skupilo na blagdan, vapijaše Gospodu: Blagoslovljen, koji ide u ime Gospodnje: Osana na visini.

3. Vraćajuć se Obhod, dva ili četiri pjevača unidju u Crkvu, i zatvorivši vrata, stojeć licem prama Obhodu počmu ℟. Slava ti hvala, čast. i t. d. i pjevaju dva prva stiha. A Svećenik i ostali izvan Crkve ponavljaju to isto. Pak koji su unutri pjevaju ine stihove ili sve, ili djelomice, kako im se svidi; a oni iz vana na svaka dva stiha odgovaraju: Slava ti, hvala i t. d. kao na početku.

Slava ti, hvala, čast, Krste Spasitelju,
pred kojim Osana djeca milo poju.
℟. Slava ti, hvala i t. d.
Izraelski Kralj si, Davidovo sîme;
blažen koj' dohodiš u Gospodnje ime.
℟. Slava ti, hvala i t. d.

Tebe sbor nebeski na visini hvali,
svaki stvor, rod ljudski veliki i mali.
℣. Slava ti, hvala i t. d.
Tebe puk Žudinski sretaše s palmami:
nas evo pred tobom molbom i pjesmami.
℣. Slava ti, hvala i t. d.
Oni te pred smrću hvaljahu prečastno:
mi kraljujućemu pjevamo ti slastno.
℣. Slava ti, hvala i t. d.
Ono ti ugodi, tako i služba naša,
dobri i blagi Kralju, koga svak uznaša.
℣. Slava ti, hvala i t. d.

4. Po tom Djakon kopljištem od križa kucne u vrata, koja se odmah otvore, i Obhod ulazi u Crkvu pjevajuć Odgovor.

Kad unidje Gospod u sveti grad, djeca Žudinska izgovarajuć uskrsnuće života, * S granami palmâ vapijahu: Osana na visini.

℟. Kad začu puk da dohodi Isus u Jerusolim, izadjoše mu na susret. S granami i t. d.

I ne govori se Slava Otcu.

5. Po tom biva Misa, i drže grane u rukah samo kad se pjeva Muka i Evangjelje.

GLAVA 4.

RED, KOJIM BIVA OBHOD

VELIKIH PROŠNJA,

NA BLAGDAN SV. MARKA.

Svećenstvo i puk u odredjeno doba s jutra skupe se u Crkvu, tu svi skrušenim i poniznim srdcem klečeć pomole se Bogu. Svećenik s poslužnici u plaštu, ili bar u koti s ljubičastom štolom na sebi: a oprava te iste masti vazda mu rabi i na drugih Obhodih, osim na Tjelovo, i na Obhodih, koji bivaju u svetačne dneve, oli za uzdavanje hvale; pak tada rabi mast, što dolikuje posebnoj svečanosti. A drugi Svećenici i Djaci u koti stojeć pjevaju ovi Pripjev:

Pripjev.

Ustani, Gospodi, pomozi nam, i izbavi nas radi imena svojega. Psal. 43. Bože, ušima svojima slušasmo: otci naši navjestiše nam.

℟. Slava Otcu i t. d. do kraja.

I ponavljaju Prip. Ustani, Gospodi i t. d.

2. Pak svi kleknu: i dva Djaka klečeć pred velikim Oltarom pobožno počnu pjevati Litanije (str. 97.), a svi istim glasom odgovaraju. Kad dopjevaju:

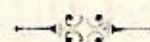
Sve-ta Ma-ri-je, mo-li za nas.

3. Svi ustanu, i upute se po redu, i izadju, nastavljajuć Litanije, najprije križ, zatim Svećenstvo, a najzad Svećenik u opravi, kako smo rekli gorje, s poslužnici u svetih opravah, kako je prikladno stvari i mjestu.

4. Ako je Obhod prilično dug, oli se opet preuzmu Litanije, oli kad se te dovrše zaključno do Prosba, reći će se po koji Psalam pokorni ili postupni. A na tom Obhodu, ni u dneve Prošebne, ni na drugih Obhodih za pokorne svrhe ne poju se Pjesni, ni radostni Spjevi.

5. Ako je uz put svratiti se u jednu ili više Crkava, tad unišavši u Crkvu prestanu Litanije, ili Psalmi, a pjevaju tu Pripjev sa Stihom i molitvom Svetca Odvjetnika te Crkve. Kad odtud izadju preuzmu molbe, i istim redom stupaju do Crkve, gdje se dovrši Obhod sa Prosbami i Molitvami, kako je to na kraju Rimskoga Časoslova (Brvijala), poslije Psalama pokornih.

¶ Na male Prošebne dneve (pred Uzašašće) sve biva kao tamo sprieda na vele Prošnje.

GLAVA 5.

OBHOD

NA BLAGDAN

PRESVETOGA TIELA ISUKRSTOVA.

Neka budu liepo narešene Crkve i kućni zidovi na ulicah, kuda ima proći Obhod, sagovî i zastorî i svetimi slikami; a nipošto svjetskimi ili taštimi slikarijami, oli nepristojnimi nakiti.

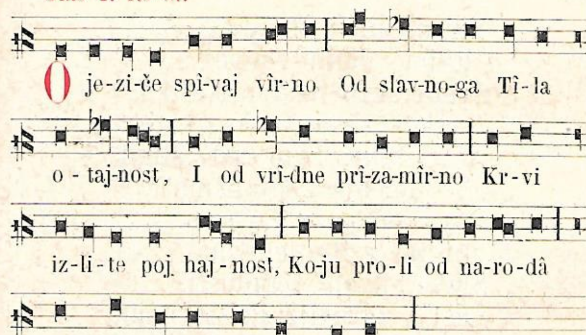
2. Najprije Svećenik reci Misu, na kojoj posveti dvie oštije, jednom se pričesti, a drugu za Obhod smjesti u prikaznicu (ostenzorij), tako da kroz staklo, kojim ima bit prikaznica u naokolo obkružena, mogu ju s vana vidjeti bogoštovni vjernici, pak ubruscem pokrije sve, dok se odnese s Oltara. A kad sveta Misa dovrši, i započme Obhod onako, kako smo tamo na Prošebnom Obhodu spomenuli, Svećenik zaodjeven bielim plaštem klečeć trikrat pokadi Svetotajstvo.

3. Pak Djakon podugastom a pristojnom koprenom zastre pleća Svećeniku, koji s okrajci što mu vise pred prsi ovije obje ruke, i na najvišem stepenu Oltara pobožno prima od Djakona prikaznicu ili blustro; tudije uzajde na Oltar, i držeć Svetotajstvo pred licem obrati se prema puku; pak s poslužnici sajde pod sjenicom, a s prieda idju dva sluge ili Diaka s dimećima kadionicama.

4. Svi stupaju gologlavi noseć goruće svieće, i pobožno pjevajuć sljedeće Pjesni prema duljini Obhoda. A kad Svećenik slazi s Oltara Svećenstvo, ili on sam, počme pjevati ovu Pjesan.

(Po starom prevodu)

Glas 1. *Re-la.*

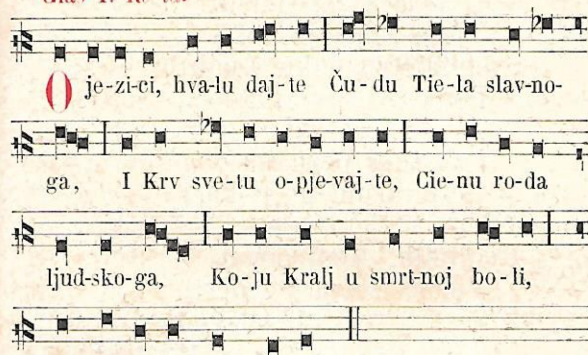

Bi dan nami, rodjen nami
Od Dîvice neoskvrnjene:

Sveti zakon besîdami
Vîrnim prosu, i ucknjenje
Potajnošću dovršio
Redom čudnim, kako j'htio.
Najposlîdnju s braćom milom
On večeru tad čineći,
Obsluživši zakon dîlom,
Zakonitu piću hteći;
Dvanajestim svojom rukom
Sebe jisti da naukom.
Rîč put rîčju čudno i moćno
U put božju kruh obrati,
Svemogućom rîčju hoćno
Vino u krv prîobrati:
Što nećuti oko očito,
Vîrom vîruj stanovito.
Počitajmo dakle smîrni
Svetu skrovnost prîveliku,
Nauk s' uklon' starovîrni
Novi dajuć nam red, sliku:
Što ćućenje znat nemože
Daj nam poznat vîrom, Bože.
Roditelju i Rodjenomu
Slave, hvale i radosti,
Čast i zdravlje Prîslavnomu
Bud' blagoslov, bud' krîposti;
Duhu svetu š njima budi
Pohvala ista vîkom svudi.
Amen.

(Ili noviji prevod po latinskom slogu)

Glas 1. *Re-la.*

Dan bi nami, rodjen nami
Od prečiste Djevice,
I svojimi besjedami
Put ukaza pravice;
Naredbu nam on udieli
Divnu, kad se oddieli.
Na večeri s braćom milom
Najposljednjoj blagujuć,
Sve što zakon htjede dîlom
Podpuno dovršujuć,
Dvanajsteroj družbi svojom
Sebe jesti dâ rukom.
Slovo biv pût, kruh istini
Riečju u pût obraća,

A iz vina Krv se čini,
Prem da pamet ne shvaća:
U srdaca toj slabosti
Vjera sama je dosti.
Svetotajstvu dakle tomu
Ponizno se klanjajmo,
Novi zakon pram staromu
Izvrstniji poznajmo:
Česa razum ne dokuči
Tvrda vjera nas uči.
Roditelju, Rodjenomu
Vječna slava i radost,
Čast i hvala Preslavnomu
Bud' blagoslov, bud' krjepost:
Duhu takodjer u svemu
Od njih izhodećemu. Amen.

Pjesan.

Svetomu blagdanu kupno se radujmo,
I srdcem veselim hvalu pripjevajmo.
Staroga nebilo, sve da ponovimo
Srdca, i rieči, i djela.
Noćnu proslavimo posljednju večeru,
Kada je Isukrst braći razdielio
Jaganjca s priesnaci, vršeć po zakonu
Prvih Otaca naredbu.
Dovršiv jezbinu Janjca tajinstvena
Svojim učenikom Tielo dâ Gospodnje,
Cielo svim ukupno, i cielo svakomu
Sâm svojimi rukami.

Na hranu slabašnim Tielo je podao,
Na piće nemoćnim Krv je podielio,
Govoreć: Eto vam, čašu tu primite,
I svi se njom pokriepite.
Žrtvu tu presvetu on tada zastavi,
Samim svećenikom nje službu povjeri,
Ti da ju primaju, po volji njegovoj,
I svim da diele vjernikom.
Tako kruh angjeoski biva kruh čovječji;
Prestaju znakovi, gdje je kruh nebeski:
Čudo preveliko! blaguje Gospoda
Siromah, ubog, i sluga.
Tebe sad prosimo, Božanstvo trojedno:
Tako nas posjeti, kako te štujemo:
Tamo nas povedi, kamo mi smieramo,
Gdje sjaješ vječnom svjetlosti. Amen.

Pjesan.

Rieč višnja s neba javlja se,
Pri desnoj Otcu ostavši,
Na svoje djelo izšadši
Pride k svršetku života.
Predavajuć ga učenik
Na smrt njegvim zavidnikom,
On sam sebe učenikom
U hrani preda životnoj.
Kojim u dvojem obličju
Pùt i Krv svoju podieli;
Da tako dvojeg sućanstva
Čovjeka ciela nahrani.

Rodjenjem drug nam postade,
A hrana s nami blagujuć,
Umirajuć Odkupitelj,
A kraljujuć nadaritelj.
O Žrtvo spasa našega,
Kâ rajska vrata raztvaraš,
U ratovih protivničkih
Podaj nam jakost, i pomoć.
Jedinu i trojnu Gospodu
Nek slava bude na vieke,
Koj' nam bez konca živjeti
Nek poda u otačbini. Amen.

Pjesan.

Sijaču spasa ljudskoga,
Isuse srdca sladkosti,
Odkupljenih Stvoritelju,
Ljubećim čista svjetlosti.
Koja te milost usili
Da naše zloće podneseš?
Da smrt pretrpiš nevini,
Od smrti nas da izbaviš?
Ti rušiš bezdna paklena;
Uznikom snimaš okove;
Dobitnik slavnom pobjedom
Ob desnu sjediš Otčevu.
Nek te skloni smilovanje
Da kvare naše pópraviš,
I lica svoga djelnike
Nadariš rajskom svjetlosti.

Ti vodja, put na nebesa,
Cilj budi srdcu našemu,
Bud' radost nam za suzami,
Života sladka nagrada. Amen.

Pjesan.

Vječni Kralju previsoki,
I vjernih Odkupitelju,
Koj' smrt nadvladav poluči
Velike slave pobjedu.
Uznosiš se nad zviezdami,
Kamo te prizva gospodstvo,
Bogom podano ne ljudmi,
Na sve zemaljske stvorove:
Da se troj sastav svih stvari
Po tebi stvoren, nebeskih,
I zemaljskih, i paklenih
Nadvladan tebi pokloni.
Trepeću videć Angjeli
Nastalu ljudsku promjenu:
Putenost griešnu pùt čisti,
Kraljuje Bog, pùt božija.
Ti prava radost nam budi,
Sjedeć na nebu nagrada,
Koj' svjetskim vladaš sastavom
Nadvladaj svjetske naslade.
Tim te ponizno molimo
Oprosti nam sve zločine,
I srdca uzgor podigni
K sebi previšnjom milosti.

Da kad nenadno nam Sudac
U svjetlu prideš oblaku,
Muke prostiš zaslužene,
Vjenac nam dâš izgubljeni.
Isuse, budi ti slava,
Koj' s' u raj vraćaš dobitnik:
S Otcem i Duhom preslavnim
U vjekovječne vjekove. Amen.

Tebe Boga hvalimo tamo napried (str. 345)
Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov i t. d. (str. 219).
Veliča duša moja Gospoda i t. d. (str. 178).

5. Kad je dovršen Obhod, i sveti Sakramenat unešen u Crkvu, i položen na Oltar, svi Crkvenjaci, koji su tu, klečeć s jedne i s druge strane častno mu se klanjaju, te, čim Svećenik po običaju okadi, pjevaju ovaj dio Pjesni.

Počitajmo dakle smîrni i t. d.
(ili Svetotajstvu dakle tomu i t. d.).

Pak dva Djaka reku:

℟. Kruh s neba podao si njim, aleluja.
℣. Svako nasladjenje u sebi imajući, aleluja.

Po tom Svećenik stojeć govori:

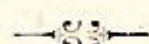
Pomolimo se.

Bože, koji si nam pod čudnovatim Svetotajstvom muke svoje uspomenu ostavio; podaj nam molimo te: tako svete tajne

Tiela i Krvi tvoje štovati; da u sebi plod tvoga odkupljenja vazda uzćutimo. Koji živeš i kraljuješ u vieke viekâ. ℣. Amen.

6. Tad Svećenik pokleknuv blagoslovi sa Svetotajstvom puk jedan krat na križ, ništa ne govoreć: pak ga pobožno sahrani.

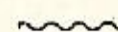
7. A ovako se ima blagosloviti puk, i kad bivaju drugi Obhodi sa presv. Sakramentom.

GLAVA 6.

OBHOD

KAD SE MOLI ZA DAŽD.

Sve biva kao kad su velike Prošnje, tamo na str. (315.), do svršetka Litanijâ, a u prosbah tih Litanija dvakrat se govori:

Da dovoljan dažd svojim vjernikom podieliti dostojiš se, Molimo te čuj nas.

Na kraju pak reci:

Otče naš pod glas.
℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalam 146.

Hvalite Gospoda, jer je liepa pjesan: * Bogu našemu budi ugodna i dična pohvala.

Sagradjujuć Jerusolim Gospod: * raštrkane Izraelce skupit će.

On ozdravlja skrušene srdcem: * i zavija rane njihove.

On izbraja množtvo zviezda: * i sve ih zove imenom.

Velik je Gospod Bog naš, i velika je krjepost njegova: * i mudrosti njegovoj neima broja.

Prima krotke Gospod: * a grješnike ponizuje do zemlje.

Pjevajte Gospodu u ispovjedanju: * pojte Bogu našemu uz gusle.

On pokriva nebo oblaci: * i spravlja zemlji dažd.

On čini rasti po gorah sieno: * i travu na korist ljudem.

On daje živinam hranu njihovu: * i mladim vranićem koji ga zazivlju.

Nemari za snagu konjsku: * nit je u golienih čovječjih naslada njegova.

Omiljeli su Gospodu koji ga se boje: * i koji se ufaju na milosrdje njegovo.

Slava Otcu.

Kad to dovrše neka reku Prosbe:

℟. Pokrij, Gospodi, nebo oblacî.
℣. I spravljaj zemlji dažda.
℟. Da raste po gorah sieno.
℣. I trava na korist ljudem.
℟. Natopi gore s visina svojih.

℣. I plodovî djela tvojih nasitit će se zemlja.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, u kojem živemo, krećemo se, i jesmo, podaj nam blagopotrjeban dažd; da uz dovoljne sadašnje pomoći pouzdanije, što je vjekovječno, zaželimo.

Molitva.

Podaj, molimo te svemogući Bože: da nas, koji se u pečali svojoj uzdamo u tvoje smilovanje, tvoja zaštita vazda od svake protivštine obrani.

Molitva.

Daj nam, molimo te Gospodi, spasonosan dažd: i dobrostivo natopi nebeskimi vodami suho lice zemlje. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d. ℣. Amen.

℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.
℟. Blagoslovimo Gospoda.
℣. Bogu hvala.
℟. Uslišio nas svemogući i milosrdni Gospod. ℣. Amen.
℟. Vjernih duše po milosrdju Božjem počivale u miru. ℣. Amen.

GLAVA 7.

OBHOD

KAD SE MOLI ZA VEDRINU.

Sve biva kao tamo na velike Prošnje (str. 515.). a u prosbah Litanijâ dvakrat se govori.

Da ajersku vedrinu vjernikom svojim podieliti dostojiš se: Molimo te čuj nas.

Na kraju prošenja reci:

Otče naš pod glas.
℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalam 66.

Bog nam se smilovao, i blagoslovio nas: * prosvjetlio lice svoje vrhu nas, i smilovao nam se.

Da poznamo na zemlji put tvoj: * po svih narodih spasenje tvoje.

Ispoviedali ti se puci, Bože: * ispoviedali ti se puci svi.

Veselili se i radovali se Narodi: * jer sudiš puku u pravednosti, i Narodî na zemlji upravljaš.

Ispoviedali ti se puci, Bože: ispoviedali ti se puci svi: * zemlja je dala plod svoj.

Blagoslovio nas Bog, Bog naš, blagoslovio nas Bog: * i bojali se ga svi kraji zemlje.

Slava Otcu...

℟. Poslao si, Gospodi, duh svoj vrhu zemlje.
℣. I prestade dažd s neba.
℟. Kad pokrijem nebo oblacì,
℣. Vidjet će se moja duga, i spomenut ću se zavieta svojega.
℟. Prosvjetli lice svoje, Gospodi, vrhu sluga svojih.
℣. I blagoslovi tih, koji se uzdaju u tebe.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. **Molitva.**

Bože, koji se griehom vriedjaš, a pokorom se tješiš, milostivo pogledaj na molitvu prosećega puka tvoga; i biče srčbe tvoje, koje za griehe naše zaslužujemo, odvrati.

Molitva.

Usliši nas, Gospodi, k tebi vapijuće, i podaj nam molećim ti se ajersku vedrinu; neka mi, koji smo po pravu u pečali za svoje griehe, predpomažuć nas milosrdje tvoje, oćutimo smilovanje.

Molitva.

Molimo, svemogući Bože, smilovanje tvoje: da zapriečiš poplavicu dažda, i da se dostojiš podieliti nam veselost lica svojega. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.

℣. Amen.

GLAVA 8.

MOLITVE

ZA ODGANJANJE ZLA VREMENA (NEPOGODE).

Zazvone u zvona, i skupivši se u Crkvu oni koji mogu, govore se obične Litanije (str. 97.), a u tih dvakrat: Od munje i gràda i t. d., pak dovršivši se Litanije i Otče naš, recite.

Psalam 147.

Hvali, Jerusolime, Gospoda: * hvali Boga svoga, Sione.

Jer je utvrdio zaklope vrata tvojih:* blagoslovio je sinove tvoje u tebi.

On je postavio na medje tvoje mir: * i cvietom pšeničnim nasićuje te.

On šalje govor svoj na zemlju: * brzo teče slovo njegovo.

On daje snieg kao vunu: * maglu kao pepel razasiplje.

Šalje led svoj kao zalogaje: * pred licem mraza njegova tko će obstati?

Poslat će rieč svoju, i otopit će ih: * dahnut će duh njegov, i poteći će vode.

On naviešta rieč svoju Jakovu: * pravde i sudbe svoje Izraelu.

Nije učinio tako nijednomu narodu: * nit im je objavio sudaba svojih.

Slava Otcu...

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.

℣. Koji stvori nebo i zemlju.

℟. Ukaži nam, Gospodi, milosrdje tvoje.

℣. I spasenje tvoje daj nam.

℟. Pomozi nam, Bože spasitelju naš.

℣. I radi slave imena tvojega, Gospodi, izbavi nas.

℟. Ništa ne uspio neprijatelj nad nami.

℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi nam.

℟. Budi vrhu nas, Gospodi, milosrdje tvoje.

℣. Kako smo ufali u tebe.

℟. Spasi puk svoj, Gospodi.

℣. I blagoslovi baštinu svoju.

℟. Nećeš uzkratiti dobara onim, koji hode u nevinosti.

℣. Gospodi Bože nad vojskami: blago čovjeku, koji ufa u tebe.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, koji se griehom vriedjaš, a pokorom se tješiš: milostivo pogledaj na molitvu prosećega puka tvoga; i biče srčbe tvoje, koje za griehe naše zaslužujemo, odvrati.

Molitva.

Od kuće tvoje, molimo te Gospodi, odtjeraj duhovne zlobe: i pakost uzdušne nepogode da odstupi.

Molitva.

Svemogući vjekovječni Bože, prosti bojećim te se, smiluj se prosećim: neka poslje štetne vatre iz oblaka, i sile vihra, strašna nepogoda bude nam uzrok zahvaljivanja.

Molitva.

Gospodi Isuse, koji si zapovjedio vjetrom i moru, pak nastade velika tišina: usliši molitve obitelji svoje, i podaj; da ovim znamenom svetoga kri✠ža odstupi sva žestina nepogode.

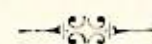
Molitva.

Svemogući i milosrdni Bože, koji nas i pedepsavajuć ozdravljaš, i praštajuć

uzdržiš: podaj nam molećim ti se; da se i razveselimo tišinom željene utjehe, i da nam bude vazda u pomoć dar tvoga smilovanja. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.

℣. Amen.

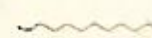
Pokropi blagoslovljenom vodom.

GLAVA 9.

MOLITVE KOJE SE GOVORE

U DOBA NEDAĆE I GLADA.

Sve biva kao tamo na Markovo (str. 315.) do kraja Litanija; a u tih govori se dvakrat Prosba.

Da plodove zemlji dati, i uzdržati dostojiš se: Molimo te, čuj nas.

Nakon Litanija reci:

Otče naš... I ne uvedi nas i t. d.

Psalam 22.

Gospod vlada sa mnom, i ničesa mi neće nedostati: * u mjesto paše, tu me je postavio.

Vodom okrjepnom odhranio me je: * dušu je moju obratio.

Izveo me je na staze pravedne, * radi imena svoga.

Za to, da i hodim posried smrtne sjene, neću se bojati zla: * jer si ti sa mnom.

Šibka tvoja, i štap tvoj,* to me je utješilo.

Pripravio si pred licem mojim trpezu, * pred onimi, koji me obnevoljuju.

Namazao si uljem glavu moju: * i čaša moja napitna kako je ugodna!

I milosrdje će me tvoje sliediti * po sve dneve života moga:

I da stanujem u kući Gospodnjoj, * u dužini dana.

Slava Otcu...

℟. Gospodi, ne postupaj s nami po griesih naših.

℣. Nit nam odvrati po nepravdah naših.

℟. Oči svih ufaju na te, Gospodi.

℣. I ti im daješ hranu u sgodno doba.

℟. Opomeni se skupštine svoje.

℣. Koju si stekao od starine.

℟. Gospod će dati blagost.

℣. I zemlja će naša dati plod svoj.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Neizrečeno nam, Gospodi, milosrdje tvoje milostivo ukaži: da nas kupno i od svih grieha izbaviš, i od mukâ, koje za nje zaslužujemo, oslobodiš.

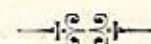
Molitva.

Daj nam, molimo te Gospodi, uspjeh pobožne prošnje, i milostivo odvrati glad: neka srdca umrlika poznadu, da takove pedepse i od tvoje nam srčbe dohode, pak po tvojem smilovanju prestaju.

Molitva.

Obrati milostivo k sebi, Gospodi, puk tebi podložan, koji trpi glad za griehe svoje: ti, koji si rekao, da će ištućim kraljevstvo tvoje, sve drugo dodano biti: Koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem u jedinstvu i t. d.

℣. Amen.

GLAVA 10.

OBHOD

KAD JE POMOR I KUGA.

Budi sve kao na Markovo (str. 315.), a u prosbah na Litanijah recite dvakrat:

Od kuge i glada, Oslobodi nas, Gospodi.

Pak niže na svom mjestu:

Da nas od kužnoga biča izbaviti dostojiš se: Molimo te, čuj nas.

2. Na kraju Litanijâ reci:

Otče naš i t. d. I ne uvedi nas i t. d. Psalam 6: Gospodi nemoj me pokarati i t. d. (str. 87.).

℟. Gospodi, ne postupaj s nami po griesih naših.

℣. Nit nam odvrati po nepravdah naših.

℟. Pomozi nam, Bože spasitelju naš.

℣. I radi slave imena tvojega, Gospodi, izbavi nas.

℟. Gospodi, ne pominji predjašnjih naših opačina.

℣. Odmah predusretni nas milosrdjem svojim, jer smo nevoljni vele.

℟. Moli za nas sveti Sebastijane.

℣. Da budemo dostojni obećanja Krstovih.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Usliši nas, Bože Spasitelju naš: i po odvjetovanju blažene i slavne Bogorodice Marije vazda Dieve, i blaženoga Sebastijana mučenika svoga, i svih Svetaca, izbavi puk svoj od strahovanja svoje srčbe, i daj, da blagošću tvojega milosrdja, bude bez bojazni.

Molitva.

Smiluj se, Gospodi, na prošnje naše: i izlieči nam mlohavost duše i tiela; da, primivši odpuštenje, vazda se u tvojem blagoslovu veselimo.

Molitva.

Daj, molimo te Gospodi, da nam koristna bude pobožna prošnja: i milostivo odvrati kugu i pomor; neka srdca umrlika poznadu, da takove pedepse i od tvoje nam srčbe dohode, pak po tvojem smilovanju prestaju. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d. ℣. Amen.

GLAVA 11.

MOLITVE NA LITANIJAH

U RATNO DOBA.

Kad se sve dovrši kao na Markovo (str. 315.), na kraju Litanijâ reci: Otče naš pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalm. 45

Bog nam je utočište i jakost: * pomoćnik u nevoljah, koje nas težko naskočiše.

Za to se nećemo bojati kad bi se zemlja stresla: * i gore se prenjele u dubinu morsku.

Uzbučiše se, i usmutiše se vode njihove; * ustrašiše se planine od njegove sile.

Naglost rieke veseli grad Božji: * Previšnji je posvetio pribivalište svoje.

Bog je u sred njega, neće se stresti: * Bog će mu pomoći od rane zore.

Uzbučaše narodi, i uzkolebaše se kraljevine: * on pusti glas svoj, potrese se zemlja.

Gospod nad vojskami s nami je: * branitelj je naš Bog Jakovljev.

Hodite, i vidite djela Gospodnja, čudesa, koja je učinio na zemlji: * skončavši ratove do kraja zemlje.

Prebit će luk, i slomit će oružje, * i štitove sažeći će ognjem.

Stanite, i poznajte da sam ja Bog: * da ću bit uzvišen po narodih, i uzvišen na zemlji.

Gospod nad vojskami s nami je: * branitelj je naš Bog Jakovljev.

Slava Otcu.....

℟. Ustani, Gospodi, pomozi nam.
℣. I izbavi nas radi imena tvojega.
℟. Spasi puk svoj, Gospodi.
℣. Bože moj, koji se uzdaje u tebe.

℟. Budi mir u tvrdini tvojoj.
℣. I obilnost u turnjevih tvojih.
℟. Budi nam, Gospodi, turnjem jakosti.
℣. Pred licem neprijatelja.
℟. Prebit će luk, i slomit će oružje.
℣. I štitove sažeći će ognjem.
℟. Pošalji nam, Gospodi, pomoć od svetoga.
℣. I sa Siona brani nas.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. **Molitva.**

Bože, koji kršiš ratove, i mogućnom obranom svojom pobijaš protivnike uzdajućih se u tebe: pomozi nam slugam svojim prosećim tvoje milosrdje, da poborivši ljutinu svojih neprijatelja tebe neprestanim zahvaljivanjem proslavimo.

Molitva.

Bože, od koga izhode svete želje, prave nakane, i pravedna djela: daj slugam svojim onakov mir, kakova sviet nemože dati; da budu i srdca naša tvojim zapovjedim poslušna, i po tvojoj zaštiti bez straha neprijateljskoga vremena budu mirna.

Molitva.

Skrši, molimo te Gospodi, oholost neprijatelja naših; i njihov ponos kriepkom svojom desnicom obori. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d. ℣. Amen.

2. Ako li je rat protiva Turkom, i drugim nevjernikom, oli krivovjernikom medju Prosbami u Litanijah dvakrat recite:

Da neprijatelje svete Crkve poniziti dostojiš se: Molimo te, čuj nas.

Pak se nadodaje:

Da silu Tursku (ili krivovjerničku) pokoriti, i uništiti dostojiš se: Molimo te, čuj nas.

Pak dorekavši Otče naš, govori se:

Psalam 78.

Bože, dodjoše Narodi u baštinu tvoju, oskvrniše tvoj sveti hram: * pretvoriše Jerusolim u voćno hranilište.

Dadoše truplje sluga tvojih za hranu pticam nebeskim: * tiela svetaca tvojih zvierim zemaljskim.

Proliše krv njihovu kao vodu oko Jerusolima: * i ne bješe tko bi ih pokopao.

Postadosmo poruga u susjeda naših: * posmieh i sramota tim, koji su oko nas.

Dokle ćeš se, Gospodi, neprestano gnjeviti: * jarost tvoja gorjeti kao oganj?

Izlij gnjev svoj na Narode, koji te neznaju: * i na kraljevstva, koja ne prizivaše tvojega imena:

Jer izjedoše Jakova: * i stan njegov opustiše.

Ne pominji predjašnjih naših opačina, odmah predusretni nas milosrdjem svojim: * jer smo nevoljni vele.

Pomozi nam, Bože spasitelju naš: i radi slave imena tvojega, Gospodi, izbavi nas: * i očisti griehe naše radi imena svojega.

Da počem ne reku neznabožci: Gdje je Bog njihov? * i nek se pokaže medju narodî pred očima našima.

Osveta za prolitu krv sluga tvojih: * neka pride pred lice tvoje uzdah okovanih.

Silom mišice svoje, * sačuvaj sinove usmrćenih.

I vrati sedmerostruko susjedom našim u krilo njihovo: * za poruganje njihovo, kojim se narugaše tebi, Gospodi.

A mi puk tvoj, i ovce paše tvoje, * slavit ćemo te do vieka.

Od poroda do poroda, * kazivat ćemo pohvalu tvoju.

Slava Otcu....

℟. Spasi sluge tvoje.

℣. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.

℟. Budi nam, Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.
℟. Ništa ne uspio neprijatelj nad nami.
℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi nam.
℟. Skrši, Gospodi, oholost neprijatelja imena svojega.
℣. I njihov ponos obori krjepkom svojom desnicom.
℟. Nek budu kao prah pred vjetrom.
℣. I angjeo Gospodnji neka ih progoni.
℟. Izlij gnjev svoj na narode, koji te neznaju.
℣. I na kraljevstva, koja ne prizivaše imena tvojega.
℟. Pošalji nam, Gospodi, pomoć od svetoga.
℣. I sa Siona brani nas.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Daj, molimo te milosrdni Bože, Crkvi svojoj: da svetim Duhom skupljena, nikakor ju ne smete navala neprijateljska.

Molitva.

Bože, koji se griehom vriedjaš, a pokorom se tješiš: milostivo pogledaj na molitvu prosećega puka tvoga; i biče srčbe

tvoje, koje za griehe naše zaslužujemo, odvrati.

Molitva.

Svemogući, vjekovječni Bože, u čijoj su ruci sve vlasti, i prava svih kraljevina: pogledaj na pomoć Kršćana; neka Turski (ili krivovjernički) narodi, koji se uzdaju u svoju silu, moćnom desnicom tvojom budu satrti. Po Gospodu našem Isukrstu i t. d.
℣. Amen.
℟. Uslišao nas Gospod.
℣. Amen.

GLAVA 12.

OBHOD

U SVAKOJ NEVOLJI.

Pokle se ovrši sve kao na Markovo (str. 315.), i dokončaju Litanije, reci: Otče naš.

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalam. Uslišao te Gospod tamo (str. 114) sa Slava Otcu, ili Psalam. Tko pribiva isto tamo (na str. 119).

Što dokončavši, govori:

℟. Bog nam utočište i jakost.
℣. Pomoćnik u nevoljah.
℟. Spasi sluge tvoje, Gospodi.
℣. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.
℟. Sveti Bože, Sveti jaki, Sveti neumrli.
℣. Smiluj se nam.
℟. Pomozi nam, Bože spasitelju naš.
℣. I radi slave imena tvojega, Gospodi, izbavi nas.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Ne prezri, svemogući Bože, puka svojega vapijućega u žalosti: nego radi slave imena svojega umilostivljen nevoljnikom pomozi.

Molitva.

Neizrečeno nam, Gospodi, milosrdje tvoje milostivo ukaži; da nas kupno i od svih grieha izbaviš, i od muka, koje za nje zaslužujemo, oslobodiš.

Molitva.

Podaj, molimo te Gospodi Bože, da se mi sluge tvoje uzradujemo vječnim zdravljem pameti i tiela: i po slavnom odvjetovanju blažene Marije vazda Dieve, izba-

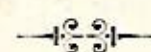
vljeni budemo od sadašnje žalosti, i vječnoga se veselja naužijemo.

Molitva.

Pogledaj, molimo te Gospodi, milostivo na našu pečal: i srčbu gnjeva svoga, koju mi po pravu zaslužujemo, odvrati.

Molitva.

Bože, utočište nam i krjeposti: pristani blagočastnim molitvam Crkve tvoje ti, tvorče blagosti, i podaj; da što vjerno prosimo, to djelotvorno postignemo. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem i t. d.
℣. Amen.

GLAVA 13.

MOLITVE KOJE SE GOVORE

NA OBHODU ZA UZDAVANJE HVALE.

Na početku Obhoda poje se Pjesan.

Te-be Bo-ga hva - - li-mo: * tebe Gospoda ispoviedamo.
Tebe vječnoga Otca * sva zemlja štuje.

Tebi svi Angjeli, * tebi nebesa, i sve kolike Vlasti.

Tebi Kerubini i Serafini * neprestajnim glasom vapiju:

Svet, Svet, Svet * Gospod Bog Sabaot.

Puna su nebesa i zemlja * veličanstva slave tvoje.

Tebe slavna * Apostolska skupština:

Tebe Prorokâ * pohvaljeni broj:

Tebe Mučenikâ * sjajna vojska hvali:

Tebe po okolišu zemaljskom * sveta Crkva ispovieda:

Otca * neizmjerna veličanstva.

Častnoga tvoga pravoga: * i jedinoga Sina:

Svetoga takodjer * Utješitelja Duha.

Ti jesi * Kralj slave, Krste.

Ti si Otčev * vjekovječni Sin.

Ti za izbavljenje postavši čovjekom, * nisi zamrzio na Djevice utrobu.

Ti predobivši ostan smrtni, * otvorio si vjerujućim kraljevstvo nebesko.

Ti ob desnu Boga sjediš, * u slavi Otčevoj.

Sudac * vjerujemo da ćeš doći.

Tebe dakle molimo, svojim slugam pomozi, * koje si neprocienjenom krvju odkupio.

Daj da se u vječnoj slavi * svetcem tvojim pribrojimo.

Spasi puk svoj, Gospodi, * i blagoslovi baštinu svoju.

I vladaj š njimi, * i uzvisi ih ća do vieka.

Po sve dneve * blagoslivljamo tebe.

I hvalimo ime tvoje u vieke, * i u vieke viekâ.

Dostoj se, Gospodi, u dan ovi * bez grieha nas sačuvati.

Smiluj nam se, Gospodi, * smiluj nam se.

Budi milosrdje tvoje, Gospodi vrhu nas, * kako smo ufali u tebe.

U tebe sam, Gospodi, ufao: * neću se smesti u vieke.

2. Pak, ako je za to vremena, mogu se reći i sljedeći Psalmi.

Psalam 65.

Radujte se Bogu sva zemlja, pojte pjesni imenu njegovu: * dajte slavu pohvali njegovoj.

Recite Bogu: Kako su strašna djela tvoja, Gospodi! * radi prevelike sile tvoje laskat će ti neprijatelji tvoji.

Sva zemlja nek ti se klanja, i nek ti poje: * pjesan nek reče imenu tvomu.

Dodjite, i vidite djela Božja: * strašan u odlukah nad sinovi ljudskimi.

On pretvara more u kopno, preko rieke preći će nogom: * ondje ćemo se veseliti o njem.

On gospoduje silom svojom uviek, oči njegove gledaju na narode: * koji ga srde, nek se ne uzohole u sebi.

Blagoslivljajte, Narodi, Boga našega, * i dajte da se čuje glas pohvale njegove.

On je postavio dušu moju na život: * i nije dao da posrne noga moja.

Jer si ti nas izkusio, Bože: * ognjem si nas prokušao, kako se kuša srebro.

Uveo si nas u zamčicu, naprtio si nevolje na pleća naša: * nametnuo si ljude na glavu našu.

Prošli smo kroz oganj, i kroz vodu: * ali ti si nas izveo u razhladu.

Unići ću u dom tvoj sa žrtvami: * izvršit ću ti zavjete svoje, koje su izrekle ustne moje.

I izrekla su ih usta moja, * u nevolji mojoj.

Žrtve pretile priniet ću ti s kadomirisom ovnujskim: * priniet ću ti volove s jarići.

Dodjite, čujte, i poviedat ću, o vi svi koji se bojite Boga, * koliko je učinio duši mojoj.

K njemu sam usti svojimi zavapio, * i uzvisio sam ga jezikom svojim.

Da sam vidio nepravednost u srdcu svojem, * ne bi me uslišio Gospod.

Za to uslišio me je Bog, * i posluhnuo je glas molitve moje.

Blagoslovljen Bog, * koji nije uklonio molitve moje, ni milosrdja svoga od mene.

Slava Otcu....

Psalam 80.

Radujte se Bogu pomoćniku našemu: * klicajte Bogu Jakovljevu.

Začnite pjesan, i dajte bubanj, * sladki psaltir sa guslami.

Trubite o mieni u trublju, * u slavni dan vašega prazdnika.

Jer je ta zapovied u Izraelu: * i naredba od Boga Jakovljeva.

Ovo postavi za svjedočanstvo Josipu, kad izhodjaše iz zemlje Egjipatske: * začu jezik, koji nerazumievaše.

Odmaknu breme s pleća njegovih, * ruke njegove bijahu trudile košaricom.

U nevolji zazvao si me, i izbavio sam te: * uslišao sam te usred nepogode: izkusio sam te pri vodi negodovanja.

Slušaj, puče moj, i zasvjedočit ću te: * ako me posluhneš Izraele, ne budi u tebe novoga boga, i nemoj se klanjati tudjemu bogu.

Ja bo sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Egjipatske; * raztvori usta svoja, i ja ću ih napuniti.

Ali narod moj nije poslušao glasa mojega: * nit je Izrael mario za me.

I ja ih pustih na volju srdca njihova: * neka idju po svojih tlapnjah.

Kad bi me puk moj slušao; * kad bi Izrael hodio putem mojim:

Kao ništa bih brž pokorio neprijatelje njihove: * i na protivnike njihove digao bih ruku svoju.

Neprijatelji Gospodnji slagali su njemu: * i vremena će im bit do vieka.

I nahranio ih je cvietom pšeničnim: * i medom iz kamena nasitio ih je.

Slava Otcu....

Psalam 95.

Pjevajte Gospodu pjesmu novu: * pjevaj Gospodu sva zemljo.

Pjevajte Gospodu, i blagoslivljajte ime njegovo: * javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

Javljajte medju Narodi slavu njegovu, * medju svimi puci čudesa njegova.

Jer je velik Gospod, i predostojan pohvale; * strašniji je od svih bogova.

Jer su hudobe svi bogovi Naróda: * a Gospod je stvorio nebesa.

Slava je i krasota pred njim: * svetinja, i veličanstvo u svetilištu njegovu.

Prinesite Gospodu obitelji naroda, prinesite Gospodu slavu i čast: * prinesite slavu imenu Gospodnjemu.

Nosite žrtve, i unidjite u dvore njegove: * poklonite se Gospodu u svetom dvoru njegovu.

Nek uztrepeće pred licem njegovim sva zemlja: * recite medju Narodî da Gospod kraljuje.

Jer je on izpravio okoliš zemaljski, koji se neće pokrenuti, sudit će pukom po pravdi.

Nek se vesele nebesa, i nek se raduje zemlja, nek se pokrene more, i sve čim je prepuno: * poskočit će polja, i sve, što je na njih.

Tad će se uzradovati svako drveće šumsko pred licem Gospodnjim, jer je došao: * jer je došao da sudi zemlji.

Sudit će okolišu zemaljskomu po pravdi,* i pukom po istini svojoj.

Slava Otcu....

Psalam 99.

Radujte se Bogu, sva zemlja; * služite Gospodu u veselju.

Unidjite pred lice njegovo, * u radosti.

Znajte da je Gospod samo Bog: * on je stvorio nas, a ne mi sami sebe.

Puk njegov, i ovce paše njegove: * unidjite na vrata njegova u ispoviedi, u dvore njegove s pjesmami: ispoviedajte se njemu.

Hvalite ime njegovo: jer je blag Gospod, uviek je milosrdje njegovo, * i od poroda do poroda istina njegova.

Slava Otcu....

Psalam 102.

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospoda: * i sve, što je u meni, sveto ime njegovo.

Blagoslivljaj, dušo moja, Gospoda: * i nemoj zaboraviti ni jednoga dobročinstva njegova.

On ti prašta sve opačine tvoje: * on izcjeluje sve nemoći tvoje.

On izbavlja od smrti život tvoj: * on te vjenčava milosrdjem i smilovanjem.

On izpunja dobrî želju tvoju: * ponovit će se kano u orla mladost tvoja.

Gospod tvori milost, * i sud svim, kojim se krivo čini.

Pokaza putove svoje Mojsiji, * sinovom Izraelovim hotienje svoje.

Milosrdan je Gospod, i milostiv: * dugotrpan, i veoma milostiv.

Neće se gnjeviti neprestano: * nit će uvieke prietiti.

Nije postupao s nami po griesih naših: * nit nam je odvratio po nepravdah naših.

Nego koliko je nebo visoko od zemlje: * toliko je milosrdje njegovo k onim, koji ga se boje.

Koliko je istok daleko od zapada, * udaljio je od nas opačine naše.

Kako je otac milostiv sinovom, milostiv je bio Gospod onim, koji ga se boje: * jer je on poznao sastav našu.

Spomenuo se je, da smo prah: * kao sieno duh čovječji, kao cviet u polju tako će procvasti.

Jer će duh proći kroz njega, i nestat će ga: * i neće već poznati mjesta svojega.

Ali milosrdje Gospodnje od vieka, * pak i do vieka na onih, koji ga se boje.

I pravda njegova na sinove sinova, * tim, koji drže zaviet njegov.

I spominju se zapoviedi njegovih, * da je izvršuju.

Gospod je na nebu postavio prestol svoj: * i kraljevstvo njegovo vladat će svimi.

Blagoslivljajte Gospoda svi Angjeli njegovi: * koji ste silni krjepošću, izvršujete njegovu rieč, slušajući glas govora njegova.

Blagoslivljajte Gospoda sve sile njegove: * sluge njegove, koji tvorite volju njegovu.

Blagoslivljajte Gospoda sva djela njegova: * po svih mjestih vlade njegove, blagoslivljaj, dušo moja, Gospoda.

Slava Otcu....

Psalam 116.

Hvalite Gospoda svi Narodi: * hvalite ga svi puci:

Jer je utvrdjeno milosrdje njegovo vrhu nas: * i istina Gospodnja obstoji u vieke.

Slava Otcu....

Psalam: Hvalite Gospoda na nebesih i t. d. pak još druga dva sljedeća Psalma (str. 216, 217.), a na kraju Slava Otcu....

Spjev: Blagoslivljajte sva djela i t. d. (na str. 230.).

Spjev: Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov (str. 219.) a na kraju Slava Otcu.....

3. A ovo mogu pjevati ili sve, ili djelomice prema duljini puta.

Pak u Crkvi, gdje biva postaja, pred Oltarom govore sljedeće Stihove, i Molitve.

℟. Blagoslovljen si, Gospodi Bože otaca naših.

℣. I hvalan, i slavan u vieke.

℟. Blagoslivljajmo Otca, i Sina, sa svetim Duhom.

℣. Hvalimo i preuzvisujmo ga u vieke.

℟. Blagoslovljen si, Gospodi, na svodu nebeskom.

℣. I hvalan, i slavan, i preuzvišen u vieke.

℟. Blagoslivljaj, dušo moja, Gospoda.

℣. I nemoj zaboraviti nijednoga dobročinstva njegova.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, čije je milosrdje bez broja, i neizmjerno je blago dobrote: premilomu Veličanstvu tvojemu uzdajemo hvalu na podieljenih darovih, moleć neprestano blagost tvoju; da ti, koji prosećim podaješ što pitaju, tih istih ne zapuštajuć pripraviš k darovom budućim.

Molitva.

Bože, koji si prosvietljenjem Duha svetoga srdca vjernikâ naučio: daj nam; da po istom Duhu što je pravo razumievamo, i š njegove se utjehe vazda radujemo.

Molitva.

Bože, koji ne dopuštaš, da se preveć žalosti koji u te ufa, nego milo slušaš molitve: zahvaljujemo ti za svoje prošnje i za želje uslišane; moleć ti se preponizno, da nas vazda očuvaš od svake protivnosti. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem: Koji s tobom i t. d. ℣. Amen.

GLAVA 14.

OBHOD

KAD SE OBAVLJA PRENOS ZNAMENITIJIH SVETIH MOĆI.

Crkva i ulice, kud je prolaziti, neka budu što ljepše i pristojnije narešene. Svećenici i Poslužnici u opravah bile ili crvene masti, kako dolikuje Svetcem, kojih se Moći prenose, svi stupaju držeć goreće svieće, i pjevajuć Litanije uz zazivanje Svetaca, kojih nose Moći, pak Pjesan Tebe Boga hvalimo, i Psal. Hvalite Gospoda na nebesih s dvjema sljedećima, i ine Psalme, i Pjesni Vlašće ili iz Obćine tih Svetaca, kojih se prenose Moći.

NASLOV X.

GLAVA 1.

KAKO ZAKLINJATI POSJEDNUTE OD HUDOBE.

Svećenik, ili drugi kojigod zakoniti Crkveni služitelj, koji ima zaklinjati posjednute od hudobe, valja da bude kako treba bogočastan, oprezan i neporočna života: taj neka vrši toli bogoljubno djelo postojano i sniženo samo iz kršćanske ljubavi, ne

uzdajuć se u svoju, nego u božju krjepost, bez ikakve pohlepe za svjetovnom nagradom. Pak još je liepo da bude zrele dobe, ter častan ne samo sbog službe, nego i s ozbiljna ponašanja.

2. A da pravo obavi ovu svoju službu budi mu skrb naučiti mnoge koristne opomene iz odobrenih pisaca, što ih ovdje poradi kratkoće izpuštamo, pa i iz svoga iskustva; i jošte ovršiti pomnjivo ovo nješto najpotrebitijega.

3. Najprije ne vjeruj lasno da je tko od hudobe posjednut, nego poznaj znakove po kojih razpoznati te takove, od inih koji boluju od crne žuči, ili od druge kakve nemoći. A znaci da je tko posjednut od hudobe ovo su: ako više rieči govori u nepoznatu jeziku, ili razumije onoga koji tako govori; ako zna odkriti daleke, ili tajne stvari; ako pokazuje snagu preko svoje dobe ili nadnaravsku, i drugo što takova, pak što je više takovih znakova, to je bolji dokaz.

4. A da to bolje sazna, kad je izrekao jednu, dvie li zakletve neka upita posjednutoga, što je oćutio u duši ili u tielu: da po tom vidi, koje rieči najviše straše hudobu, pak da ih tad krepče izreče i češće ponovi.

5. Opomnji, kakvu hinbu i prevaru hudobe upotrebljuju da zavedu zaklinjaoca; obično bo odgovaraju lažno, ne oddavaju se lahko, da zaklinjalac već utrudjen odustane, ili da ne upozna na nemoćniku hudobskoga znaka.

6. Kad god pokle su se očitovali potaje se, i ostave tielo kao slobodno od svake muke, ter nemoćnik misli da je posve slobodan, ipak Zaklinjalac neprestani, dok ne vidi očito da je tako.

7. Kadgod i hudobe nanose svakakove zapreke, da se nemoćnik ne podvrgne zaklinjanju, te se sile dokazati da je to naravska bolest; kad i kad uz zaklinjanje čine nemoćnika zaspati, pak mu prikažu kakvogod vidjenje, a oni se sustegnu, tako da se pomisli kao oslobodjen.

8. Njeki kažu da su obćinjeni, i tko ih je očarao, i kako se to ima razčiniti: nu čuvat se je, da se za to nebi utekao ni k vileniku, ni k bajalici, ni komu drugomu, nego k crkvenomu služitelju, pak da ne upotrebi štogod praznovjerna ili zabranjena.

9. Kadgod hudobski duh pušta da se nemoćnik umiri, i da primo svetu Pričest, kao da ga je tobože ostavio. Napokon bez broja su hinbe i varke kojimi hudoba hoće da zasliepi čovjeka, pak za to Zaklinjalac ima paziti, da nebude prevaren.

10. Za to opominji se, da je Gospod naš rekao, da se ovaj djavaoski rod ne izganja nego molitvom i postom (Mat. 17.), ter neka, po primjeru svetih Otaca, to on, to drugi, nastoji, koliko može, upotrebiti osobito ovo dvoje da postigne božju pomoć, i da iztjera hudobu.

11. Ako je to zgodno, dovesti će posjednuta od hudobe na zaklinjanje u Crkvu, oli u drugo bogoštovno i častno mjesto, dalje od množtva puka; ako je pak taj bolestan, ili odlična osoba, oli kakav pošteni uzrok za to, slobodno je zaklinjati i u posebnoj kući.

12. Ako je zaposjednuti zdrave pameti i tiela, opomeni ga, neka moli Boga za se, neka posti, pak po Svećenikovu savjetu neka se češće ispovjedi i pričesti; a kad se govore zakletve neka se sakupi u sebi, k Bogu obrati, i tvrdom vjerom i sa svim sniženo prosi u njega zdravlje. Kad pak čuti žešću muku, neka ju podnosi strpljivo, te nipošto ne posumnja o božjoj pomoći.

13. Imij u ruku, ili pred sobom propelo. A svete moći, gdje ih je moguće imati, liepo i čvrsto svezane i obavite neka mu se častno primaknu k prsim, ili k glavi; nu paziti je da se svetinja nerabi nedostojno, ili da ih hudoba nikakore ne ošteti. A neima se približati nad glavu, ili inako k tielu posjednutoga presveta Eukaristija, da ne bude kako obezčašćena.

14. Ne upuštaj se Zaklinjalac u kojekakvo razgovaranje, ili u tašte i zvedljive upite, osobito o budućih i tajnih stvarih, što se njegove službe ne tiče; nego zapovjedi nečistomu duhu da muči, i da odgovara samo na upite; a nevjeruj mu, ako se on pričinja kao da je duša koga Svetca ili pokojnika, oli da je dobar Angjeo.

15. A potrebno je upitati na primjer, koliko je tu duhova, i kako im je ime, kad su uljezli, zašto, i drugo što takova. Pak Zaklinjalac zabrani hudobi šalu, smieh i druge budalaštine, ili nemari za to; a opomeni okolostojeće, kojih da bude tu malo, neka ni oni za to nehaju, ni da o čem pitaju posjednutoga; da pače neka se za nj sniženo i krepko mole Bogu.

16. A obavljaj i štij ove zakletve krepko, i ozbiljno, tvrdom vjerom, ponizno i gorljivo; pa kad vidi da je duh u velikoj stisci, tim bolje upri i sili. Ako pak opazi da je posjednutoga, u kojojgod strani tiela potreslo ili ubolo, oli da mu je gdje nabreklo, ondje prekriži, i pokropi blagoslovljenom vodom, koja mu budi pri ruci kad zaklinje.

17. Pazi još kojih se rieči hudobe najvećma straše, te ih češće ponavljaj; pa kad dodje do prietnje, tu opeta i češće izgovaraj, nadodavajuć sve to veću pedepsu; i ako opazi da to uspieva upri za dva, tri, četiri sata, i više ako može, dokle predobije.

18. A Zaklinjalac pazi, da ne bi dao ili savjetovao nemoćnu posjednutomu kakovu ljekariju; nu tu skrb pripusti liečnikom.

19. Kad zaklinje žensku, imij uviek sobom poštene osobe, koje ju drže kad hudoba š njom potresa: a te osobe, ako je moguće, da su posjednutoj u najbližem svojstvu; pak Zaklinjalac sbog čednosti nemoj što reći ili učiniti, što bi sebi, ili drugim dalo uzroka na zlo pomisliti.

20. Zaklinjuć drži se rieči svetoga Pisma prije nego svojih, ili tudjih. I zapovjedi hudobi neka reče, je li u tom tielu po kakovoj čaroliji, oli po zlotvornih znakovih ili orudjih, koje ako je posjednuti progutao, neka ih izmetne; jal ako su gdje izvan tiela, da to odkrije; pak, kad se nadju, neka se sažgu. Još opomeni posjednutoga neka očituje Zaklinjaocu svako svoje napastovanje.

21. Ako pak posjednuti bude oslobodjen opomeni ga, neka se pomnjivo čuva od grieha, da se nebi djavao povratio u njega, pak da ne bude potonje tomu čovjeku gore od prvoga.

Dakle Svećenik ili drugi Zaklinjalac, pravo ispovjedjen, oli bar skrušena srdca, rekav, ako je zgodno, sv. Misu, i zaprosiv milom molitvom u Boga pomoć, u koti s ljubičastom štolom na sebi, koje će kraj postaviti posjednutomu oko vrata,

pak, da taj posjednuti, ako ima pogibelji, bude vezan pred njim, tad prekriži njega, sebe i okolostojeće, i pokropi blagoslovljenom vodom, te pokleknuv reci obične Litanije (str. 97.), do Prosba izključno, a ostali odgovaraju.

Na kraju Pripjev: Ne spomeni se, Gospodi, opačina naših, ni roditelja naših: i ne osveti se griehom našim.

Otče naš pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.

℣. Nu izbavi nas oda zla.

Psalam 53.

Bože, imenom tvojim spasi me: * i krjepošću tvojom sudi mi.

Bože, usliši molitvu moju: * slušaj rieči usta mojih.

Jere tudjini ustaše na me, i silni iskaše dušu moju; * i neimaju Boga pred sobom.

Jer evo me Bog pomaga, * i Gospod je branitelj duši mojoj.

Odvrati zlo neprijateljem mojim: * i istinom svojom razgoni ih.

Rado ću ti prinieti žrtvu: * i ispoviedat ću se imenu tvojemu, Gospodi, jer je dobro.

Jer si me izbavio od svake nevolje: * i na neprijatelje moje gledalo je s prezirom oko moje.

Slava Otcu....

℟. Spasi službenika tvoga (službenicu tvoju).

℣. Bože moj, koji (koja) se uzdaje u tebe.

℟. Budi mu (joj), Gospodi, turnjem jakosti.

℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Ništa ne uspio neprijatelj u njem (njoj).

℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njemu (njoj).

℟. Pošalji mu (joj), Gospodi, pomoć od svetoga.

℣. I sa Siona brani ga (ju).

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati; primi moljenje naše, da ovoga slugu tvoga, koga (službenicu tvoju, koju) veruga griehâ stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši.

Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože, Otče Gospoda našega Isukrsta, koji si osudio na pakleni oganj onoga podbjeglicu silnika i odmetnika, i koji si poslao na ovi sviet Jedinorodjenoga svoga, da satre toga rikatelja: brzo pogledni, priteci, da izbaviš čovjeka, koji je stvoren na sliku i priliku tvoju, od propasti i od poludnevne

hudobe. Daj, Gospodi, strahovanje svoje vrhu zvieri, koja satira tvoj vinograd. Daj, da se sluge tvoje pouzdano i krjepko bore protiva prezlobnomu zmaju, neka ne prezre uzdajuće se u tebe, i neka ne reče, kako po Faraunu, koji je onda rekao: Boga nepoznajem, nit ću pustiti Izraela. Usilila ga tvoja moguća desnica, da odstupi od sluge tvoga I. (ili od službenice tvoje I.) ✠, da ne smije nadalje držati sužnjem, koga si se ti dostojao stvoriti na svoju sliku, i koga je odkupio Sin tvoj: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu i t. d.

℟. Amen.

Pak zapovjedi hudobi ovako:

Zapoviedam tebi, kojigod si, nečisti duše, i svim drugovom tvojim, koji posjedujete ovoga slugu Božjega: da mi rečeš, za otajstvo upućenja, muke, uskrsnuća, i uzašašća Gospoda našega Isukrsta, za poslanje Duha svetoga, i za došašće na sud istoga Gospoda našega, kako ti je ime, dan i čas kad izadješ s kakovimgod znakom: pak da mene, premda nedostojnoga služitelja Božjega u svem i posve slušaš: a da nikako nesmieš oštetiti ovoga stvora Božjega, ni okolostojećih, ni njihovih dobara.

23. Za tim nad posjednutim štije ova Evangjelja, ili jedno, ili drugo.

Štenje svetoga Evangjelja po Ivanu.

Ovo govoreć prekriži sebe i posjednutoga na čelu, na ustih, i na prsih.

U početku bijaše Rieč i t. d. (na str. 121.)

Štenje svetoga Evangjelja po Marku.

Mark. XVI.

U ono vrieme: Reče Isus svojim učenikom: Idite po svem svietu, i propoviedajte Evangjelje svakomu stvoru. Tko uzvjeruje, i bude kršten, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, bit će osudjen. Ova pak čudesa sljedit će onih, koji budu vjerovali: U ime moje će djavle izgoniti; novimi će jezici govoriti: zmije će u ruke uzimati: i ako što otrovna popiju, neće im nauditi: na bolestnike će ruke polagati, i ozdravljati će.

Štenje sv. Evangjelja po Luci.

Luk. X, 17.

U ono vrieme: Vratiše se sedamdeset i dva s radošću, govoreći Isusu: Gospodi, i djavli nam se pokoravaju u ime tvoje. I reče im: Ja vidjah sotonu, gdje spade s neba kao munja. Evo sam vam dao vlast gaziti na zmije i na štipavce, i na svaku silu neprijateljsku: i ništa vam neće nauditi. Ali se tomu ne radujte, što vam se duhovi pokoravaju: nego se radujte, da su vaša imena napisana na nebesih.

Štenje sv. Evangjelja po Luci.
Luk. XI, 14.

U ono vrieme: Isus izgonjaše djavla, i ta bijaše niem. I kad izgna djavla progovori niemi, i diviše se narodi. A njeki od njih rekoše: Pomoću Belzebuba poglavice djavaoskoga izgoni djavle. A drugi izkušajući iskahu od njega znak s neba. A on, čim pozna misli njihove, reče im: Svako kraljevstvo, koje se razdieli samo sobom, opustjet će, i kuća past će na kuću. Ako se pak i Sotona razdieli sam sobom, kako će ostati njegovo kraljevstvo? Kao što govorite, da ja pomoću Belzebuba izgonim djavle. Ako li ja pomoću Belzebuba izgonim djavle, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Za to će vam oni biti sudci. Ako pak ja prstom Božjim izgonim djavle, zaista je došlo k vam kraljevstvo Božje. Kad jaki naoružan čuva svoj dvor, na miru je njegovo imanje. A ako dodje jači od njega i nadvlada ga, uzet će sve oružje njegovo, u koje se uzdao, i razdjelit će njegov plien.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući Gospodi, Rieči Boga Otca, Isukrste, Bože i Gospodaru svakoga stvora: koji si svojim svetim Apostolom dao oblast gaziti na zmije i na štipavce; koji si se udostojao izmedju inih zapoviedi svojih čudesa reći: Izgonite hudobe; čijom je snagom pokrenut Sotona pao s neba kao munja; sa strahom i trepetom ponizno molim tvoje sveto ime, da se dostojiš meni najnedostojnijemu slugi svomu, oprostivši mi sve moje griehe, darovati stalnu vjeru, i oblast, da oboružan svetom tvojom mogućnom rukom pouzdano i bez bojazni udarim na ovu ljutu hudobu: po tebi, Isukrste Gospodi naš, koji imaš doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju.

℣. Amen.

24. Pak načiniv križ na sebi i na posjednutomu, obaviv mu oko vrata kraj štole, i postaviv mu svoju desnu ruku na glavu, stalno i tvrdom vjerom reci što sliedi:

℟. Evo križ Gospodnji, bježite stranke protivničke.
℣. Predobio je lav od koljena Judina, koren Davidov.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Gospodi, i Otče Gospoda našega Isukrsta, zazivljem sveto ime tvoje, i ponizno

prosim dobrotu tvoju: da se dostojiš podielit mi pomoć protiva ovomu, i svakomu nečistomu duhu, koji muči ovo tvoje stvorenje. Po istom Gospodu našem i t. d.

Zakletva.

Zaklinjem te, presmradni duše, svaki protivnički nasrtaju, svaka utvaro, svaka vojsko, u ime Gospoda našega Isukrsta ✠ iztriebi se, i odbjegni od ovoga stvora Božjega ✠. Ta ti zapovieda, koji ti je naredio da sa visine nebeske potoneš u nizinu zemaljsku. Ta ti zapovieda, koji je zapovjedio moru, vjetrom i vihru. Čuj dakle, i straši se, sotono, neprijatelju vjere, protivniče ljudskoga roda, dovoditelju smrti, otimaču života, odstranitelju pravde, korene zloće, podgnjeto opačina, varalico ljudi, izdajico narodâ, poticatelju na nenavidost, izvore lakomosti, uzroče nesloge, zadavatelju boli; što stojiš, što se protiviš? a neznaš, da Krst Gospod putove tvoje satire? Onoga se ti straši, koji je bio žrtvovan u Izaku, prodan u Josipu, zakoljen u Jaganjcu, raspet u čovjeku, pak i pobjednik nad paklom. Ovimi će križi znamenati posjednutoga na čelu. Odstupi dakle u ime Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga: daj mjesto Duhu svetomu ovim znamenom svetoga ✠ križa Gospoda našega Isukrsta:

Koji s Otcem i s istim svetim Duhom žive i t. d.

℣. Amen.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molitva.

Bože, tvorče i branitelju ljudskoga roda, koji si uobrazio čovjeka na svoju sliku: pogledaj na ovoga slugu svoga I. na koga (na ovu službenicu svoju I. na koju) nečisti duh napada prevarom, oko koga (koje) stari protivnik, davni neprijatelj zemaljski, strašno i grozno oblieta, i snebiva ćut pameti čovječje, smućuje strahovanjem, i uznemiriva užasom i trepetom. Izgoni, Gospodi, silu djavla, i ukloni njegove hinbene zasjede: neka odbjegne daleko opaki napastnik: budi tvoj službenik obilježen znakom ✠ imena tvoga (na čelu), i bez pogibelji u duši i u tielu. (Ovimi trimi križi znamenuj posjednutoga na prsih). Ti očuvaj unutrnjost ✠ ovih prsiju. Ti upravljaj ✠ utrobom. Ti okriepi ✠ srdce. Neka duša vlasti protivničke prestane napastovati. Udieli, Gospodi, milost po ovom zazivanju presvetoga tvoga imena, neka ta, koji je dosad strašio, ustrašen pobjegne,

i nadvladan odstupi, pak da ovi sluga tvoj (ova službenica tvoja) i krepka srdca, i čiste pameti uzmogne dostojno tebi služiti. Po Gospodu našem i t. d.

℟. Amen.

Zakletva.

Zaklinjem te, stari zmaju, sudcem živih i mrtvih, tvorcem tvojim, stvoriteljem svieta: tim, u koga je vlast poslati te u oganj vječni, da sa strahom i sa silom gnjeva svoga brzo odstupiš od ovoga sluge božjega I, koji se (ove službenice božje I. koja se) utiče u krilo Crkve. Opet te zaklinjem ✠ (na čelu) ne svojom mlohavošću, nego krjepošću svetoga Duha, da izadješ iz ovoga sluge božjega I, koga je (iz ove službenice božje I. koju je) svemogući Bog stvorio na svoju sliku. Podloži se dakle, podloži se, ne meni, nego služitelju Krstovu. Onoga bo te vlast sili, koji te je pod križ svoj podjarmio. Strepi pred desnicom onoga, koji je izveo duše na svjetlo, predobivši paklena jaukanja. Strah te budi čovječjega tiela ✠ (na prsih), uztrepeći pred prilikom Božjom ✠ (na čelu). Ne protivi se, i ne počasi izaći iz ovoga čovjeka, jer je ugodno Krstu pribivati u čovjeku. A ne misli mene prezirati, znajuć da sam ja veliki grješnik. Zapovieda ti Bog ✠. Zapovieda ti veličan-

stvo Krstovo ✠. Zapovieda ti Bog Otac ✠, zapovieda ti Bog Sin ✠, zapovieda ti Bog Duh ✠ sveti. Zapovieda ti otajstvo križa ✠. Zapovieda ti vjera svetih Apostola Petra i Pavla, i inih Svetaca ✠. Zapovieda ti krv Mučenika ✠. Zapovieda ti uzpréžnost Ispovjednika ✠. Zapovieda ti blago odvjetovanje svih Svetaca i Svetica ✠. Zapovieda ti krjepost otajstva vjere kršćanske ✠. Izajdi dakle, prestupniče. Izajdi varalico, koji si pun svake hinbe i laži, neprijatelju krjeposti, progonitelju bezazlenih. Daj mjesto preokrutniče; daj mjesto preopaki; daj mjesto Krstu, u kojem nisi našao nijedno svojih djela: koji te je oplienio, koji ti je kraljevstvo razrušio, koji te je nadvladana svezao, i pograbio sudove tvoje: koji te je bacio u tmine izvanjske, gdje će bit pripravna propast tebi i tvojim poslužnikom. Da što se, neprijazniče, protiviš? što se, bezočniče, otimlješ? Krivac si protiva svemogućemu Bogu, čigov si zakon prestupio. Krivac si protiva njegovu sinu Isukrstu Gospodu našemu, koga si se smjelo i drzovito usudio napastovati, i propeti. Krivac si protiva ljudskomu rodu, komu si svojim podgovaranjem dao popiti smrtni otrov.

Dakle zaklinjem te, prezlobni zmaju, u ime neoskvrnjenoga Jaganjca ✠, koji je

hodio po zmiji i po basilisku, koji je sgazio lava i zmaja, da odstupiš od ovoga čovjeka ✠ (prekriži na čelu), da odstupiš od Crkve Božje ✠ (znamenuj okolostojeće): potresi se, i bježi, zazvavši ime onoga Gospoda, pred kojim trepeće pakao: komu su podložne Krjeposti nebeske, i Vlasti, i Gospodstva: koga Kerubini i Serafini neumornim glasom hvale, govoreć: Svet, svet, svet Gospod Bog Sabaot. Zapovieda ti upućena ✠ Rieč. Zapovieda ti rodjeni ✠ od Dieve. Zapovieda ti Isus ✠ Nazaranin, koji, kad ti nisi hajao za njegove učenike, naredio ti je, da satrven i oboren izadješ iz čovjeka: pak pred njim, kad te bijaše izagnao iz čovjeka, nisi smio ni u prašće stado uljezti. Sada dakle zaklet imenom ✠ njegovim odstupi od čovjeka, koga je on sastavio. Težko ti je sada opirati se ✠. Težko ti je protiva ostanu praćati se ✠. Jer što kašnje izadješ, to veća će ti bit muka, jer ne prezireš ljude, nego onoga, koji gospoduje nad živimi i nad mrtvimi, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℣. Amen.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože neba, Bože zemlje, Bože Angjelâ, Bože Arkangjelâ, Bože Prorokâ, Bože Apostolâ, Bože Mučenikâ, Bože Djevicâ, Bože, koji imaš vlast darovati život po smrti, počitak iza truda; jer neima drugoga Boga izvan tebe, nit ga može biti pravoga, nego što si ti, Stvoritelj neba i zemlje, koji si pravi Kralj, i čijemu kraljevstvu neće bit svrhe; ponizno prosim veličanstvo slave tvoje, da se dostojiš osloboditi ovoga slugu tvoga (ovu službenicu tvoju) od duhova nečistih. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Zakletva.

Zaklinjem te dakle, svaki presmradni duše, svaka utvaro, svako nasrtanje sotonsko, imenom Isukrsta ✠ Nazaranina, koji umivši se u Jordanu bi odveden u pustinju, i tebe u tvojem pristaništu nadvlada: da ti prestaneš napadati na onoga, koga je on od gnjile zemljane na slavu imena svoga uobrazio; i da uztrepećeš, ne pred čovječjom slabosti siromašna čovjeka, nego pred prilikom svemogućega Boga. Podloži se dakle Bogu ✠, koji je po slugi svojem Mojsiji tebe i tvoju zloću potopio u propast u Faraunu, i u vojsci njegovoj. Podloži se Bogu ✠, koji te je po prevjernom slugi svojem Davidu prognao, iztjeravši te duhov-

nimi pjesmami iz kralja Saula. Podloži se Bogu ✠, koji te je osudio u izdajici Judi Iskariotu. On bo te šiba božanstvenimi ✠ udarci, pred kim si trepetom i vikom sa svojimi četami rekao: Što je tebi do nas, Isuse sinu Boga Previšnjega? Zar si došao amo prije vremena da nas mučiš? Onaj te muči vječnim plamenom, koji će na svršetku svieta reći opakim: Odstupite od mene prokleti u oganj vječni, pripravljeni djavlu, i njegovim angjelom. U tebi bo, zlobniče, i u tvojih angjelih bit će crv, koji nikad neumire. Tebi i tvojim angjelom pripravljen je oganj, koji se negasi; jer si ti poglavica prokletomu ubojstvu, ti si začetnik rodoskvrnju, ti si glava svetogrdnikom, ti si poručnik najgorih nedjela, ti si učitelj krivovjercem, ti si iznašastnik svakovrstne besramnosti. Izadji dakle ✠, zlobniče, izadji ✠ zlikovče, izadji sa svom svojom hinbom: jer je Bog hotio, da mu čovjek bude hramom. A što se jošter ovdje zadržavaš? Daj čast Bogu Otcu ✠ svemogućemu, komu se svako koljeno klanja. Daj mjesto Gospodu našemu Isu ✠ krstu, koji je presvetu svoju krv za čovjeka prolio. Daj mjesto Duhu ✠ svetomu, koji je po svojem Apostolu blaženomu Petru tebe očito pobio u Šimunu čarovniku; koji je osudio tvoju prevaru u

Ananiji i Safiri; koji te je porazio u kralju Irudu, jer nije izkazivao časti Bogu; koji te je po svojem Apostolu Pavlu pogubio u Elimi vračaru mračnom sljepoćom, i po istom, zaprietiv ti riečju, zapovjedio da izadješ iz Vračarice. Izadji dakle sada ✠, izadji varalico ✠. Tvoj je stan u pustinji. Tvoje je boravište u zmiji: snizi se, i pokloni se. Nije već doba otezanja. Evo bo gospodujući Gospod približaje se brzo, i oganj će gorjeti i ići pred njim, i sažeći na okolo neprijatelje njegove. Ako bo čovjeka prevariš, Bogu lje se nećeš narugati. Ta te izgoni, pred čijim okom nije ništa sakriveno. Ta te tjera, čijoj krjepčini sve je podložno. Ta te suzbija, koji je tebi i angjelom tvojim pripravio vječni oganj; iz čigovih usti izaći će oštri mač: koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

25. Sve što je do sad rečeno, ako je potreba, može ponoviti, dokle posjednuti nebude posve oslobodjen.

26. Još će bit veoma koristno da pobožno govori vrhu posjednutoga ovo što je niže zabilježeno, i da često ponavlja Otče naš. Zdravo, Marije. Vjerujem.

Spjev. Veliča * duša moja i t. d. (na str. 178.).

Spjev. Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov (str. 219.).

Simbol sv. Atanasija.

Tkogodir hoće, da se spasi, * najprije potrebno je, da drži katoličku vjeru. Ako ju svatko nedrži cjelovito i ne-

povrjedjeno, * bez sumnje će za uvieke poginuti.

A katolička vjera ovo je, * da štujemo jedinoga Boga u Trojstvu, i Trojstvo u jedinstvu.

Ne mješajuć sobstva, * ni razlučujuć sućanstvo.

Jer je drugo sobstvo Otca, drugo Sina, * drugo Duha svetoga.

Nego je jedino božanstvo Otca, i Sina, i Duha svetoga, * jednaka slava, suvječno veličanstvo.

Kakov je Otac, takov je Sin, * takov je Duh sveti.

Nestvoren Otac, nestvoren Sin, * nestvoren Duh sveti.

Neizmjeran Otac, neizmjeran Sin, * neizmjeran Duh sveti.

Vječan Otac, vječan Sin, * vječan Duh sveti.

Ipak nisu tri vječna, * nego jedan vječan.

Kao ni tri nestvorena, ni tri neizmjerna, * nego jedan nestvoren, i jedan neizmjeran.

Takodjer svemoguć Otac, svemoguć Sin, * svemoguć Duh sveti.

Ipak nisu tri svemoguća, * nego jedan svemoguć.

Tako Bog Otac, Bog Sin, * Bog Duh sveti.

Ipak ne tri Boga, * nego je jedan Bog.

Tako Gospod Otac, Gospod sin, * Gospod Duh sveti.

Ipak ne tri Gospoda, * nego je jedan Gospod.

Jer kako po kršćanskoj istini moramo ispoviedati, da je svako pojedino sobstvo Bog i Gospod: * tako katoličko bogoštovje nam zabranjuje reći, da su tri Boga, ili tri Gospoda.

Otac nije od nikoga učinjen, * ni stvoren, ni rodjen.

Sin je od sama Otca, * ne učinjen, ni stvoren, nego rodjen.

Duh sveti od Otca i Sina, * ne učinjen, ni stvoren, ni rodjen, nego izhodeći.

Jedan je dakle Otac, ne tri Otca: jedan je Sin, ne tri Sina: * jedan je Duh sveti, ne tri Duha sveta.

I u ovom Trojstvu nije ništa ni prije ni poslije, ništa ni veće ni manje: * dali su sva tri sobstva skupno vječna, i skupno jednaka.

Tako da u svem, kako je prije rečeno, * ima se štovati i jedinstvo u Trojstvu, i Trojstvo u jedinstvu.

Tko dakle hoće, da se spasi, * neka tako misli o Trojstvu.

Dali je potrebno za vječno spasenje, * da pravo vjeruje i Upućenje Gospoda našega Isukrsta.

Dakle prava je vjera, da vjerujemo i ispoviedamo, * da je Božji Sin Gospod naš Isukrst, Bog i čovjek.

Bog je od sućanstva Otčeva, rodjen prije vjekova: * a čovjek je od sućanstva materina u vieku porodjen.

Savršen Bog, savršen čovjek: * sastavljen od duše razumne, i od čovječje pùti.

Jednak Otcu po božanstvu: * manji od Otca po čovječanstvu.

Koji akoprem je Bog i čovjek, * nîsu ipak dva, nego je jedan Krst.

A jedan nije preobraćenjem božanstva u pùt, * nego uzećem čovječanstva u Boga.

Jedan je sasvim, ne smiešanjem sućanstva, * nego jedinstvom sobstva.

Kako bo je duša razumna, i pùt jedan čovjek; * tako je Bog i čovjek jedan Krst.

Koji je trpio za naše spasenje, sajde nad pakao: * treći dan uskrsnu od mrtvih.

Uzajde na nebo, sjedi ob desnu Boga Otca svemogućega: * odtud ima doći sudit žive i mrtve.

Na čije došašće svi ljudi imaju uskrsnuti sa svojimi tjelesi, * i dati odgovor za svoja djela.

Pak, koji su učinili dobro, poći će u život vječni: * a koji zlo, u vječni oganj.

Ovo je katolička vjera: * ako ju svatko pravo i tvrdo ne vjeruje, neće se moć spasiti.

Slava Otcu....

Psalam. Tko pribiva u pomoći **i t. d.** **(str. 119.)**

Psalam 67.

Ustao Bog, i razpršali se neprijatelji njegovi, * i pobjegli, koji mrze na nj, od lica njegova.

Kao što nestaje dima, nestalo ih: * kao što se topi vosak pred licem ognja, tako izginuli grješnici od lica Božjega.

A pravednici nek se goste, i raduju pred licem Gospodnjim: * i nek se naužívaju veselja.

Pjevajte Bogu, pjesan pojte imenu njegovu: * put pripravite njemu, koji uzhodi vrh zapada: Gospod mu je ime.

Radujte se pred licem njegovim, * smutit će se pred obrazom njegovim, on je otac sirotam, i sudac udovicam.

Bog je u svetom mjestu svojem: * Bog daje stan jednomišljenikom u domu:

On izvodi zasužnjene u jakosti, * pak i tih, koji ga srde, koji stanuju u grobovih.

Bože, kad si išao pred licem puka svoga, * kad si prohadjao po pustinji:

Tresla se je zemlja, još i nebesa se raztapala od lica Božjega na Sinaju, * od lica Boga Izraelova.
Dažd blagohotni odredit ćeš, Bože, baštini svojoj: * i ta bijaše obnemogla, a ti si ju okriepio.
Živinice tvoje stanovat će u njoj: * u blagosti svojoj, Bože, pripravio si siromahu.
Gospod će dati rieč navještujućim, * u krjeposti velikoj.
Kralj silni ljubljenomu, milomu: * i krasna će kuća dieliti plien.
Ako zaspite usred medjaša, bit ćete kao golubica srebrna perja, * a stražnja joj pleća kao žuto zlato.
Čim razprša nebeski kralje na njoj, pobjelit će kao snieg na Selmonu: * gora Božja gora je pretila:
Gora usirena, gora pretila: * a zašto zavidno gledate na gore usirene?
Gora, na kojoj je ugodno Bogu pribivati: * pak će Gospod i pribivati do svrhe.
Kolesnica Božja deset tisuća na okolo, tisuće veselećih se: * Gospod medju njimi na Sinaju, u svetištu.
Uzašao si na visoko, uzeo si plien: * primio si darove ljudem:
Pak još i tim, koji nevjeruju, * da pribiva Gospod Bog.

Blagoslovljen Gospod svaki dan; * srećnim će nam učiniti put Bog spasitelj naš.
Bog naš, Bog je koji djeli spasenje: * i u Gospoda, u Gospoda su vrata smrtna.
Zaista će Bog satrti glave neprijateljem svojim: * do najskrajnji vlasak onim, koji hode u zloćah svojih.
Reče Gospod: Iz Basana ću potjerati, * potjerat ću u dubinu morsku.
Da omočiš nogu svoju u krvi: * psi tvoji jezik u neprijateljskoj krvi.
Vidiše pristup tvoj, Bože, * pristup Boga moga, kralja moga koji je u svetištu.
Napred idoše poglavice skupa s pjevači, * usred djevojaka bubnjarica.
U crkvah blagoslivljajte Boga Gospoda, * koji ste izvora Izraelova.
Tu Benjamin najmladji, * u uzhitu duha.
Glavari Judini, vodje njihove: * glavari Zabulonovi, glavari Neftalimovi.
Naredi, Gospodi, krjeposti svojoj: * utvrdi, Bože, ovo što si djelovao u nas.
U hramu tvojem u Jerusolimu, * tebi će kralji prinašati darove.
Pokaraj zvieri u trsteniku, množtvo bikova usred stada ljudskoga: * da bi protjerali one, koji su prokušani kao srebro.
Raztjeraj narode, koji žele rat: doći će

poslanici iz Egjipta: * Etiopija će prva pružiti ruke svoje k Bogu.

Kraljevine zemaljske, pjevajte Bogu: * pojte Gospodu.

Pojte Bogu, koji je uzašao na nebo nebesa, * sa Istoka.

Evo će dati glas svoj glas krepak, dajte slavu Bogu radi Izraela: * veličanstvo je njegovo i jakost njegova u oblacih.

Divan je Bog u svetcih svojih, Bog Izraelov ta će dati krjepost i jakost puku svomu: * blagoslovljen Bog.

Slava Otcu....

Psalmi: Bože, na pomoć moju i t. d. (str. 101.); Bože imenom tvojim spasi i t. d. (str. 360.); Ispoviedajte se Gospodu (str. 146.).

Psalam 34.

Sudi, Gospodi, zlobnike moje: * pobij one, koji se bore protiva meni.

Uzmi oružje i štit: * i digni se meni u pomoć.

Potegni mač, i zaprieči put onim, koji me progone: * reci duši mojoj: Ja sam spasenje tvoje.

Neka se postide i posrame, * koji ištu dušu moju.

Neka se povrate natrag, i postide, * koji mi zlo hoće.

Neka budu kao prah pred vjetrom: * i Angjeo Gospodnji neka ih tjera.

Budi im put taman i klizak: * i Angjeo Gospodnji neka ih progoni.

Jer su mi bez uzroka sakrili na propast zamku njihovu: * u tašte su izgrdili dušu moju.

Neka dodje na njega zamka nenadna; mreža, koju je sakrio, neka ga ulovi: * i neka pade sam u zamku svoju.

A duša će se moja radovati u Gospodu: * i veselit će se za spasenje svoje.

Sve će kosti moje reći: * Gospodi, tko je sličan tebi?

Koji izbavljaš potrebna iz ruke jačih od njega: * siromaha i uboga od onih, koji ga sadiru.

Ustavši lažni svjedoci, * čega neznah za ono me pitahu.

Vraćahu mi zlo za dobro: * sirotovanje duši mojoj.

A ja, kad su mi oni dosadjivali, * oblačah se u kostret.

Mučih postom dušu svoju: * i molitva se moja obraćaše u prsih mojih.

Kao bližnjemu, i kao bratu našemu, tako mu ugadjah: * kao plačan i žalostan tako se snizivah.

A oni se obeseliše protiva meni, i sastaše se: * nakupljena su na me bičevanja, a ja toga neznadoh.

Zavadiše se, ali se nepokajaše, napastovaše me, narugaše mi se posmjehom: * škripaše na me zubi svojimi.

Gospodi, kad ćeš pogledati? * otmi dušu moju od zlobe njihove, od lavova jedinicu moju.

Ispoviedat ću ti se u crkvi velikoj, * usred mnogoga naroda hvalit ću te.

Neka se ne raduju nada mnom koji mi se nepravedno protive: * koji mrze na me bez uzroka, i namigivaju očima.

Jer su oni ipak mirno sa mnom govorili: * i u srčbi zemaljskoj govoreći izmišljahu prevare.

I raztvoriše na me usta svoja: * rekoše: Dobro, dobro, vidješe oči naše.

Ti si vidio, Gospodi, nemoj mučati: * Gospodi, nemoj odstupiti od mene.

Ustani, i pomnji na sud moj: * Bože moj, i Gospodi moj na pravdu moju.

Sudi mi po pravednosti svojoj, Gospodi Bože moj, * i da se ne raduju nada mnom.

Nedaj da reku u srdcih svojih: Dobro, dobro je duši našoj: * i nedaj da reku: Proždrjesmo ga.

Neka se postide, i posrame skupa, * koji se raduju zlu mojemu.

Neka se obuku u stid i u sram, * koji se razmeću nada mnom.

Neka se raduju i vesele, koji mi žele pravdu: * i neka reku vazda: Velik budi Gospod, oni koji žele mira slugi njegovu.

I moj će jezik razmišljati o pravdi tvojoj,* o hvali tvojoj po vas dan.

Slava Otcu....

Psalam 30.

U tebe sam, Gospodi, ufao, neću se smesti u vieke: * po pravdi svojoj oslobodi me.

Prigni k meni uho svoje, * pospješno izbavi me.

Budi mi Bog branitelj: i dom utočišta, * da me spasiš.

Jer si ti jakost moja, i utočište moje: * i radi imena svoga ti ćeš me voditi, i hraniti.

Izvadit ćeš me iz ove zamke, koju su mi sakrili: * jer si ti branitelj moj.

U ruke tvoje predajem duh svoj: * ti si me izbavio, Gospodi Bože istini.

Nenavidio si tih, koji se obziru na taštine, * bez koristi.

A ja sam u Gospoda ufao: * radovat ću se, i veselit ću se o milosrdju tvojem.

Jer si pogledao na poniznost moju, * spasio si iz nevolje dušu moju.

I nisi me skučio u ruke neprijateljske: * postavio si na prostranu mjestu noge moje.

Pomiluj me, Gospodi, jer sam u nevolji: *

smućeno je od jada oko moje, duša moja, i utroba moja:

Jer je iznemogao od boli život moj, * i godišta moja od uzdisanja.

Oslabila je u siromaštvu jakost moja: * i kosti su moje smućene.

Svim neprijateljem svojim bio sam za posmieh, još više i susjedom svojim: * i za strah znancem svojim.

Koji me vidjahu, daleko pobjegoše od mene: * zaboravljen sam u srdcu, kao mrtav.

Postao sam kao razbijen sud: * jer sam slušao grdnju mnogih, koji stoje okolo mene.

Kad su se skupljali protiva meni, * pomislili su pogubiti dušu moju.

A ja sam u te, Gospodi, ufao: * rekao sam: Ti si Bog moj; u tvojih je rukuh sreća moja.

Izbavi me iz ruke neprijatelja mojih, * i od progonećih me.

Razsvjetli lice svoje vrh sluge svoga, spasi me po milosrdju svojem: * Gospodi, neću se smesti, jer sam te zazvao.

Zasramili se opaki, i povedeni bili u pakao: * zamuknule ustne lažljive.

Koje govore zlo na pravednika, * ohološću i porugom.

Koliko je veliko množtvo sladkosti tvoje, Gospodi, * koju si sahranio za one, koji te se boje.

Pripravio si ju onim, koji ufaju u tebe, * pred licem sinova ljudskih.

Sakrit ćeš ih u pribivalište lica svoga * od smutnje ljudske.

Zaklonit ćeš ih u pribivalište svoje * od zloglasnih jezika.

Blagoslovljen Gospod: * jer je divno učinio milosrdje svoje sa mnom u gradu utvrdjenu.

A ja sam rekao u uzhitu duha svoga: * Odbačen sam od očiju tvojih.

Na to si uslišao glas molitve moje, * kad sam vapio k tebi.

Ljubite Gospoda svi svetci njegovi: * jer će Gospod hotjeti istinu, i odvratit će obilno djelujućim oholo.

Mužki djelujte, i nek se okriepi srdce svih vas, * koji ufate u Gospoda.

Slava Otcu....

Psalam 21.

Bože, Bože moj pogledaj na me: zašto si me ostavio? * daleko su od spasenja moga rieči sagriešenja mojih.

Bože moj, vapit ću ob dan, i ti nećeš uslišati: * i ob noć, i ne budi mi na bezumnost.

A ti u svetištu pribivaš, * hvalo Izraelova!

U tebe ufaše otci naši: * ufaše i izbavio si ih.

K tebi vapiše, i spaseni biše: * u tebe ufaše, i ne ostadoše posramljeni.

A ja sam crv, a ne čovjek: * posmieh ljudem, i poruga puku.

Svi, koji me vide, rugaše mi se: * mrmljaše ustnama, i kretaše glavom.

Ufao je u Gospoda, neka ga izbavi: * neka ga spasi, kad ga miluje.

Ti bo si onaj, koji si me izvadio iz utrobe: * ufanje moje od prsiju matere moje. Tebi sam bio izručen iz utrobe.

Od utrobe matere moje ti si Bog moj, * ne odstupi od mene.

Jer je nevolja blizu: * a neima pomoćnika.

Obkružiše me mnozi telci: * obkoliše me pretili bakovi.

Raztvoriše na me usta svoja, * kano lav, koji grabi i riče.

Kao voda razlih se: * i razsuše se sve kosti moje.

Srdce je moje postalo kao vosak otopljen * posriedi utrobe moje.

Sasuši se kao criep krjepost moja, i jezik mi se priliepi grlu: * i u smrtni prah obratio si me.

Jer me obkružiše mnogi psi: * skupština zlikovaca obkoli me.

Probodoše ruke moje i noge moje: * izbrojiše sve kosti moje.

A oni me razgledaše i pogrdiše: * razdjeliše medj sobom odjeće moje, i za halju moju baciše ždrieb.

A ti, Gospodi, ne udalji od mene pomoći svoje: * na obranu moju pogledaj.

Izbavi, Bože, od oružja dušu moju: * i od ruke pasje jedinicu moju:

Sačuvaj me od usta lavovih: * i od rogova jedinorožaca poniženstvo moje.

Kazivat ću svojoj braći ime tvoje: * u sried crkve hvalit ću te.

Koji se bojite Gospoda hvalite ga: * sve sjeme Jakovljevo slavite ga:

Boj ga se sve sjeme Izraelovo: * jer se ne ogluši, ni pogrdi molitve ubogoga:

I ne odvrati lica svoga od mene: * i kad sam vapio k njemu uslišao me je.

O tebi će biti pohvala moja u crkvi velikoj: * svoje ću zavjete prinositi pred onimi koji se njega boje.

Blagovat će ubogi, i nasitit će se: i hvalit će Gospoda oni koji ga ištu: * živjet će srdce njihovo u viek vieka.

Opomenut će se, i obratit će se k Gospodu * svi medjaši zemaljski :

I klanjat će se pred njim * sve obitelji Narodâ.

Jer je Gospodnje kraljevstvo: * i on će gospodovati nad Narodì.

Blagovaše i pokloniše se svi pretili na zemlji: * pred njim će pasti svi, koji slaze u prah.

I duša će moja živiti za njega: * i sjeme će moje služiti njemu.

Kazivat će za Gospoda porod budući: * i poviedat će nebesa pravdu njegovu puku, koji će se roditi, koga je stvorio Gospod.

Slava Otcu....

Psalam 3.

Gospodi, što su se umnožili ti, koji me pečale? * mnogi ustaju na me.

Mnogi govore duši mojoj: * Nije mu spasenja u Boga njegova.

A ti si, Gospodi, branitelj moj, * slava moja, i ti podižeš glavu moju.

Glasom sam svojim ka Gospodu vapio; * i uslišao me je sa svete gore njegove.

Ja sam usnuo, i naspao sam se: * i ustao sam, jer me je Gospod branio.

Neću se bojati pred tisućami narodâ, koji su okolo mene: * ustani, Gospodi, spasi me, Bože moj.

Jer si ti porazio svih, koji su mi protivnici bez uzroka: * razbio si zube grješnikom.

U Gospoda je spasenje: * i svrhu puka tvoga blagoslov tvoj.

Slava Otcu....

Psalam 10.

U Gospoda se uzdam: zašto govorite duši mojoj: * Preseli se u goru, kao ptica?

Jer su evo grješnici napeli luk, spremili su striele svoje u tulicu, * da ustriele u mraku one, koji su prava srdca.

Jer što si ti usavršio, oni su porušili: * a pravednik što je učinio?

Gospod je u svetom hramu svojem, * Gospodnji je priestol na nebu:

Oči njegove gledaju na ubogoga: * vjedje njegove izpituju sinove ljudske.

Gospod izpituje pravednika i zlobnika: * a tko ljubi nepravednost, nenavidi dušu svoju.

Daždit će na grješnike zamke: * oganj, i sumpor, i vihreni vjetar dio čaše njihove.

Jer je pravedan Gospod, i ljubi pravdu: * pravednost gleda lice njegovo.

Slava Otcu....

Psalam 12.

Dokle ćeš me, Gospodi, sasvim zaboravljati? * Dokle ćeš odvraćati lice svoje od mene?

Dokle ću se domišljati u duši mojoj, * bolovati u srdcu svojem dan i noć?

Dokle će se neprijatelj moj podizati nada mnom? * Pogledaj, i usliši me, Gospodi Bože moj.

Prosvjetli oči moje, da ne zaspim na smrt: * da ne reče neprijatelj moj: Nadvladao sam ga.

Koji me pečale obradovat će se ako posrnem: * a ja sam se uzdao u milosrdje tvoje.

Radovat će se srdce moje za spasenje tvoje: pjevat ću Gospodu, koji mi dobro čini: * i pojat ću imenu Gospoda previšnjega.

Slava Otcu....

Molitva po oslobodjenju.

Molimo te, svemogući Bože, da nebude već opaki duh imao vlasti nad ovim slugom tvojim I, (ili službenicom tvojom I.), dali neka pobjegne i nepovrati se: neka ulize u njega (nju), Gospodi, po tvojoj zapoviedi dobrota i mir Gospoda našega Isukrsta, koji nas je odkupio, pak se nebojimo nikakova zla, jer je s nami Gospod: Koji žive i kraljuje s Bogom Otcem u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

GLAVA 2.

OBRAZCI

ZA ŽUPNIČKE MATICE

Kako je niže zabilježeno.

Matica krštenih stoji u Crkvah, u kojih se vrši Krštenje.

Matica krizmanih drži se u Crkvah gdje se dieli sveta Potvrda (Berma.).

Matica vjenčanih.
Knjiga za popis duša.
Matica mrtvih, stoji takodjer u crkvah, gdje se pokopavaju mrtvi.
} Ove tri knjige valja da svaki Župnik drži.

Pomnji dobro Župnik, da ima napisati u Matice krštenih, krizmanih, vjenčanih i mrtvih uviek ne samo vlastito ime dotične osobe, nego i Obiteljsko (Prezime.).

GLAVA 3.

OBLIK UPISATI KRŠTENE

U PRVU KNJIGU.

Godišta gospodnjega... dne... mjeseca... ja I. župnik ove Crkve sv. I., grada ili mjesta I. krstio sam diete mužko ili žensko rodjeno dne... od I. i I. zaručnikâ ove Župe,

ili Župe sv. I., od te i te otačbine i obitelji, komu bi nadjeveno ime I. Kumovi su bili I, sin I., iz Župe ili mjesta I., i I. žena I., kći I., iz Župe ili mjesta I.

Ako diete nije od zakonite ženitbe, napisat će ime bar jednoga roditelja za koga se javno zna, (a pazi da s otim nikoga ne ozloglasi): ako li se nezna za nijednoga, ovako napiši:

Krstio sam diete, komu se nezna za roditelje, rodjeno i t. d. kao prije.

Ako je diete izloženo, tad zapiši koga dneva, gdje i tko ga je našao, i koliko mu je dana po prilici; pak ga krsti pod uviet, ako se nezna da je bilo kršteno.
Ako je diete radi smrtne pogibelji bilo kršteno u kući, tad napiši ovako.

Godišta... dne... mjeseca... rodio se je I., sin I., i I. zaručnikâ, i t. d., kao gorje: koga je poradi nastajuće smrtne pogibelji krstila u kući I. izpitana primalja (babica), ili krstio u kući I, sin I, kako mi je povjedao I.

Ako je diete ostalo živo, i u Crkvi primilo svete obrede, nadostavi ovo:

Dne.... istoga mjeseca donesoše u Crkvu to diete, i ja Župnik podielih mu svete obrede i prošnje, i nadjenuh mu ime I.

Ako li je tko drugi, a ne Župnik, krstio, i to valja napisati.
Pak i to napiši ako je diete bilo kršteno pod uviet: Ako nisi kršten i t. d.

GLAVA 4.

KAKO POPISATI KRIZMANE (bermane)

U DRUGU KNJIGU.

Godišta.... dne.... mjeseca.... koji je bio (Nedjelja).., I. sin zaručnika I. i I., ili I. kći I. (a ako je udata reci žena I), primio je (primila je) sakramenat svete Potvrde (Krizme) od prepošt. Gospodina našega I., biskupa I., u Crkvi sv. I., grada ili mjesta I. Kum je bio I., sin I., Župe sv. I., grada ili mjesta I.

Zabilježi napose mužke na jednoj t. j. na prednjoj strani lista; a ženske na drugoj.
Ako se nezna je li Potvrdjenik od zakonitih roditelja, oli ako mu se nezna za roditelje to napiši, kako je rečeno tamo u matici krštenih.

GLAVA 5.

KAKO ZAPISATI VJENČANE

U TREĆU KNJIGU.

Godišta...., dne.... mjeseca.... po obavljenih napoviedih u tri dneva svetačna

zasebice, prva tih dne...., druga dne...., treća dne..., na župničkoj velikoj Misi, pak nije se saznalo za nijednu zakonitu zapreku, ja I., Ravnatelj ove župne Crkve I., grada ili mjesta I., opitao sam u Crkvi I. sina I. župe sv. I., i kćer I., ili udovicu I., (ako je) ove Župe ili sv. I., pak dočuvši njihovu medjusobnu privolju sdružio sam ih riečmi tu prisutnih u sv. Ženitbu, a to pred poznatimi svjedoci I., sina I., koji stanuje u župi sv. I., i I. sina I. i t. d. i I. sina I. i t. d.; pak sam ih na Misi blagoslovio po zakonu sv. matere Crkve (ako je on blagoslovio zaručnike).

Ako je jedan od tih, koji se imaju vjenčati, iz druge župe, prije nego to ovrši, Župnik u čijoj Crkvi ima bit Vjenčanje, valja da prime pismenu svjedočbu da su bile redovito izvršene napoviedi u onoj župi, pak to pismo neka sačuva, i sve zabilježi u istu maticu vjenčanih, ovako:

Napoviedi ove Ženitbe obavio je i veleč. I., župnik Crkve sv. I., u čijoj župi ta I. stanuje, kako se doznaje iz pisma istoga Župnika, što je kod mene. A prva napovied bila je dne...., druga dne...., treća dne.... na župničkoj Misi, te nije se doznalo za nijednu zapreku.

Ako li je jedan od njih iz druge Biskupije, tad župnikova svjedočba da su bile redovito ovršene napoviedi nevalja, ako je nije potvrdio Biskup one biskupije, ili njegov Obći vikar, svojim podpisom i pečatom, pak ju Biskup, ili njegov vikar mjesta, gdje biva vjenčanje, nije pripoznao, i potom dao dozvolu da se vrši.

A kad, po dopustu vrhovnoga pastira (koji valja da bude u pismu), kojagod napovied bude kadgod odgodjena ili izpuštena, napiši ovako:

Godišta gospodnjega... dne.... mjeseca... obavljena bi zakonito jedna napovied, a ostale odgodjene poslje Ženitbe oblašću pismeno mi podieljenom po prepošt. I. ili po Vikaru I. dne... i t. d. ovoga sadržaja, što ga čuvam kod sebe skupa sa inimi ovlastnimi spisi, pak nije se doznalo za nijednu zapreku, ja i t. d. kao tamo prije.

A napoviedi, koje bivaju poslje sklopljene Ženitbe napiši ovako:

Godišta...., dne.... mjeseca.... koji je bio blagdan i t. d., pak zatim u Nedjelju i t. d. toga istoga mjeseca, ja I., Ravnatelj ove Crkve sv. I., kroz svečanu Misu napoviedio sam ženitbu, koja je sklopljena, dobivši prije za to shodan odpust, medju I. i I. dne (1) ovoga mjeseca, a nitko nije doglasio nijedne kanoničke zapreke, što bi se protivilo da ova ženitba nebude zakonita i valjana.

Ako li je bilo izpustiti ili odgoditi sve napoviedi zapiši ovako:

Sve su napoviedi bile izpuštene ili odgodjene i t. d. oblašću i t. d. ja Ravnatelj I. i t. d. kao spriedа.

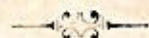
Ako pak vrhovni pastir ili Župnik uoblasti drugoga Popa da sdruži koje u sv. Ženitbu, to sam Župnik svojom rukom napiši u vlastitu knjigu svoje župe ovako:

Pop ili Pomoćnik Crkve I, po dozvoli prepošt. Biskupa I, ili I njegova Vikara mjesta I, ili po mojoj, što je kod mene, sdružio je u svetu Ženitbu I sina I, i I i t. d. kao tamo. A ja I župnik podpisah, i svjedočim da je tako.

Ako pak se je saznalo iz napoviedi da su si vjerenici bližnji po kojem koljenu tanke ili debele krvi, pak su za to dobili vlašću svete Stolice oprost, zabilježi koljeno oprošteno srodstva ili svojstva, i u kratko odluku vrhu toga, pak još dan i god. i ime Bilježnika, koji je to napisao, ovako:

Godišta gospodnjega... dne... mjeseca... kad su bile proglašene napoviedi, i saznalo se za zapreku u drugom, ili trećem ili četvrtom koljenu po tankoj ili debeloj krvi, ili drugačije i t. d. izmedju I. i I. i t. d., pak im je sv. Stolica dala dozvolu za oprost, te po ovlaštenju prepošt. Biskupa I. bili su oprošteni dne.... god...., kako se vidi u spisih Bilježnika u uredu istoga Biskupa, sdružio sam ih u sv. Ženitbu i t. d. kao tamo u sprednjem obliku.

Kad su bile napoviedi u raznik župah, to je zaručnika i zaručnice, imaju je zabilježiti u knjigu oba župnika, da i nije bila ondje sklopljena Ženitba.

GLAVA 6.

KAKO NAČINITI POPIS DUŠA

U ČETVRTU KNJIGU.

Zabilježi u knjigu svaku Obitelj napose, a da ostane prazna prostora medju jednom i drugom, i tu napiši pojedince svakoga od obitelji, ime mu, prezime i dobu, pak još i strance, koji u toj obitelji živu.

A koji su prijeli svetu Pričest sproti na okrajku obilježi ih slovom C (ili Pr.).

Koji su bili krizmani ovako Chr (Kr.).

Koji su se premjestili drugamo na stan podbriši im ime potezom.

Ovako dakle napiši, naime:

God.... dne.... mjeseca.... u ulici, ili na trgu, ili u selu, u vlastitoj kući Pavla I., ili u kući I., koju Pavao uzeo u najam, stanuju:

Chr. Pavao I. Petrov. od god... i t. d.

Chr. Polonija žena mu, kći Jakova I., od god... i t. d.

C. Dinko sin im, od god... i t. d.

C. Lucija kći im, od god. i t. d.

C. Chr. Anton, sin I., sluga od god... i t. d.

C. Kate I., kći I., služkinja od god... i t. d.

Martin, sin I. od god... i t. d.

GLAVA 7.

KAKO UPISATI MRTVE

U PETU KNJIGU.

Napiši tko, i komu je podielio, svete Sakramente, kad je taj umro, i gdje je bio pokopan, od prilike ovako:

God..., dne... mjeseca... I. sin ili kći I., iz mjesta I., od god. I. (ako je to moguće saznati), u kući I., preminu u obćenju sv. Matere Crkve; a tielo mu (joj) bi pokopano dne... u Crkvi sv. I.; ispovjedio se je u mene I., ili u ovlaštena Ispovjednika I. dne...., još i pomazan svetim Uljem po meni, dne.... i t. d.

GDJE JE ŠTO?

NASLOV I. Glava jedina.

NASLOV II.

NASLOV III.

NASLOV IV.

NASLOV V.

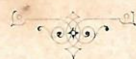
NASLOV VI.

NASLOV VII.

NASLOV VIII.

NASLOV IX.

NASLOV X.

DODATAK.

BLAGOSLOVI ODOBRENI PO SV. STOLICI

CRPLJENI IZ PRILOGA K RIMSKOMU RITUALU.

BLAGOSLOV KUĆA

NA VODOKRŠTE.

Na kućnom pragu. ℟. Mir kući ovoj.
℣. I svim pribivajućim u njoj.

Pripj. Od Istoka dodjoše Mudraci u Betlem poklonit se Gospodu: i otvorivši blagajne svoje prinesoše dragociene darove zlato velikomu Kralju, tamjan pravomu Bogu, miru njegovu pokopu. Aleluja.

Spjev bl Dieve Marije.
Luk. I. 46

Veliča * duša moja Gospoda i t. d. na str. 178.

Slava Otcu....

Medju tim pokropi i pokadi kuću, i na kraju ponovi Pripj. Od Istoka, i t. d.

Otče naš. pod glas.

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.
℟. Svi od Sabe doći će.
℣. Zlato i tamjan noseći.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si današnji dan, predhodećom zviezdom, javio Narodom Jedinorodjenoga svoga: podaj milostivo; da mi, koji te jur vjerom poznasmo, k razmatranju prekrasne visosti tvoje budemo privedeni. Po istom Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem; koji s tobom žive....

℣. Amen.

Odgovor. Prosvjetli se, prosvjetli se Jerusolime, jer je došla svjetlost tvoja: i slava je gospodnja iztekla vrhu tebe, Isukrst iz Marije Dieve.

℟. I hoditi će Narodi u svjetlosti tvojoj: i kralji u sjajnosti izhoda tvoga.

℣. I slava je gospodnja iztekla vrhu tebe.

Pomolimo se.

Blago ✠ slovi, Gospodi Bože svemogući, ovo mjesto (ili ovu kuću): da bude tu zdravlje, čistoća, dobit, krjepost, poniznost, blagost i krotkoća, podpunost zakona, i uzdavanje hvale Bogu Otcu, i Sinu, i Duhu svetomu; i ovi blagoslov neka ostane vrhu ovoga mjesta (ili ove kuće), i vrhu svih ovdješnjih pribivalaca. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

BLAGOSLOV CRKVENIH ORGULJA.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.

Psalam 150.

Hvalite Gospoda u svetcih njegovih: * hvalite ga na utvrdi krjeposti njegove.

Hvalite ga po krjepostih njegovih: * hvalite ga po množtvu veličanstva njegova.

Hvalite ga uz glas trublje: * hvalite ga uz gusle, i uz citaru.

Hvalite ga uz bubanj, i u kolu: * hvalite ga na žicah i na organu.

Hvalite ga uz skladne cimbale, hvalite ga uz cimbale radostne: * svaki duh neka hvali Gospoda.

Slava Otcu.... Kako bijaše....

℟. Hvalite Gospoda uz bubanj i u kolu.
℣. Hvalite ga na žicah i na organu.
℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si naredio po Mojsiji slugi svomu učiniti trublje za pojanje na posvetilištih, prikazati se imajućih tvojemu imenu, i koji si htio da sinovi Izraelski pjevaju hvalu imenu tvomu uz trublje i uz cimbale: blago ✠ slovi, molimo te, ove

orgulje namienjene tvojoj službi; i podaj, da vjernici tvoji radujuć se na zemlji duhovnimi pjesmami, dostojni budu k tebi priti u radost vječnu na nebesih. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem: koji s tobom.... ℣. Amen.

BLAGOSLOV ZASTAVE (BARJAKA)

ZA OBHODE.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, čigova je Crkva kao tabor vojske uredjeni: blago ✠ slovi ovu zastavu; neka svi koji pod njom vojuju tebi Gospodu vojska, po odvjetovanju blaženoga I. (ili blažene I.) nadvladaju na ovom svietu svoje vidljive i nevidljive neprijatelje, pak dobitnici zasluže slaviti pobjedu na nebesih. Po tebi, Isukrste, koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem i s Duhom svetim u vieke viekâ. ℣. Amen.

Pak pokropi Zastavu blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV
ŠKOLSKE KUĆE (UČIONICE).

Svećenik unišav pokropi sobe blagoslovljenom vodom, govoreć:

℟. Mir kući ovoj.
℣. I svim pribivajućim u njoj.
℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospod s vami
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, koji si zapovjedio svojim Apostolom, da u kojugodir kuću unidju zažele joj mira, posve ✠ ti, molimo te, po našoj službi ovi dom odredjen na odgajanje mladića (ili djevojaka); izlij na nj obilnost svojega blago ✠ slova i mira, budi njim na spasenje, kakono je postao dom Zakeov, kad si u nj stupio; zapovjedi svojim Angjelom, da ga čuvaju, i iz njega izagnu svaku vlast neprijateljsku; napuni ovdješnje učitelje duhom znanja, mudrosti i tvoga straha; učenike kriepi nebeskom milošću, neka to što spasonosno uče razumom postignu, u srdcu uzdrže, djelom

izvrše; i svi ovdješnji pribivaoci tebi ugodni budu djelom svake krjeposti, da zasluže jednom primljeni biti u vječni dom na nebesih. Po tebi, Isukrste, Spasitelju svieta, koji živeš i kraljuješ Bog u vieke viekâ.

℣. Amen.

BLAGOSLOV
TEMELJNOGA KAMENA
ZA ZGRADU.

℟. Pomoć naša....
℣. Koji stvori....
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, u koga je početak svakoga dobra, pak se sve to bolje uspjevajuć neprestano umnaža: podaj, molimo te, nam prosećim; neka, što smo nakanili započeti na hvalu imena tvoga, to vječnim darom tvoje otčinske mudrosti privedemo do kraja. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

I pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV
ŽELJEZNICE I KOLESNICA.

℟. Pomoć naša i t. d.
℟. Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji si stvorio svako počelo sebi na slavu, a ljudem na korist: dostoj se, molimo te, blago✠sloviti ovu Željeznicu, i nje sprave, i braniti je vazda svojom blagom providnosti; neka sluge tvoje, čim se hitro voze na putu, uzmognu, hodeći u tvojem zakonu, i trčući putem tvojih zapoviedi, srećno doprieti u nebesku otačbinu. Po Krstu Gospodu našem ℣. Amen.

Pomolimo se.

Milostiv budi, Gospodi Bože, našim prošnjam, i svojom svetom desnicom blago ✠ slovi ove kolesnice: pridruži im svoje svete Angjele, neka izbave i očuvaju vazda od svake pogibelji sve one, koji se u njih budu vozili: pak, kakono si po svojem Leviti Filipu, udielio vjeru i milost mužu Etiopljaninu, kad sjedjaše na svojoj kolesnici, i štijaše svete knjige; tako pokaži slugam svojim put spasenja, neka uz pomoć tvoej

milosti, i neprestano vršeć dobra djela, nakon tolikih promjena za ovoga putovanja i života, zasluže postići vječne radosti. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Po tom Svećenik pokropi vodom blagoslovljenom put i kolesnice.

BLAGOSLOV NOVOGA MOSTA.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Gospod s vami. ℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Pristani, Gospodi, našim prošnjam: i dostoj se blago ✠ sloviti ovi most, i sve koji prodju preko njega; neka u povoljnostih i protivštinah ovoga svieta vazda ih tvoja pomoć štiti. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Pomolimo se.

Usliši nas, Gospodi sveti, Otče svemogući, vječni Bože; i dostoj se poslati s nebesa svoga svetoga Angjela, da čuva, pohadja, i brani ovi most, i sve koji prodju preko njega. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV VRELA.

℣. Pomoć naša....
℣. Gospod s vami....

Pomolimo se.

Ponizno molimo, Gospodi, milost smilovanja tvoga: da posve ✠ tiš nebeskim blagoslovom vodu ovoga vrela, i udieliš ju zdravu na svagdanju potrebu za život; pak da se dostojiš odtud odagnati svaki nasrtaj djavaoske napasti, tako da svatko, tkogod ovdje zagrabi, oli se napije, oli se zacrpljenom vodom posluži u svakojakih potreboćah, nasladi se svakom krjepošću i zdravljem, i tebi Gospodu svih svetitelju i spasitelju uzmogne hvalu uzdavati. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Pokropi vrelo blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV STUDENCA.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji si zapovjedio, da kroz šupljikaste cievi pišti množina vode u dubljinu ovoga studenca: podaj; da tvojom pomoću i tvojim blago ✠ slovom po obavljanju naše službe, odstraniš od ovud utvarne obsjene, i djavaoske zasjede, te ovi studenac ostane vazda bistar i pročišten. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pokropi studenac blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV OGNJA.

Pomoć naša i t. d. Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Gospodi Bože, Otče svemogući, svjetlosti negaseća se, koji si stvorio svako svjetilo; posve ✠ ti ov mladi oganj, i podaj; da nakon mračnosti ovoga svieta uzmognemo čistim umom doprieti k tebi, koji si svjetlost neprestajna. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV KRIESA

U PREDVEČERJE SV. IVANA KRSTITELJA.

(gdje je u običaju)

Pomoć naša i t. d. Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Gospodi Bože, Otče svemogući i t. d. kao sprieda.

I Svećenik pokropi oganj blagoslovljenom vodom. Pak Svećenici poju sljedeću Pjesan:

Neka domognu opjevati glasno
Sluge čudesa tvojih divnih čina,
Krivnju razrieši oskvrnjenim ustnam,
Sveti Ivane.
Nadošli vjestnik s nebeske visine,
Otcu tvoj porod, tvoju veličinu,
Ime ti, način tvoga živovanja
Redom naviešta.
A ta posumnjav o previšnjoj rieči
Lišen bi skoro govora, i glasa:
Ti svojim rodstvom vraćaš mu zamuklu
Govor jeziku.
U zatvorenoj ležeć još utrobi,
Nebeskog Kralja osjećaš začeta:
Tada po sinu oba roditelja
Kazuju tajne.

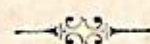
Budi čast Otcu, i rodjenu Sinu,
I tebi vazda obiju krjeposti,
Duše, njim ravni, Bože trojedini,
U vieke viekâ. Amen.

℟. Bi čovjek poslan od Boga
℣. Komu ime bijaše Ivan.

Pomolimo se.

Bože, koji si nam častan učinio ovi dan rodstvom blaženoga Ivana: daj ljudem svojim milost duhovnih radosti, i upravi um svih vjernih putem vječnoga spasenja. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

BLAGOSLOV JAPNENICE.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

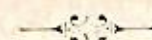
Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, od koga izhodi svako stvorenje, i koji divnom uredbom svoje dobrote podaješ da to bude na porabu ljudem; koji si jednoč zapovjedio da tvoj

Oltar od kamena sagradjen bude izgladjen japnom, neka se na njem zakon napiše, i tako se sačuva uspomena tvojih zapoviedi: ponizno te molimo, blago ✠ slovi ovu japnenicu, pak odagnavši od ovud svaku lukavštinu djavaoske hinbe, učiniš da bude plodna i prikladna; neka oni koji su priredili ovo djelo po sili i krjeposti ognja od blagodarnosti tvoje primu potrebno japno; a njim jošte podaj naspor svoje spasonosne milosti. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

Pokropi ju blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV
LJEVARNICE ZA KOVINE,
ILI PEĆI GDJE SE PRAVE OPEKE I CIGLE.

Pomoć naša i t. d.
Gospodi usliši i t. d.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, od koga izhodi svako stvorenje, i koji divnom uredbom svoje dobrote podaješ da to bude na po-

rabu ljudem; koji si prije kroteć ognjenu silu sačuvao neozledjena tri djetića u razpaljenoj peći, pak umnažajuć žestinu plamena uništio one muže, koji bijahu te svetce u peć bacili: blago ✠ slovi ovu peć, pak odagnavši od ovud svaku lukavštinu djavaoske hinbe, učiniš da bude plodna i prikladna; neka oni, koji su priredili ovo djelo, po sili i krjeposti ognja * primu potrebnu tvar kovine (ili * primu potrebnu zalihu opeka ili cigala): a njim jošte podaj naspor svoje spasonosne milosti. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

I pokropi peć blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV SJEMENJA.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Molimo te, Gospodi, i prosimo: da se dostojiš blago ✠ sloviti ove plodove sjemenja, kriepiti je tihim dahom mirna povjetarca, naploditi je rosom nebeskom,

pak na korist duši i tielu privesti je zdrave do podpune zrelosti. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV ŽITNICE,

ILI SNOPOVA POSLJE ŽETVE.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji ne prestaješ podavati ljudem obilnost od rose nebeske, i hranu od pretiline zemaljske: hvalu uzdajemo preblagomu veličanstvu tvomu za ubrane plodove, moleć tvoju milost; da se dostojiš blago ✠ sloviti, uzdržati, i sačuvati od svake štete ovo žito, što nam ga je tvoja blagodarnost udielila; pak u isto doba podaj, da oni, koje si napunio željenih dobara, proslave tvoju obranu, neprestano hvale tvoje milosrdje, i neka tako upotrebe dobra vremenita, da ne izgube vjekovitih. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV MLINA.

Pomoć naša i t. d. Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji si za pedepsu grieha rekao: Kruh ćeš svoj jesti u znoju svojega lica; blago ✠ slovi ovi mlin načinjen za trvenje žita, kojim nam se prigotavlja kruh za hranu, i dostoj se postaviti ovdje Angjela svjetlosti i obrane. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

BLAGOSLOV NEMOĆNIKA ODRASLA.

Svećenik stupajuć u bolestnikovu sobu reci:

℟. Mir kući ovoj.
℣. I svim pribivajućim u njoj.

Pak udilj približiv se k nemoćniku dodaj:

℟. Pomoć naša ✠ u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Unišao, Gospodi Isukrste, u ovu kuću došašćem naše sniženosti tvoj mir i milosrdje: odbjegla od ovoga mjesta svaka hinba djavaoska, pristupili mirni Angjeli, i svaka zlobna nesloga odstupila od ove kuće. Uzveličaj, Gospodi, na nas svoje sveto ime: i blagoslovi naše drugovanje: Ti, koji si svet i milostiv, ter ostaješ s Otcem i svetim Duhom u vieke viekâ.
℣. Amen.

Pomolimo se.

Pogledaj, Gospodi, slugu tvoga (ili službenicu tvoju) koji (-ja) trpi u nemoći svoga tiela, i pokriepi dušu, koju si stvorio; neka poboljšav (-šavši) se pedepsanjem odmah oćuti da je tvojim smilovanjem spašen (-na). Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

Pomolimo se.

Milosrdni Bože, tješitelju vjernika, molimo neizmjernu blagost tvoju, da se dostojiš došašćem naše sniženosti pohoditi ovoga slugu svoga (ili ovu službenicu svoju) ležećega (-ću) na postelji bolesti njegove (njezine), kakono si pohodio punicu Simunovu; milostivo budi mu (joj), Gospodi, u pomoć, neka prime prvašnje zdravlje, pak

neka ti u crkvi tvojoj na tom zahvali. Koji živeš i kraljuješ Bog u vieke viekâ. ℣. Amen.

Pak, prostriv desnicu prema glavi bolestnikovoj, reci:

Gospod Isukrst budi kod ✠ tebe, da te brani: budi u ✠ tebi, da te uzdrži: budi pred ✠ tobom, da te vodi: budi za ✠ tobom, da te čuva: budi vrhu ✠ tebe, da te blagoslovi. Koji s Otcem i s Duhom svetim živе i kraljuje u vieke viekâ.

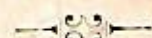
℣. Amen.

Blagoslov Boga svemogućega, Otca, i Sina ✠, i Duha svetoga sašao vrhu tebe i ostao vazda.

℣. Amen.

Po tom pokropi bolestnika blagoslovljenom vodom.

¶ Ako ih je više u sve jednoj sobi, ili mjestu, reci ove Molitve i Blagoslov, gdje to idje, u broju množine.

BLAGOSLOV ŽENE NOSEĆE

KAD JE POGIBELJ PRI PORODU.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Spasi službenicu tvoju.
℣. Bože moj, koja se uzdaje u tebe.
℟. Budi joj, Gospodi, turnjem jakosti.
℣. Pred licem neprijatelja.

℟. Ništa ne uspio neprijatelj u njoj.
℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi njoj.
℟. Pošalji joj Gospodi pomoć od svetoga.
℣. I sa Siona brani ju.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji si podao slugam svojim da ispovjedanjem prave vjere upoznadu slavu vječnoga Trojstva, i da štuju jedinstvo u moćnom veličanstvu: molimo te; da utvrdjena tom istom vjerom ova službenica tvoja I. vazda bude očuvana od svake protivštine. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

Pomolimo se.

Gospodi Bože, svega Stvoritelju, jaki i strašni, pravedni i milosrdni, koji si sam dobar i blagostiv; koji si izbavio Izraela od svakoga zla, pribaviv sebi ljubav otaca naših, i posvetio si ih rukom Duha svetoga; koji si pripravio uz sudjelovanje Duha svetoga tielo i dušu slavne Dieve Marije, da bude dostojno pribivalište Sinu tvojemu; koji si napunio Duhom svetim Ivana Krsti-

telja, i dao mu radostno uzkliknuti u materinoj utrobi: primi žrtvu skrušena srdca, i živu želju službenice svoje I., sniženo proseće za uzdržanje djetešca, koje si joj dao začeti; čuvaj svoj diel, i brani ga od svake hinbe i povrede okrutnoga neprijatelja; neka, pripomažuć pri porodu milosrdna ruka tvoja, njezino čedo pride srećno na svjetlo, i namienjeno bude za sveto pokolenje, pak da tebi u svem neprestano služeć uzmogne postići vječni život. Po istom Gospodu našem Isukrstu, Sinu tvojem; koji s tobom žive i kraljuje i t. d.

℣. Amen.

Pak pokropi ženu blagoslovljenom vodom, medju tim govoreć:

Psalam 66.

Bog nam se smilovao, i blagoslovio nas i t. d. (na str. 328.)

Slava Otcu.... Kako bijaše....

℟. Blagoslivljajmo Otca, i Sina, sa svetim Duhom.

℣. Hvalimo, i preuzvisujmo ga u vieke.

℟. Angjelom je svojim zapovjedio o tebi.

℣. Da te čuvaju po svih putih tvojih.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

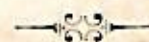
Pomolimo se.

Pohodi, molimo te Gospodi, ovi stan, i daleko odgoni od njega i od ove službenice svoje I. sve neprijateljske zasjede: tvoji sveti Angjeli neka ovdje pribivaju, da čuvaju u miru nju i njezino čedo, i tvoj blago ✠ slov da bude vazda vrhu nje. Spasi ih, svemogući Bože, i podaj im svoju vječnu svjetlost. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

Blagoslov Boga svemogućega, Otca ✠, i Sina ✠, i Duha ✠ svetoga, sašao vrhu tebe, i vrhu tvojega čeda, i ostao vazda.

℣. Amen.

BLAGOSLOV DJETETA.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.

℣. Koji stvori nebo i zemlju.

℟. Bog će se naš smilovati.

℣. Koji čuva malahne Gospod.

℟. Gospodi usliši molitvu moju.

℣. I vapaj moj k tebi da pride.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, Sinu Boga živoga, koji rodjen prije svih vjekova, ipak si hotio djetetom biti u vremenu, ter ljubiš nevinost ove dobe; koji si milo ogrlio malahne tebi prikazane, i blagoslovio je: obdari u napried sladostnim blagoslovom ovo diete, i podaj, da mu zloća ne pokvari razuma; i udieli mu, neka uspievajuć u dobi, u mudrosti i u milosti uviek uzmogne tebi ugadjati. Koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ.

℟. Amen.

Pak pokropi u križ diete blagoslovljenom vodom, govoreć.

Mir i blagoslov Boga svemogućega, Otca, i Sina ✠, i Duha svetoga, sašao vrhu tebe, i ostao vazda.

℟. Amen.

¶ *Ako je više djece Molitvu i Blagoslov reci u broju množine.*

BLAGOSLOV RUBENINE

ZA NEMOĆNIKE.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda

℟. Koji stvori nebo i zemlju.

℣. Gospod s vami.

℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, koji si se dostojao ozdraviti dotaknućem skuta haljine svoje ženu bolujuću od krvotočija, i još druge nemoćnike, pak si istom krjepošću izagnao nemoći i zlobne duhove rubcem, i pripojasom Apostola svoga Pavla: podaj, molimo te; neka oni, koji se oblače i pokrivaju ovimi haljami, koprenami i rubjem, koje u ime tvoje blago ✠ slivljamo, uzmognu prijeti zdravlje duše i tiela: Koji živeš i kraljuješ u vieke viekâ.

℟. Amen.

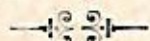
BLAGOSLOV SVAKOJAKE LJEKARIJE.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Bože, koji si čudnovato stvorio čovjeka, i čudnovatije ga obnovio, koji si se dostojao svakovrstnom ljekarijom pripomoći raznim bolestim, što napadaju na slabost čovječju: smiluj se na naša zazivanja, i ulij s neba svoj sveti blago ✠ slov na ovu ljekariju, neka taj, koji ju prime, uzmogne (ili ti, koji ju primu, uzmognu) postići zdravlje duše i tiela. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

I pokropi odmah ljekariju blagoslovljenom vodom.

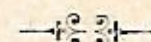
BLAGOSLOV OVACA I BLAGA (MARVE).

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Gospodi Bože, kralju neba i zemlje, Rieči otčeva, po kojoj sve što je učinjeno to je nam izručeno na prehranjivanje, pogledaj, molimo te, na sniženost našu; te kako si nam dao pripomoć u trudu i u potreboći, tako da se dostojiš svojim preblagim smilovanjem, i nebeskim blagoslovom blago ✠ sloviti, braniti, i čuvati ove ovce i stada (blago, marvu, stoku), pak udieliti svojim slugam uz korist vremenitu vječnu milost; neka zahvaljujuć ti uzveličamo i proslavimo tvoje sveto ime: Koji živeš i kraljuješ s Bogom Otcem u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℣. Amen.

℟. U ime Ot✠ca, i Si✠na, i Duha✠svetoga. ℣. Amen.

BLAGOSLOV KONJA I ŽIVOTINJE.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, utočište nam i krjeposti: pristani blagočastnim molitvam Crkve tvoje ti, tvorče blagosti, i podaj; da što vjerno prosimo, to djelotvorno postignemo. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

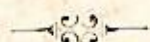
Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože, koji si dao slavnomu blaženomu Antonu, raznimi napastmi prokušanu, proći bez štete kroz nepogode ovoga svieta: podaj slugam svojim; da se i okoristimo njegovim divnim izgledom, i po njegovih zaslugah i odvjetovanju izbavimo od pogibelji ovoga svieta. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Pomolimo se.

Neka primu, Gospodi, ove životinje tvoj blago✠slov, po kojem da budu zdrave u tielu, i odvjetovanjem blaženoga Antona budu izbavljene od svakoga zla. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Pak ih pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV KAD JE POMOR ILI KAKVA POŠAST NA ŽIVOTINJI.

Svećenik obučen u koti s ljubičastom štolom na sebi, reci:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi, ne postupaj s nami po griesih naših.
℣. Nit nam odvrati po nepravdah naših.

℟. Ljude i životinje ozdravit ćeš, Gospodi.
℣. Kakono si umnožao milost svoju, Bože.
℟. Otvaraš ti ruku svoju.
℣. I napunjuješ blagoslova sve što žive.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si po niemih životinjah priskrbio pomoć trudom ljudskim: ponizno te molimo; ne dopusti da poginu, jer su nam na porabu, i bez njih se nemože hraniti čovječje bivstvo. Po Krstu Gospodu našem.
℣. Amen.

Pomolimo se.

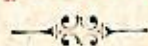
Ponizno molimo, Gospodi, milosrdje tvoje; neka ove životinje, koje težka nemoć mori, ozdravljene budu u tvoje ime, i u krjepost tvoga blago✠slova. Da prestane u njih svaka moć djavaoska, pak da već ne boluju. Ti, Gospodi, budi im branitelj života, ljekarija za zdravlje. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem i t. d.
℣. Amen.

Pomolimo se.

Odvrati dobrostivo, molimo te Gospodi, od vjernih svaki bič: i izgoni zlobnu nemoć, koja mori životinje; pak, kako nas kazniš po pravu kad smo sašli s puta, tako okriepi nas svojim smilovanjem kad smo se poboljšali. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

I pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV SOLI ILI ZOBI

ZA ŽIVOTINJE.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Gospodi Bože, svake stvari sazdatelju i uzdržitelju, u čijoj je ruci duša svakoga živućega, i duh svake puti: usliši, molimo te, prošnje vjernih svojih, i oblij svojim blago ✠ slovom, i krjepošću svoga nevidljivoga djelovanja ovi stvor soli (ili zobi); neka životinje, koje si izvolio podieliti za potrebu ljudem, kad ju okuse budu slobodne od svake bolesti, i po tvojoj zaštiti budu očuvane od svakoga nasrtaja zlobnoga duha. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pokropi sol ili zob blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV STAJE

ZA KONJE, GOVEDA, OVCE i t. d.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji si hotio da se jedinorodjeni Sin tvoj, Odkupitelj naš, rodi u staji, i da bude položen medju dvie živinice u jasle: blago ✠ slovi, molimo te, ovu staju, i brani ju od svake zlobe ili lukavštine djavaoske prevare; da govedom, stadom, i inim životinjam bude mjesto zdravo, i slobodno od svake štete. I jer je poznao vol svoga gospodara, i osle jasle gospodina svoga: podieli milostivo slugam svojim, koje si stvorio na svoju priliku, umanjio malo niže od Angjelâ, i kojim si pod noge podložio ovce i sve volove, još i živine poljske; da se neizjednače s bezumnom životinjom, i da ne postanu kao konj i mazga u kojih nije razuma; nego da upoznadu tebe jedinoga Boga tvorca svih dobara, pak da prebudu vjerni u tvojoj službi, neka tebi zahvaljuju za prijete da-

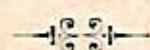
rove, i uzmognu sve to veća dobročinstva prijeti. Po istom Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

Pak, ako su tad u staji sakupljene životinje, može Svećenik nadodati sljedeće Molitve:

Svemogući vjekovječni Bože, koji si dao slavnomu i t. d. i Neka primu, Gospodi i t. d. kao tamo sprieda u Blagosl. konja i životinje, str. 432.

Po tom pokropi blagoslovljenom vodom staju, i životinje.

BLAGOSLOV PČELA.

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

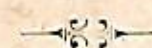
Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji si stvorio nebo i zemlju, i sve živine što su na njih i u njih, da rabe ljudem; i koji si zapovjedio da služitelji presvete Crkve užgu voštane svieće načinjene od pčelinjega rada u hramu, kad se obavlja sveta služba, na kojoj se posvećuje i prima presveto tielo i krv Sina tvoga Isukrsta: snidi tvoj sveti blago ✠ slov na ove pčele i na ova ulišta; neka se umnažaju, plode i očuvaju od svakoga zla, tako da se plod nijhov upotrebi na

hvalu tebi, Sinu i Duhu svetomu, i preblaženoj Dievi Mariji. Po Krstu Gospodu našem.

℟. Amen.

I pokropi ulišta blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV SVILENIH BUBA (gusjenicâ)

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.

Bože, stvoritelju i upravljatelju svih stvari, koji stvarajuć životinje podao si im snagu rasplodjivati se slično svakoj prema svojoj vrsti, molimo te, da se dostojiš po svojem smilovanju blago ✠ sloviti, kriepiti i umnožiti ovo sjeme svilaca, neka tvoji sveti oltari ukrašeni njihovim radom, i tvoji vjernici, koji se tim sjajno rese, svim srdcem proslave tebe, darovatelju svakoga dobra: Koji s Jedinorodnim svojim, i s Duhom svetim živeš, i kraljuješ u vieke viekâ.

Amen.

Pak je pokropi blagoslovljenom vodom.

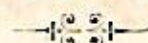

BLAGOSLOV GROŽDJA.

Pomoć naša.... Gospod s vami....
Pomolimo se.

Blago ✠ slovi, Gospodi, ov novi plod vinograda, koji si se ti udostojao rosom s neba, i obilnim daždjem, i vedrinom i tišinom vremena privesti do zrelosti, i dao si nam ga na porabu sa zahvaljivanjem uživati u ime Gospoda našega Isukrsta: Koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ.
℟. Amen.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV SIRA I MASLA.

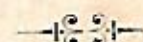
Pomoć naša.... Gospod s vami...
Pomolimo se.

Dostoj se, Gospodi Bože svemogući, blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi, ovi stvor sira i masla, koji si izvolio izvesti iz tučnosti životinjske: da tkogodir od ljudi tebi vjernih ih blaguje, nasićen svakim nebeskim blagoslovom, i tvojom milošću, napuni se dobara. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

BLAGOSLOV SLANINE.

Pomoć naša.... Gospod s vami....
Pomolimo se.

Blago ✠ slovi, Gospodi, ovi stvor slanine, da bude zdrava ljekarija ljudskomu rodu: i podaj po zazivanju tvoga svetoga imena; da tkogodir ju okusi, prime zdravlje tjelesno, i obranu duševnu. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

BLAGOSLOV ZA SVE.

Ov način blagoslova može upotrebiti svaki Svećenik za svaku stvar, za koju neima posebna blagoslova u Rimskom Ritualu:

Pomoć naša i t. d.
Gospod s vami i t. d.
Pomolimo se.

Bože, čija rieč svaku stvar osvećuje, izlij svoj blagoslov na ovi stvor (ili na ove stvorove); i podaj, da tkogod ga (je) po zakonu i po tvojoj volji sa zahvaljivanjem upotrebi, zazivanjem tvoga presvetoga Imena prime od tebe zdravlje tjelesno, i obranu duševnu. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Pak Svećenik pokropi to blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOVI PRIDRŽANI

KOJE OBAVLJA BISKUP, ILI NA TO OVLAŠTENI SVEĆENIK.

MOLITVENI BLAGOSLOV

PROTIVA MIŠEM, SKAKAVCEM, GUSJENICAM, CRVOM I INOJ ŠTETNOJ GAMADI.

Svećenik odjeven u koti, i štolom ljubičaste masti na sebi pride na njive, gdje čine kvar skakavci, gusjenice, ili ina gamad, i veli:

Pripjev. Ustani, Gospodi, pomozi nam: i izbavi nas radi imena svojega.

Psalam. 43. Bože, ušima svojima slušasmo: otci naši navjestiše nam.

Slava Otcu i t. d. Pak opet Prip. Ustani i t. d.

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
ф. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi usliši molitvu moju.
ф. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
ф. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Prosimo te, Gospodi, blagostivo usliši molitvu našu: da mi, koji smo po pravu za griehe svoje raztuženi, i trpimo ovo pro-

gonstvo miša (ili skakavaca, ili gusjenica, ili crva, ili ine gamadi) od toga milosrdno budemo izbavljeni za slavu imena tvoga; neka tvojim mogućstvom daleko protjerani (-ne) nikomure ne škode, i puste u miru i pokoju naša polja i njive, pak da to što u njih raste, i što je izniklo služi tvojemu veličanstvu, i u pomoć bude našim potrebam. Po Krstu Gospodu našem. ф. Amen.

Pomolimo se.

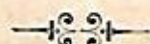
Svemogući vjekovječni Bože, koji sve dobre nadarivaš a grješnike premnogo miluješ, čijemu se imenu svi klanjaju na nebu, na zemlji, i u paklu: podaj svojim mogućstvom nam grješnikom; da što činimo uzdajuć se u tvoje milosrdje, to po tvojoj milosti s uspjehom djelotvorno postignemo; neka ove pagubne miševe (ili skakavce, ili gusjenice, ili crve ili inu gamad) po nas slugah tvojih proklevši prokuneš, odstranivši odstraniš, utamanivši utamaniš; da po tvojoj blagosti, izbavljeni od ove kuge, slobodno doprinesemo zahvalnost tvojemu veličanstvu. Po Krstu Gospodu našem. ф. Amen.

Zakletva.

Zaklinjem vas pagubne miše (ili skakavce, ili gusjenice, ili crve ili inu gamad), Bogom Otcem ✠ svemogućim, Isukrstom ✠ jedinim Sinom njegovim, Duhom ✠ svetim

od obiju izhodećim, da odmah odstupite iz naših polja i njiva, i tu već nebudi vam stana, nego predjite u ona mjesta, gdje nećete moći nikomure naškoditi: proklinjuć vas od strane Boga svemogućega, i svega dvora nebeskoga, i svete božje Crkve, da, kamogodir idjete budete prokleti (-te), i od dana na dan sami (-me) se sobom skončate, i umanjite; neka nebude od vas nigdje ostanka, nego samo što je potrebno za zdravlje i porabu ljudem. To se udostojao podieliti on, koji ima doći sudit žive i mrtve, i sviet po ognju. ℟. Amen.

Napokon pokropi blagoslovljenom vodom po mjestih gdje je štetne gamadi.

BLAGOSLOV BRZOJAVA.

Iz bližnje crkve, ili iz kogagod mjesta za to priredjena, uputit će se Svećenstvo do brzojavne Postaje, pjevajuć ili prosto govoreć Spjev:

Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov i t. d. str. 219. Slava Otcu i t. d.

Tu Biskup ili Svećenik u crkvenom dostojanstvu započme pojuć Pripjev:

Prip. Blagoslovljen si Gospodi, koji si postavljaš oblake da se uzpneš na nje: koji hodiš na krilih vjetrnih, koji činiš Angjele svoje vjetrove, i sluge svoje oganj gorući.

Po tom.

Psalam 103.

Blagoslovi, dušo moja, Gospoda: * Gospodi Bože moj, uzveličao si se veoma.

Obukao si se u slavu i krasotu: * zaodjeven svjetlošću kao haljinom.

Ti razapinješ nebo kao kožu: * pokrivaš mu vodom gornje strane.

Postavljaš si oblake da se uzpneš na nje: * hodiš na krilih vjetrnih.

Činiš Angjele svoje, vjetrove: * i sluge svoje, oganj gorući.

Ti si utvrdio zemlju na njezinu temelju: * neće se pokrenuti u viek vieka.

Bezdna ju zaodieva, kao haljina: * na gorah stajati će vode.

Od prietnje tvoje pobjeći će: * od glasa groma tvoga prepasti će se.

Dižu se gore, i spuštaju se polja, * na mjesto, koje si im utvrdio.

Postavio si medjaš, preko koga neće prelaziti: * i neće se povratiti da pokriju zemlju.

Ti spuštaš vrela po dolinah; * kroz gore prolazit će vode.

Napojit će se sve zvieri poljske: * divlji magarci iskati će je žedji svojoj.

Nad njimi nastanit će se ptice nebeske: * izmed hridi žuberiti će.

Ti natapaš gore s visina svojih: * plodom djela tvojih nasitit će se zemlja.

Ti činiš rasti sieno životinjam, * i travu na službu ljudem.

Da izvedeš kruh iz zemlje, * i vino da razveseli srdce čovjeku:

Da se obraduje lice s uljem, * i kruh čovjeku da kriepi srdce.

Nasitit će se drveta poljska, i cedri Libanski, koje je on posadio: * tu će ptice savijati gnjezda.

Nad njimi je kuća rodina: * visoke gore za jelene, hrid je utočište ježem.

Stvorio je mjesec za vremena: * sunce je poznalo zapad svoj.

Prostrô si tmine, i biva noć: * po kojoj razići će se sve zvieri dubravne.

Mladi lavići ričuć, da grabe, * i da si traže od Boga hrane.

Granulo je sunce, i sakupili su se: * i na lože svoje smjestit će se.

Izaći će čovjek na posao svoj, * i na rad svoj do večera.

Koli su veličanstvena djela tvoja, Gospodi! * sve si premudro stvorio: puna je zemlja blaga tvojega.

Ovo veliko more, i široko zaljevî: * tu je plazavaca bez broja.

Životinja velikih i malih: * tuda će ploviti brodovi.

Ovi zmaj, koga si stvorio da se po njem

igra: * svi tebe čekaju, da im daješ piću na vrieme.

Ti im daješ, i primaju: * otvoriš li ti ruku svoju svi će se napuniti dobra.

Odvratiš li lice svoje prepast će se: * uzmeš duh svoj, izginut će, i u prah svoj povratit će se.

Poslat ćeš duh svoj, i postat će: * i obnovit ćeš lice zemlji.

Budi slava gospodnja u viek: * veselit će se Gospod za djela svoja.

On pogleda na zemlju, i čini da se trese: * on se dotiče gora, i dime se.

Hvalit ću Gospoda za života svoga: * pjevat ću Bogu svojemu, dok god me bude.

Mila mu budi besjeda moja: * pak ja ću se radovati u Gospodu.

Neka nestane grješnikâ sa zemlje, i nepravednika, da ih više nebude: * blagoslovi, dušo moja, Gospoda.

Slava Otcu i t. d.

Opet rekši Pripjev, ovako začne Blagoslov:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.

℣. Koji stvori nebo i zemlju.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Podaj, molimo te Gospodi, da se mi sluge tvoje uzradujemo vječnim zdravljem pa-

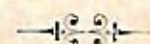
meti i tiela: i po slavnom odvjetovanju blažene Marije vazda Dieve, izbavljeni budemo od sadašnje žalosti i vječnoga se veselja naužijemo. Po Krstu Gospodu našem.
℟. Amen.

Pomolimo se.

Bože, koji hodiš na krilih vjetrnih, i sam činiš čudne stvari: podaj, da, kakono unesavši moć u ovu kovinu, brže od groma prenašaš amo što je daleko, i od ovud drugamo što je ovdje; tako mi naučeni novimi iznašašći, pomoću tvoje milosti, hitrije i laglje k tebi uzmognemo priti. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pak pokropi Brzojav blagoslovljenom vodom.

Poslje Blagoslova recite: Tebe Boga hvalimo i Molitvu: Boze, čije je milosrdje bez broja i t. d. tamo na str. 345, 355.

SJAJNIJI BLAGOSLOV

ŽELJEZNICE I KOLESNICA.

Iz bližnje Crkve, ili iz kogagod mjesta za to priredjena, uputit će se Svećenstvo do kolodvora (željezničke Postaje), pjevajuć ili prosto govoreć:

Pripjev. Na put mira i blagostanja upravio nas svemogući i milosrdni Gospod: i Angjeo Rafael nas pratio na putu, da se mirno, zdravo i radostno povratimo k svojim.

Spjev. Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov i t. d. (str. 219).
Slava Otcu i t. d.

Tu Biskup ili Svećenik u crkvenom dostojanstvu, kad se opet doreče Pripjev, zapoje:

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš pod glas.
℣. I ne uvedi nas u napast.
℟. Nu izbavi nas oda zla.
℣. Spasi sluge tvoje.
℟. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.
℣. Pošalji nam, Gospodi, pomoć od svetoga.
℟. I sa Siona brani nas.
℣. Budi nam, Gospodi, turnjem jakosti.
℟. Pred licem neprijatelja.
℣. Ništa ne uspio neprijatelj nad nami.
℟. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi nam.
℣. Blagoslovljen Gospod svaki dan.
℟. Srećnim nam učinio put Bog spasitelj naš.
℣. Pute tvoje, Gospodi, ukaži nam.
℟. I stazam tvojim nauči nas.
℣. O da bi puti naši bili upravljeni.
℟. Čuvati pravednosti tvoje.
℣. Što je krivo bit će ravno.
℟. I puti hrapavi bit će gladki.

℟. Zapovjedio je Bog Angjelom svojim o tebi.
℣. Da te čuvaju po svih putih tvojih.
℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vjekovječni Bože i t. d. tamo na str. 413.

Pomolimo se.

Milostiv budi, Gospodi i t. d. tamo na str. 413.

Pak pokropi blagoslovljenom vodom put i kolesnice. A po Blagoslovu recite Tebe Boga hvalimo i Molitvu: Bože, čije je milosrdje bez broja i t. d. tamo na str. 345, 355.

BLAGOSLOV STROJA

ŠTO PROIZVODI ELEKTRIČNO (munjevno) SVJETLO.

Iz bližnje crkve, ili iz kogagod mjesta za to pripredjena, uputit će se Svećenstvo na postaju, gdje je stroj, koji se ima blagosloviti, pjevajuć ili prosto govoreć.

Spjev. Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov i t. d. str. 219.

Slava Otcu i t. d.

Tu Biskup, ili Svećenik u crkvenom dostojanstvu zapoje:

Pripjev. Svjetlost je iztekla na pravednika: veselje na one, koji su prava srdca.

Psalam 96.

Gospod kraljuje, neka se raduje zemlja: * neka se vesele otoci mnozi.

Oblak je i magla okolo njega: * pravda i sud podpor prestolu njegovu.

Oganj će ići pred njim, * i popalit će na okolo njegove neprijatelje.

Sjevnuše munje njegove po okolišu zemaljskom: * vidi, i uztrepeta zemlja.

Gore su se raztopile, kao vosak, pred licem gospodnjim: * pred licem gospodnjim sva zemlja.

Naviestiše nebesa pravdu njegovu: * i vidješe svi narodi slavu njegovu.

Neka se postide svi, koji se klanjaju kipovom: * i koji se diče idoli svojimi.

Klanjajte mu svi Angjeli njegovi: * sliša, i razveseli se Sion.

I uzradovaše se kćeri Judine, * radi sudova tvojih, Gospodi:

Jer si ti Gospod Previšnji nad svom zemljom: * veoma si nadvisio sve bogove.

Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo: * čuva Gospod duše svetaca svojih, iz ruke grješničke izbavit će ih.

Svjetlost je iztekla na pravednika: * i veselje na one, koji su prava srdca.

Veselite se pravednici o Gospodu: * i slavite uspomenu svetinje njegove.

Slava Otcu....

Pak ponoviv Pripjev reći će:

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Podaj, molimo te Gospodi Bože, da se mi sluge tvoje uzradujemo vječnim zdravljem pameti i tiela: i po slavnom odvjetovanju blažene Marije vazda Dieve, izbavljeni budemo od sadašnje žalosti, i vječnoga se veselja naužijemo. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Pomolimo se.

Gospodi Bože svemogući, koji si tvorac svake svjetlosti, blago✠slovi ovi stroj na novo priredjen za proizvadjanje svjetla; i podaj, da k tebi, koji si svjetlost neprestajna, poslje mraka ovoga svieta uzmognemo priti. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

Pak pokropi stroj blagoslovljenom vodom.

OBĆE ODRIEŠENJE
I
PAPINSKI BLAGOSLOV

Za obitelji Redovske (Koludarske), i za njihove Trećoredce.

Sveti Otac Leun XIII. malim Apostolskim Listom «Quo universi» dn. 7. Srpnja 1882 naredio je evo ovo glede načina dati odriešenje bilo obće, bilo na samrtnom času, bilo kao Papinski blagoslov:

I. Za Odriešenje na samrtnom času valja po svema držati propis u Ustanovi sv. usp. Benedikta Pape XIV. «Pia Mater» osim što se nadodaje u Ispoviedi ime svetca Osnovatelja toga Reda.

(Taj Obrazac naći ćeš u Rimskom Ritualu na str. 124.)

II. Blagoslov, koji se daje u ime sv. Otca Pape valja da bude po načinu potvrdjenu u Ustanovi toga istoga Pape Benedikta XIV. «Exemplis Praedecessorum» nu samo dvaput na godište, i to pod uviet, da ne bude u onaj isti dan, i u istom mjestu, gdje ga Biskup podieljuje.

(Taj Obrazac naći ćeš u Rimsk. Ritualu na str. 306.)

III. A kao obće Odriešenje za Redovnike (Koludre) koga mu drago Reda, pak i Blagoslov uz podpuni Oprost za Trećoredce svjetovnjake valja svakako držati sljedeća dva Obrazca, što ih je preč. Prisjednik sv. Sbora za Obrede predložio, i taj isti Sbor odobrio; pak svaki drugi način dosad u porabi ima bit po svema ukinut i odstranjen, a to:

I. KAKO PODIELITI

OBĆE ODRIEŠENJE REDOVNIKOM

Koga mu drago Reda, koji imaju tu povlasticu.

Pripjev. Ne spomeni se, Gospodi, opačina naših, ni roditelja naših, i ne osveti se griehom našim.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš....

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.
℟. Ukaži nam, Gospodi, milosrdje tvoje.
℣. I spasenje tvoje daj nam.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati; primi moljenje naše; da nas, i sve sluge tvoje, koje veruga griehâ stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši.

Usliši, prosimo, Gospodi, poniznih molitvu, i nam, koji se tebi ispoviedamo,

oprosti griehe; da nam zajedno proštenje, i mir dobrostivo udieliš.

Neizrečeno nam, Gospodi, milosrdje tvoje milostivo ukaži: da nas kupno i od svih grieha izbaviš, i od mukâ, koje za nje zaslužujemo, oslobodiš.

Bože, koji se griehom vriedjaš, a pokorom se tješiš, milostivo pogledaj na molitvu prosećega puka tvoga, i biče srčbe tvoje, koje za griehe naše zaslužujemo, odvrati. Po Krstu Gospodu našem.

℣. Amen.

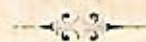
Kad dovrši prosbe, tkogod, koji je tute, reče Ispoviedam se, nadodav ime svoga Osnovatelja.

Pak Svećenik veli: Pomilovao vas i t. d. Proštenje, odriešenje i t. d.

Po tom nastavlja:

Gospod naš Isukrst po dostojanstvu svoje presvete muke odriešio vas, i ulio u vas svoju milost. A ja oblašću njegovom, i blaženih Apostola Petra i Pavla i svetih Otaca Papâ našemu Redu i vam podieljenom, i meni dotično povjerenom, odrješujem vas od svake sveze velikoga i maloga prokletsva, obustave, i zabrane, u koje ste možda upali, i vraćam vas jedinstvu i dioništvu pravovjernikâ, pak i presvetim crkvenim Sakramentom. Još tom istom oblašću odrješujem vas od svakoga prestupka u zavietih i u pravilih, ustanovah, nared-

bah i opomenah naših starješina, od svake zadovoljštine zaboravljene, pak i zanemarene, udieljujuć vam odpust i oprost svih grieha, koje ste počinili protiva Bogu i iskrnjemu po ljudskoj slabosti, po neznanstvu, ili po opakosti, i kojih ste se jur ispovjedili: U ime Otca ✠, i Sina, i Duha svetoga. Amen.

II. KAKO PODIELITI BLAGOSLOV UZ PODPUNI OPROST

TREĆOREDCEM SVJETOVNJAKOM,

i svim inim, koji su dionici povlastì i milosti š njimi, ili s Redovnici koga mu drago Reda.

Pripjev. Unidji molitva moja preda te, Gospodi, prigni uho svoje k moljenju našemu; prosti, Gospodi, prosti puku svomu, koga si neprocienjenom Krvju svojom odkupio, nemoj se u vieke srditi na nas.

Gospodi pomiluj. Krste pomiluj. Gospodi pomiluj. Otče naš.

℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nu izbavi nas oda zla.
℟. Spasi sluge tvoje.
℣. Bože moj, koji se uzdaju u tebe.

℟. Pošalji im, Gospodi, pomoć od svetoga.
℣. I sa Siona brani ih.
℟. Budi im, Gospodi, turnjem jakosti.
℣. Pred licem neprijatelja.
℟. Ništa ne uspio neprijatelj nad nami.
℣. Ni sin nepravednik ne usudio se nauditi nam.
℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami. ℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu je vlastito milovati vazda i praštati; primi moljenje naše; da nas, i sve sluge tvoje, koje veruga griehâ stiska, smilovanje tvoga milosrdja milostivo odrieši.

Usliši, prosimo, Gospodi, poniznih molitvu, i nam, koji se tebi ispoviedamo, oprosti griehe; da nam zajedno proštenje, i mir dobrostivo udieliš.

Neizrečeno nam, Gospodi, milosrdje tvoje milostivo ukaži: da nas kupno i od svih grieha izbaviš, i od mukâ, koje za nje zaslužujemo, oslobodiš.

Bože, koji se griehom vriedjaš, a pokorom se tješiš, milostivo pogledaj na molitvu prosećega puka tvoga, i biče srčbe tvoje, koje za griehe naše zaslužujemo, odvrati. Po Krstu Gospodu našem. ℣. Amen.

Pak dorekši Ispoviedam se i t. d. Pomilovao vas i t. d. Proštenje, odriešenje i t. d. Svećenik nastavlja:

Gospod naš Isukrst, koji je dao blaženomu Petru Apostolu vlast svezati i razriešiti, ta vas odriešio od svake griešne sveze, da imate život vječni, i živete u vieke viekâ. Amen.

Po presvetoj muki i smrti Gospoda našega Isukrsta, po molitvah i zaslugah preblažene vazda Dieve Marije, blaženih Apostola Petra i Pavla, blaženoga Otca našega I., i svih Svetaca, oblašću što su mi sveti Otci Pape povjerili, podieljujem vam podpuni oprost svih vaših grieha. U ime Otca ✠, i Sina i Duha svetoga. Amen.

Ako se ovaj oprost udieljuje odmah po odriešenju na sv. Ispoviedi, Svećenik, neka sve drugo izostavi, pak počme rieči: Gospod naš Isukrst i t. d. i doreče sve do kraja, samo što je u broju većine to promieni u jedninu.

BLAGOSLOV
KRUNICA (očenašî ili brojanicâ)
PRESV. RUŽARIJA BL. D. MARIJE,
(Podieljen Redù sv. Dominika.)

℟. Pomoć naša u ime Gospoda.
℣. Koji stvori nebo i zemlju.

℟. Gospodi, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da pride.
℟. Gospod s vami.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući i milosrdni Bože, koji si hotio, radi izvrstne ljubavi, kojom si ljubio nas, da jedinorodjeni tvoj Sin, Gospod naš Isukrst, sadje s neba na zemlju, i da od presvete utrobe preblažene Dieve Marije Gospoje naše, po Angjelskom navieštenju, prime pùt, i podnese križ i muku, pak treći dan slavno uskrsne od mrtvih, jeda bi nas izbavio od vlasti djavaoske: prosimo neizmjerno smilovanje tvoje; da ove krunice Ružarija, na čast i hvalu te iste Roditeljnice Sina tvoga, što ti vjerna Crkva prikazuje, blago ✠ sloviš i po ✠ svetiš, pak da u nje ulију toliku krjepost Duha svetoga, neka svatko kojigodir jednu ovih sobom bude nosio, i u kući svojoj častno držao, i na nju po ustanovah ove svete Družbe, tebi se pobožno molio razmišljajuć božanstvena otajstva, spasonosnu i trajnu bogoljubnost preobilno postigne, i bude dionikom i učestnikom svih milosti, povlasti, i oprosta, koje je sveta Apostolska Stolica toj Družbi podielila, pak da izbavljen bude vazda i svagdje na ovom svietu od

svakoga vidjena i nevidjena neprijatelja, a sama preblažena Dieva Bogorodica Marija udostoji se ga na njegovoj smrti podpuna zaslugâ tebi prikazati. Po istom Gospodu našem Isukrstu sinu tvojem i t. d.

℟. Amen.

Pak je pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV RUŽA

BRATOVŠTINE PRESV. RUŽARIJA.

℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, stvoritelju i uzdržavatelju ljudskoga roda, davatelju duhovne milosti, i dielitelju vječnoga spasenja; blago ✠ slovi svojim svetim blagoslovom ove ruže, koje ti danas prikazujemo na uzdavanje hvale uz čast i štovanje blažene Marije vazda Dieve i njezina ružarija; pak prosimo da je blagosloviš, i da uliješ u nje po krjeposti svetoga kri ✠ ža nebeski blagoslov; neka tê, koje si podao trebovanju ljudskomu na ugodni miris, i na odganjanje bolestî, primu znamenom svetoga kri ✠ ža

takov blagoslov, da pred kimgodir u nemoći budu postavljene, ili tkogod ih u svojih kućah bude nosio, ozdravi od bolesti, da od tih pribivališta odstupe djavli sa svojimi poslužnici, te uztrepeću, i prestrašeni pobjegnu, pak u napried nesmiju više uznemirivati sluge tvoje. Po Krstu Gospodu našem. ℟. Amen.

Pak je pokropi blagoslovljenom vodom.

BLAGOSLOV SVIEĆA

BRATOVŠTINE PRESV. RUŽARIJA.

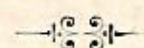
℣. Pomoć naša u ime Gospoda.
℟. Koji stvori nebo i zemlju.
℣. Gospod s vami.
℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Gospodi Isukrste, prava svjetlosti, koji prosvietljuješ svakoga čovjeka dohodećega na ovaj sviet; ulij po odvjetovanju Dieve Marije Matere svoje, (i po petnaest otajstva njezina ružarija), svoj blago ✠ slov vrhu ovih voštenica i svieća, i posveti je svjetlošću svoje milosti; pak podaj milostivo, da kakono ove svieće užgane vidljivim ognjem odganjaju noćne tmine, tako srdca naša rasvietljena nevidljivim sjajem Duha ✠

svetoga lišena budu svake grješne sljepoće; neka bistrim okom pameti uzmognemo uviek vidjeti što je ugodno tebi, a koristno za naše spasenje; pak nakon mračnih nesgoda ovoga svieta dostojni budemo doprieti k svjetlosti neprestajnoj: Koji živeš i kraljuješ i t. d. ℟. Amen.

Pak je pokropi blagoslovljenom vodom.

ZAKON KRSTITI VODU

U PREDVEČERJE ILI NA BLAGDAN SV. TRIH KRALJA.

(Odobren za njekoje Biskupije po Dalmaciji.)

Svećenik ljubičastom štolom na sebi i u ljubičastu plaštu počme s mjesta pojuć Litanije Svetaca (Str. 97), ili dva pjevača u Koru, bez stihova i Molitava, a svi kleknu.

Rekše redak: Da svim vjernim mrtvim i t. d. Svećenik pjeva:

Da ovu vodu blago ✠ sloviti dostojiš se. ℟. Molimo te čuj nas.

Da ovu vodu blago ✠ sloviti, i posve ✠ titi dostojiš se. ℟. Molimo te čuj nas.

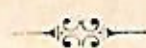
Za tim nastavljaju do kraja.
Dorekši Otče naš i t. d. poju Psalme:

Psalam 28. Prinesite Gospodu sinovi Božji i t. d. tamo na str. 24.

Psalam 45. Bog nam je utočište i t. d. str. 337.

Psalam 146. Hvalite Gospoda, jer je liepa. i t. d. str. 325.

A na kraju svakoga Slava Otcu i t. d.

Zakletva

Protiva Sotoni i Angjelom Odmetnikom (odobrena po Sv. O. Leonu XIII. dn. 18 Sribnja 1890).

Zaklinjemo te, svaki nečisti duše, svaka vlasti sotonska, svaki nasrtaju paklenoga protivnika, svaka vojsko, svaka skupštino, i sljedbo djavaoska, u ime i u krjepost Gospoda našega Isu ✠ Krsta, iztrjebi se i odbjegni od Crkve Božje, od duša sazdanih na sliku Božju, i odkupljenih neprocienjenom krvju božanstvenoga Jaganjca ✠. Ne usudjuj se više, prelukava zmijo, varati ljudski rod, proganjati Crkvu Božju, ni pretresati i rešetati kao pšenicu Odabranike Božje ✠. Zapovieda ti previšnji Bog ✠, komu se još u velikoj svojoj oholosti usudjuješ da budeš sličan: « koji hoće « da se svi ljudi spase, i da dodju u pozna- « vanje istine » (I. Tim. 2.). Zapovieda ti Bog Otac ✠; zapovieda ti Bog Sin ✠; zapo-

vieda ti Bog Duh ✠ sveti. Zapovieda ti veličanstvo Krstovo, vječna upućena Rieč Božja ✠, koji je za spasenje roda ljudskoga po tvojoj zavisti izgubljena, « ponizio sam « sebe poslušan ća do smrti » (Filiplj. II, 8.); koji je sagradio svoju Crkvu na tvrdu kamenu, i izrekao, da je neće nikadare nadvladati vrata paklena, da će on sam š njom ostati « po sve dneve do svršetka « vieka » (Mat. XXVIII, 20.). Zapovieda ti otajstvo Križa ✠, i krjepost svih otajstva vjere kršćanske ✠. Zapovieda ti visoka Bogorodica Dieva Marija ✠, koja je s prvoga trenutka neoskvrnjenoga svoga začeća u svojoj poniznosti satrla preoholu glavu tvoju. Zapovieda ti vjera svetih Apostola Petra i Pavla, i inih Apostola ✠. Zapovieda ti krv Mučenikâ, i blago odvjetovanje svih svetaca i svetica ✠.

Dakle, prokleti zmaju, i svaka djavaoska vojsko, zaklinjemo te Bogom ✠ živim, Bogom ✠ pravim, Bogom ✠ svetim, Bogom koji je « tako ljubio sviet, da je Sina svoga « jedinorodjenoga dao, da nijedan, koji « u nj vjeruje, ne pogine, nego da ima život « vječni » (Iv. III, 16.); prestani varati ljudske stvorove, i pružati im otrov vječne propasti: prestani uditi Crkvi, i sapinjati u zamke njezinu slobodu. Otidji sotono,

iznašastniče i učitelju svake prevare, neprijatelju ljudskoga spasenja. Daj mjesto Krstu, u kojem nisi našao nijedno svojih djela; daj mjesto jedinoj, svetoj, katoličanskoj i Apostolskoj Crkvi, koju je stekao sam Krst krvju svojom. Snizi se pod mogućom rukom Božjom; potresi se, i bježi, kad mi zazovemo sveto i strašno ime Isusa, pred kojim trepeće pakao, komu su podložne Krjeposti nebeske, i Vlasti, i Gospodstva; koga Kerubini i Serafini neumornim glasom hvale, govoreći: Svet, Svet, Svet Gospod Bog Sabaot.

Pripjev. Danas se je Crkva sdružila s nebeskim Zaručnikom; jer joj je Krst oprao zločine u Jordanu; spješe Mudraci s darovi na kraljevski pir, i pretvorivši se voda u vino vesele se gosti. Aleluja.

Spjev Zakarijin. Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov str. 219. a na kraju Slava Otcu.

Ili Spjev. Veliča duša moja Gospoda str. 178. a na kraju Slava Otcu.

Pak opet Pripjev. Danas se je Crkva i t. d.

℟. Gospod s vami.

℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, koji si današnji dan, predhodećom zviezdom, javio Narodom Jedinorodjenoga svoga; podaj milostivo; da mi,

koji te jur vjerom poznasmo, k razmatranju prekrasne visosti tvoje budemo privedeni. Po istom Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem, koji s tobom žive i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga Bog, po sve vieke viekâ. ℟. Amen.

Sliedi Blagoslov vode sve kako je u Ritualu tamo na str. 243. počanši. ℣. Pomoć naša u ime Gospoda i t. d.

Po dovršenu Blagoslovu Svećenik pokropi puk blagoslovljenom vodom.

Napokon zapoju svečano: Tebe Boga hvalimo i t. d. str. 345. Na kraju.

℣. Gospod s vami.

℟. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, čije je milosrdje bez broja, i neizmjerno je blago dobrote: premilomu Veličanstvu tvojemu uzdajemo hvalu na podieljenih darovih, moleć neprestano blagost tvoju; da ti koji prosećim podaješ što pitaju, tih istih ne zapuštajuć pripraviš k darovom budućim. Po Gospodu našem Isukrstu Sinu tvojem i t. d. ℟. Amen.

GDJE JE ŠTO U DODATKU.

IMPRIMATUR

Fr. Raphaël Pierotti O. P. S. P. A. Magister

IMPRIMATUR

Iulius Lenti Patriarcha Const. Vicesg.